

EUCLIDIS

Elementorum

*h. Stinton
Coll. Reg.
Oxon*

LIBRI XV.

*Math
2558* Breviter demonstrati,

Walls.

OPERA

IS. BARROW,

Cantabrigiensis, Coll. TRIN. Soc.

Et prioribus mendis typographi-
cis nunc demum purgati.

HIEROCL.

Καθαροὶ ψυχῆς λογικῆς εἰσιν αἱ μαθηματικαὶ
ἐπιστήμαι.

LONDINI:

Apud Abel Swale ad insigne Monocerotis in
Coemeterio D. Pauli. MDCLXXXVII.

ET CILIS

Etiam in

LIBRI

De

OPERA

IS. B. R. O. W.

Carabingia, C. M. T. R. I. S. S.

et prius in
eis hunc deum putant.

HEROC

Herodotus, hunc deum et hunc deum
et hunc deum.

ANDIN

Andin, hunc deum et hunc deum
et hunc deum.

Ex Dono Geo: Shinton

50.

Nobilissimis & Generosissimis

Adolescentibus,

Domino EDOUARDO CECILIO,

Illustriss. Comitæ Sarisburiensis Filio;

Domino JOHANNI KNATCHBUL,

ET

Domino FRANCIS. WILLOUGHBY,

ARMIGERIS.

Unicuique vestrum (Optimi Adolescentes) tantum me debere reputo, quantum homo homini debere potest. Mea enim sententia, ultra sincerum amorem non est quod quispiam de alio bene mereri

EUCLIDIS

Elementorum

LIBRI XV.

Propter remotionem

OPERA

IS. BARROW,

Cambridge, Cantabrigiae

in prioribus mensis typographi-
cis officio editum fuit

HEROCL

The second paper printed by the
typographi

LONDON:

Printed by J. Stiles at the
University of Cambridge

Ex Dono Geo: Shinton

50.

Nobilissimis & Generosissimis

Adolescentibus,

Dono EDOUARDO CECILIO,

Illustriss. Comitæ Sarisburiensis Filio;

Dono JOHANNI KNATCHBUL,

ET

D. FRANCIS. WILLOUGHBY,

ARMIGERIS.

Unicuique vestrum (Optimi Adolescentes) tantum me debere reputo, quantum homo homini debere potest. Mea enim sententia, ultra sincerum amorem non est quod quispiam de alio bene mereri

Epistola Dedicatoria.

mereri possit. Hunc autem jamdiu est quo ex singulari vestra bonitate mihi indultum experior; ejusque sensus, intimis animi medullis inhærens, ipsi ardens studium impressit quovis honesto modo recipros affectus prodendi. Quandoquidem vero ea fortunarum mearum tenuitas, ea vestrarum amplitudo, existit, ut nec ego alia quam gratæ aliqujus agnitionis significatione utiqueam, nec vos aliam admittere velitis; ea propter haud illibenter hanc occasionem arripio, honoris & benevolentia, quibus vos prosequor, publicum hoc & durable *μνημόσυνον* edendi. Et si cum oblatis anathematis exilitatem, & libellum vestris nominibus consecratum, quam is longe infra vestrorum meritorum dignitatem subsidat, attentius confidero, timor subinde aliquis & dubitatio animum incessant, ne hoc studium erga vos meum vo-
bis

Epistola Dedicatoria.

bis dehonestamento sit potius
quam ornamento; scilicet me-
mor cum sim, ut malæ causæ,
sic & mali libri patrocinium in
patroni contumeliam magis quam
in gloriam cedere. Sed quum
vestrarum virtutum id robur,
eam fore soliditatem, recognos-
cerem, quæ vestrum decus, meo
quantumvis labefactato, incon-
cussum sustinere possint; idcir-
co non dubitavi vos in ali-
quatenus commune mecum pe-
riculum induere. Virtutes illas
intelligo, quibus nemo unquam
in vestra ætate aut in vestro or-
dine, saltem me iudice, majores
deprehendit; quæ vos insigniter
gratos omnibus & amabiles red-
dunt; eximiam modestiam, so-
brietatem, benignitatem animi,
morum comitatem, prudentiam,
magnanimitatem; fidem, præ-
claram insuper ingenii indolem,
quæ vos ad omnem ingenuam
scientiam non tantum excellenti

Epistola Dedicatoria.

capto, sed & appetitu forti ac sincero, instruxit. Quas vestras præclarissimas dotes prout nemo est fortassis qui me melius novit, aut pro consuetudine, quam jamdudum vobiscum dulcissimam coluisse ex vestro favore mihi contigit, penitus introspexit, ita nemo est qui impensius miratur & suspicit; aut qui ipsas libentius prædicare ac celebrare vellet, si non cum eloquii mei vires supergrederentur, tum etiam quæ in singulis vobis elucent, prolixius alicujus commentarii aut panegyricæ orationis libertatem, potius quam præstitutas hujusmodi salutationibus angustias, exposcerent. Quin potius divinam clementiam implo-ro, ut vos earundem virtutum sancto tramiti insistere, atque hos egregios fructus vernæ vestræ ætatis felicibus incrementis maturescere concedat; vitamque vobis in hoc seculo ingenuam, innocentem, jucundam, & in futuro beatam

Epistola Dedicatoria.

tam ac sempiternam transigere
largiatur. Minime autem dubito,
ne pro consueto vestro in me can-
dore hoc ultimum fortassis quod
vobis præstare potero, benevo-
lentiae erga vos & observantiae
testimonium, alacriter accepturi
sitis; quod vobis propensissimo
affectu offert

Vestri in aeternum amantiſſimus,

& observantiſſimus,

I. B.

Epistola D. Pauli ad Romanos

capitulum 12
ut in similitudinem
largiantur. Minus autem debet
ne per consilio vestro in me
dote hoc ministerio ministerio
vobis et vobis potest. Hanc
lapis estis vos et obtemperat
rationem, etiam in vobis
his et quod vobis per vobis
etiam in vobis

Epistola D. Pauli ad Romanos

capitulum 12

12

Paulus

Benevolo L E C T O R I.

S*I, quid in hac elementorum editione praestitum sit, scire desideras, amice Lector, accipe, pro genio operis, breviter. Ad duos praecipue fines conatus meos direxi. Primum, ut cum requisita perspicuitate summam demonstrationum brevitatem conjungerem, quo eam libello molem compararem, qua commode absque molestia circumferri posset. Id quod affecutus videor, si absentem Typographi cura non frustretur. Concinnius enim quispiam meliori ingenio aut majori peritia excellens, at nemo forsitan brevis plerasque propositiones demonstraverit; praesertim cum in numero & ordine propositionum ipse nihil immutarim, nec licentiam mihi assumpserim quamcunque propositionem Euclideam procul ablegandi tanquam minus necessariam, aut quasdam faciliores in axiomaticum censum referendi; quod nonnulli fecerunt: inter quos peritissimus Geometra Andr. Tacquetus, (quem ideo etiam nomino, quod quaedam ex eo desumpta agnoscere honestum duco,) post cujus ele. antissimam editionem, ipse nihil attendere*

Ad Lectorem.

tare voluisssem, si non visum fuisset doctissimo viro non nisi octo Euclidis libros suâ curâ adornatos publico communicare, reliquis septem, tanquam ad elementa Geometria minus spectantibus, omnino quasi spretis atque posthabitis. Mihi autem jam ab initio alia provincia demandata fuit, non elementa Geometria utcunque pro arbitrio conscribendi, verum Euclidem ipsum, eumque totum, quam possem brevissime, demonstrandi. Quod enim quatuor libros spectat, septimum, octavum, nonum, decimum, quamvis illi ad Geometria plana & solida elementa, ut sex precedentes & duo subsequentes, non tam prope pertineant; quod tamen ad res Geometricas admodum utiles sint, tam propter Arithmetica & Geometria vaide propinquam cognationem, quam ob notitiam commensurabilium & incommensurabilium magnitudinum ad figurarum tam planarum quam solidarum intellectum apprime necessariam, nemo est è peritioribus Geometris qui ignorat. Quæ vero in tribus ultimis libris continetur, & corporum regularium nobilis contemplatio, illa non nisi injuria prætermitti potuit; quando nempe illius gratia noster socius, Platonica familia philosophus, hoc elementorum systema universum condidisse perhibetur;

uti

Ad Lectorem.

ante testis est * Proclus, iis verbis, Ὅτιν * lib. 2.

ὅτι καὶ τὸ συμπῶντος στοιχείων πάλαι περὶ ἑσθίου-
το καὶ ἡμετέρας μαθηματικῶν χυμῶν συ-
σιν. Præterea facile in animum induxi ut
opinarer, nemini harum scientiarum a-
manti non futurum esse cordi penes se ha-
bere integrum Euclidæum opus, quale
passim ab omnibus citatur & celebratur.

Quare nullum librum nullamque proposi-
tionem negligere volui earum quæ apud
P. Herigonium habentur; cujus vesti-
giis presse insistere necesse habui, quoni-
am ejusce libri schematismis maxima ex
parte uti statutum erat, quod prævide-
rem mihi ad novas describendas tempus
non suppetere; etsi nonnunquam id facere
præoptassem. Eadem de causa nec alias
plerasque quam Euclidæas demonstrati-
ones adhibere volui, succinctori forma
expressas, nisi forte in 2, & 13, & parce
in 7, 8, 9 libris; ubi ab eo nonnihil
deflectere operæ pretium videbatur. Bona
igitur spes est saltem in hac parte cum no-
stris consiliis, tum studiosorum votis,
aliquo modo satisfactum iri. Nam
quæ adjecta sunt in Scholiis problemata
quadam & theoremata, sive ob suum
frequentem usum ad naturam elemen-
tarem accedentia, sive ad eorum
quæ sequuntur expeditam demon-
strationem conducentia, seu quæ regula-
rum

Ad Lectorem.

rum practica Geometria quarundam precipuarum rationes innuunt ad suos fontes relatas, per ea, ut spero, libellus ultra destinatam molem magnopere non intumescet.

Alter scopus ad quem collineatum est, eorum desideriis consuluit qui demonstrationibus symbolicis potius quam verbalibus delectantur. In quo genere cum plerique apud nos Guilielmi Oughtredi symbolis assueti sint, ea plerumque usurpare consultius duximus. Nam qui Euclidem hanc viâ tradere & interpretari aggressus sit, hactenus, quod ego sciam, prater unum P. Herigonium, repertus est nemo. Cujus viri longe doctissimi methodus, sane in multis egregia, ac ejus peculiari proposito admodum accomodata, duplici tamen defectu laborare mihi visa est. Primo, quod cum Propositionum ad unius alicujus theorematibus aut problematis probationem adductarum posterior à priori non semper dependeat; quando tamen illæ inter se coherent, quando non, nec ex ordine singularum, nec nullo alio modo, satis prompte innotescere potest: unde ob defectum conjunctionum & adjectivorum (ergo, rursus, &c.) non raro difficultas & dubitandi occasio, præsertim minus exercitatis, inter legendum oboriri solent. Deinde sæpè numero evenit, ut prædicta methodus supervacaneas repetitiones effugere nequeat, à quibus demonstrationes est quando proli-

Ad Lectorem.

xa, aliquando & magis intricata, evadunt. Quibus vitiis noster modus facile per verborum signorumq; arbitrariam mixturam medetur. Atque hac de opella hujus intentione & methodo dicta sufficiant. Caterum quæ in laudem Matheseos in genere, aut Geometriae ipsius; & quæ de historia harum scientiarum, ideoque de Euclide horum elementorum digestore, dici possent, & reliqua hujusmodi ἐξωτερικά, cui hac placent, apud alios interpretes consulere potest. Neque nos angustias temporis quod huic operi impendi potuit, nec interpellationes negotiorum, nec adjumentorum ad hæc studia apud nos egestatem, & quadam alia, ut liceret non immerito, in excusationem obtinemus; metu scilicet inducti, ne hæc nostra omnibus minus satisfaciant. Verum quæ ingenui Lectoris usibus elaboravimus, eadem in solidum ipsius censura ac judicio submittimus; probanda si utilia sibi compererit; sin omnino secus, rejicienda.

I. B.

Ad amicissimum Virum, J. B. de
EUCLIDE contracto
Εὐφημοσμός.

FActum bene ! didicit Laconice loqui
Senex profundus, & aphorismos induit.
Immensa dudum margo commentarii
Diagramma circuit minutum : utque Insula
Problema breve natabat in vasto mari.
Sed unda jam derumuit, & glossa arctior
Stringit Theoremata : minoris anguli
Lateribus ecce totus *Euclides* jacer,
Inclusus olim velut Homerus in nuce ;
Pluteoque sarcina modo qui incubuit, levis
En fit manipulus, Pelle in exigua latet
Ingens Mathesi, matris ut in utero Hercules,
In glande quercus, vel Ithaca Eurys in pila.
Nec mole dum decrescit, usu fit minor ;
Quin auctior jam evadit, & cumulatus
Contracta prodest erudita pagina.
Sic ubere magis liquor è pressio effluit ;
Sit pleniori vasa inundat sanguinis
Torrente cordis Systole ; sic fusius
Procurrit æquor ex Abylæ angustis.
Tantilli operis ars tanta referenda unice est
BIROVIANO nomini, ac solertia.
Sublimis euge mentis ingenium potens !
Cui invium nil, arduum esse nil solet.
Sic usque pergas prospero conamine,
Radiusque multum debeat ac abacus tibi ;
Sic crescat indies feracior leges,
Simili colonum germine assiduo beans.
Specimen futuræ messis hic fiet labor,
Magnæque famæ illustria hæc præludia.
Juvenis dedit qui tanta, quid dabit senex ?

Car. Robotham, *CANTAB.*
Coll. Trin. Sen. Soc.

In novam *Elementorum*

E U C L I D I S

Editionem à D. *IS. BARROW*,
Collegii SS. TRIN. Socio,
viro opt. & eruditissimo,
a dornatam.

Benigne Lector! si uspiā auditū est tibi,
Quantus tenella Nix Geometres fiet ;
Qua mille radiis, mille ludit angulis,
Totumque puro ducit Euclidem sinu :
Amabis ultro candidissimum Virum,
Cui plena nivium est indoles, sed quas tamē
Præclarus ardor mentis urget Enthea ;
Et usque blandis temperat caloribus :
Quo suavius nil vivit, & melius nihil.
Is, dum liquentes pectore excutit nives,
Et inde & inde spargit, en aliam tibi,
Lector benigne, è nivibus Geometriam!

G. C. A. M. C. E. S.

Notarum Explicatio.

- \equiv æqualitatem.
- \supset majoritatem.
- \subset minoritatem.
- $+$ plus, vel addendum esse.
- $-$ minus, vel subtrahendum esse.
- $:-$ differentiam vel excessum; item quantitates omnes, quæ sequuntur, subtrahendas esse, signis non mutatis.
- \times multiplicationem, vel ductum lateris rectanguli in aliud latus.
- Idem denorat conjunctio literarum, ut
 $AB = A \times B.$
- $\sqrt{\quad}$ Latus, vel radicem quadrati, vel cubi, &c.
- Q. & q quadratum. C. & c cubum.
- Q. Q. rationem quadrati numeri ad quadratum numerum.

Reliquas, quæ ubicunque occurrunt, vocabulorum abbreviationes ipse Lector per se facile intelliget; exceptis iis, quas tanquam minus generalis usus. suis locis explicanda relinquimus.

(I)
LIB. I.

Definitiones.

I. **P**unctum est cuius pars nulla est.
II. Linea vero longitudo latitudinis expers.
III. Lineæ autem termini sunt puncta.

IV. Recta linea est, quæ ex æquo sua interjacet puncta.

V. Superficies est, quæ longitudinem, latitudinemque tantum habet.

VI. Superficiei autem extrema sunt lineæ.

VII. Plana superficies est, quæ ex æquo suas interjacet lineas.

VIII. Planus vero angulus est, duarum linearum in plano se mutuo tangentium, & non in directum jacentium alterius ad alteram inclinatio.

IX. Cum autem quæ angulum continent, lineæ, rectæ fuerint, rectilineus ille angulus appellatur.

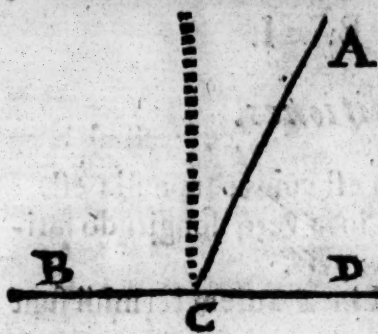
X. Cum vero recta linea CG super rectam lineam AB consistens, eos qui sunt deinceps angulos CGA , CGB æquales inter se fecerit, rectus est uterque

æqualium angulorum, & quæ insitit recta linea CG , perpendicularis vocatur ejus (AB) cui insitit.

Not. Cum plures anguli ad unum punctum: (ut ad G) existunt, designatur quilibet angulus tribus literis, quarum media ad verticem est illius de quo agitur: ut angulus quem rectæ CG , AG efficiunt ad partes A , vocatur CGA , vel AGC .

A

Obtus

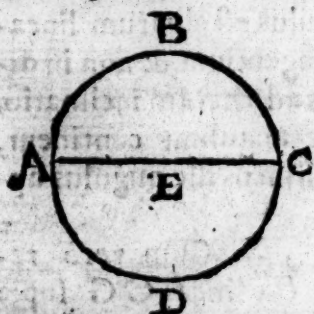
XI. Obtusus angulus est, qui recto major est, ut ACB .

XII. Acutus vero, qui minor est recto, ut ACD .

XIII. Terminus est, quod alicujus extremum est.

XIV. Figura est, quæ sub aliquo, vel aliquibus terminis comprehenditur.

XV. Circulus est figura plana, sub una linea comprehensa, quæ peripheria appellatur, ad quam ab uno puncto eorum, quæ intra figuram sunt posita, cadentes omnes rectæ lineæ inter se sunt æquales.

XVI. Hoc verò punctum centrum circuli appellatur.

XVII. Diameter autem circuli est recta quædam linea per centrum ducta, & ex utraque parte in circuli peripheriam terminata, quæ circulum bifariam secat.

XVIII. Semicirculus vero est figura, quæ continetur sub diametro, & sub ea linea, quæ de circuli peripheria aufertur.

In circulo $EABCD$. E est centrum, AC diameter, ABC semicirculus.

XIX. Recti lineæ figuræ sunt, quæ sub rectis lineis continentur.

XX. Trilateræ quidem, quæ sub tribus.

XXI. Quadrilateræ vero, quæ sub quatuor.

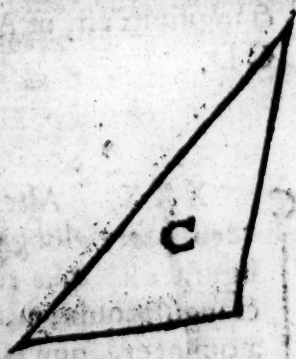
XXII. Multilateræ autem, quæ sub pluribus, quam quatuor rectis lineis comprehenduntur.

XXIII. Trilaterarum autem figurarum, æquilaterum est triangulum, quod tria latera habet æqualia, ut triangulum A.

XXIV. Isosceles autem, quod duo tantum æqualia habet latera, ut triangulum B.

XXV. Scalenum vero, quod tria inæqualia habet latera, ut C.

XXVI. Adhæc etiam trilaterarum figurarum, rectangulum quidem triangulum est, quod rectum angulum habet, ut triangulum A.

XXVII. Amblygonium autem, quod obtusum angulum habet, ut B.

XXVIII.

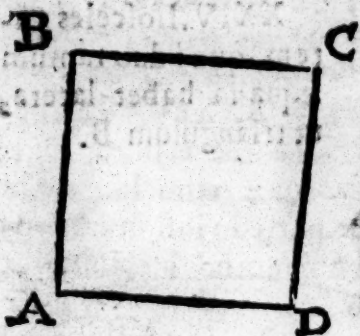
A z

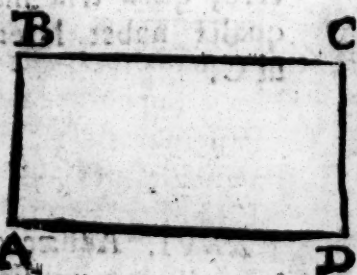
XXVIII. Oxygonum vero, quod tres habet acutos angulos, ut C.

Figura æquiangularis est, cujus omnes anguli inter se æquales sunt. Duæ vero figure æquiangularæ sunt; si singuli

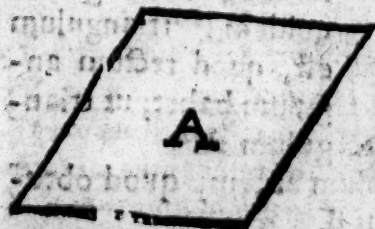
anguli unius singulis angulis alterius sint æquales. Similiter de figuris æquilateris concipe.

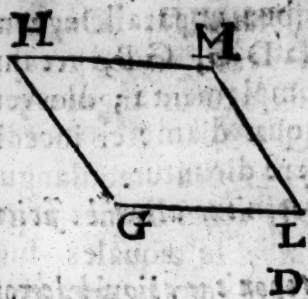
XXIX. Quadrilaterarum autem figurarum, quadratum quidem est, quod æquilaterum, & rectangulum est, ut A B C D.

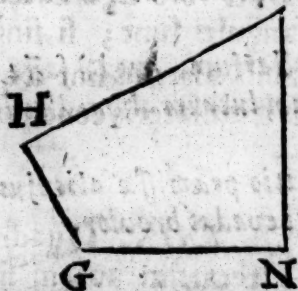
XXX. Altera vero parte longior figura est, quæ rectangula quidem, æquilatera non est, ut A B C D.

XXXI. Rhombus autem, quæ æquilatera, sed rectangula non est, ut A.

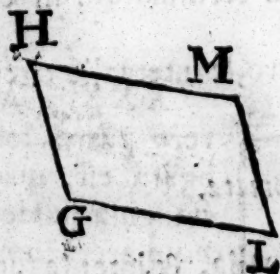

XXXII. Rhomboides vero, quæ ad-
versa & latera, & an-
guli habens inter se
æquales, neque æqui-
latera est, neque rectan-
gula, ut G L M H.

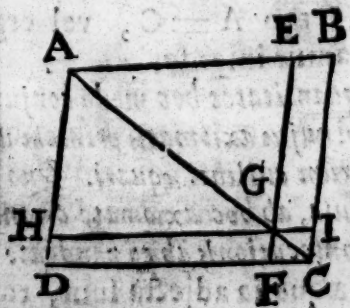

XXXIII. Præter
has autem reliquæ
quadrilateræ figuræ
trapezia appellantur;
ut G N D H.

XXXIV. Paralle-
læ rectæ lineæ sunt,
quæ cum in eodem
plano, & ex utraque parte in infinitum pro-
ducantur, in neutram sibi mutuo incidunt, ut
A, & B.

XXXV. Paralle-
logrammum est figu-
ra quadrilatera, cujus
bina opposita latera
sunt parallela, seu
æquidistantia, ut G
L H M.

XXXVI. Cum ve-
ro in parallelogram-
mo A B C D diame-
ter A C ducta fuerit,
duæque lineæ E F,
H I, lateribus paral-
læ secantes diame-
trum in uno eodemq;

puncto G, ita ut parallelogrammum ab hisce

parallelis in quatuor distribuatur parallelogramma; appellantur duobus illa D G, G B, per quæ diameter non transit, Complementa; duo vero reliqua H B, F I, per quæ diameter incedit circa diametrum consistere dicuntur.

Problema est, cum proponitur aliquid efficiendum.

Theorema est, cum proponitur aliquid demonstrandum.

Corollarium est consecutarium, quod est facta demonstratione tanquam lucrum aliquod colligitur.

Lemina est demonstratio præmissa aliusque, demonstratio quæ sit evadere brevior.

Postulata.

1. **P**ostuletur, ut à quovis puncto ad quovis punctum rectam lineam ducere concedatur.
2. Et rectam lineam terminatam in continuum recta producere.
3. Item, quovis centro, & intervallo circulus describere.

Axiomata.

1. **Q**uæ eidem æqualia, & inter se sunt æqualia.

ut $A = B = C$. ergo $A = C$; vel ex omnes A, B, C, æquantur inter se.

Nota, Cum plures quantitates hoc modo conjunctas invenias, concipe ut hujus axiomatis primam axiomam & quamlibet earum cuilibet æquare. Quo casu sæpe, brevitatis causa, ab hoc axiomatico citra abstinemus; etsi vi consecutionis ab eo pendeat.

2. Et si æqualibus æqualia adjecta sunt, tota sunt æqualia.

3. Et si ab æqualibus æqualia ablata sint, quæ relinquantur sunt æqualia.

4. Et si inæqualibus æqualia adjecta sint, tota sunt inæqualia.

5. Et si ab inæqualibus æqualia ablata sint, reliqua sunt inæqualia.

6. Et quæ ejusdem vel æqualium sunt duplicis, inter se sunt æqualia. Idem puta de triplicibus, quadruplicibus, &c.

7. Et quæ ejusdem, vel æqualium sunt dimidia, inter se sunt æqualia. Idem concipe de subtriplicis, subquadruplicis, &c.

8. Et quæ sibi mutuo congruunt, ea inter se sunt æqualia.

Hoc axioma in rectis lineis, & angulis valet conversum, sed non in figuris, nisi illæ similes fuerint.

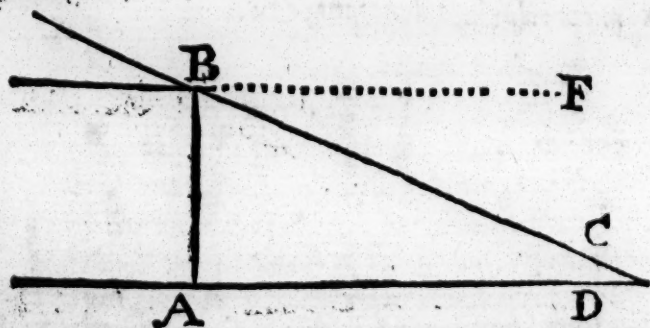
Cæterum, magnitudines congruere dicuntur, quarum partes applicatæ partibus, æqualem vel eundem locum occupant.

9. Et totum sua parte majus est.

10. Duæ rectæ lineæ non habent unum & idem segmentum commune.

11. Duæ rectæ in uno puncto concurrentes, si producantur ambæ, necessario se mutuo in eo puncto interfecabunt.

12. Item omnes anguli recti sunt inter se æquales.

13. Et si in duas rectas lineas AD, CB, in eodem plano jacentes altera recta BA incidens, inter-

internos ad eandemque partes angulos $B A D$, $A B C$ duobus rectis minores faciat, duæ illæ rectæ lineæ in infinitum productæ sibi mutuo incident ad eas partes, ubi sunt anguli duobus rectis minores.

14. Duæ rectæ lineæ spatium non comprehendunt.

15. Si æqualibus inæqualia adjiciantur, erit totorum excessus adjunctorum excessui æqualis.

16. Si inæqualibus æqualia adjungantur, erit totorum excessus excessui eorum, quæ à principio, æqualis.

17. Si ab æqualibus inæqualia demantur, erit residuorum excessus, excessui ablatorum æqualis.

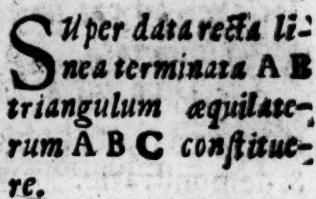
18. Si ab inæqualibus æqualia demantur, erit residuorum excessus excessui totorum æqualis.

19. Omne totum æquale est omnibus sub partibus simul sumptis.

20. Si totum totius est duplum, & ablatum ablati, erit & reliquum reliqui duplum. Idem de reliquis multiplicibus intellige.

Citationes intellige sic. Cum duo numeri occurrunt, prior designat propositionem, posterior librum. Ut per 4. 1. intelligitur quarta propositio primi libri, atque ita de reliquis. Cæterum ax. axioma, post. postulatam, def. definitionem, sch. scholium, cor. corollarium denotant, &c.

P R O P. I.

Centris A & B, co-
dem intervallo A B,
vel B A a describe du-

os circulos se Interfecantes in puncto C, ex quo
 bduc. rectas CA, CB, Erit $ACc = ABc =$
 $BCd = ACe$ Quare triangulum ACB est
 æquilaterum. Quod Erat Faciendum.

23. post.

b1. post.

c 15. def.

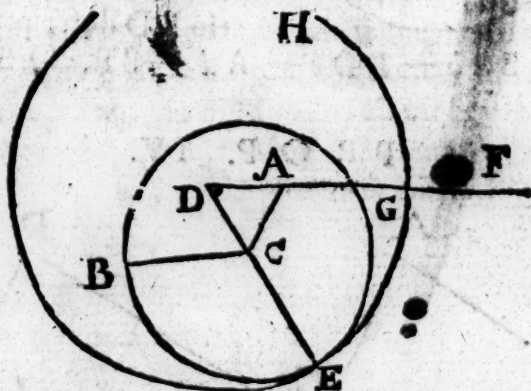
 dx

c 23. def.

Scholium.

Eodem modo super $A B$ describetur triangulum Isosceles, si intervalla æqualium circularum majora sumantur, vel minora, quam $A B$.

PROP. II.

Ad datum punctum A ducere recta linea BC
aequalem rectam lineam A.G ponere.

a 3. post.

b. post.

C I. I.

d 2. post.

cen-

ē 2. post.

f 15. def.

g constr.

h 3 ax.

k i s. def.

1 I. 4x.

centro D, spatio DE, & describe circulum DEH
cujus circumferentiæ occurrat DA & protracta
ad G. Erit $AG = CB$.

Nam $DGf = DE$, & $DAg = DC$. quare
 $AGh = CEk = BCl = AG$. Q. E. F.

Positio puncti A, intra vel extra datam BC
casus variat, sed ubique similis est constructio
& demonstratio.

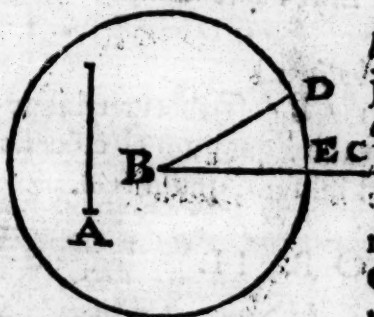
Scobelium.

Poterat A G circino sumi, sed hoc facere nulli postulato respondet, ut bene innuit Proclus.

PROP. III.

*Duabus datis rectis
lineis A, & BC, de ma
jore BC minori A a
qualem rectam linea
BE detrabere.*

Ad punctum B a po
ne rectam $BD = A$
Circulus centro B, (pa
tio BD descriptus au

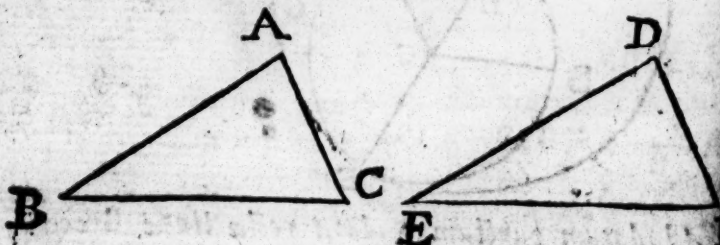
b 15. def.

c constr.

d 1. 4x.

feret $BEb = BDc = Ad = BE$, Q.E.F.

PROP. IV.

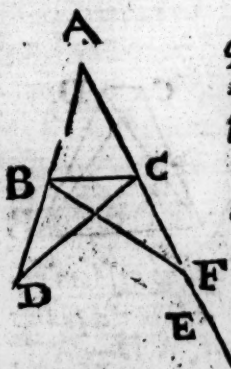

Si duo triangula BAC , EDF duo latera BA , AC duobus lateribus ED , DF aequalia habeant utrumque utrique (hoc est $BA = ED$, & $AC = DF$) habeant vero angulum A , angulo D aequalem.

lem, sub aequalibus rectis lineis contentum, & basim
 BC basi EF aequalem habebunt; eritque triangu-
 lum BAC triangulo EDF aequale, ac reliqui
 anguli B , C reliquis angulis E , F aequales erunt,
 uterque utrique, sub quibus aequalia latera subien-
 duntur.

Si punctum D puncto A applicetur, & recta
 DE rectae AB superponatur, cadet punctum E
 in B , quia $DE = AB$. Item recta DF cadet *a hyp.*
 in C , quia ang. $A = D$. Quinetiam pun-
 ctum F puncto C coincidet, quia $AC = DF$.
 Ergo rectae EF , BC , cum eisdem habeant ter-
 minos, *b* congruent, & proinde aequales sunt. *b 14 ax.*
 Quare triangula BAC , EDF ; & anguli B , E ;
 itemque anguli C , F etiam congruunt, & æ-
 quantur. Quod erat Demonstrandum.

PROP. V.

Isoscelium triangulorum ABC
 qui ad basim sunt anguli ABC ,
 ACB inter se sunt aequales. Et
 productis aequalibus rectis lineis
 AB , AC qui sub base sunt an-
 guli CBD , BCE inter se æ-
 quales erunt.

a Accipe $AF = AD$, & *b* jun- *a 3. 1.*
 ge CD , ac BE . *b 1 post.*

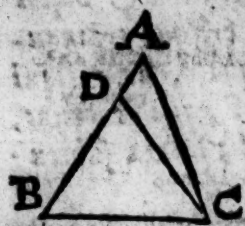
Quoniam in triangulis ACD , *c hyp.*
 ABF , sunt $AB = AC$, & $AF = AD$, angu. *d constr.*
 lusque A communis, erit ang. $ABF = ACD$; *e 4. 1.*
 & ang. $AFB = ADC$, & bas. $BF = DC$;
 item $FC = DB$. ergo in triangulis BFC , *f 3 ax.*
 BCF erit ang. $FCB = DBC$. Q.E.D. Item *g 4. 1.*
 ideo ang. $FBC = DCB$. atqui ang. $ABF = h pr.$
 ACD . ergo ang. $ABC = ACB$. Q.E.D. *k 3. ax.*

Corollarium.

Hinc, Omne triangulum æquilaterum est
 quoque æquiangulum,

PROP.

PROP. VI.

Si triangulis ABD , ACB duo anguli ABD , ACB æquales inter se fuerint, & sub æqualibus angulis subiecta latera AB , AC æqualia inter se erunt.

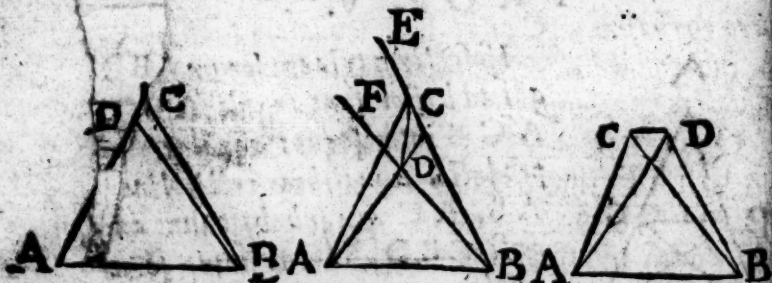
Si fieri potest, fit utraque $BA = CA$, & Fac igitur $BD = CA$, & b duc CD .

In triangulis DBC , ACB , quia $BD = CA$, & latus BC commune est; atque ang. $DBC = ACB$, erunt triangula DBC , ACB æqualia inter se, pars & totum, f Quod Fieri Nequit.

Coroll.

Hinc, Omne triangulum æquiangulum est quoque æquilaterum.

PROP. VII.

super eadem recta linea AB duabus eisdem rectis lineis AC , BC , alia duæ rectæ lineæ æquales AD , BD , utraque utrique (hoc est, $AD = AC$, & $BD = BC$) non constituentur ad aliud punctum C , atque aliud D , ad easdem partes C , eisdemque terminos A , B cum duabus initio ductis rectis lineis habentes.

1. Cas. Si punctum D statua:ur in AC a liquet non esse $AD = AC$.

2. Cas. Si punctum D dicatur intra triangulum ACB duc CD , & produc BD F , ac BC E . Jam vis $AD = AC$, ergo ang. $ADC = ACD$. Item quia $BD = BC$, erit ang. $FDC = ECD$.

a 3. 1.
b 1. post.
c suppos.
d hyp.
e 4. 1.
f 9. 4x.

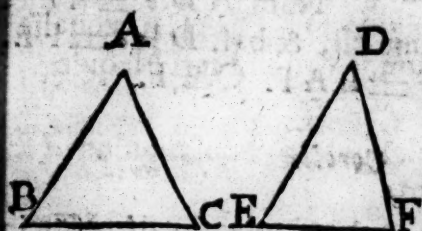
b 5. 1.
c suppos.

ergo ang. $FDC \equiv ACD$, id est ang. $FDC \equiv 9. ax.$
 $\equiv ADC \equiv Q.F.N.$

3. *Cas.* Sin D cadat extra triangulum ACB
 jungatur CD.

Rursus, ang. $ACD \equiv ADC$, & $BDC \equiv C5. 1.$
 $BDC \equiv$ ergo ang. $ACD \equiv BDC$, id est ang. $f 9. ax.$
 $ACD \equiv BCD. Q.F.N.$

P R O P. VIII.

*Si duo triangu-
 la ABC, DEF ha-
 buerint duo latera
 AB, AC duobus
 lateribus DE, DF,
 utrumque utrique
 æqualia; habuerint*

*vero & basim BC, basi EF, æqualem: angulum
 A sub æqualibus rectis lineis contentum angulo D
 æqualem habebunt.*

Quia $BC \equiv EF$, si basis BC superpona-
 tur basi EF, illæ b congruent. ergo, cum AB
 $c \equiv DE$, & $AC \equiv DF$, cadet punctum A in
 D, (nam in aliud punctum cadere nequit, per
 præcedentem) d ergo angulorum A, & D late-
 ra coincidunt. e quare anguli illi pares sunt.
 Q. E. D.

a hyp.
 b 8. ax.
 c hyp.
 d 14. ax.
 e 8. ax.

Coroll.

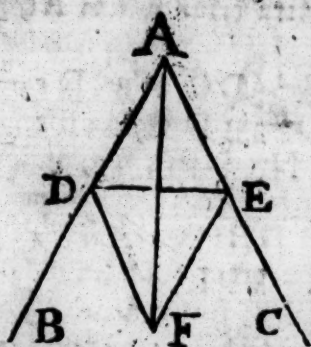
1. Hinc triangu-
 la sibi mutuo æquilatera;
 etiam mutuo æquiangula sunt.

2. Triangu-
 la sibi mutuo æquilatera y æquen-
 tur inter se.

x 4. 8.
 y 4. 1.

PROP.

PROP. IX.

a 3. 1.

b 1. 1.

c constr.

d 8. 1.

Datum angulum rectilineum BAC bisariam secare.

a Sume $AD = AE$ duc DE , super qua b triang. æquilat. DFE .

Ducta AF angulus BAC bisecabit.

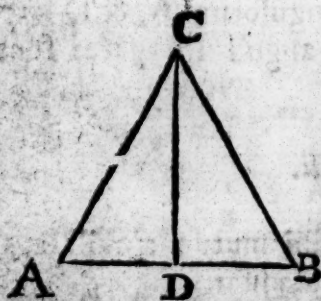
Nam $AD = AE$, latus AF commune est, & bas. $DF = FE$ d ergo ang. $DAF = EAF$. Q.E.F.

Coroll.

Hinc patet quomodo angulus secari possit in æquales partes 4, 8, 16, &c. Singulas nimirum partes iterum bisecando.

Methodus vero regula & circino angulos secandi in æquales quoscunque hactenus Geometras latuit.

PROP. X.

a 1. 1.

b 9. 1.

c constr.

d 4. 1.

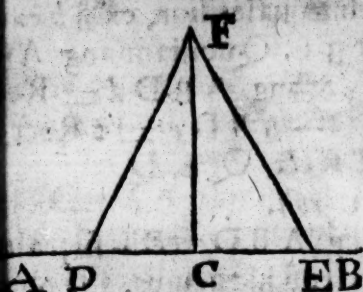
Datam rectam lineam AB bisariam secare.

Super data AB a triang. æquilat. ABC ejus angulum C b biseca recta CD . Eadem data AB bisecabit.

Nam $AC = BC$ & latus CD est commune; & ang. $ACD = BCD$, d ergo $AD = BD$. Q.E.F. Prax. hujus & præcedentis, constructio primæ hujus libri satis indicat.

PROP.

PROP. XI.

Dada recta linea
A B, & puncto in ea
dato C, rectam lineam
C F ad angulos re-
ctos excitare.

a Accipe hinc inde a 3. I.

C D = C E. Super
D E b fac triang a- b 1. I.

ilant. D F E. Ducta F C perpendicularis est.

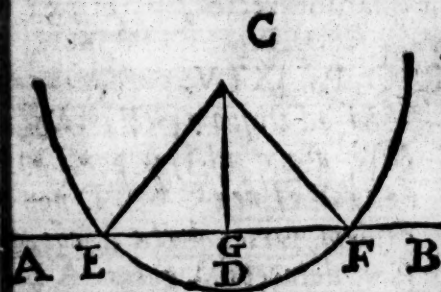
Nam triangula D F C, E F C sibi mutuo c a- c constr.

ilatera sunt. d ergo ang. D C F = E C F. d 8. I.

ergo F C perpendicularis est. Q. E. F. e 10. def.

Praxis tam hujus, quam sequentis expeditur
cillime ope normæ.

PROP. XII.

Super datam
rectam lineam
infinisam A B, à
dato puncto C
quod in ea non est
perpendicularem
rectam C G de-
ducere.

Centro C a describe circulum, qui secet da- a 3. post.

am A B in punctis E & F b biseca E F in G. du- b 10. I.

a C G perpendicularis est.

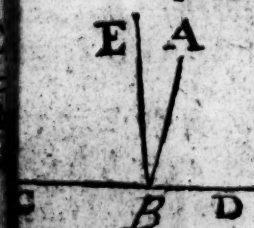
Ducantur enim C E, C F. Triangula E G C,

G C, sibi mutuo c æquilatera sunt. d ergo an c constr.

guli E G C, F G C, æquales, & e proinde recti d 8. I.

int. Q. E. F. e 10. def.

PROP. XIII.

Cum recta linea A B, super
rectam lineam C D consistens,
facit angulos A B C, A B D, aut
duos rectos, aut duobus rectis
æquales efficiet.

Si

a 10. def.

b 11. 1.

c 19. ax.

d 3. ax.

e 2. ax.

Si anguli ABC , ABD pares sint a liq
illos rectos esse; sin inæquales sint, ex B b ex
retur perpendicularis BE . Quoniam ang. A
 $c = \text{Rect.} + ABE$; & ang. $ABD d = \text{Re}$
 $- ABE$; erit $ABC + ABD e = 2 \text{ Rect.}$
 $ABE - ABE = 2 \text{ Rect. Q E. D.}$

Coroll.

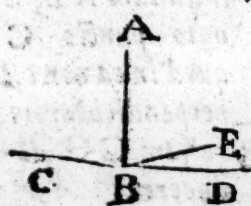
1. Hinc, si unus ang. ABD rectus sit, al
 ABC etiam rectus erit; si hic acutus, ille obt
sus erit, & contra.

2. Si plures rectæ quam una ad idem p
tum eidem rectæ insistant, anguli fient duob
rectis æquales

3. Duæ rectæ invicem secantes efficiunt
gulos quatuor rectis æquales.

4. Omnes anguli circa unum punctum co
stinui conficiunt quatuor rectos, patet ex C
roll. 2.

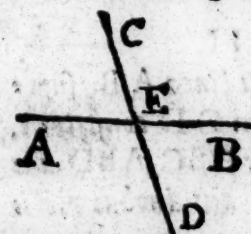
P R O P. XIV.

Si ad aliquam rectam line
 AB , atque ad ejus punctum
duæ rectæ lineæ CB, BD non
easdem partes ductæ, eos
sunt deinceps angulos ABC
 ABD duobus rectis æquales
cerint, in directum erunt inter se ipsæ rectæ li
 CB, BD .

Si negas, faciant CB, BE unam rectam, er
ang. $ABC + ABE a = 2 \text{ Rect.}$ $b = ABC$
 $ABD. c$ Quod est absurdum.

P R O P. XV.

Si duæ rectæ lineæ AB, C
se mutuo secuerint, angulos
verticem CEB, AED æqua
inter se efficient.

Nam ang. $AEC + CE$
 $a = 2 \text{ Rect.}$ $a = AEC$
 $AED. b$ Ergo $CEB = AED. Q E. F.$

a 13. 1.

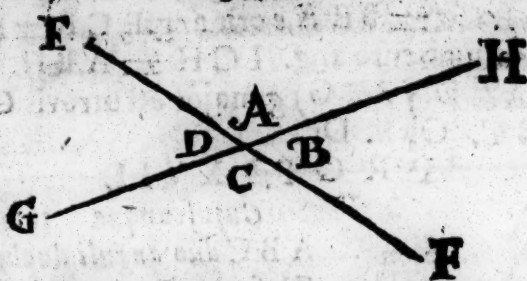
b hyp.

c 9. ax.

a 13. 1.

b 3. ax.

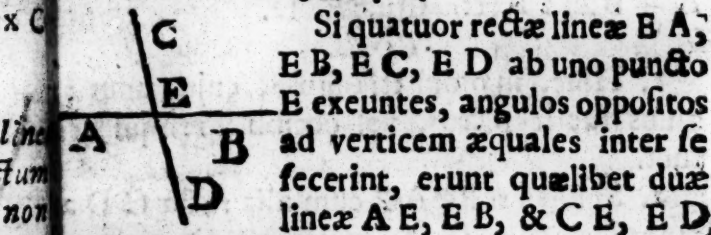
Schol.

Si ad aliquam rectam lineam GH, atque ad
us punctum, A duæ rectæ lineæ EA, AF non
easdem partes sumptæ, angulos ad verticem
, & B æquales fecerint, ipsæ rectæ lineæ EA,
F in directum sibi invicem erunt.

Nam 2 Rect. = $aD + Aa = B + A$ b ergo a 13. I.
A, AF sunt in directum sibi invicem, Q.E.D. b 14. I.

Schol. 2.

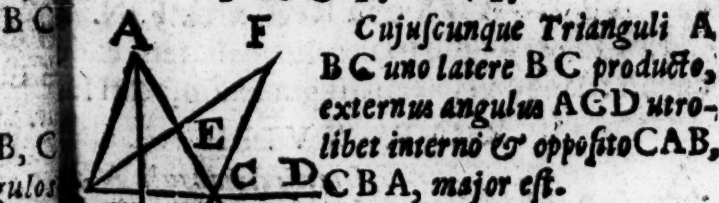

directum positæ.

Nam quia ang. $AEC + AED + CEB +$
 $EBa = 4$ Rect. erit $AEC + AED (= 24. Cor.$
 $CEB + DEB) = 2$ Rect. c ergo CED, & 13. I.
EB sunt rectæ lineæ. Q.E.D. bHyp. 24x.

PROP. XVI.

c 14. I.

Cujuscunque Trianguli A
BC uno latere BC producto,
externus angulus AGD utro-
libet interno & opposito CAB,
CBA, major est.
Latera AC, BC a bise- a 10. I. &
cent rectæ AH, BB, è qui- 1. post,
bus productis b cape EF =
BE, b & HI = AH, Con- b 3. I.
ganturque FC, IC, & producat ACG.

B

Quo

c constr.

d 15. 1.

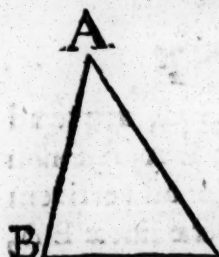
e 4. 1.

f 15. 1.

g 9. ax.

Quoniam $CEc = EA$, & $EFc = EB$,
 ang. $FEcd = BEA$, c erit ang. $ECF = EAB$.
 Simili argumento ang. $ICH = ABH$. c
 totus ACD (f BEG) g major est utrovis CA
 & ABC . Q. E. D.

PROP. XVII.

Cujuscunque trianguli
 ABC duo anguli duobus
 illis sunt minores, omnifari
 sumpti.

Producatur latus B

a 13. 1.

b 16. 1.

c 4. ax.

Quoniam ang. ACD
 $ACB = 2$ Rect. & a
 ACD b $\square A$, c erit $A + ACB = 2$ Rect.
 dem modo erit ang. $B + ACB = 2$ Rect.
 nique producto latere AB, erit similiter
 $A + B = 2$ Rect. Quæ B. D.

Coroll.

1. Hinc, in omni triangulo, cujus unus
 gulus fuerit rectus, vel obtusus, reliqui a
 iunt.

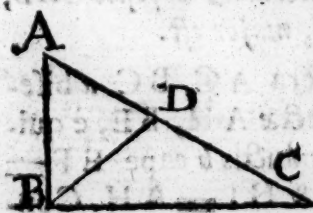
x 17. 1.

2. Si linea recta AE cum alia recta CD
 gulos inæquales faciat, unum AED acutum
 alterum AEC obtusum, linea perpendicular
 AD ex quovis ejus puncto A ad aliam ill
 CD demissa, cadet ad partes anguli acuti AB

Nam si AC ad partes anguli obtusi ducta
 catur perpendicularis, in triangulo AEC
 ang. $AEC + ACE = 2$ Rect. x Q. F. N.

3. Omnes anguli trianguli æquilateri, &
 anguli trianguli Isoscelis, supra basim, acuti

PROP. XVIII.

Omni trianguli A
 majus latus AC maj
 angulum ABC sub

Ex AC a aufer AD
 AB, & junge DB, b
 ang. $ADB = ABD$

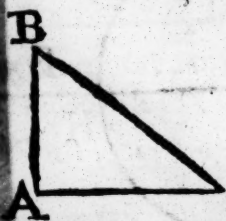
a 3. 1.

b 5. 1.

$\angle ADB \sqsubset C$. ergo $\angle ABD \sqsubset C$. d' ergo totus c 16. 1.
 $\angle ABC \sqsubset C$. Eodem modo erit $\angle ABC \sqsubset d$ 9. ax.
 Q. E. D.

PROP. XIX.

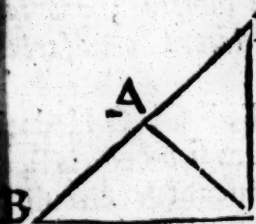
Omnis trianguli ABC major angulus A majori lateri BC subtenditur.

Nam si dicatur $AB = BC$, a erit $\angle A = C$. con- a 5. 1.
 Ctra Hypoth. & si $AB \sqsubset BC$,
 erit $\angle C \sqsubset A$, contra hyp. quare potius, b 18. 1.
 $C \sqsubset A$. & eodem modo $BC \sqsubset AC$.
 Q. E. D.

PROP. XX.

Omnis trianguli ABC duo latera BA, AC reliquo BC sunt majora quomocunque sumpta.

Ex BA producta a cape a 3. 1.
 $CA D = AC$, & duc DC.
 ergo $\angle D = \angle ACD$, c ergo totus $\angle BCD \sqsubset b$ 5. 1.
 d ergo $\angle BD (e BA + AC) \sqsubset BC$. Q. E. D. c 9. ax.

PROP. XXI.

Si super trianguli ABC uno latere BC, ab extremitatibus duæ rectæ lineæ BD, CD, interius constitutæ fuerint, hæ constitutæ reliquis trianguli duobus lateribus BA, CA minores quidem erunt, majorem vero angulum DC continebunt.

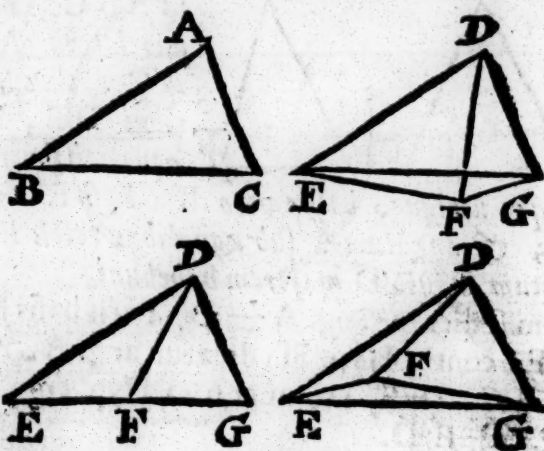

Producatur BD in E. estque $CE + ED a \sqsubset a$ 20. 1.
 D adde commune BD, b erit $BE + EC \sqsubset b$ 4. ax.
 $D + DC$. Rursus $BA + AE a \sqsubset BE$, b ergo
 $A + AC \sqsubset BE + EC$. quare $BA + AC \sqsubset$
 $D + DC$. Q. E. D. 2. Ang. $\angle BDC \sqsubset c$ 16. 1.
 $\angle EC \sqsubset A$. ergo $\angle BDC \sqsubset A$. Q. E. D.

B 2

PROP.

PROP. XXIV.

fin
ian
re
ian
ian

Si duo triangu^{la} ABC, DEF duo latera AB;
C duobus lateribus DE, DF aequalia habuerint,
et utrumque utrique; angulum vero A angulo EDF
ma^{jorem} sub aequalibus rectis lineis contentum, &
ut^{rumque} B C, basi EF, majorem habebunt.

1. Fiat ang. EDG = A, & DG = DF = a 23. 1.
C, connectanturque EG, FG. b 3. 1.

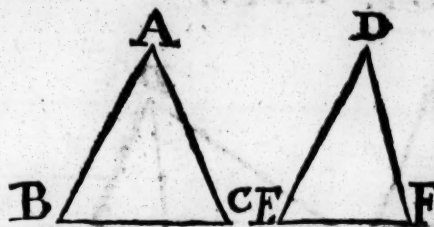
1. Cas. Si EG cadit supra EF. Quia AB = DE, & AC = DG, & ang. A = EDG, d hyp.
erit BC = EG. Quia vero DF = DG, e constr
erit ang. DFG = DGF. h ergo ang. DFG = 4. 1. 7
EGF; h & proinde ang. EFG = EGF. k quare g 5. 1.
EG (BC) = EF. Q. E. D. h 9. ax

2. Cas. Si basis EF basi EG coincadat, l li- k 19. 1.
uer EG (BC) = EF. 19. ax.

3. Sin EG cadat infra EF. Quoniam DG
= GE m = DF + FE, si hinc inde auferantur m 21. 1.
DG, DF, æquales, manet EG (BC) n = n 5. ax.
F. Q. E. D.

ate
ate
ha

PROP. XXV.

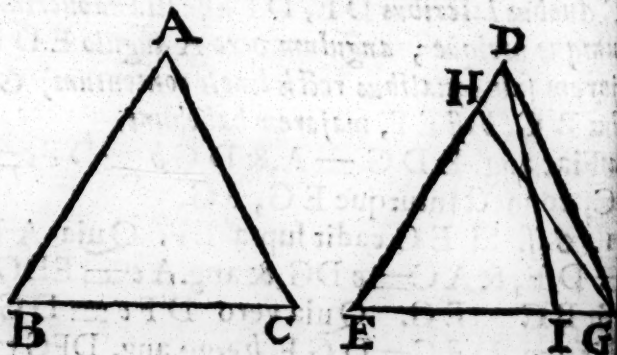
*Si duo triangu-
la ABC, DEF
duo latera AB
AC duobus late-
ribus DE, D*

*utrumque utrique, basim vero BC basi EF ma-
jorem; & angulum A sub aequalibus rectis line
contentum angulo D majorem habebunt.*

a 4. I.

Nam si dicatur ang. A = D. a erit basis BC
= EF, contra Hyp. Sin dicatur ang. A > D
b 24. I. b erit BC > EF, etiam contra Hyp. ergo BC
= EF. Q. E. D.

PROP. XXVI.

*Si duo triangula BAC, EDG, duos angul
B, C, duobus angulis E, DGE, aequales habu-
rint, utrumque utrique, unumque latus uni late
aequale, siue quod aequalibus adjacet angulis,
quod uni aequalium angulorum subtenditur: reliqu
latera reliquis lateribus aequalia, utrumque utriq
& reliquum angulum reliquo angulo aequalem ha-
bebunt.*

33. I.

1. Hyp. Sit BC = EG. Dico BA = ED,
AC = DG, & ang. A = EDG. Nam si dicatur
ED < BA, a fiat EH = BA, ducaturq; G

Quoniam

Quoniam $ABb = HE$, & $BCc = EG$, & b supposi-
ang. $Bc = E$, erit ang. $EGHd = Ce = DGE$. c hyp.
f Q. E. A. ergo $AB = ED$. Eodem modo ACd 4. I.
 $= DG$. d quare etiam ang. $A = EDG$. e hyp.

2. Hyp. Sit $AB = ED$. Dico $BC = EG$; & f 9. ax.
 $AC = DG$ & ang. $A = EDG$. Nam si dicatur
 $EG < BC$, fiat $EI = BC$, & connectatur DI .
Quia $ABg = ED$, & $BCb = EI$, & ang. Bg hyp.
 $g = E$, erit ang. $EIDk = Cm = EGD$. n Q. h suppos.
E. A. ergo $BC = EG$. ergo ut prius, $AC = k$ 4. I.
 DG , & ang. $A = EDG$. Q. E. D. m hyp.

P R O P. XXVII.

n 16. I.

Si in duas rectas lineas
AB, CD recta incidens
linea EF alternatim an-
gulos AEF, DFE, æ-
quales inter se fecerit, parallelæ erunt inter se illæ
rectæ lineæ AB, CD.

Si AB , CD dicantur non esse parallelæ;
convenient productæ, nempe in G . quo posito
angulus externus AEF interno DFE a major
erit, cui tamen ponitur æqualis. Quæ repugnant. a 16. I.

P R O P. XXVIII.

Si in duas rectas lineas
AB, CD recta incidens
linea EF externum angu-
lum AGE interno & op-
posito, & ad easdem partes
CHG æqualem fecerit,
aut internos & ad easdem partes AGH, CHG
duobus rectis æquales; parallelæ erunt inter se ipsæ
rectæ lineæ AB, CD.

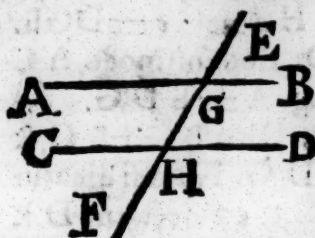
1. Hyp. Quia per hyp. ang. $AGE = CHG$,
a erit altern. $BGH = CHG$. b parallelæ igitur sunt AB , CD . Q. E. D. a 15. I. b 17. I.

2. Hyp. Quia ex hyp. Ang. $AGH + CHG = a$ 13. I.
2. Rect. $a = AGH + BGH$, b erit $CHG = b$ 3. ax.
 BGH . Ergo c AB , CD parallelæ sunt. Q. E. D. c 17. I.

B 4

P R O P.

PROP. XXIX.

In parallelas rectas lineas AB, CD, recta incidens linea EF, & alternatim angulos DHG, AGH aequales inter se efficit; & externum BGE interno, & opposito, & ad easdem partes DHE aequalem; & internos & ad easdem partes AGH, CHG duobus rectis aequales facit.

Liquet AGH, + CHG = 2 Rect. a alias AB, CD non essent parallelæ, contra hyp. Sed & ang. DHG + CHG = 2 Rect. ergo DHG = AGH = BGE. Q. E. D.

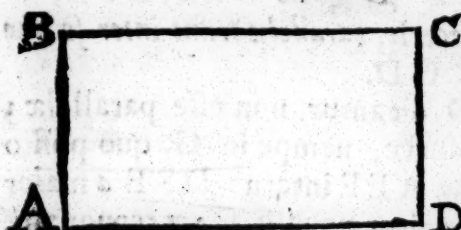
a 13. ax.

b 13. 1.

c 13. ax.

d 15. 1.

Coroll.

Hinc omne Parallelogrammum AC habens unum angulum rectum A, est rectangulum.

a 29. 1.

b 3. ax.

Nam A + B = 2 Rect. ergo cum A rectus sit, B etiam B rectus erit. Eodem argumento D & C recti sunt.

PROP. XXX.

Quæ (AB, CD) eidem rectæ lineæ EF parallelæ, & inter se sunt parallelæ.

Tres rectas secet ut cunque recta GI. Quoniam AB, EF parallelæ sunt, ærit ang. AGH = EHI, Item propter CD, EF parallelas ærit ang. EHI = DIG. b ergo ang. AGH = DIG. c quare AB, CD parallelæ sunt. Q. E. D.

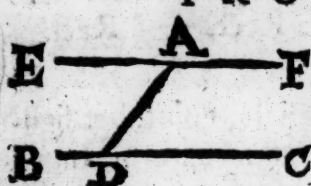
a 29. 1.

b 1. ax.

c 27. 1.

PROP.

P R O P. XXXI.

A dato puncto A data
recta linea B C ducere
parallelam rectam lineam

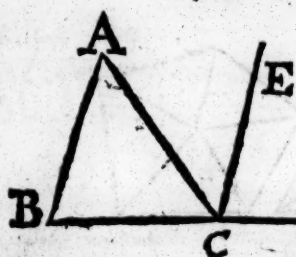
A E.

Ex A ad datam B C
duc rectam utcumque A D. ad quam, ejusque
punctum A & fac ang. D A E = A D C. b erunt
A E, B C parallelæ. Q. E. F.

a 23. I.

b 27. I.

P R O P. XXXII.

Cujuscunque trian-
guli A B C uno latere
B C producto, externus
angulus A C D duobus
internis, & oppositis,
A, B est aqualis. Et
trianguli tres interni

anguli, A, B, A C B duobus sunt rectis aequales.

Per C a duc C E parall. B A. Ang. A b =
A C E. & ang. B b = E C D. ergo A + B c =
A C E + E C D d = A C D. Q. E. D. Porro
A C D + A C B e = 2 Rect. f ergo A + B +
A C B = 2 Rect. Q. E. D.

a 31. I.

b 29. I.

c 2. ax.

d 19. ax.

e 13. I.

f 1. ax.

Corollaria.

1. Tres simul anguli cujusvis trianguli æqua-
les sunt tribus simul cujuscunque alterius. Unde

2. Si in uno triangulo duo anguli (aut sin-
guli, aut simul) æquales sint duobus angulis (aut
singulis, aut simul) in altero triangulo, etiam re-
liquus reliquo æqualis est. Item, si duo triangula
unum angulum uni æqualem habeant, reliquo-
rum summæ æquantur.

3. In triangulo si unus angulus rectus sit, re-
liqui unum rectum conficiunt. Item, angulus,
qui duobus reliquis æquatur, rectus est.

4. Cum in Iloscele angulus æquis cruribus
contentus rectus est, reliqui ad basim sunt se-
mirecti.

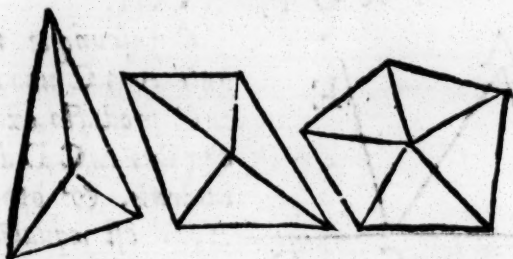
5. Tri;

5. Trianguli æquilateri angulus facit duas tertias unius recti, nam $\frac{1}{3} 2 \text{ Rect.} = \frac{2}{3} \text{ Rect.}$

Schol.

Hujus propositionis beneficio, cujuslibet figuræ rectilineæ tam interni quam externi anguli quot rectos conficiant, innotescet per duo sequentia theoremata.

THEOREMA 1.

Omnes simul anguli cujuscunque figura rectilinea conficiunt bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ.

Ex quovis puncto intra figuram ducantur ad omnes figuræ angulos rectæ, quæ figuram resolvunt in tot triangula quot habet latera. Quare cum singula triangula conficiant duos rectos, omnia simul conficient bis tot rectos, quot sunt latera. Sed anguli circa dictum punctum conficiunt quatuor rectos. Ergo, si ab omnium triangulorum angulis demas angulos circa id punctum, anguli reliqui qui componunt angulos figuræ conficient bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ. Q. E. D.

Hinc *Coroll.* Omnes ejusdem speciei rectilineæ figuræ æquales habent angulorum summas.

THEOREMA 2.

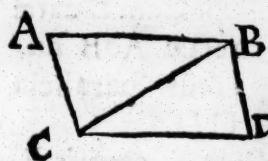
Omnes simul externi anguli cujuscunque figuræ rectilineæ conficiunt quatuor rectos.

Nam singuli figuræ interni anguli cum singulis externis conficiunt duos rectos. Ergo interni

terni simul omnes, cum omnibus simul externis
conficiunt bis tot rectos, quot sunt latera figuræ.
Sed (ut modo ostensum est,) interni simul omnes
etiam cum quatuor rectis efficiunt bis tot rectos
quot sunt latera figuræ. Ergo externi anguli
quatuor rectis æquantur. Q. E. D.

Coroll. Omnes cujuscunque speciei rectilinearæ
figuræ æquales habent externorum angulorum
summas.

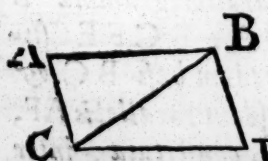
P R O P. XXXIII.

Rectæ lineæ AC, BD, quæ
æquales & parallelas lineas
AB, CD, ad partes easdem
dem conjungunt, & ipsæ æ-
quales ac parallelæ sunt.

Connectatur CB. Quoniam ob AB, CD
parallelas, ang. ABC = BCD, & per hyp. AB = CD, & latus CB commune est, b erit AC = BD, b 4. 1.
& ang. ACB = BDC. c ergo AC, BD etiam parallelæ sunt. Q. E. D. c 27. 1.

P R O P. XXXIV.

Parallelogrammorum spa-
tiorum ABDC æqualia sunt
inter se quæ ex adverso late-
ra AB, CD; ac AC, BD;
angulique A, D, & ABD, ACD; & illa bifa-
riam secat diameter CB.

Quoniam AB, CD a parallelæ sunt, b erit a hyp.
ang. ABC = BCD. Item ob AC, DB a paral- b 29. 1.
lelas, b erit ang. ACB = CBD. c ergo toti an- c 2. ax.
guli ACD, ABD æquantur. Similiter ang.
A = D. Porro, cum communi lateri CB adja-
ceant anguli ABC, ACB, ipsis BCD, CBD
pares, d erunt AC = BD, d & AB = CD. adeo- d 26. 1.
que etiam triang. ABC = CBD. Q. E. D.

SCHOL.

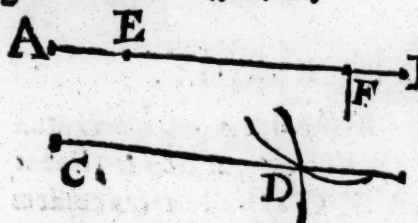
S C H O L.

Omne quadrilaterum $ABDC$ habere latera opposita aequalia, est parallelogrammum.

a 27. 1.

Nam per 8. 1. ang. $ABC = BCD$. a ergo AB, CD parallelæ sunt. Eadem ratione ang. $BCA = CBD$; a quare AC, BD etiam parallelæ sunt. b Ergo $ABDC$ est parallelogrammum. Q. E. D.

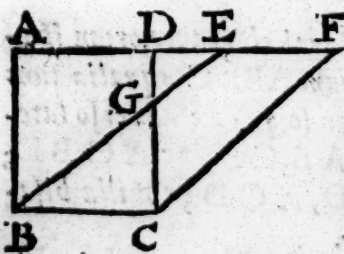
b 35. def. 1.

Hinc expedi-
tius per datum
punctum C datæ
rectæ AB du-
cetur parallela
 CD .

Sume in AB quodvis punctum E . centris E, C ad quodvis intervallum duc æquales circulos EF, CD . centro vero F , spatio EC duc circulum FD , qui priorem CD secet in D . Erit ducta CD parall. AB . Nam ut modo demonstratum est, $CEFD$ est parallelogrammum.

P R O P. XXXV.

Parallelogramma B
 $CDA, BCFE$ su-
per eadem basi BC , &
in eisdem parallelis $AF,$
 BC constituta, inter
se sunt æqualia.

a 34. 1.

b 2. 4x.

c 29. 1.

d 4. 1.

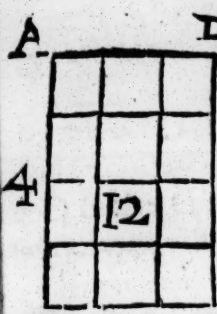
e 3. 4x.

f 2. 4x.

Nam $AD = BC$
 $= EF$. adde communem DE , b erit $AE =$
 DF . Sed & $AB = DC$, & ang. $A = CDE$.
d ergo triang. $ABE = DCF$. aufer commune
 DGE , e erit Trapez. $ABGD = EGCF$.
adde commune BGC , f erit Pgr. $ABCD =$
 $EBCF$, Q. E. D. Reliquorum casuum non
dissimilis, sed simplicior & faciliior est demon-
stratio.

Scho.

Scholium.

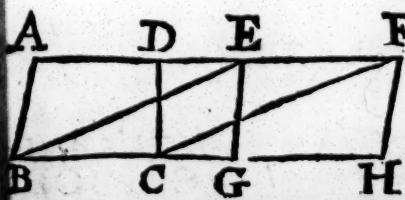

D Silatus AB parallelogrammi rectanguli $ABCD$ ferri intelligatur perpendiculariter per totam BC , aut BC per totam AB , producet eo motu area rectanguli $ABCD$. Hinc rectangulum fieri dicitur ex ductu seu multiplicatione duorum laterum contiguorum. Sit exempl. gr. BC pedum 3, AB 4. Duc 3. in 4; proveniunt 12. pedes quadrati pro area rectanguli.

Hoc supposito, ex hoc theoremate cujuscunq; parallelogrammi (* $EBCF$) habetur dimensio. Illius enim area producit ex altitudine BA ducta in basim BC . Nam area rectanguli AC parallelogrammo $EBCF$ æqualis, fit ex BA in BC , ergo, &c.

* v. fig. propof. 35.

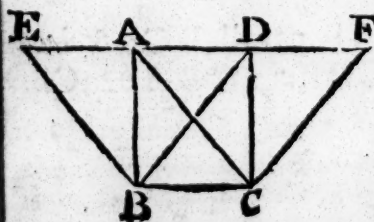
PROP. XXXVI.

Parallelogramma $BCDA$, $GHFE$ super æqualibus basibus BC , GH , & in eisdem parallelis AF , BH constituta, inter se sunt æqualia.

Ducantur BE , CF . Quia $BCA = GHb = a$ hyp) EF , erit $BCFE$ parallelogrammum. ergo Pgr. b 34. 1. $BCDA d = BCFE d = GHFE$. Q.E.D. c 33. 1. d 35. 1.

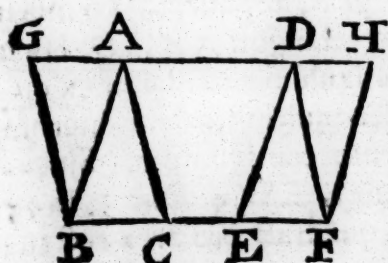
PROP. XXXVII.

Triangula BCA , BCD super eadem basi BC constituta, & in eisdem parallelis BC , EF inter se sunt æqualia.

- a 31. I. Duc BE parall. CA, & CF parall. BD.
 b 34. I. Erit triang. BCA $b = \frac{1}{2}$ Pgr. BCAE $= c \frac{1}{2}$
 c 35. I. & BDFC $b = BCD$. Q. E. D.
 7. ax.

PROP. XXVIII.

Triangula BCA, EFD super aequalibus basibus BC, EF constitutae, & in eisdem parallelis GH, BF, inter se sunt aequalia.

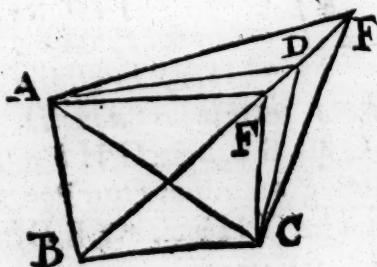
Duc BG parall. CA. & FH parall. ED. erit triang. BCA $a = \frac{1}{2}$ Pgr. BCAG $b = \frac{1}{2}$ EDHF $c = EFD$. Q. E. D.

- a 14. I.
 b 36. I. &
 7. ax.
 c 34. I.

Schol.

Si basis BC \sqsubset EF, liquet triang. BAC \sqsubset EDF. & si BC \supset EF, erit BAC \supset EDF.

PROP. XXXIX.

Triangula aequalia BCA, BCD, super eadem base BC, & ad easdem partes constituta, etiam in eisdem sunt parallelis AD

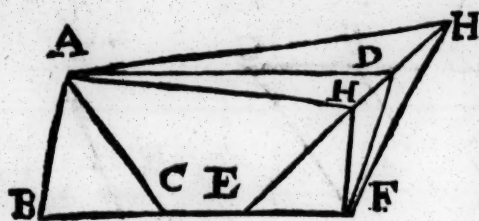
BC.

- a 37. I.
 b hyp.
 c 9. ax.

Si negas, sit altera AF parall. BC; & ducatur CF. ergo triang. CBF $a = CBA$ $b = CBD$ c Q. E. A.

PROP.

PROP. XL.

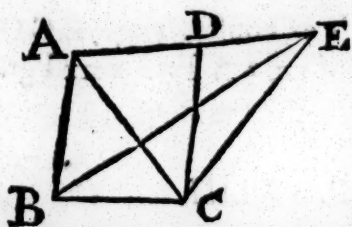
Triangula $a =$
qualia BCA,
EFD super
equalibus basi-
bus BC, EF,
& ad easdem

partes constituta, & in eisdem sunt parallelis
AD. BF.

Si negas, sit altera AH parall. BF. & ducatur FH. ergo triang. EFH $a =$ BCA $b =$ EFD. c Q. E. A.

a 38. r.
 b hyp.
 c 9. ax.

PROP. XLI.

Sⁱ parallelogrammum
ABCD cum triangulo
BCE eandem basim
BC habuerit, in eisdemque fuerit parallelis
AE, BC, duplum erit

parallelogrammum ABCD ipsius trianguli BCE.

Ducatur AC. Triang. BCA $a =$ BCE. ergo Pgr. ABCD $b = 2$ BCA $c = 2$ BCE. Q. E. D.

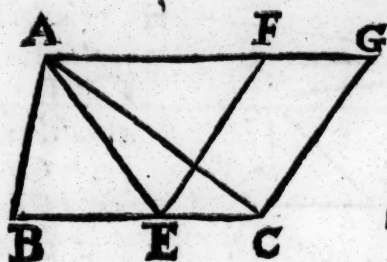
a 37. r.
 b 34. r.
 c 6. ax.

Scholium

Hinc habetur area cujuscunque trianguli BCE. Nam cum area parallelogrammi ABCD producat ex altitudine in basim ducta; producet area trianguli ex dimidia altitudinis in basim ducta, vel ex dimidia basi in altitudinem, ut si basis BC sit 8, & altitudo 7; erit trianguli BCE area, 28.

PROP.

PROP. XLII.

*Dato triangulo ABC aequale parallelogram-
mum ECGF constituere in dato angulo rectilineo
D.*

a 31. 1.

b 23. 1.

c 10. 1.

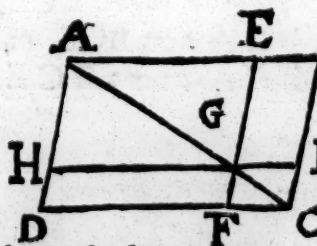
Per A a duc AG parall. BC. b fac ang. BCG
= D. basim BC e biseca in E. a duc EF parall
CG. Dico factum.

d 38. 1.

e 41. 1.

Nam ducta AE. erit ex constr. ang. ECG
= D, & triang. BAC d = a AEC e = Pgr
ECGF. Q. E. F.

PROP. XLIII.

In omni parallelo-

grammo ABCD com-

plementa DG, GB co-

rum quae circa diame-

trum AC sunt paralle-

logrammorum HE, FI

inter se sunt aequalia.

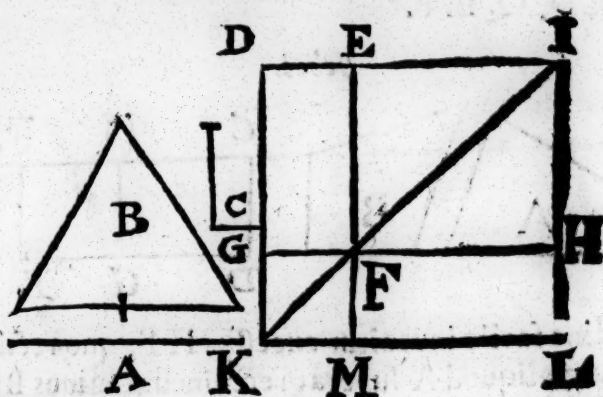
a 34. 1.

b 3. ax.

Nam Triang. ACD, = a ACB, & triang
AGH a = AGE. & triang. GCF a = GCB
bergo Pgr. DG = GB. Q. E. D.

PROP

PROP. XLIV.

ram
line

BC
arall

CG
Pgr

ulle
com

B eo
tiam

aralle
E, F

riang
EGC

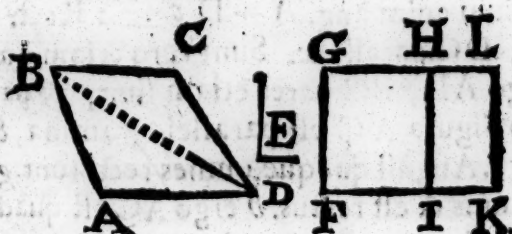
Op

Ad datam rectam lineam A, dato triangulo B,
equale parallelogrammum FL applicare in dato
angulo rectilineo C.

a Fac Pgr. $FD = \text{triang. B}$, ita ut ang. GFE a 42. 1.
 $= C$. & pone lateri GF in directum $FH = A$.
CG Per Hb duc IL parall. EF ; cui occurrat DE b 31. 1.
Pgr producta ad I . per IF ductæ rectæ occurrat DG
protracta ad K . Per Kb duc KL parall. GH ;
cui occurrant EF , & IH prolongatæ ad M , &
 L . Erit FL . Pgr. quæsitum.

Nam Pgr. $FLc = FD = Bd$ & ang. MFH c 43. 1.
 $= GFE = C$. Q. E. F. d 15. 1.

PROP. XLV.

Ad datam rectam lineam FG dato rectilineo
ABCD equale parallelogrammum FL constituere,
in dato angulo rectilineo E.

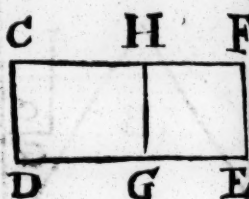
Datum rectilineum resolve in triangula
BAD, BCD. a Fac. Pgr. $FH = BAD$ ita ut a 44. 1.
ang. $F = E$, producta FI , a fac (ad HI) Pgr.
C I L

b 19. ax.

c Constr.

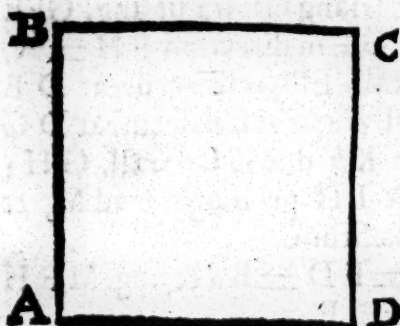
$IL = BCD$. erit $Pgr. FL = b FH + IL$ c
 $ABCD$. Q. E. F.

Schol.

Hinc facile invenitur excessus HE , quo rectilineum aliquod A superat rectilineum minus B nimirum si ad quamvis rectam CD applicemus $Pgr. DF = A$. & $DH = B$.

PROP. XLVI.

A data recta $nca AD$ quadratum AC describere.

a Erige duas perpendiculares A DC b aequalitate AD ; iunge BC . dictum factum.

a 11. 1.

b 3. 1.

c constr.

d 28. 1.

e constr.

f 33. 1.

g Sch. 29. 1.

h 29. def.

Cum enim ang. $A + D = 2$ Rect. d erunt AB, DC parallelæ. Sunt vero etiam e æquales ergo AD, BC pares etiam sunt, & parallelæ ergo Figura AC est parallelogramma, & æqualiter latera. Anguli quoque omnes recti sunt, g quoniam unus A est rectus. b ergo AC est quadratum. Q. E. F.

Eodem modo facile describes rectangulum b quod sub datis duabus rectis contineatur.

PRO

PROP. XLVII.

In rectangulis
triangulis BAC
quadratum BE,
quod à latere
BC rectum an-
gulum BAC
subtendente de-
scribitur, aequale
est eis, BG,
CH; quæ à la-
teribus AB, AC
rectum angulum
continentibus de-
scribuntur.

Junge AE,
AD; & duc AM,
parall. CE.

Quoniam ang. DBC = FBA. adde com. a 12. ax.
ang. ABC, erit ang. ABD = FBC. Sed &
AB = FB, & BD = BC. c ergo triang. b 29. def.
ABD = FBC. atque Pgr. BM. d = 2 ABD; & c 4. 1.
Pgr. BG d = 2 FBC (nam GAC est una recta d 41. 1.
per hyp. & 14. 1.) e ergo Pgr. BM = BG. Si e 6. ax.
alii discursu Pgr. CM = CH. Totum igitur
BE = f BG + CH. Q. E. D. f 2. ax.

Schol.

Hoc nobilissimum, & utilissimum theorema
ab inventore Pythagora, Pythagoricum dici me-
ruit. Ejus beneficio quadratorum additio, &
substractio perficitur; quò spectant duo sequen-
tia problemata.

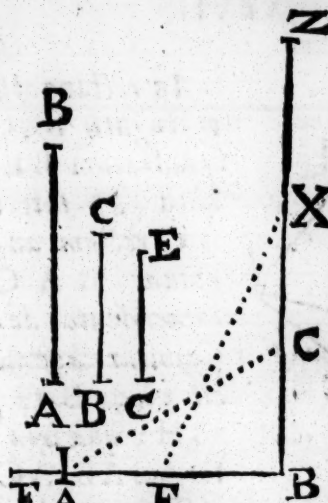
PROBL. 1.

And. Tarq.

a 11. 1.

b 47. 2.

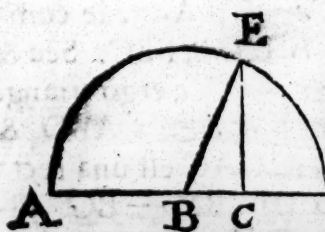
c 2. ax.

Datis quocunque quatuor dratis, unum omnibus eisdem quale construere.

Dentur quadrata tria quorum latera sint AB, BC, CE. a Fac ang. rectum FBZ infinita habentem latera, in eaque transfer BA, & BC, & iunge AC, b erit ACq = ABq + BCq. Tu AC transfer ex B in X & CE tertium latus da- tum transfer ex B in E, & iunge EX, b erit EXq = EBq (CEq) + BXq (ACq) c = CEq + ABq + BCq. Q. E. F.

PROBL. 2.

Datis duabus rectis inaequalibus AB, BC, exhibere quadratum, quod quadratum maioris AB excedit quadratum minus BC.

Centro B intervallo BA describe circulum. a C erige perpendicularem CE occurrentem peripheriae in E. & ducatur BE. a Erit BEq (BAq) = BCq + CEq. b ergo BAq - BCq = CEq. Q. E. F.

a 47. 1.

b 3. ax.

PROBL.

PROBL. 3.

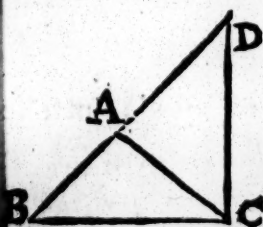
Notis duobus quibuscunque lateribus trigoni rectanguli ABC, reliquum invenire.

Latera rectum angulum ambientia sint AC, AB, hoc 6. pedum, illud 8. ergo 47. 1.
 $8^2 + 36 = 100 = BC^2$. erit $BC = \sqrt{100} = 10$.

Nota sint deinde latera AB, BC, hoc 10. pedum, illud 6. ergo cum $BC^2 - AB^2 = 100 - 36 = 64$ 47. 1.
 erit $AC = \sqrt{64} = 8$.

PROP. XLVIII.

Si quadratum quod ab uno latere BC trianguli describitur, aequale sit eis quæ à reliquis trianguli lateribus AB, AC describuntur quadratis, angulus BAC comprehensus

sub AB, AC reliquis duobus trianguli lateribus, rectus est.

Duc ad AC perpendicularem DA = AB, & iunge CD.

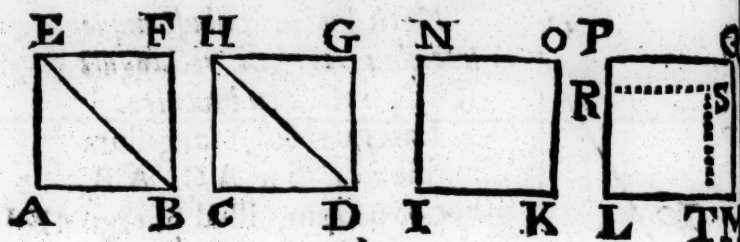
Jam $CD^2 = AD^2 + AC^2 = AB^2 + AC^2$ 47. 1.
 $CD^2 = BC^2$. * ergo $CD = BC$. ergo trian- * Vide seq.
 gula CAB, CAD, sibi mutuo æquilatera sunt ; Theor.
 quare ang. CAB = CAD = Rect. Q.E.D. b 8. 1.

Schol.

c Hyp.

Assumpsimus exinde quod $CD = BC$, sequi $CD = BC$. Hoc vero manifestum fiet ex sequenti theoremate.

THEOREMA.

Linearum æqualium AB, CD, æqualia sunt quadrata AF, CG; & quadratorum æqualium NK, PM æqualia sunt latera IK, LM.

- Pro 1 Hyp. Duc diametros EB, HD. L
 234. 1. quet AF = a 2 triang. EAB = b 2 triang. I.
 b 4. 1. & HCD = a CG. Q.E.D.
 6. ax. 2. Hyp. Si fieri potest, sit LM = IK. fa
 246. 1. LT = IK; a sitque LS = LIq. ergo L
 b 1. part. b = NK c = LQ. d Q.E.A. ergo LM = IK.
 c hyp.
 d 9. ax.

Coroll.

Eodem modo quælibet rectangula inter æquilatera æqualia ostendentur.

L I B

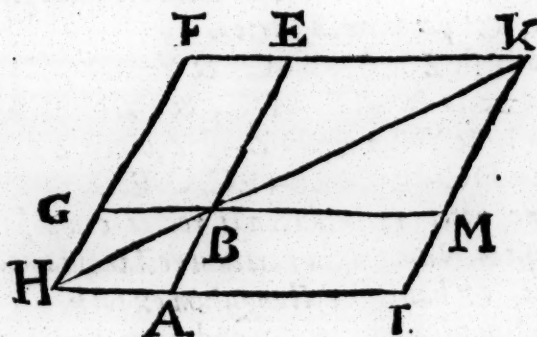
LIB. II.

Definitiones.

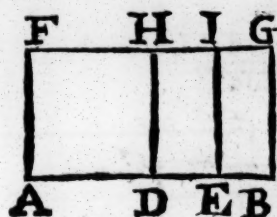
I. **Q** Mne parallelogrammum rectangulum ABCD contineri dicitur sub rectis duabus AB, AD, quæ rectum comprehendunt angulum.

Quando igitur dicitur rectangulum sub BA; AD, vel brevitatis causa; rectangulum BAD, vel $BA \times AD$, (vel ZA pro $Z \times A$;) designatur rectangulum quod continetur sub BA, & AD ad rectum angulum constitutum.

I I. In omni parallelogrammo spatio FHIK unumquodq; eorum, quæ circa diametrum illius sunt, parallelogrammorum, cum duobus complementis Gnomon vocetur, ut Pgr. $FB + BI + GA$ (EHM) est Gnomon. item Pgr. $FB + BI + EM$ (GKA) est Gnomon.

PROP. I.

Si fuerint duae rectae lineae AB, AF, seceturque ipsarum altera AB in quocunque segmenta AD, DE, EB: rectangulum comprehensum sub illis duabus rectis lineis AB, AF, aequale est eis, quae sub inspecta AF, & quolibet segmentorum AD, DE, EB comprehenduntur rectangulis.

a 11. I.

a Statue AF, perpendiculararem ad AB. a per F duc infinitam FG perpendiculararem ad AF. a Ex D, E, B erige perpendiculares DH, EI, BG. erit AG rectangulum sub AF, AB, &

b 19. ax. I. b est aequale rectangulis AH, DI, EG, hoc est

c 34. I. (quia DH, EI, AF pares sunt) rectangulis sub AF, AD; sub AF, DE; sub AF, EB. Q. E. D.

Schol.

Imo si fuerint duae rectae, secanturque ambae in quocunque partes, idem provenit ex ductu totius in totum, & partium in partes.

a 1. 2.

b 2. ax.

Nam sit $Z = A + B + C$, & $Y = D + E$; quia $DZ = DA + DB + DC$, & $EZ = EA + EB + EC$, & $YZ = DZ + EZ$; b erit $ZY = DA + DB + DC + EA + EB + EC$. Q. E. D.

Hinc patet ratio ducendi rectas compositas in compositas. Nam omnia partium rectangula accipere oportet, & habetur rectangulum ex totis.

Sin linearum in se ducendarum signis + admisceantur signa —, etiam signorum ratio habenda est. Quippe ex + in — provenit —; at ex — in — provenit +. Nam sit + A ducenda in B — C. & quoniam + A non affirmatur de toto B, sed de ejus parte tantum, qua superat C, debet AC manere negata. quare prodibit AB — AC. Vel sic;

quia

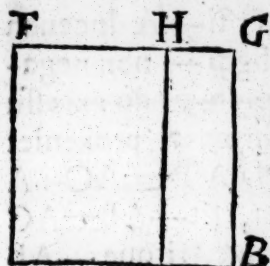
quia B constat partibus C, & B—C, * erit AB * 1. 2.
 $= AC + A$ in B—C; aufer utrinque AC, erit AB
 $= AC = A$ in B—C. Similiter si —A ducenda
 sit in B—C, quoniam ex vi signi— non nega-
 tur A de toto B, sed de ejus solummodo excessu
 supra C, debet AC manere affirmata. proveniet
 ergo $= AB + AC$. Vel sic; quia $AB * = AC + A$
 in B—C; tolle utrinque omnia, erit $= AB = AC$
 $= A$ in B+C; adde AC utrinque, eritque $= AB$
 $+ AC = A$ in B—C.

Atque ex his rite perspectis, quæ subsequuntur
 9. propositiones, aliæque ejusmodi innumeræ, ex
 A linearum in se ductarum comparatione emer-
 E lgentes (quas apud Vietam, & alios Analystas in
 B, & numerato habes) nullo negotio demonstrantur,
 oc est rem plerumque quasi ad simplicem calculum
 ngu exigendo.

E B. Porro, * liquet productum ex quapiam magni- * 19. 4x.
 tudine in numeri cujuslibet partes, æquari pro-
 ducto ex eadem in totum numerum. Ut 5 A + 7
 $A = 12 A$. & 4 A in 5 A + 4 A in 7 A = 4 A in 12
 A: quare quæ in hoc loco de rectarum in se ductu
 dicta sunt, eadem de numerorum in se multipli-
 catione intelligi possunt. proinde etiam quæ in 9.
 sequentibus theorematibus de lineis affirmantur,
 eadem valent de numeris accepta; quippe cum
 istæ omnes ab hac prima immediate depende-
 ant & deducantur.

Propositiones decem primæ hujus libri valent
 etiam in numeris. Reliquas quilibet tyro exami-
 net. pro hac, sit A F 6, & A B 12, sectus in
 A D 5, D E 3, & E B 4. Estque 6×12 (A G)
 $= 72$. 6×5 (A H) = 30. 6 in 3 (D I) = 18.
 denique 6×4 (E G) = 24. Liquet vero
 $30 + 18 + 24 = 72$.

PROP. II.

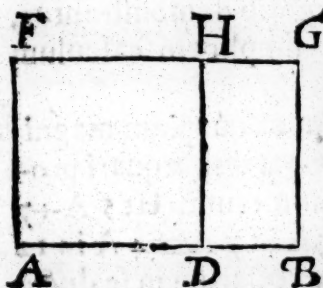

Si recta linea AB secta
utuncque in D, rectangulum
quod sub tota AB & quolibet
segmentorum AD, DB com-
prehenduntur, æqualia sunt
quod à tota AB fit quadrato.

Erige AF perpendiculari-
rem & æqualem AB, & erit
 $a AF \times AD + AF \times DB = AF \times AB$; hoc est
(ob $AF = AB$) $AB \times AD + AB \times DB = AB^2$

21. 2.

PROP. III.

Si recta linea AB secta
fit utuncque in D, rectan-
gulum sub tota AB & un-
segmentorum AD compre-
hensum, æquale est illi quo-
sub segmentis AD, DB
comprehenditur rectangu-
lo, & illi quod à prædicto

segmento AD describitur quadrato.

Nam erige AF perpendicularem & æqualem
DB, & completis parallelogrammis FD, FB
erit $AB \times AF = AF \times DB + AF \times AD$, hoc est (ob
 $AF = AD$) $AB \times AD = AD \times DB + AD^2$.

21. 2.

PROP. IV.

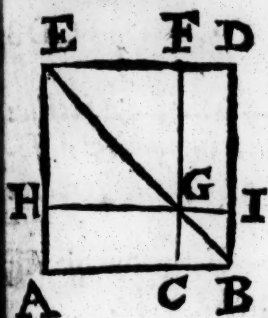
A B Si recta AB secta sit ut
cunque in D, quadratum
quod à tota AB describitur, æquale est illi quod
segmentis AD, DB describuntur quadratis, & quod
quod bis sub segmentis AD, DB comprehenditur
rectangulo.

22. 2.

b 3. 2.

Nam $AB^2 = AB \times AD + AB \times DB$. Cum
ergo $b AB \times AD = AD \times DB + AD^2$ & $b AB \times DB = AD \times DB + DB^2$
 $= AD^2 + DB^2$

$=AD \times DB + DBq$, erit $c ABq = ADq + DBq$ c 1. 4x.
 $+2 AD \times DB$.

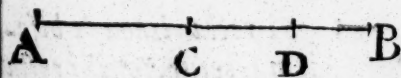
Aliter. Super AB fac quadratum AD, cujus diameter EB. per divisionis punctum C duc perpendiculararem CF; & per G duc HI parall. AB.

Quoniam ang. EHG = A rectus est, & AEB d semirectus, e erit reliquus HGE etiam semirectus. 32. 1.
 Ergo HEf = HGg = EFg = AC. b proinde e 32. 1.
 HF quadratum est rectæ AC. eodem modo CI f 6. 1.
 est CBq. ergo AG. GD rectangula sunt sub AC, g 34. 1.
 CB. Quare totum quadratum AD k = ACq h 29. def. 1.
 $+CBq + 2 ACB$. Q.E.D. k 19. 4x. 1.

Coroll.

1. Hinc liquet parallelogramma circa diametrum quadrati esse quadrata.
2. Item diametrum cujusvis quadrati ejus angulos bisecare.
3. Si $A = \frac{1}{2} Z$; erit $Zq = 4 Aq$, & $Aq = \frac{1}{4} Zq$. item è contra, si $Zq = 4 Aq$. erit $A = \frac{1}{2} Z$.

P R O P. V.

Si recta linea AB secetur in aequalia

AC b CB, & non aequalia AD, DB, rectangulum sub inæqualibus segmentis AD, DB comprehensum una cum quadrato, quod fit ab intermedia sectionum CD, æquale est ei, quod à dimidia CB describitur, quadrato.

Dico $CBq = ADB + CDq$.

Æquantur

a 4. 2.

b 3. 2.

hyp.

d 1. 2.

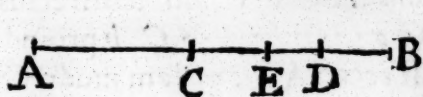
Equantur $\left\{ \begin{array}{l} \text{CBq.} \\ a \text{ CDq} + \text{CDB} + \text{DBq} + \text{CDB} \\ \text{enim ista } \left\{ \begin{array}{l} \text{CDq} + b \text{ CBD} (c \text{ AC} \times \text{BD}) + \text{CD} \\ \text{CDq} + d \text{ ADB.} \end{array} \right. \end{array} \right.$

Hoc Theorema paulo aliter effertur, & facilius demonstratur, sic; Rectangulum ex summa & differentia duarum rectarum A, E, æquatur differentiæ ex ipsis.

*sch. I. 2.

Nam si A + E ducatur in A — E, *provenit A — AE + EA — Eq = Aq — Eq. Q.E.D.

Scholium.

Si A B aliter dividatur, propositus scilicet punctus

bisectionis, in E; dico AEB = ADB.

25. 2. &

3. ax.

Nam AEB = CBq — CEq, & ADB = CBq — CDq, ergo quum CDq < CEq, erit AEB > ADB. Q.E.D.

Coroll.

b 4. 2.

Hinc A Dq + D Bq < AEq + EBq. Nam ADq + DBq + 2 ADBb = ABq b = AEq + EBq + 2 AEB. ergo quum 2 AEB < 2 ADB, erit ADq + DBq < AEq + EBq. Q.E.D.

c 3. ax.

Unde 2. ADq + DBq — AEq < — EBq = AEB — 2 ADB.

PROP. VI.

Si recta linea A bisectam secetur, & illi rectæ

quæpiam linea E in directum adjiciatur; rectangulum comprehensum sub tota cum adjuncta (sub A + E,) & adjuncta E, una cum quadrato, quod à dimidia ($\frac{1}{2}$ A,) æquale est quadrato à linea, quæ tum ex dimidia, tum ex adjuncta componitur, tanquam ab una ($\frac{1}{2}$ A + E) descripto.

2 4. & 3.

Cor. 4. 2.

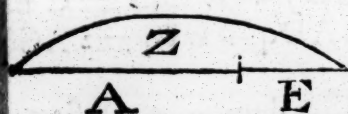
Dico $\frac{1}{4}$ Aq (a Q. $\frac{1}{2}$ A) + AE + Eq = Q. $\frac{1}{2}$ A + E. a Nam Q. $\frac{1}{2}$ A + E = $\frac{1}{4}$ Aq + Eq + AE.

Coroll.

Coroll.

Hinc si tres rectæ E , $E + \frac{1}{2} A$, $E + A$ sint in
proportione Arithmetica, rectangulum sub ex-
tremis E , $E + A$ contentum, una cum quadra-
to excessus $\frac{1}{2} A$, æquale erit quadrato mediæ
 $E + \frac{1}{2} A$.

PROP. VII.

Si recta linea Z se-
cetur utcumque; Quod
à tota Z , quodque ab
uno segmentorum E , utraque simul quadrata, æqua-
lia sunt illi, quod bis sub tota Z , & dicto segmento
 E comprehenditur, rectangulo, & illi, quod à reli-
quo segmento A fit, quadrato.

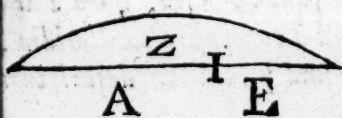
Dico $Zq + Eq = 2 ZE + Aq$. Nam $Zq = Aq + 2 AE$.
 $+ Eq + 2 AE$. & $2 ZE = 2 Eq + 2 AE$.

Coroll.

Hinc, quadratum differentię duarum quarum-
cunque linearum Z, E , æquale est quadratis utri-
usque minus duplo rectangulo sub ipsis.

Nam $Zq + Eq - 2 ZE = Aq - Q. Z - E$.

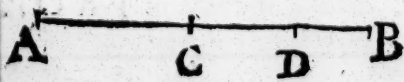
PROP. VIII.

Si recta linea Z secetur
utcumque; rectangulum
quater comprehensum sub
tota Z , & uno segmento-
rum E , cum eo, quod à reliquo segmento A fit, qua-
drato, æquale est ei, quod à tota Z , & dicto segmento
 E , tanquam ab una linea $Z + E$ describitur, quadrato.

Dico $4 ZE + Aq = Q. Z + E$. Nam $2 ZE = 2 Aq + 2 AE$.
 $Zq + Eq = Aq$. ergo $4 ZE + Aq = Zq + Eq + 2$
 $ZE = Q. Z + E$. Q.E.D.

PROP. IX.

Si recta linea AB
secetur in æqualia
 AC ,

AC, CB, & non æqualia AD, DB. quadrata, ab inæqualibus totius segmentis AD, DB fiunt, mul duplicia sunt, & ejus, quod à dimidia AC, ejus, quod ab intermedia sectionum CD fit, quadrati.

a 4. 2. Dico $ADq + DBq = 2 ACq + 2 CDq$. Nam
b hyp. $ADq + DBq = ACq + CDq + 2 ACD + DBq$
c 7. 2. atqui $2 ACD (b 2 BCD) + DBq = 2 ACq + 2 CDq$
d 2. ax. ergo $ADq + DBq = 2 ACq + 2 CDq$. Q.E.D.

Aliter effertur & facilius demonstratur, sic;
 Aggregatum quadratorum ex summa, & differentia duarum rectarum A, E, æquatur duplo quadratorum ex ipsis

a 4. 2. Nam $Q. A + E = Aq + Eq + 2 AE$. & Q.
b Cor. 7. 2. $-E = Aq + Eq - 2 AE$. Hæc collecta faciunt
 $2 Aq + 2 Eq$. Q.E.D.

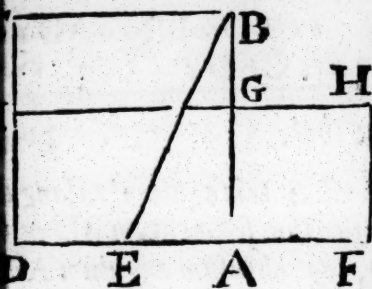
P R O P. X.

Si recta linea A secatur bisariam, adjiciatur autem ei in rectum quæpiam linea; Quod à tota A cum adjuncta E, & quod ab adjuncta E utraq; simul quadrata, duplicia sunt & ejus, quod à dimidia $\frac{1}{2} A$; & ejus, quod à composita ex dimidia & adjuncta, tanquam ab una $\frac{1}{2} A + E$, descriptum est, quadrati.

a 4. 2. Dico $Eq + Q. A + E$, hoc est $Aq + 2 Eq + AE = 2 Q. \frac{1}{2} A + 2 Q. \frac{1}{2} A + E$. Nam $2 Q. \frac{1}{2} A = \frac{1}{2} Aq$ & $2 Q. \frac{1}{2} A + E = \frac{1}{2} Aq + 2 Eq + 2 AE$
b Cor. 4. 2.
c 4. 2.

PROP. XI.

Datam rectam lineam AB sicare in HG , ut comprehensum sub tota AB , & altero segmentorum BG rectangulum, æquale sit ei quod à reliquo segmento AG , fit, quadrato.

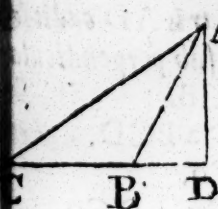
Super AB a describe quadratum AC . latus a 46. 1.
 D b biseca in E duc EB . ex EA producta cape b 10. 1.
 $F = EB$ ad A F statue quadratum AH .
 erit $AH = AB \times BG$.

Nam protracta HG ad I ; Rectang. $DH +$
 $Aq c = EFq d = EBq c = BAq + EAq$ ergo DH c 6. 2.
 $= BAq d = quad. AC$. subtrahere commune AI ; d constr.
 remanet quad. $AH = GC$; d id est $AGq = AB \times$ c 47. 1.
 G . Q. E. F. f 3. ax.

Scholium.

Hæc Propositio numeris explicari nequit;
 neque enim ullus numerus ita secari potest, ut
 productum ex toto in partem unam æquale sit
 quadrato partis reliquæ. *vid. 6. 13.

PROP. XII.

In amblygeniū triangulū
 ABC quadratum, quod fit à
 latere AC angulum obtusum
 ABC subtendente, majus est
 quadratū, quæ fiunt à lateribus
 AB , BC obtusum angulum

BC comprehendentibus, rectangulo bī compre-
 hensō, & ab uno laterum BC , quæ sunt circa
 obtusum angulum ABC , in quod, cum protractum
 erit, cadit perpendicularis AD , & ab assumpta
 lateris linea BD sub perpendiculari AD prope
 angulum obtusum ABC .

Dico

Dico $ACq = CBq + ABq + 2 CB \times BD$.

a 47. I.

b 4. 2.

c 47. I.

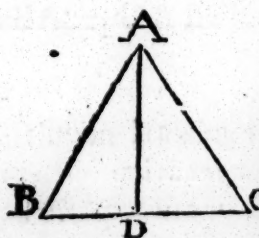
Nam ista $\left\{ \begin{array}{l} ACq. \\ a CDq + ADq. \\ b CBq + 2 CBD + BDq + ADq \\ c CBq + 2 CBD + ABq. \end{array} \right.$
æqualia sunt inter se

Schol.

Hinc, cognitis lateribus trianguli obtusanguli ABC, facile invenientur tum segmentum BD in perpendicularem AD, & obtusum angulum AB interceptum, tum ipsa perpendicularis AD.

Sic; Sit AC 10, AB 7, CB 5; unde ACq id est 100, ABq 49, CBq 25. Proinde $ABq + CBq = 74$ hunc deme ex 100, manet 26 pro $2 CBD$. unde CBD erit 13. hunc divide per CB 5, proveniet $2\frac{1}{5}$ pro BD. quare AD invenitur per 47. I.

PROP. XIII.

In oxygoniis triangulis AB quadratum à latere AB angulum acutum ACB subtendens minus est quadratis, quæ fiunt lateribus AC, CB acutum angulum ACB comprehendentibus, rectangulo bis comprehen-

& ab uno laterum BC, quæ sunt circa acutum angulum ACB, in quod perpendicularis AD cadit, ab assumpta interioris linea DC sub perpendiculari AD, prope angulum acutum ACB.

Dico $ACq + BCq = ABq + 2 BCD$.

a 47. I.

b 7. 2.

c 47. I.

Nam æquantur ista $\left\{ \begin{array}{l} ACq + BCq. \\ a ADq + DCq + BCq. \\ b ADq + BDq + 2 BCD. \\ c ABq + 2 BCD. \end{array} \right.$

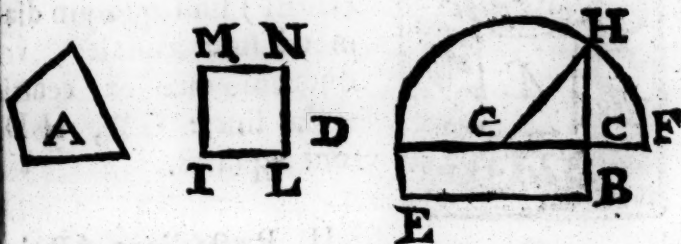
Coroll.

Hinc etiam cognitis lateribus trianguli AB invenire est tam segmentum DC inter perpendiculari

rem AD, & acutum angulum ABC interceptum;
quam ipsam perpendicularem AD.

Sit AB 13. AC 15. BC 14. Detrahe ABq
(169) ex ACq + BCq hoc est ex 225 + 196
= 421; remanet 252 pro 2 BCD; unde BCD
erit 126. hunc divide per BC 14, provenit 9
pro DC, unde AD = $\sqrt{225 - 81} = 12$.

PROP. XIV.

Dato rectilineo A aequale quadratum ML in-
venire.

a Fac rectangulum DB=A, cujus majus la- 245. 1.

us DC producat ad F, ita ut CF=CB. b Bi- b 10. 2.

Seca DF in G, quo centro ad intervallum GF

describe circulum FHD, producat CB, do-

nec occurrat circumferentiae in H. Erit CHq=

ML=A.

*46. 1.

Ducatur enim GH. Estque Ac=DBc=c Constr.

DCFd=GFq—GCq=c=HCq=c=MLd 5. 2. &

Q. E. F.

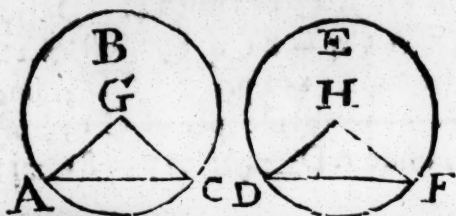
3. ax.

c 47 1. &

3. ax.

LIB. III.

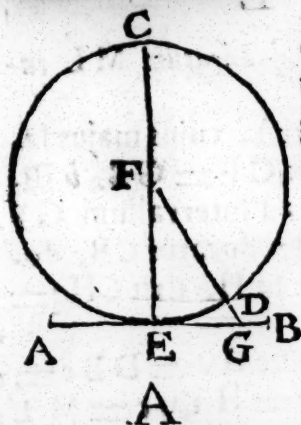
Definitiones.

I.

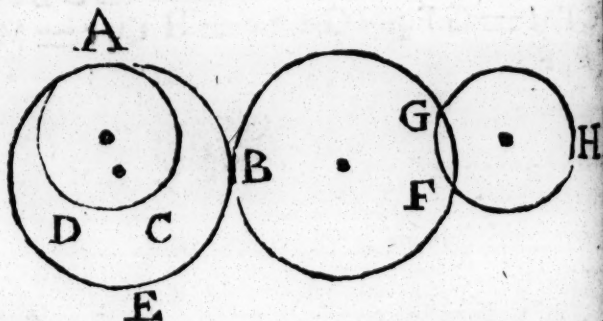

Quales circuli (GAB, HDEF) sunt, quorum diametri sunt æquales, et quorum quæ ex centro rectæ lineæ GA, HD sunt æquales.

II. Recta linea AB circulum FED tangere dicitur, quæ cum circulum tangat, si producat circulum non secat.

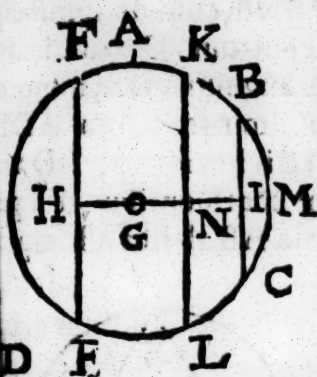
Recta FG secat circulum FED.

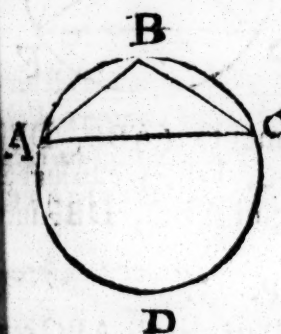
III. Circuli DAC, ABE (item FBG, ABE) se mutuo tangere dicuntur, qui se mutuo tangentes sese mutuo non secant.

Circulus BFG secat circulum FGH.

IV.

IV. In circulo $GABD$ æqualiter distare à centro dicuntur rectæ lineæ FE , KL , cum perpendiculares GH , GN , quæ à centro G in ipsas ducuntur, sunt æquales. Longius autem abesse illa BC dicitur, quam major perpendicularis GI cadit.

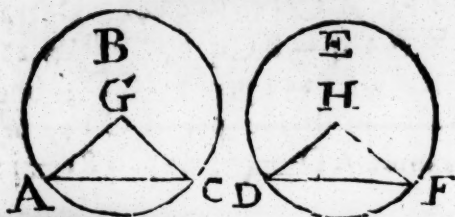
V. Segmentum circuli (ABC) est figura, quæ sub recta lineâ AC , & circuli peripheriâ ABC comprehenditur.

VI. Segmenti autem angulus (CAB) est, qui sub recta lineâ CA , & circuli peripheriâ AB comprehenditur.

VII. In segmento autem (ABC) angulus ABC est, cum in segmenti peripheriâ sumptum fuerit quoddam punctum B , & ab illo in terminos rectæ ejus lineæ AC , quæ segmenti basis est, adjunctæ fuerint rectæ lineæ AB , CB , inquam angulus ABC ab adjunctis illis lineis AB , CB comprehensus.

VIII. Cum vero comprehendentes angulum ABC , rectæ lineæ AB , BC aliquam affuerint peripheriam ADC , illi angulus ABC inscribere dicitur.

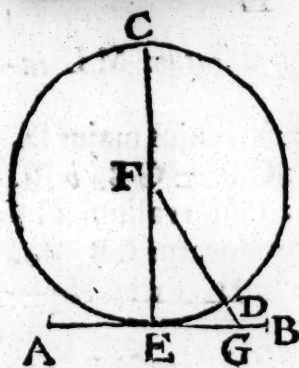
LIB. III.
Definitiones.

I.

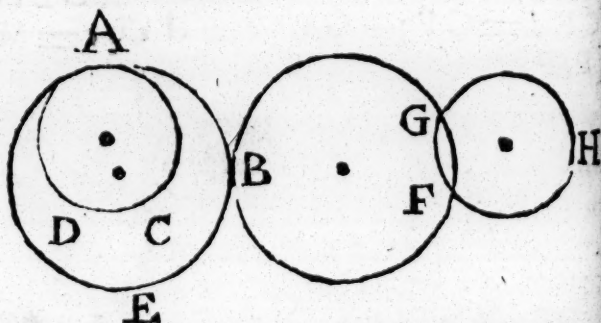

Quales circuli (GAB, HDEF) sunt, quorum diametri sunt æquales, quorum quæ ex centro rectæ lineæ GA, HD sunt æquales.

II. Recta linea AB circulum FED tangere dicitur, quæ cum circulum tangat, si producat, circulum non secat.

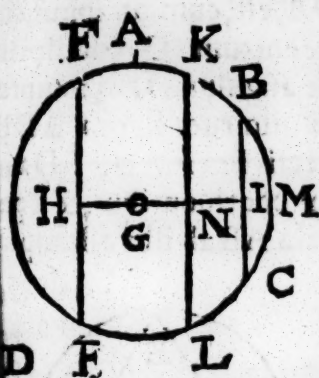
Recta FG secat circulum FED.

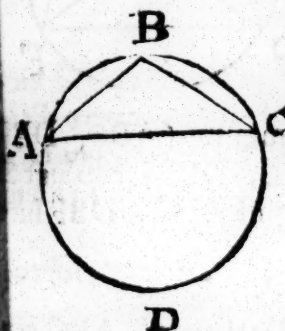
III. Circuli DAC, ABE (item FBG, ABE) se mutuo tangere dicuntur, qui se mutuo tangentes sese mutuo non secant.

Circulus BFG secat circulum FGH.

IV.

IV. In circulo $GABD$ æqualiter distare à centro dicuntur rectæ lineæ FE , KL , cum perpendiculares GH , GN , quæ à centro G in ipsas ducuntur, sunt æquales. Longius autem abesse illa BC dicitur, quam major perpendicularis GI cadit.

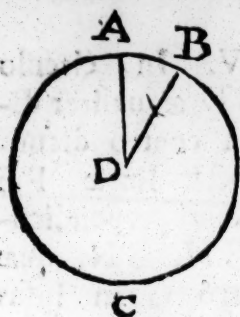

V. Segmentum circuli (ABC) est figura, quæ sub recta lineâ AC , & circuli peripheria ABC comprehenditur.

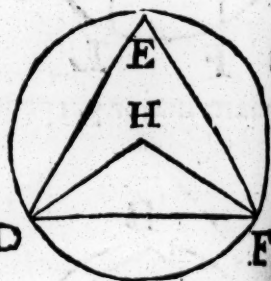
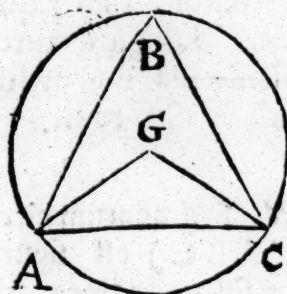
VI. Segmenti autem angulus (CAB) est, qui sub recta lineâ CA , & circuli peripheria AB comprehenditur.

VII. In segmento autem (ABC) angulus ABC est, cum in segmenti peripheria sumptum fuerit quoddam punctum B , & ab illo in terminos rectæ ejus lineæ AC , quæ segmenti basis est, adjunctæ fuerint rectæ lineæ AB , CB , inquam angulus ABC ab adjunctis illis lineis AB , CB comprehensus.

VIII. Cum vero comprehendentes angulum ABC , rectæ lineæ AB , BC aliquam assument peripheriam ADC , illi angulus ABC inscribere dicitur.

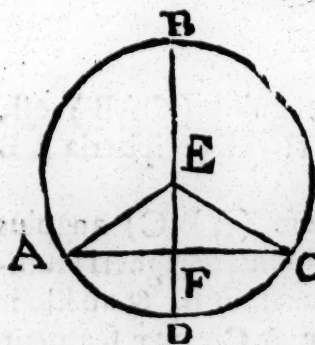

XI. Sector autem circuli (ADB) est, cum ad ipsius circuli centrum D constitutus fuerit angulus ADB; comprehensa nimirum figura AD & à rectis lineis AD, BD & arcu peripheria AB ab illis assumpta.

X. Similia circuli segmenta (ABC, DEF) sunt, quæ angulos (ABC, DEF) capiunt quales; aut in quibus anguli ABC, DEF in se sunt æquales.

PROP. I.

Dati circuli ABC centrum F reperire.

Duc in circulo rectam AC utcumque, quam secas in E. per E duc perpendicularem DB. biseca in F. erit F centrum.

Si negas, centrum G, extra rectam

(nam in ea esse non potest, cum ubique EF dividatur inæqualiter) ducanturque GE, GC, GE.

a 15. def. 1. Vis G centrum esse; a ergo GE = GC;

b 8. 1. GC; & per contr. AE = EC, latus vero commune est;

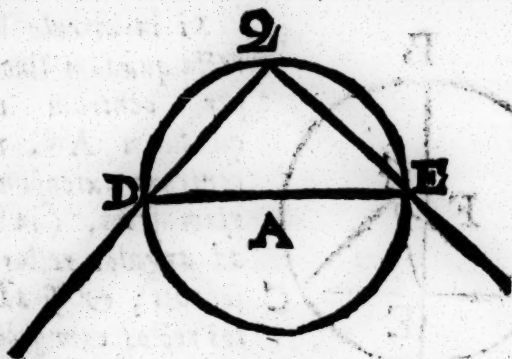
c 10. def. 1. b ergo anguli GEA, GEC paria sunt;

d 12. ax & c proinde recti sunt. d ergo ang. GEC = rectus;

e 9. ax. rect. e Q.E.A.

Coroll.

Hinc, si in circulo recta aliqua linea BD aliam rectam lineam AC bifariam & ad angulos rectos secet, in secante BD erit centrum.

Facillime per normam invenitur centrum vertice *And. Tarq.*
ad circumferentiam applicato. Si enim recta jungens puncta D, & E, in quibus normæ quaeruntur QD, QE peripheriam secant, bisecetur in A, erit A centrum. Demonstratio pendet ex hujus.

PROP. II.

Si in circuli CAB peripheria duo quælibet puncta, A, B accepta fuerint, recta linea AB, quæ ad ipsa puncta adjungitur, intra circulum cadet.

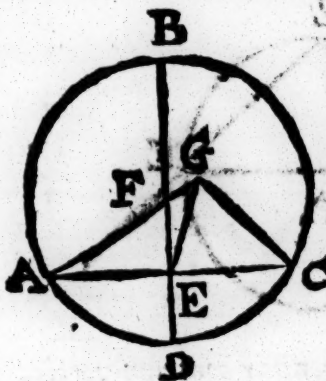
Accipe in recta AB quodlibet punctum D, & ex centro C duc CA, CD, & quoniam CA = CB, erit ang. A = ang. B. Sed ang. CDB < ang. A; ergo ang. CDB < ang. B. Ergo CB < CD, atqui CB tantum pertinet ad circumferentiam; ergo CD eo magis non pertingit. ergo punctum D est intra circulum. Idemque ostendetur de quovis alio puncto rectæ AB. Tota igitur AB cadit intra circulum. Q.E.D.

Coroll.

Hinc, recta circulum tangens, ita ut
non seget, in unico puncto tangit.

PROP. III.

Si in circulo EA roino
recta quaedam linea
per centrum exte
quaedam AC non
centrum extensam b
riam fecer, (in F)
ad angulos rectos in
secabit; & si ad an
los rectos eam fecer,
fariam quoque eam
bit.

Ex centro E ducantur EA, EC.

a hyp.

a hyp. I. Hyp. Quoniam $AF a = FC$, & $EA b =$
 b 15 def. I. latusque EF commune est, ϵ erunt anguli

c 8. 1. EFC pares, & d consequenter recti. Q. E.
d 10. def. 1. 2. Hyp. Quoniam ang. EFA e = EFC, &

e hyp. & $EAF = ECF$, latusque EF commune,
 12. ax. $AF = FC$. Bisecta est igitur AC . Q.E.D.
 § 5. I. *Coroll*

g 26. 1.

Hinc, in triangulo quovis æquilatelo & scele linea ab angulo verticis bifecans basim perpendicularis est basi. & contra perpendicularis ab angulo verticis bifecat basim.

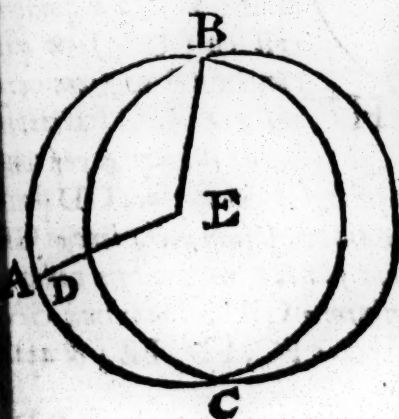
PROP. IV.

Si in circulo ACI
Dressa lineæ AB, C
mutuo secant non per
trum E extensa, sese
B suo bifariam non sec
Nam si una per
trum transeat, patet

non bifecari ab altera, quæ ex hyp. per centrum
non transit.

Si neutra per centrum transit, ex E centro
duc EF. Si jam ambæ AB, CD forent birectæ
in F, anguli EFB, EFD a ambo essent recti, & a 3. 3.
proinde æquales. b Q.E.A. b 9. ax.

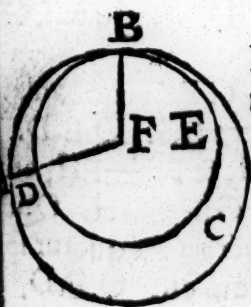
PROP. V.

Si duo circuli
BAC, BDC sese
mutuo secant, non
erit illorum idem
centrum E.

Alias enim du-
ctis ex comuni
centro E rectis
EB, EDA, essent
ED a = EB a = a 15. def. 1.
EA. b Q.E.A. b 9. ax.

PROP. VI.

Si duo circuli BAC,
BDE, sese mutuo interius
tangant (in B) eorum non
erit idem centrum F.

Alias ductis ex centro
F rectis FB, FDA, essent
FD a = FB a = FA. a 15. def. 1.
b Q.F.N. b 9. ax.

PROP. VII.

si in AB diametrum
circuli quodpiam sumatur
punctum G, quod
circuli centrum non sit
ab eoque puncto in circulum
quedam rectæ lineæ
næ GC, GD, GE cadunt;
maxima quidem erit ea (GA) in qua
centrum F, minima vero
reliqua GB, aliarum
vero illi, quæ per centrum

ducitur, propinquior GC remotiore GD semper
major est. Duæ autem solum rectæ lineæ
GH æquales ab eodem puncto in circulum cadunt
ad utrasque partes minimæ GB, vel maximæ GA

a 23. I.

Ex centro F duc rectas FC; FD, FE; & aliam
ang. BFH = BFE.

a 20. I.

1. GF + FC (hoc est GA) æ = GD +
Q.E.D.

b 15. def. I.

2. Latus FG commune est, & FC = FE

c 9. ax.

atque ang. GFC = GFD. d ergo bas. GC =

d 24. I.

GD. Q.E.D.

e 20. I.

3. FB (FE) æ = GE + GF. ergo ablatâ

f 5. ax.

communi FG remanet BG = EG. Q.E.D.

g constr.

4. Latus FG commune est, & FE = FH; atque

h 4. I.

ang. BFH = BFE. h ergo GE = GH. Quod si

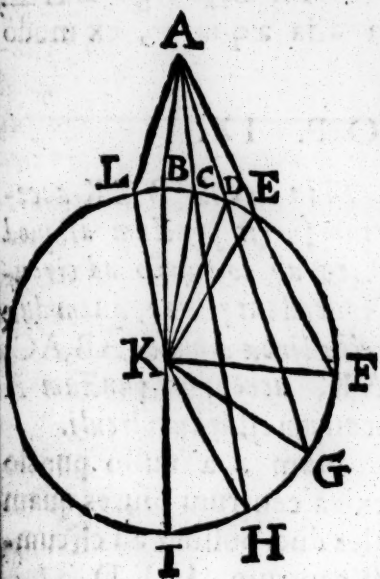
vero nulla alia GD ex puncto G æquetur

GE, vel GH, jamjam ostensum est. Q.E.D.

P R O

inde
Q.E.D.

PROP. VIII.

Si extra circulum
sumatur punctum
quodpiam A, ab eoq;
puncto ad circulum
deducantur quedam
lineæ AI, AH, AG,
AF, quarum una qui-
dem AI per centrum
K prodigatur, reli-
quæ vero ut libet;
in cavam peripheri-
am cadentium recta-
rum linearum maxi-
ma quidem est illa
AI, quæ per centrum
ducetur, aliarum au-

tem ei quæ per centrum transit propinquior AH re-
motiore AG semper major est. In convexam vero
peripheriam cadentium rectarum linearum minima
quidem est illa AB, quæ inter punctum A, & dia-
metrum BI interponitur; aliarum autem ea, quæ est
minimæ propinquior AC remotiore AD semper mi-
nor est. Duæ autem tantum rectæ lineæ AC, AL
æquales ab eo puncto in ipsum circulum cadunt, ad
utrasque partes minimæ AB, vel maximæ AI.

Ex centro K duc rectas KH, KG, KF; KC,
KD, KE. & fac ang. AKL = AKC.

1. AI (AK + KH) æ AH. Q. E. D. a 20. 1.

2. Latus AK commune est; & KH = KG;
atque ang. AKH = AKG. b ergo bas. AH = b 24. 1.
AG. Q. E. D.

3. KA c = KC + CA. aufer hinc inde æquales c 20. 1.
KC, KB, d erit AB = AC. d 5. ax.

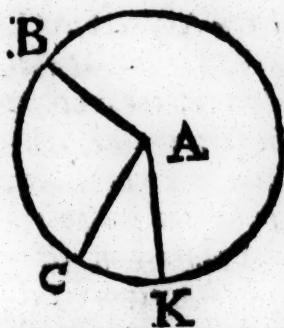
4. AC + CK e = AD + DK. aufer hinc e 21. 1.
inde æquales CK, DK, f erit AC = AD. f 5. ax.
Q. E. D.

Latus

g. *constr.*
h 4. 1.

5. Latus KA est commune & $KL = KC$,
atque ang. $AKL = AKC$, *hergo* LA =
CA. hisce vero nulla alia æquatur, ex modo
ostensis. ergo, &c.

PROP. IX.

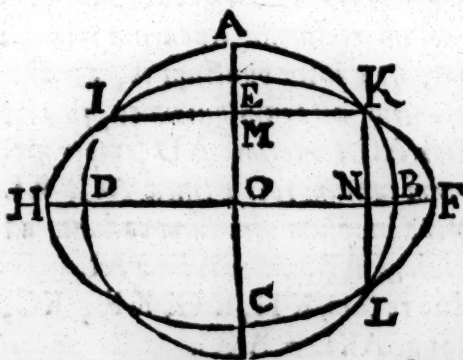

27. 3.

Si in circulo BCK accep-
tum fuerit punctum aliquod
A, & ab eo puncto ad circuli
peripheriam cadant plures, quam duæ
rectæ lineæ æquales AB, AC
AK, acceptum punctum A
centrum est ipsius circuli.

Nam a nullo puncto
extra centrum plures quam
duæ rectæ lineæ æquales duci possunt ad circum-
ferentiam. Ergo A est centrum. Q.E.D.

PROP. X.

Circuli
IAKBL circuli
IEKFL
pluribus quam
duobus punctis
non secant.

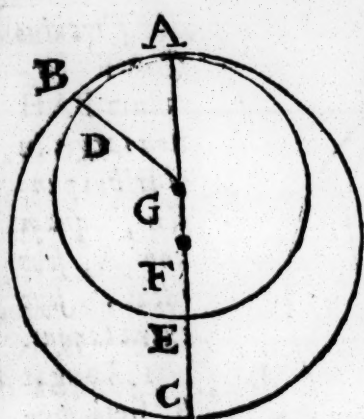
Secet, si
ri potest, in
bus punctis

K, L. Junctæ IK, KL bisecentur in M & N
a Cor. 1. 3. a Ambo circuli centrum habent in singulis per-
pendicularibus MC, NH, & proinde in earum
intersectione O. ergo secantes circuli idem cen-
trum habent. b Q.E.D.

b 5. 3.

PRO

PROP. XL

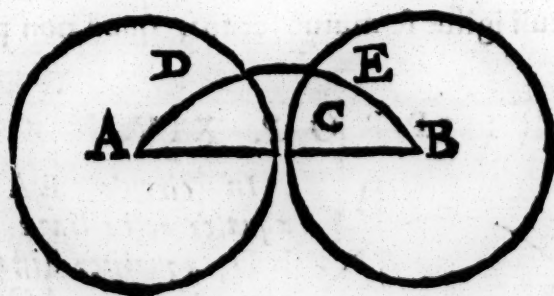

Si duo circuli
GADE, FABC
se se intus contingant,
atque accepta fuerint
eorum centra G, F;
ad eorum centra ad-
iuncta recta linea FG,
& producta, in A con-
tactum circulorum ca-
det.

Si fieri potest, recta FG protracta secet cir-
culos extra contactum A, sic ut non FGA, sed
FGDB sit recta linea. Ducatur GA. Et quia
 $GD = GA$, & $GB > GA$, (cum recta FGB
transeat per F centrum maioris circuli) erit GB
 $> GD$. e Q.E.A.

a 15. def. 1.
b 7. 3.
c 9. ax.

PROP. XII.

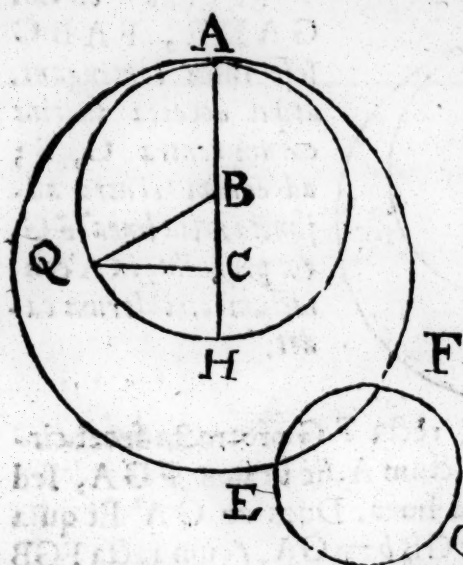
Si duo circuli ACD, BCE se se exterius contin-
gant, linea recta AB qua ad eorum centra A, B ad-
iungitur, per contactum C transibit.

Si fieri potest, sit recta ADEB secans circulos
extra contactum C in punctis D, E. Duc AC,
CB. erit $AD + EB = AC + CB$ & $AD +$
 EB . b Q.E.A.

a 20. 1.
b 9. ax.

PROP.

PROP. XIII.

Circulus
CAF cir-
culum BAH
non tangit in
pluribus pun-
ctis, quam
uno A, siue
intus, siue
extra tangat.

1. Tangat
si fieri po-
test, intus in
punctis A,
H. a ergo re-
cta CB cen-

11. 3.

tra connectens, si producat, caderet tam in A,
b 15. def. 1. quam in H. Quoniam igitur $CH \perp CA$, & $BH \perp BH$
c 15. def. 1. $\perp CH$. erit $BA \perp BH \perp CA$. d Q. E. A.

d 9 ax.

e 2. 3.

2. Sin dicatur exterius contingere in punctis
E & F, e ducta recta EF in utroque circulo erit.
Circuli igitur se mutuo secant, quod non poni-
tur.

PROP. XIV.

In circulo EABC
aequales rectae lineae AC,
BD, aequaliter distant à
centro E. & quae AC, BD
aequaliter distant à centro,
aequales sunt inter se.

Ex centro E duc per-
pendiculares EF, EG
a quae bisecabunt AC,
DB. connecte EA, EB.

a 3. 3.

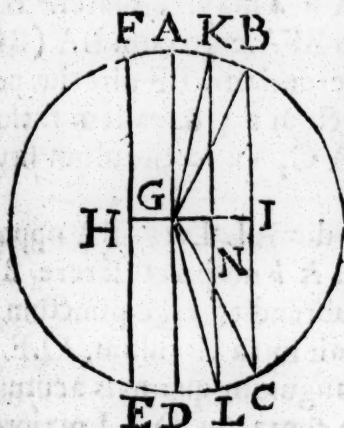
b 7. ax.

I. Hyp. $AC = BD$. ergo $AF = BG$. sed &
 $EA = EB$. ergo $FEQ = EAQ = AFe =$
 EBQ

EBq—BGq c—EGq. d ergo FE=EG. Q.E.D. c 47. 1. &
 2. Hyp. EF=BG. ergo AFq c—EAq—EFq= 3. ax.
 EBq—EGq c—GBq. ergo AF d—GB. d Schol.
 e proinde AC=BD. Q.E.D. 48. 1.

PROP. XV.

c 6. 1x.

In circulo GABC
 maxima quidem linea
 est diameter AD; ali-
 arum autem centra G
 propinquior FE remo-
 tiore BC semper ma-
 jor est.

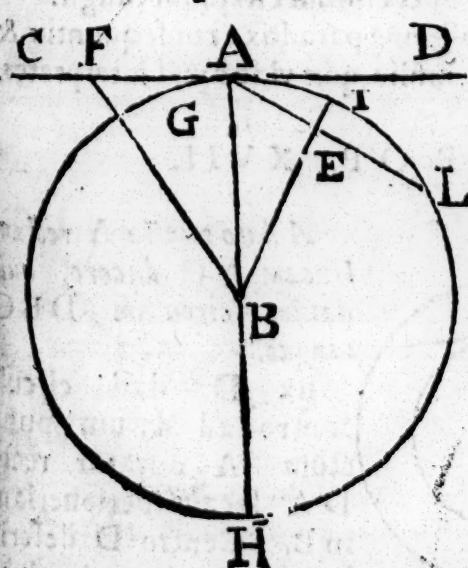
1. Duc GB, GC.

Diameter AD (a a 15. def. 1.
 GB + GC) b—BC. b 20. 1.
 Q.E.D.

2. Sit distantia

GI—GH. accipe GN=GH. per N duc KL
 perpend. GI. junge GK, GL. & quia GK=GB,
 & GL=GC; estque ang. KGL—BGC, c erit c 24. 1.
 KL (FE) —BC. Q.E.D.

PROP. XVI.

Qua CD
 ab extremi-
 tate diame-
 tri HA cujus-
 que circuli
 BALH ad
 angulos rectos
 ducitur, ex-
 tra ipsum cir-
 culum cadet,
 & in locum
 inter ipsam
 rectam line-
 am, & peri-
 pheriam com-
 prehen.

prehensum altera recta linea AL non cadet, & semicirculi quidem angulus BAI quovis angulo acuto rectilineo BAL major est; reliquus autem DAI minor.

19. 1.

I. Ex centro B ad quodvis punctum F in recta AC duc rectam BF. Latus BF subtendens angulum rectum BAF & majus est latere BA, quod opponitur acuto BFA. ergo cum BA (BG) pertingat ad circumferentiam, BF ulterius porrigetur, adeoque punctum F; & eadem ratione quodvis aliud rectae AC, extra circumulum situm erit. Q.E.D.

b 19.1.

2. Duc BE perpendic. AL. Latus BA opposi-
tum recto angulo BEA *b* majus est latere BE
quod acutum BAE subtendit: ergo punctum E
adeoque tota EA cadit intra circulum. Q.E.D.

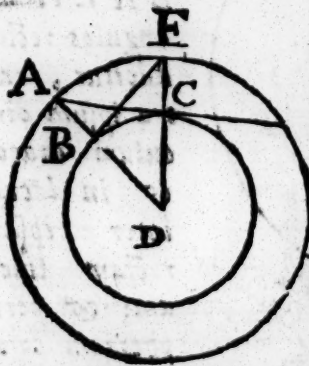
3. Hinc sequitur angulum quemvis acutum, nempe EAD angulo contactus DAI majorem esse. Idem angulum quemvis acutum BAL angulo semicirculi BAI minorem esse. $Q.E.D.$

Coroll.

Hinc, recta à diametris circuli extremitate
angulos rectos ducta ipsum circulum tangit.

Ex hac propositione paradoxa consequuntur
mirabilia bene multa, quæ vide apud interpretes

PROP. XVII.

A dato puncto A rectam
lineam AC ducere, quæ
datum circumulum DB
tangat.

Ex D dati circulo
centro ad datum punctum
A ducatur recta
DA secans peripheriam
in B. Centro D descri-
bitur per A alium circulum
AE

AE; & ex B duc perpendiculararem ad AD, quæ
occurrat circulo A E in E. duc E D occurrentem
circulo BC in C. ex A ad C ducta recta tanget
circulum D B C.

Nam DB $a = DC$, & DE $a = DA$, & ang. a 15. def. 1.
D communis est: b ergo ang. ACD = EBD, b 4. 1.
rect. c ergo AC tangit circulum C. Q. E. F, c Cor. 16. 3.

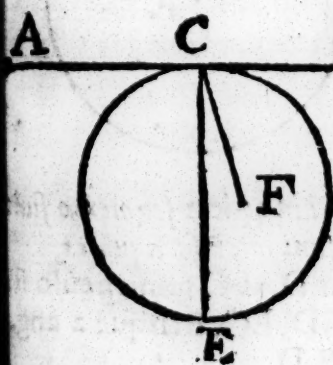
PROP. XVIII.

Si circulum FEDC
tangat recta quæpiam li-
nea AB, à centro autem
ad contactum E adjunga-
tur recta quædam linea
FE; quæ adjuncta fuerit
FE ad ipsam contingentem
AB, perpendicularis erit.

Si negas, sit ex F cen-
tro alia quædam FG per-
pendicularis ad contin-
gentem, a secabit ea circulum in D. Quum igitur ang. FGE rectus dicatur b erit ang. FEG acu-
tus, c ergo FE (FD) \perp FG. d Q. E. A, a 2. def. 3.
c 16. 3.
b Cor. 17. 1.
c 19. 1.
d 9. ax.

PROP. XIX.

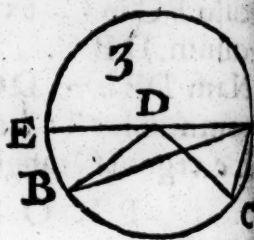
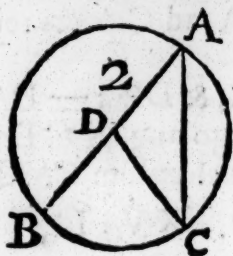
Si circulum tetige-
rit recta quæpiam li-
nea AB, à contactu
autem C recta linea
CE ad angulos rectos
ipfi tangenti excite-
tur, in excitata CE
erit centrum circuli.

Si negas, sit cen-
trum extra CE in F,
& ab F ad contactum ducatur FC. Igitur ang.
ECB * rectus est; & a proinde par angulo ECB
recto per hypoth. b Q. E. A.

* 18. 3.
a 11. ax.
b 9. ax.

PROP.

PROP. XX.

In circulo $DABC$, angulus BDC ad centrum duplex est anguli BAC ad peripheriam, cum fuerit eadem peripheria BC basis angulorum.

Duc diametrum ADE .

a 32. 1.

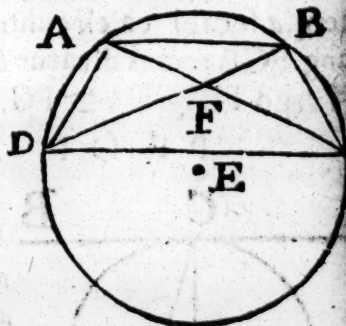
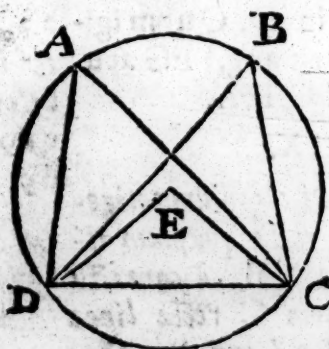
b 5. 1.

c 2. ax.

d 20. ax.

Externus angulus BDE $a = DAB + DBA$ b
 $2 DAB$. Similiter ang. $EDC = 2 DAC$. c
 in primo casu c totus $BDC = 2 BAC$; sed in
 tio casu d reliquus angulus $BDC = 2 BAC$
 Q. E. D.

PROP. XXI.

In circulo $EDAC$ qui in eodem segmento
 anguli, DAC & DBC sunt inter se aequales.

1. Cas. Si segmentum $DABC$ semicirculo
 majus, ex centro E , duc ED , EC . Eritque 2 a

a 20. 3.

$Aa = Ea = 2B$. Q. E. D.

2. Cas. Sin segmentum semicirculo majus
 fuerit, summa angulorum trianguli ADF æ
 tur summæ angulorum in triangulo BCE . b

b 15. 1.

manetur hinc inde AFD b $= BFC$, & ADB
 c per 1. cas. ACB , remanent $DAC = DBC$. Q. E. D.

PRO

PROP. XXII.

Quadrilaterorum
ABCD in circulo
descriptorum anguli
ADC, ABC, qui ex
adverso, duobus re-
ctis sunt aequales.

Duc AC, BD.

Ang. ABC +
 BCA + BAC a 232. 1)
 = 2 Rect. Sed
 BDA b = BCA, b 21. 1)
 & BDC b = BAC.

ergo ABC + ADC = 2 Rect. Q.E.D. c 1. 4x.

Coroll.

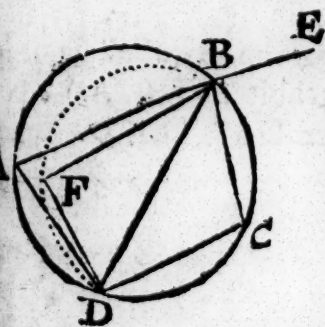
1. Hinc, si * AB unum latus quadrilateri in circulo descripti producat, erit angulus externus EBC æqualis angulo interno ADC, qui opponitur ei ABC, qui est deinceps externo ABC ut patet ex 13. 1. & 3. 2x. **vide seq. diagram.*
2. Item circa Rhombum circulus describi nequit; quia adversi ejus anguli vel cedunt duobus rectis, vel eos excedunt.

SCHOL.

Si in quadrilatero ABCD anguli A, & C qui ex adverso duobus rectis æquantur, circa quadrilaterum circulus describi potest.

Nam circulus per quolibet tres angulos B, C, D transibit (ut

parebit ex 5. 4.) dico eundem per A transire. Nam si neges, transeat per F, ergo ductis rectis EBF,

a 22. 3.

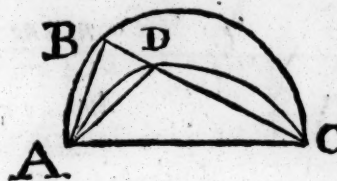
b hyp.

c 3. ax.

d 21. 1.

BF, FD, BD; ang. C+F a=2 Rect. b=C+
c quare A=F. d Q.E.A.

P R O P. XXIII.

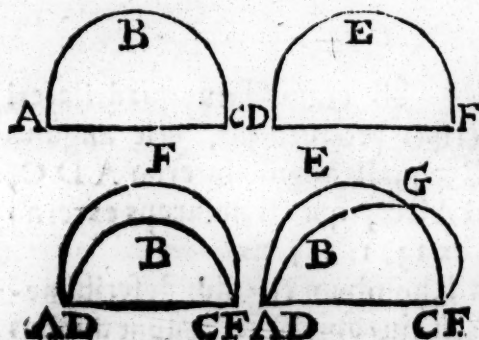
Super eadem re
linea AC duo circuli
rum segmenta ABC
ADC similia & in
qualia non constitu
tur ad easdem partes.

Nam si dicantur similia, duc CB secante
circumferentias in D, & B, & junge AD,

a 10 def. 3. AB. Quia segmenta ponuntur similia, a erit an

b 16. 1. ADC=ABC. b Q.E.A.

P R O P. XXIV.

Super aqu
libus rectis
neis AC, D
similia circ
lorum segme
ta ABC, DE
sunt inter se
qualia.

Basis A

superposita basi DF ei congruet, quia AC=DF
ergo segmentum ABC congruet segmento DEF.

a 23. 3.

(alias enim aut intra cadet, aut extra, a atque
ita segmenta non erunt similia, contra Hyp. ergo
saltem partim intra, partim extra, adeoque

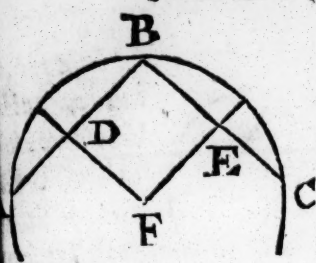
b 10. 3.

sum in tribus punctis secabit. b Q. E. A.) c p

c 8. ax.

inde segmentum ABC=DEF. Q.E.D.

PROP. XXV.

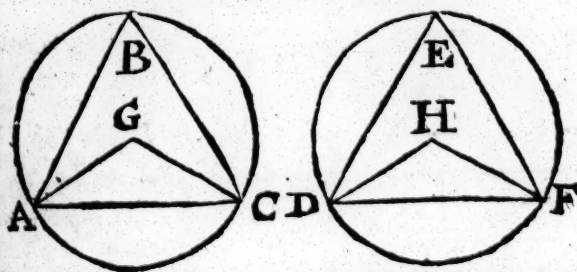
Circuli segmento ABC dato, describere circulum, cujus est segmentum.

Subtendantur ut-
cunque duæ rectæ AB,
BC, quas biseca in D,
E, Ex D, & E duc perpendiculares DF, EF

concurrentes in puncto F. Hoc erit centrum cir-
culi.

Nam centrum a tam in DF, quam in EF a Cor. 1.3.
existit. ergo in communi puncto F. Q. E. F.

PROP. XXVI.

In aequalibus circulis GABC, HDEF æquales an-
guli æqualibus peripheriis AC, DF insistant, siue ad
centra G, H, siue ad peripher. B, E constituti insistant.

Ob circulorum æqualitatem, est $GA = HD$,
 $GC = HF$, item per hyp. ang. $G = H$. a 4. 1.
ergo $AC = DF$ Sed & ang. $B = \frac{1}{2} G = \frac{1}{2} H = E$. b 20. 3.
ergo segmenta ABC, DEF similia, c hyp.

ergo proinde paria sunt. f ergo etiam reliqua se-
gmenta AC, DF æquantur. Q. E. D. d 10. def. 3.

Scholium.

e 24. 3.
f 3. ax.

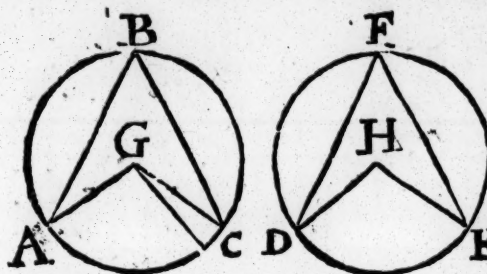

In circulo ABCD, sit ar-
cus AB par arcui DC; erit
AD parall. BC. Nam ducta
AC, a erit ang. $ACB = CAD$. a 26. 3.
quare per 27. 1.

E 2

PROP.

P R O P. XXVII:

In aequalibus circulis
G A B C
H D E F, anguli qui
qualibet peripheriis
DF insistant

sunt inter se aequales, sive ad centra G, H, sive peripherias B, E constituti insistant.

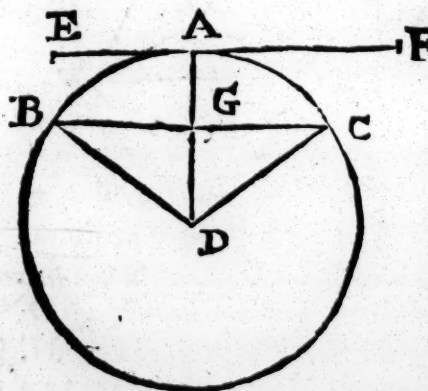
Nam si fieri potest, sit alter eorum AGC DHF. fiatque $AGI = DHF$. ergo arcus $a = DF$ $b = AC$. c Q.E.A.

a 26. 3.

b hyp.

c 9. ax.

S C H O L.

Linea recta EF
qua ducta ex
medio puncto per
pherie alicuius
BC, circuli insi
git, parallela
rectae lineae B
qua peripheriam
illam subten
i Duc è centro
D ad contactu

A rectam DA, & connecte DB, DC.

Latus DG commune est, & $DB = DC$, ang. BDA $a =$ CDA (ob arcus BA, CA aequales) c ergo anguli ad basim DGB, DGC aequales, & d proinde recti sunt. Sed interni anguli GAE, GAF etiam recti sunt. f ergo EF sunt parallelæ. Q.E.D.

a 27. 3.

b hyp.

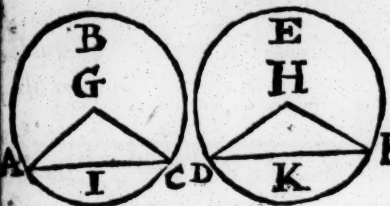
c 4. I.

d 10. def. I.

e hyp.

f 28. I.

P R O P. XXVIII.

In aequalibus
circulis GABC,
HDEF, aequales
rectae lineae AC,
DF aequales peri-
pheriis auferunt;

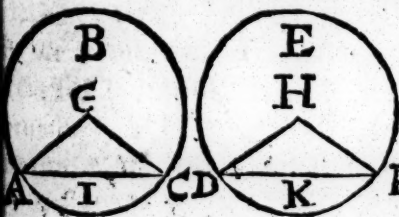
maorem quidem ABC majori DEF, minorem au-
tem AIC minori DKF.

E centrīs G, H, duc GA, GC; & HD, HF.
Quoniam $GA = HD$, & $GC = HF$, atque
 $AC = DF$; b erit ang. $G = H$. c ergo arcus
AIC = DKF. d proinde reliquus $ABC = DEF$.
Q.E.D.

a hyp.
b 8. 1.
c 26. 3.
d 3. ax.

Quod si subtensa AC sit \sqsubset vel \sqsupset DF, erit
simili modo arcus AC \sqsubset vel \sqsupset DF.

P R O P. XXIX.

In aequalibus
circulis GABC,
HDEF, aequales
peripherias ABC,
DEF aequales re-
ctae lineae AC,
DF subtendunt.

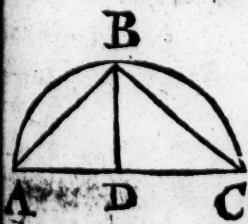
Duc GA, GC; & HD, HF. Quia $GA =$
 HD ; & $GC = HF$; & (ob arcus AC, DF
a pares) etiam ang. $G = H$; c erit bas. $AC = DF$.
Q.E.D.

a hyp.
b 27. 3.
c 4. 1.

Hæc & tres proxime præcedentes intelligan-
tur etiam de eodem circulo.

P R O P. XXX.

Datam peripheriam ABC
bisariam secare.

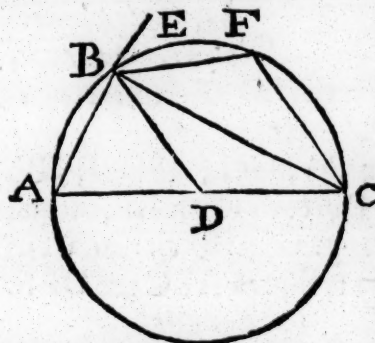

Duc AC; quam biseca in
D. ex D duc perpendicularē
rem DB occurrentem arcui
in B. Dico factum.

a const.
b 12. ax.
c 4. 1.
d 18. 3.

Jungantur enim AB, CB. Latus DB commune est; & AD = DC; & ang. ADB = CDB. c ergo AB = BC. d quare arcus AB = BC. Q. E. F.

PROP. XXXI.

In circulo angulus ABC, qui in semicirculo, rectus est; qui autem in majore segmento BAC, minor recto; qui vero in minore segmento BFC major est recto. Et in super angulus major

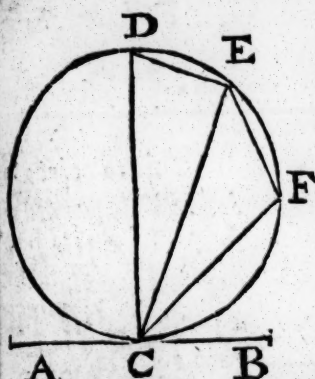
segmenti recto quidem major est, minoris autem segmenti angulus, minor est recto.

Ex centro D duc DB. Quia DB = DA, erit ang. A = DBA. pariter ang. DCB = DBC. b ergo ang. ABC = A + ACB = EBC. c 32. 1. d proinde ABC, & EBC recti sunt. Q. E. D. d 10. def. 1. e ergo BAC acutus est. Q. E. D. ergo cum e Cor. 17. 1. BAC + BFC = 2 Rect. erit BFC obtusus f 22. 3. denique angulus sub recta CB, & arcu BAC major est recto ABC. factus vero sub CB, & BFC peripheria minoris segmenti, recto EBC g 9. ax. g minor est. Q. E. D.

SCHOLIUM.

In triangulo rectangulo ABC, si hypotenusa AC bisecetur in D, circulus centro D, per A descriptus transibit per B, ut facile ipse demonstrabis ex hac, & 21. 1.

P R O P. XXXII.

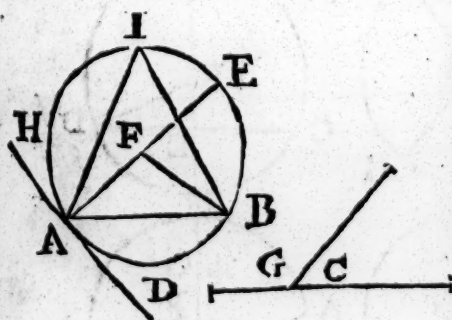

*Si circulum tetigerit aliqua recta linea AB, à contactu autem producatu*r* quædam recta linea CE circulum secans: anguli ECB, ECA, quos ad contingentem facit, æquales sunt i*is*, qui in alternis circuli segmentis consistunt, anguli EDC, EFC:*

Sit CD latus anguli EDC perpendicularare ad AB (a perinde enim est) b ergo CD est diameter. c ergo ang. CED in semicirculo rectus est. d ergo ang. D + DCE = Rect. e = ECB + DCE. f ergo ang. D = ECB. Q.E.D.

Cum igitur ang. ECB + ECA g = 2 Rect. e Constr. h = D + F; aufer hinc inde æquales ECB, & f 3. ax. D, k remanent ECA = F. Q.E.D. g 13. 1. h 22. 3. k 3. ax.

P R O P. XXXIII.

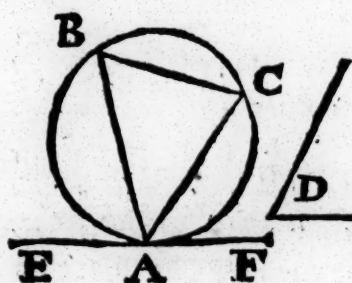

Super data recta linea AB describere circuli segmentum AIEB, quod capiat angulum AIB æqualem dato angulo rectilineo C.

a Fac ang. BAD = C. per A duc AE perpendicularare ad HD. ad alterum terminum datæ AB fac ang. ABF = BAF, cujus alterum latus secet AE in F. centro F per A describe circulum, quod transibit per B (quia ang. FBA b = FAB, b Constr. c ideoque FB = FA;) segmentum AIB est id c 6. 1. quod quaeritur.

Nam quia HD diametro AE perpendiculari
 d cor. 16. 3. est, d tangit HD circulum, quem secat AB, ergo
 e 32. 3. ang. ABe = BAD f = C. Q. E. F.
 f Constr.

P R O P. XXXIV.

A dato circulo
 ABC segmentum
 ABC abscindens
 capiens angulum
 aequalem dato an-
 gulo rectilineo D.

a 17. 3.

E A F

a Duc rectam
 EF, quæ tangat

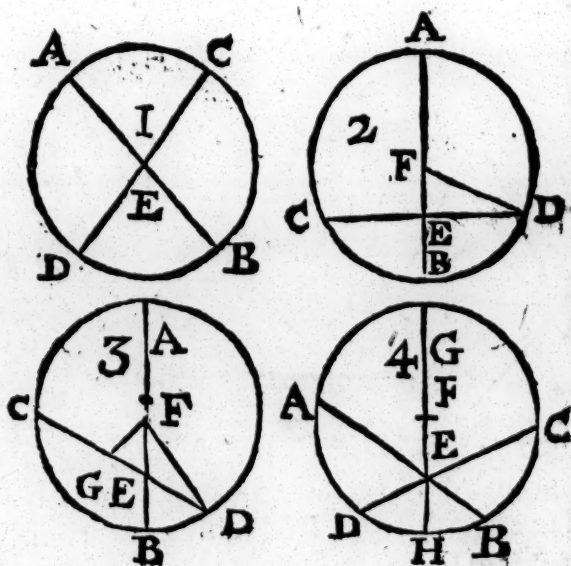
b 23. 1.

datum circulum in A. h ducatur item AC faciens
 ang. FAC = D. Hac auferet segmentum ABC
 capiens angulum B c = CAF d = D. Q. E. F.

c 32. 3.

d Constr.

P R O P. XXXV.

Si in circulo FBCA duæ rectæ lineæ AB, DC
 sese mutuo secuerint, rectangulum comprehensum

sub segmentis AE, EB unius, æquale est ei quod sub segmentis CE, ED alterius comprehenditur, re-
ctangulo.

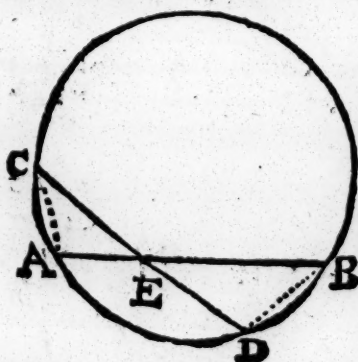
Cas. 1. Si rectæ lese in centro secant, res cla-
ra est.

2. Si una AB transeat per centrum F, & re-
liquam CD bisecet, duc FD. Estque Rectang.
AEB + FEq a = FBq b = FDq c = EDq + a s. 2.
FEq d = CED + FEq. e ergo Rectang. AEB = b fcb. 48. 1.
CED. Q. E. D. c 47. 1.

3. Si una AB di- meter sit, alteramque CD d hyp.
secet inæqualiter, biseca CD per FG perpendi- e 3. 4x.
cularem ex centro.

Rectang. AEB + FEq.
Equan- } f FBq (FDq) f 5. 2.
tur ista } g FGq + GDq. g 47. 1.
 } FGq + h GEq + Rectang. CED. h 5. 2.
 } k FEq + CED. k 47. 1.
Ergo Rectang. AEB = CED. l 3. 4x.

4 Si neutra rectarum AB, CD per centrum
transeat, per intersectionis punctum E duc dia-
metrum GH. Per modo demonstrata Rectang.
AEB = GEH = CED. Q. E. D.

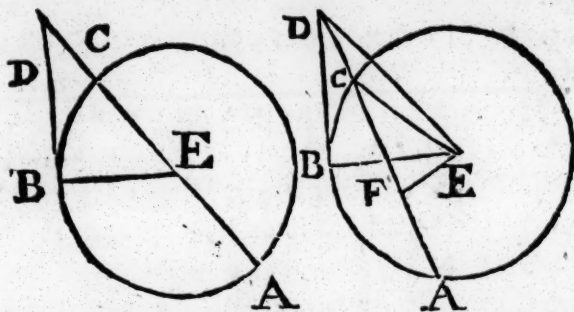

Facilius sic, & uni-
versaliter; connecte
AC & BD, atque ob
angulos a EA, DEB, a 15. 1.
b ipsosque C, B (super b 21. 3.
eodem arcu AD) pa-
res; trigona CEA,
BED, c æquiangula c cor. 32. 1.
sunt. d ergo CE. EA:: d 4 6.
EB. ED. e proinde CE c 16. 6.

xED = EA x EB. Q. E. D.

Quæ ex 6. lib. citantur, tam hic quam in seq.
ab hac minime pendent; quare iis uti licuit.

P R O P. XXXVI.

Si extra circulum EBC sumatur punctum aliquod D, ab eoque puncto in circulum cadant duæ rectæ lineæ DA, DB; quarum altera DA circulum secet, altera vero DB tanget; Quod sub tota secante DA, & exterius inter punctum D, & convexam peripheriam assumpta DC comprehenditur rectangulum, æquale erit ei, quod à tangente DB describitur, quadrato.

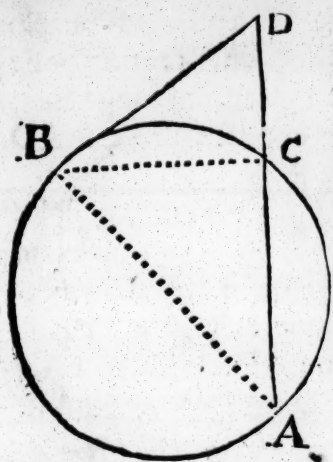
a 18. 3.
b 47. 1.
c 6. 2.
d 3. ax.

1. Cas. Si secans AD transeat per centrum E, iunge EB; a faciet hæc cum DB rectum angulum; quare $DBq + EBq (ECq) b = EDq$
c = AD x DC + ECq d ergo AD x DC = DBq. Q.E.D.

a 3. 3.
b 47. 1.
c 6. 2.
d 47. 1.
c 3. ax.

2. Cas. Sin AD per centrum non transeat, duc EC, EB, ED; atque EF perpend. AD, quare a bisecta est AC in F.

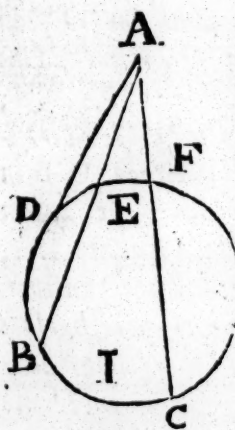
Quoniam igitur $BDq + EBq b = DEq b = EFq + FDq c = EFq + ADC + FCq d = ADC + CEq (EBq);$ erit $BDq = ADC$. Q.E.D.

Facilius ac universali-
us sic ;

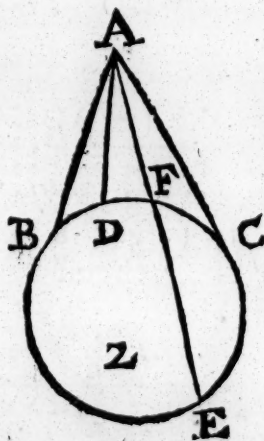
Duc AB, & BC, ac ob
angulos A, DBC a pa- a 32. 3.
res, & D communem,
triangula BDC, ADB
b æquiangula sunt. c er. b 32. 1.
go AD. DB::DB. CD. c 4. 6.
d quare $AD \times DC =$ d 17. 6.
DBq. Q.E.D.

Coroll.

1. Hinc, si à puncto quo-
vis A extra circumulum assump-
to, plurimæ lineæ rectæ AB,
AC circumulum secantes ducan-
tur, rectangula comprehensa
sub totis lineis AB, AC, &
partibus externis AE, AF in-
ter se sunt æqualia. Nam si
ducatur tangens AD; erit CAF
 $= ADq = BAE$.

a 36. 3.

2. Constat etiam duas re-
ctas AB, AC ab eodem puncto
A ductas, quæ circumulum tan-
gant, inter se æquales esse.

Nam si ducatur AE se-
cans circumulum; erit ABq $=$ a 36. 3.
EAF = ACq.

3. Per-

3. Perspicuum quoque est ab eodem puncto A extra circulum assumpto, duci tantum posse duas lineas, AB, AC quæ circulum tangant.

Nam si tertia AD tangere dicatur, erit AD
c 2. cor. $c = AB$ $c = AC$. d Q. E. N.

d 8. 3.

4. E contrà constat, si duæ rectæ æquales AB, AC ex puncto quopiam A in convexam peripheriam incident, & earum una AB circulum tangat, alteram quoque circulum tangere.

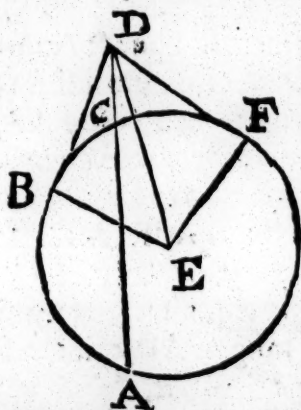
e 2. cor.

f hyp.

g 8. 3.

Nam si fieri potest, non AC, sed altera AD circulum tangat. ergo A D $c = AC$ f $= AB$.
g Q. E. A.

PROP. XXXVII.

Si extra circulum EBF sumatur punctum D, ab eoque in circulum cadant duæ rectæ lineæ DA, DB; quarum altera DA circulum secet, altera DB in eum incidat; sit autem quod sub tota secante DA, & exterius inter punctum, & convexam peripheriam assumpta DC, comprehenditur rectangulum, æquale ei, quod ab incidente DB describitur quadrato, incidens ipsa DB circulum tanget.

a 17. 3.

b hyp.

c 36. 3.

d 1. ax. &

sch. 48. 1.

e 8. 1.

f 12. ax.

g cor. 16. 3.

Ex D a ducatur tangens DF; atque ex E centro duc ED, EB, EF. Quia DBq $b = ADC$ $c = DFq$, d erit DB $= DF$. Sed EB $= EF$, & latus ED commune est; e ergo ang. EBD $\hat{=} EFD$. Sed EFD rectus est, f ergo EBD etiam rectus est. g ergo DB tangit circulum, f 12. ax. Q. E. D.

Coroll.

h 8. 1.

Hinc, h ang. EDB $= EDF$.

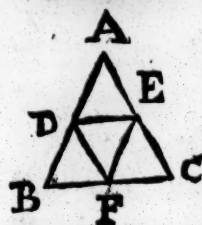
L I B.

LIB. IV.

Definitiones.

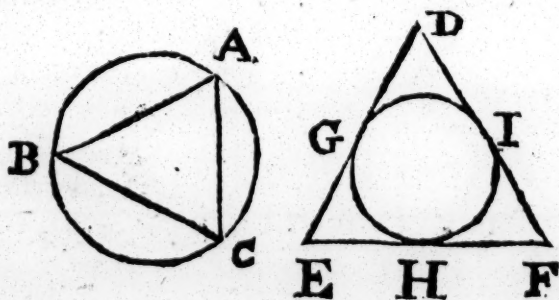
- I. Figura rectilinea in figura rectilinea inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur, anguli singula latera ejus in qua inscribitur, tangunt.

Sic triangulum DEF est inscriptum in triangulo ABC.

- II. Similiter & figura circa figuram describi dicitur, cum singula ejus, quæ circumscribitur, latera singulos ejus figuræ angulos tetigerint, circa quam illa describitur.

Ita triangulum ABC est descriptum circa triangulum DEF.

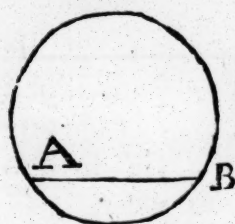
- III. Figura rectilinea in circulo inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur, anguli tetigerint circuli peripheriam.

- IV. Figura vero rectilinea circa circumscriptam describi dicitur, cum singula latera ejus, quæ circumscribitur, circuli peripheriam tangunt.

- V. Similiter & circulus in figura rectilinea inscribi dicitur, cum circuli peripheria singula latera tangit ejus figuræ, cui inscribitur.

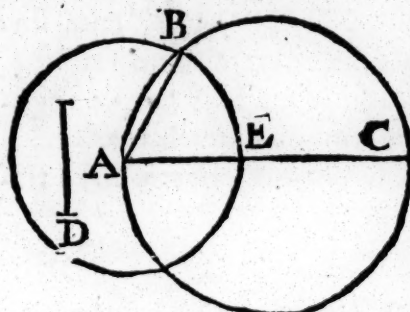
- VI. Circulus autem circa figuram describi dicitur.

dicitur, cum circuli peripheria singulos tangit
ejus figuræ, quam circumscribit, angulos.

VII. Recta linea in cir-
culo accommodari, seu coa-
ptari dicitur, cum ejus extrema
in circuli peripheria fuerint; ut
recta linea AB.

P R O P. I. Probl. I.

In dato circulo
ABC rectam li-
neam AB accom-
modare æqualem
datæ rectæ linea
D, quæ circuli di-
ametro AC non
fit major.

a 3. post.

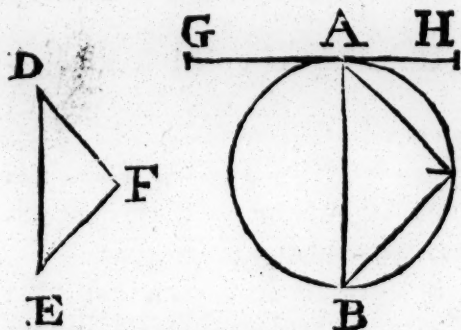
c 3. I.

b 15. def. I.

c constr.

Centro A, spatio $AE = D$ a describe circulum
dato circulo occurrentem in B. Erit ducta AB
 $b = AE$ $c = D$. Q. E. F.

P R O P. II. Probl. 2.

In dato
circulo ABC
triangulum
ABC descri-
bere dato tri-
angulo DEF
æquiangulum
Recta GH
circulum da-

a 17. 3.

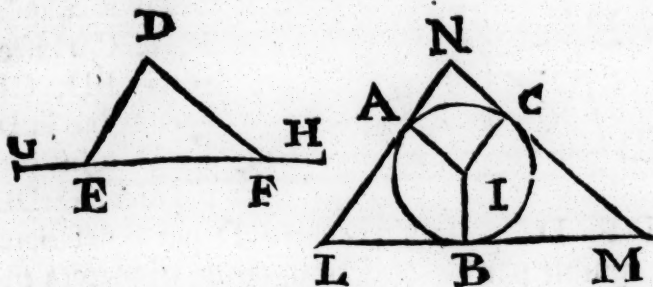
b 23. I.

tum a tangat in. A. b Fac ang. $HAC = E$; b &
ang. $GAB = F$, & junge BC. Dico factum.

Nam

Nam ang. $Bc = HACd = E$; & ang. $Cc = 32. 3.$
 $c = GABd = F$; e quare etiam ang. $BAC = D$. d *constr.*
 ergo triang. BAC circulo inscriptum triangulo $c = 32. 1.$
 DEF æquiangulum est. $Q.E.F.$

PROP. III. Probl. 3.

Circa datum circulum IABC triangulum LNM describere, dato triangulo DEF æquiangulum.

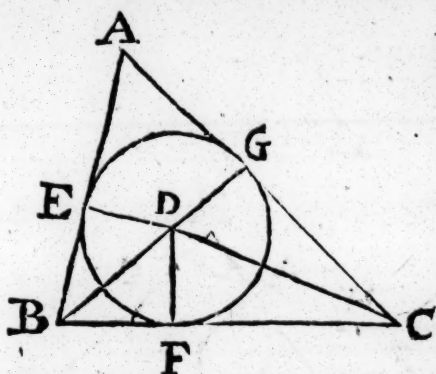
Produc latus EF utrinque. a Fac ad centrum a 23. 1.
 I ang. $AIB = DEG$. & ang. $BIC = DFH$.
 deinde in punctis A, B, C circulum b tangent b 17. 3.
 tres rectæ LN, LM, MN . Dico factum.

Nam quod coibunt rectæ LN, LM, MN ,
 atque ita triangulum constituent, patet; c quia c 13. ax.
 anguli LAI, LBI d recti sunt, adeoque ducta d 18. 3.
 AB angulos faciet LAB, LBA duobus rectis mi-
 nores. Quoniam igitur ang. $AIB + L = 2$ e Schol.
 Rect. f $= DEG + DEF$; & $AIB = DEG$, b erit 32. 1.
 ang. $L = DEF$. Simili argumento ang. $M = DFE$ f 13. 1.
 k ergo etiam ang. $N = D$. ergo triang. LMN g *constr.*
 circulo circumscriptum dato EDF est æquian- h 3. ax.
 gulum. $Q.E.F.$ k 32. 1.

PROP. IV. Probl. 4.

In dato trian-
gulo ABC cir-
culum EFG in-
scribere.

Duos angulos
B, & C a biseca-
rectis BD, CD
coeuntibus in D.
Ex D b duc per-
pendiculares DE,

DF, DG. circulus centro D per E descriptus
transibit per G, & F, tangetque tria latera tri-
anguli.

c constr.
d 12. ax.
e 26. 1.

Nam ang. DBE $c =$ DBF; & ang. DEB $d =$
DFB; & latus DB commune est: e ergo DE $=$
DF. Simili argumento DG $=$ DF. Circulus igitur
centro D descriptus transit per E, F, G; &
cum anguli ad E, F, G sint recti, tangit omnia
trianguli latera. Q.E.F.

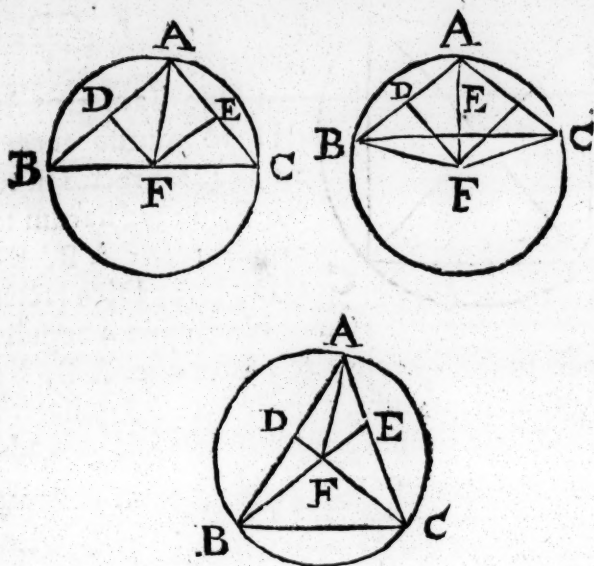
Scholium.

Pett. He-
vig.

Hinc, cognitis lateribus trianguli, invenientur
eorum segmenta, quæ fiunt à contactibus circuli in-
scripti. Sic,

Sit AB 12, AC 18, BC 16. Erit AB +
BC $=$ 28. ex quo subduc 18 $=$ AC $=$ AE + FC,
remanet 10 $=$ BE + BF. ergo BE, vel BF $=$ 5.
proinde FC, vel CG $=$ 11. quare GA, vel
AE $=$ 7.

PROP. V. Probl. 5.

Circa datum triangulum ABC circulum FABC describere.

Latera quævis duo BA, AC a biseca perpen- a 10. & 11.
dicularibus DF, EF concurrentibus in F. Hoc 1.
erit centrum circuli.

Nam ducantur rectæ FA, FB, FC. Quoniam
AD = DB ; & latus DF commune est ; & ang. b constr.
FDA = FDB, d erit FB = FA. eodem modo c constr. &
FC = FA. ergo circulus centro F per dati tri- 12. ax.
anguli angulos B, A, C transibit. Q.E.F. d 4. 1.

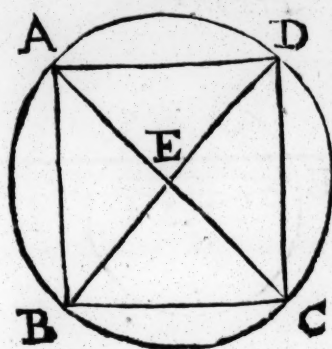
Coroll.

*Hinc, si triangulum fuerit acutangulum ; * 31. 3.
centrum cadet intra triangulum ; si rectangulum,
in latus recto angulo oppositum ; si denique ob-
tusangulum, extra triangulum.

Schol.

Eadem methodo describetur circulus, qui
transeat per data tria puncta, non in una recta
linea existentia.

PROP. IV. Probl. 6.

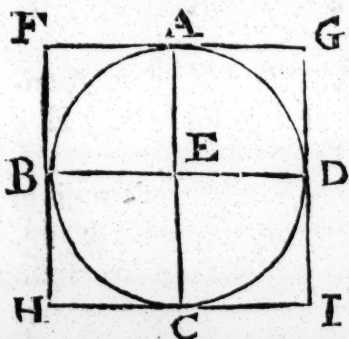
In dato circulo EABCD quadratum ABCD inscribere.

a Duc diametros AC, BD se mutuo secantes ad angulos rectos in centro E. junge harum terminos rectis AB, BC, CD, DA. Dico factum.

Nam quia 4 anguli ad

- b 26. 3. E recti sunt, *b* arcus, & *c* subtensæ AB, BC, c 29. 3. CD, DA pares sunt. ergo ABCD æquilaterum est; ejusque omnes anguli in semicirculis, adeoque *d* recti sunt. e ergo ABCD est quadratum, e 29. def. 1. dato circulo inscriptum. Q.E.F.

PROP. VII. Probl. 7.

Circa datum circumlum EABCD quadratum FHIG describere.

Duc diametros AC, BD se mutuo secantes perpendiculariter. per harum extrema *a* duc tangentes concurrentes in F, H, I, G. Dico

- a 17. 3. factum. Nam ob angulos ad A, & C *b* rectos, c erit FG parall. HI. eodem modo FH parall. GI. ergo FHIG est parallelogrammum; & quidem rectangulum. sed & æquilaterum, quia FG *d* = HI *d* = BD *e* = CA *d* = FH *d* = GI. d 34. 1. quare FHIG est f quadratum, dato circulo circumscriptum. Q.E.F. e 15. def. 1. f 29. def. 1.

S C H O L.

A
E
B
H
C
G

 B
F
D
H
G

 Quadratum ABCD circulo
 circumscriptum, duplum est qua-
 drati EFGH circulo inscripti.
 Nam rectang. HB = 2 HEF.
 & HD = 2 HGF. per 41. 1.

P R O P. VIII. Probl. 8.

A
H
D
E
B
C

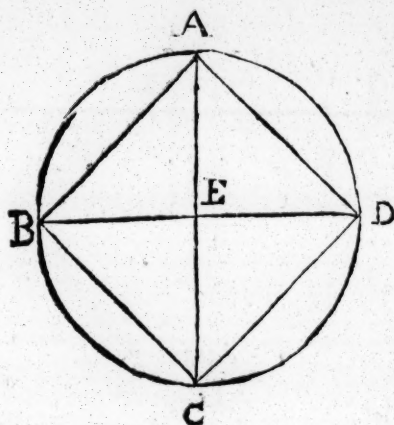

 D
F
C
G

 In dato quadrato
 ABCD circulum
 IEFHG inscribere.
 Latera quadrati bi-
 seca in punctis H, E, F,
 G; junge HF, EG sese
 secantes in I. circulus
 centro I per H descri-
 ptus quadrato inscribe-
 tur.

Nam quia AH, BF a pares ac b parallelæ a 7. ax.
 sunt, c erit AB parall. HF parall. DC. eodem b 28. 1.
 modo AD parall. EG parall. BC. ergo IA, c 33. 1.
 ID, IB, IC sunt parallelogramma. Ergo d 7. ax.
 AHd = AEe = HI = EI = IF = IG. Circulus e 34. 1.
 igitur centro I per H descriptus transibit per
 H, E, F, G, tangetque quadrati latera, cum an-
 guli ad H, E, F, G sint recti. Q.E.F.

PROP. IX. Probl. 9.

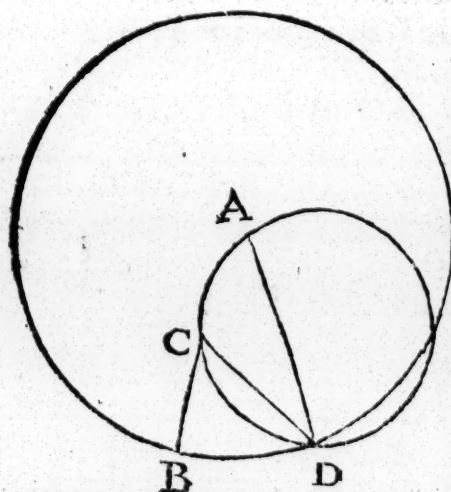

Circa datum quadratum ABCD circulum EABCD describere.

Duc diametros AC, BD secantes in E. centro E per A describe circulum. Is dato quadrato circumscriptus est.

Nam anguli ABD, & BAC a semirecti sunt; *b* ergo EA = EB. eodem modo EA = ED = EC. Circulus igitur centro E descriptus per A, B, C, D dati quadrati angulos transit. Q.E.F.

PROP. X. Probl. 10.

Isoceles triangulum ABD constituere, quod habeat utrumque eorum quæ ad basim sunt angulorum B & ADB duplum reliqui A.

Accipe quamvis rectam AB, quam a secas in C, ita ut AB x BC = AC q.

Centro A per B describe circulum ABD; in hoc *b* accommoda BD = AC, & iunge AD, erit triang. ABD quod quaeritur.

Nam di *c* DC; & per CDA *c* describe circulum.

lum. Quoniam $AB \times BC = ACq$. *d* liquet BD *d* 37. 3.
tangere circulum ACD , quem secat CD . *e* er- *e* 32. 3.
go ang. $BDC = A$. ergo ang. $BDC + CDA = f$ 2. *ax*.
 $A + CDA = g$ BCD . sed $BDC + CDA = g$ 32. 1.
 BD *a* $b = C$ B D . *k* ergo ang. $BCD = CBD$. *h* 5. 1.
ergo DC *l* $= DB$ *m* $= AC$. *n* quare ang. $CDA = k$ 1. *ax*.
 $A = BDC$. ergo $ADB = 2A = ABD$. 16. 1.
Q. E. F. *m constr.*

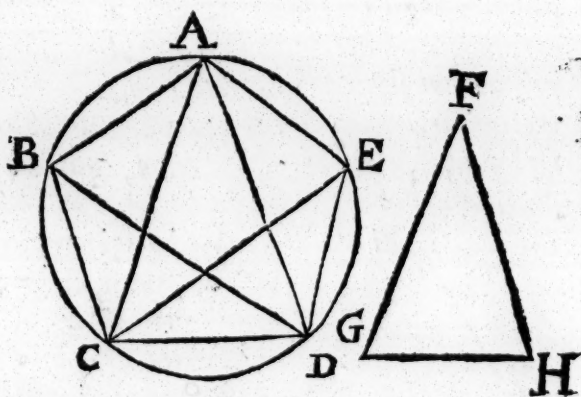

Hæc constructio Analytice inda- *n* 5. 1.
gatur sic; Factum sit; & angulum
BDA bisecet recta DC. *a* ergo DA . *a* 3. 6.
 $DB :: CA$. CB . item ob ang. CDA
 $b = \frac{1}{2} ADB$ $c = A$. *d* est $CA = DC$. *b constr.*
ac ob ang. DCB *e* $= A + CDA = c$ *hyp*.
 $2A$ *e* $= B$. *d* erit $DB = DC$. *f* ergo *d* 6. 1.
 $DB = CA$. proinde DA . (*e* BA .) $CA :: CA$. *e* 32. 1.
 CB . *g* unde $BA \times CB = CAq$. *f* 1. *ax*.
g 17. 6.

Coroll.

Cum omnes anguli A, B, D *b* conficiant $\frac{1}{2}$ *n* 32. 1.
 2 Rect. (2 Rect.) liquet A esse $\frac{1}{3}$ 2 Rect.

P R O P. XI. Probl. II.

In dato circulo $ABCDE$ pentagonum æquilate-
rum & æquiangulum $ABCDE$ inscribere.

F 3

a Des

a 10. 4.

b 2. 4.

c 9. 1.

d 26. 3.

e 29. 3.

f 27. 3.

g 2. 4x.

a Describe triangulum Iſoſceles FGH, habens utrumque angulorum ad baſim duplum anguli ad verticem. b Huic æquiangulum CAD inſcribe circulo. Angulos ad baſim ACD, & ADC c biſeca rectis DB, CE occurrentibus circumferentiæ in B, & E connecte rectas CB, BA, AE, ED. Dico factum.

Nam ex conſtr. liquet quinque angulos CAD, CDB, BDA, DCE, ECA pares eſſe; quare d arcus e & ſubtenſæ DC, CB, BA, AE, DE æquantur. Pentagonum igitur æquilaterum eſt. Eſt vero etiam æquiangulum, f quia ejus anguli BAE, AED, &c. inſiſtunt arcubus g æqualibus BCDE, ABCD, &c.

Hujus problematis praxis facilior tradetur ad 10. 13.

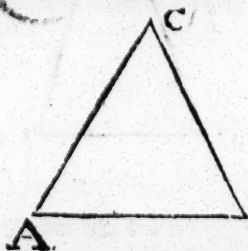
Coroll.

Hinc, angulus pentagoni æquilateri & æqui anguli æquatur $\frac{3}{5} 2$ Rect. vel $\frac{6}{5}$ Rect.

Schol.

Pet. Herig.

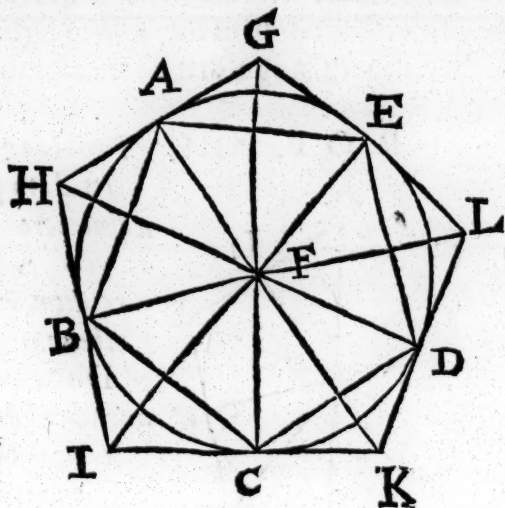
Universaliter figuræ imparium laterum inſcribuntur circulo beneficio triangulorum Iſoſcelium, quorum anguli æquales ad baſim multiplices ſunt eorum, qui ad verticem ſunt, angulorum, parium vero laterum figuræ in circulo inſcribuntur ope Iſoſcelium triangulorum, quorum anguli ad baſim multiplices ſeſquialteri ſunt eorum, qui ad verticem ſunt, angulorum.

Ut in triangulo Iſoſcele CAB, ſi ang. $A = 3 C = B$; AB erit latus Heptagoni. Si $A = 4 C$; erit AB latus Enneagoni, &c. Sin vero $A = 1 \frac{1}{2} C$, erit AB latus quadrati. Et ſi $A = 2 \frac{1}{2} C$, ſubten-

subtendet AB sextam partem circumferentiæ :
pariterque si $A = 3 \frac{1}{2} C$; erit AB latus octa-
goni, &c.

PROP. XII. Probl. 12.

Circa datum circulum FABCDE pentagonum
æquilaterum & æquiangulum HIKLG describere.

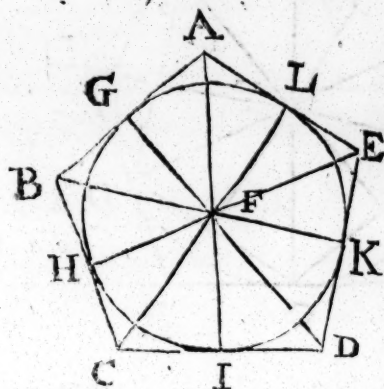
a Inscribe pentagonum ABCDE æquilaterum a 11. 4.
& æquiangulum ; duc è centro rectas FA, FB,
FC, FD, FE, iisque totidem perpendiculares
GAH, HBI, ICK, KDL, LEG concurrentes
in punctis H, I, K, L, G. Dico factum. Nam
quia GA, GE ex uno puncto G b tangunt circu- b cor. 16 3.
lum, c erit $GA = GE$. d ergo ang. $GFA = c 2. cor. 36.$
 GFE . ergo ang. $AFE = 2 GFA$. eodem mo- 3.
do ang. $AFH = HFB$; & proinde ang. $AFB = d 8. 1.$
 $2 AFH$. Sed ang. $AFE = AFB$. f ergo ang. e 27. 3.
 $GFA = AFH$. sed & ang. $FAH g = FAG$; f 7. ax.
& latus FA est commune, b ergo $HA = AG = g 12. ax.$
 $GE = EL$, &c. h ergo HG, GL, LK, KI, h 26. 1.
IH latera pentagoni æquantur : sed & anguli k 2 ax.
etiam, utpote l æqualium AGE, AHF, &c. du- l 2. cor. 32. 1
pli ; ergo, &c.

Coroll.

Eodem pacto, si in circulo quæcunque figura æquilatera & æquiangula describatur, & ad extrema semidiametrorum ex centro ad angulos ductarum, excitentur lineæ perpendiculares, hæ perpendiculares constituent aliam figuram totidem laterum & angulorum æqualium circulo circumscriptam.

P R O P. XIII. Probl. 13.

In dato pentagono æquilatero & æqui-
angulo A B C D E
circulum F G H K in-
scribere.

Duos pentagoni
angulos A, & B
biseca rectis AF,
BF concurrentibus
in F. Ex F duc per-
pendiculares FG,

FH, FI, FK, FL. Circulus centro F per G descri-
ptus tanget omnia pentagoni latera.

b hyp.
c constr.
d 4. 1.
e hyp.

Duc FC, FD, FE. Quoniam BA = BC;
& latus BF commune est; & ang. FBA =
FBC, erit AF = FC; & ang. FAB = FCB.
Sed ang. FBA = $\frac{1}{2}$ BAE = $\frac{1}{2}$ BCD. ergo
ang. FCB = $\frac{1}{2}$ BCD. eodem modo anguli tota-
les C, D, E omnes bisecti sunt. Quum igitur
ang. FGB = FHB, & ang. FBH = FBG, &
latus FB sit commune, erit FG = FH. simili-
ter omnes FH, FI, FK, FL, FG æquantur. Ergo
circulus centro F per G descriptus transit per
H, I, K, L; h tangitque pentagoni latera, cum
anguli ad ea puncta sint recti. Q.E.F.

f 12. ax.
g 26. 1.

h cor. 16. 3.

Coroll.

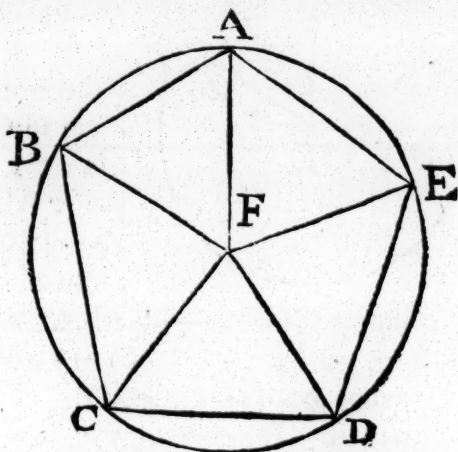
Hinc, si duo anguli proximi figuræ æquilate-
ræ & æquiangulæ bisecentur, & à puncto, in quo
coeunt lineæ angulos bisecantes, ducantur rectæ
lineæ

lineæ ad reliquos figuræ angulos, omnes anguli figuræ erunt bisectioni.

Schol.

Eadem methodo in qualibet figura æquilatera & æquiangula circulus describetur.

P R O P. XIV. *Probl. 14.*

*Circa datum Pentagonum æquilaterum & æqui-
angulum ABCDE circulum FABCDE descri-
bere.*

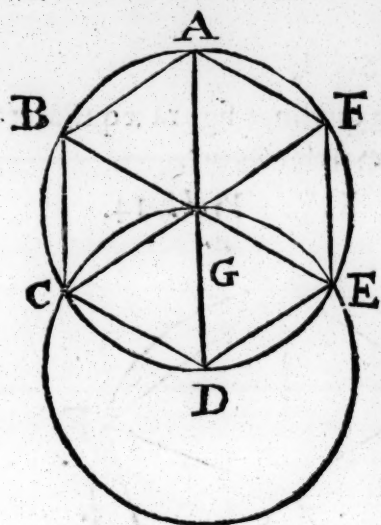
Duos pentagoni angulos bisectione rectis AF, BF concurrentibus in F. Circulus centro F per A descriptus pentagono circumscribitur.

Ducantur enim FC, FD, FE. *a* Bisectione itaque *a* cor. 13. 4. sunt anguli C, D, E. *b* ergo FA, FB, FC, FD, *b* 6. 1, FE æquantur. ergo circulus centro F descriptus, per A, B, C, D, E, pentagoni angulos transibit, Q. E. F.

Schol.

Eadem arte circa quamlibet figuram æquila-
teram & æquiangulam circulus describetur.

P R O P.

In dato circulo GA-
BCDEF hexagonum,
& æquilaterum & æ-
quiangulum ABCD-
EF inscribere.

Duc diametrum
AD; centro D per
centrum G describe
circulum, qui datum
secet in C, & E. duc
diametros CF, EB,
junge AB, BC, CD,
DE, EF, FA. Dico
factum.

a 32. 1. Nam ang. CGD $a = \frac{1}{3} 2 \text{ Rect. } a = \text{DGE } b =$
b 15. 1. $\text{AGF} b = \text{AGB } c$ ergo $\text{BGC} = \frac{1}{3} 2 \text{ Rect. } = \text{FGE}.$
c cor. 13. 1. d ergo arcus e & subtensæ AB, BC, CD, DE,
d 26. 3. EF æquantur. Hexagonum igitur æquilaterum
e 29. 3. est: sed & æquiangulum f quia singuli ejus an-
f 27. 3. guli arcubus insunt æqualibus. Q.E.F.

Coroll.

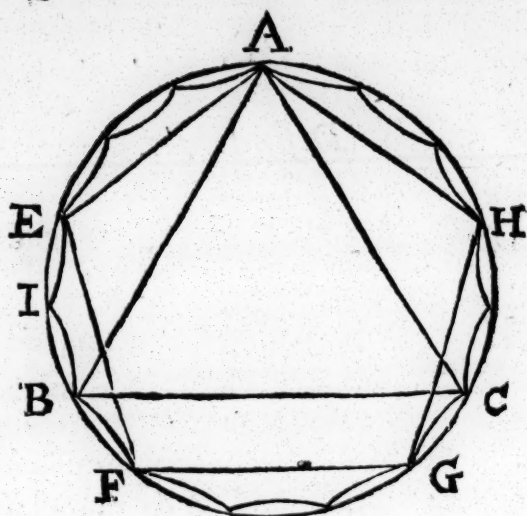
1. Hinc latus Hexagoni circulo inscripti semi-
diametro æquale est.

2. Hinc facile triangulum æquilaterum ACE
in circulo describetur.

Schol. Probl.

And. Terq. Hexagonum ordinatum super data recta CD ita
a 1. 1. construes. a Fac triangulum CGD æquilaterum
super data CD. centro G per C, & D descri-
be circulum. Is capiet Hexagonum super data
CD.

PROP. XVI. Probl. 16.

In dato circulo AEBC quindecagonum æquilaterum & æquiangulum inscribere.

Dato circulo *a* inscribe pentagonum æquilaterum AEFGH; *b* itemque triangulum æquilaterum ABC. erit BF latus quindecagoni quæsitum.

Nam arcus AB *c* est $\frac{1}{3}$, vel $1\frac{1}{3}$ peripheriæ, cujus *c* constr. AF est $\frac{2}{3}$ vel $\frac{6}{13}$ ergo reliquus BF = $1\frac{1}{3}$ periph.

ergo quindecagonum, cujus latus BF, æquilaterum est; sed & æquiangulum, *d* cum singuli ejus *d* 27. 3. anguli arcubus insistant æqualibus, quorum unusquisque est $\frac{1}{15}$ totius circumferentiæ. ergo, &c.

Schol.

Circulus dividitur Geometricè in partes

{	4, 8, 16, &c. per 6, 4, & 9, 1.
	3, 6, 12, &c. per 15, 4, & 9, 1.
	5, 10, 20, &c. per 11, 4, & 9, 1.
	15, 30, 60, &c. per 16, 4, & 9, 1.

Cæterum divisio circumferentiæ in partes datas etiamnum desideratur; quare pro figurarum quarumcunq, ordinarum constructionibus sæpe ad mechanica artificia recurrendum est, propter quæ Geometriæ practici consulendi sunt.

L I B. V.

Definitiones.

I. Ars est magnitudo magnitudinis, minor majoris, cum minor metitur majorem.

II. Multiplex autem est major minoris, cum minor metitur majorem.

III. Ratio est duarum magnitudinum ejusdem generis mutua quædam secundum quantitatem habitudo.

In omni ratione ea quantitas, quæ ad aliam refertur, dicitur antecedens rationis; ea vero, ad quam alia refertur, consequens rationis dici solet. ut in ratione 6 ad 4; antecedens est 6, & consequens 4.

Nota.

Cujusque rationis quantitas innotescit dividendo antecedentem per consequentem. ut ratio 12 ad 5 effertur per $\frac{12}{5}$ item quantitas rationis A ad B est $\frac{A}{B}$. Quare non raro brevitatis causa, quantitates rationum sic designamus, $\frac{A}{B}$, \square , vel \equiv , vel $\supset \frac{C}{D}$; hoc est, ratio A ad B major est ratione C ad D, vel ei æqualis, vel minor. Quod probe animadvertat, quisquis hæc legere volet.

Rationis, sive proportionis species, ac divisiones vide apud interpretes.

IV. Proportio vero est rationum similitudo. Rectius quæ hic vertitur proportio, proportionalitas, sive analogia dicitur; nam proportio idem denotat quod ratio, ut plerisque placet.

V. Rationem habere inter se magnitudines dicuntur, quæ possunt multiplicatæ se mutuo superare.

VI. In

E, 12. | A, 4. B, 6. | G, 24. VI. In ead-
F, 30. | C, 10. D, 15. | H, 60. dem ratione
magnitudines

dicuntur esse, prima A ad secundam B, & tertia
C ad quartam D, cum primæ A, & tertiæ C
æquemultiplicia E, & F à secundæ B, & quartæ
D æquemultiplicibus G, & H, qualiscunque
sit hæc multiplicatio, utrumque E, F ab utroque
G, H, vel una deficiunt, vel una æqualia sunt,
vel una excedunt, si ea sumantur E, G; & F, H
quæ inter se respondent.

Hujus nota est :: ut A. B :: C. D. hoc est
A ad B, & C ad D in eadem sunt ratione. ali-
quando sic scribimus $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$ id est, A. B :: C. D.

VII. Eandem autem habentes rationem (A.
B :: C. D) proportionales vocentur.

E, 30. | A, 6. B, 4. | G, 28. VIII. Cum
F, 60. | C, 12. D, 9. | H, 63. vero æquemul-
tiplicium, E mul-

tiplex primæ magnitudinis A excefferit G mul-
tiplicem secundæ B; at F multiplex tertiæ C
non excefferit H multiplicem quartæ D; tunc
prima A ad secundam B majorem rationem
habere dicetur, quam tertia C ad quartam D.

Si $\frac{A}{B} < \frac{C}{D}$, necessarium non est ex hac definitio-
ne, ut E semper excedat G; quum F minor est
quam H; sed conceditur hoc fieri posse.

IX. Proportio autem in tribus terminis pau-
cissimis consistit. Quorum secundus est instar
duorum.

X. Cum autem tres magnitudines A, B, C
proportionales fuerint, prima A ad tertiam C
duplicatam rationem habere dicetur ejus, quam
habet ad secundam B: at quum quatuor magni-
tudines A, B, C, D, proportionales fuerint, prima
A ad quartam D triplicatam rationem habere
dicetur

dicetur ejus, quam habet ad secundam B; & semper deinceps uno amplius, quamdiu proportio extiterit.

Duplicata ratio exprimitur sic $\frac{A}{C} = \frac{A}{B}$ bis. Hoc est, ratio A ad C duplicata est rationis A ad B. Triplicata autem sic $\frac{A}{D} = \frac{A}{B}$ ter. id est, ratio A ad D triplicata est rationis A ad B.

∴ denotat continue proportionales. ut A, B, C, D; item 2, 6, 18, 54 sunt ∴

XI. Homologæ, seu similes ratione, magnitudines dicuntur, antecedentes quidem antecedentibus, consequentes vero consequentibus.

Ut si A.B :: C.D; tam A & C, quam B & D homologæ magnitudines dicuntur.

XII. Alterna ratio, est sumptio antecedentis ad antecedentem, & consequentis ad consequentem.

Ut sit A.B :: C.D. ergo alterne, vel permutando, vel vicissim, A.C :: B.D. per 16.5.

In hac definitione, & 5. sequentibus imponuntur nomina scx modis argumentandi, quibus mathematici frequenter utuntur; quarum illationum vis innititur propositionibus hujus libri, quæ in explanationibus citantur.

XIII. Inversa ratio, est sumptio consequentis ceu antecedentis, ad antecedentem velut ad consequentem.

Ut A.B :: C.D. ergo inverse, B.A :: D.C. per cor. 4, 5.

XIV. Compositio rationis, est sumptio antecedentis cum consequente, ceu unius, ad ipsam consequentem.

Ut A.B :: C.D. ergo componendo, A + B. B :: C + D. D per 18.5.

XV. Divisio rationis, est sumptio excessus; quo consequentem superat antecedens, ad ipsam consequentem.

Ut $A : B :: C : D.$ ergo dividendo, $A - B : B :: C - D : D.$ per 17.5.

XVI. Conversio rationis, est sumptio antecedentis ad excessum, quo superat antecedens ipsam consequentem.

Ut $A : B :: C : D.$ ergo per conversam rationem, $A - A : B :: C - C : D.$ per cor. 19.5.

XVII. Ex æqualitate ratio est, si plures duabus sint magnitudines, & his aliæ multitudine pares, quæ binæ sumantur, & in eadem ratione; cum ut in primis magnitudinibus prima ad ultimam, sic & in secundis magnitudinibus prima ad ultimam sese habuerit. Vel aliter; sumptio extremorum, per subtractionem mediorum.

XVIII. Ordinata proportio est, cum fuerit quemadmodum antecedens ad consequentem, ita antecedens ad consequentem: fuerit etiam ut consequens ad aliud quidpiam, ita consequens ad aliud quidpiam.

Ut si $A : B :: D : E.$ item $B : C :: E : F.$ erit ex æquo $A : C :: D : F.$ per 22.5.

XIX. Perturbata autem proportio est; cum tribus positis magnitudinibus, & aliis, quæ sint his multitudine pares, ut in primis quidem magnitudinibus se habet antecedens ad consequentem, ita in secundis magnitudinibus antecedens ad consequentem: ut autem in primis magnitudinibus consequens ad aliud quidpiam, sic in secundis magnitudinibus aliud quidpiam ad antecedentem.

Ut si $A : B :: E : G.$ item $B : C :: E : F.$ erit ex æquo perturbate $A : C :: E : G.$ per 23.5.

XX. Quotlibet magnitudinibus ordine positæ, proportio primæ ad ultimam componitur ex proportionibus primæ ad secundam, & secundæ ad tertiam, & tertiæ ad quartam, & ita deinceps, donec extiterit proportio.

Sint

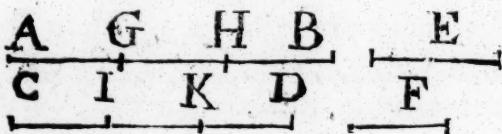
Sint quotcunque A, B, C, D; ex hac def.

$$\frac{A}{D} = \frac{A}{B} + \frac{B}{C} + \frac{C}{D}.$$

Axioma.

*Æquemultiplices eidem multiplici, sunt quoq;
inter se æquemultiplices.*

P R O P. I.

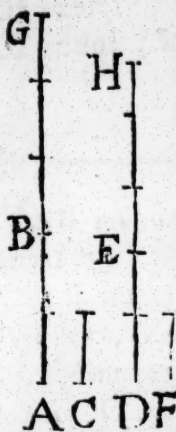
Si sint quotcunque magnitudines AB, CD; quotcunque magnitudinum E, F aequalium numero, singula singularum, æquemultiplices; quam multiplex est unus E una magnitudo AB, tam multiplices erunt & omnes AB+CD omnium E+F.

Sint AG, GH, HB partes quantitatis AB ipsi E æquales. item CI, IK, KD partes quantitatis CD ipsi F pares. Harum numerus illarum numero æqualis ponitur. Quum igitur $AG+CI = E+F$; & $GH+IK = E+F$; & $HB+KD = E+F$, liquet $AB+CD$ æque multoties continere $E+F$, ac una AB unam E continet. Q.E.D.

22. ax.

P R O P.

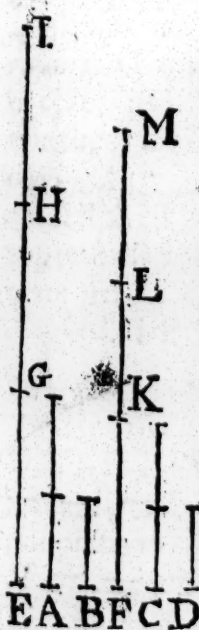
PROP. II.

Si prima AB secunda C æque fuerit multiplex, atque tertia DE quarta F; fuerit autem & quinta BG secunda C æque multiplex, atque sexta EH quarta F, erit & composita prima cum quinta (AG) secunda C æque multiplex, atque tertia cum sexta (DH) quarta F.

Numerus partium in AB ipsi C æqualium æqualis ponitur numero partium in DE ipsi F æqualium. Item numerus partium in BG ponitur æqualis numero partium in EH. *a a 2. ax.* ergo numerus partium in AB+BG æquatur numero partium in DE+EH. hoc est tota AG æquemultiplex est ipsius C, atque tota GH ipsius F. Q.E.D.

PROP. III.

Sit prima A secunda B æquemultiplex, atque tertia C quarta D; sumantur autem EI, FM æquemultiplices prima & tertia; erit & ex æquo, sumptarum utraque utriusque æquemultiplex: altera quidem EI secunda B, altera autem FM quarta D.

Sint EG, GH, HI partes multiplicis EI ipsi A pares; item FK, KL, LM partes multiplicis FM ipsi C æquales. a Harum numerus illarum numero æquatur. Porro A, id est EG, vel GH, vel GI ipsius B ponitur æquemultiplex atque C, vel FK, &c. ipsius D.

a hyp.

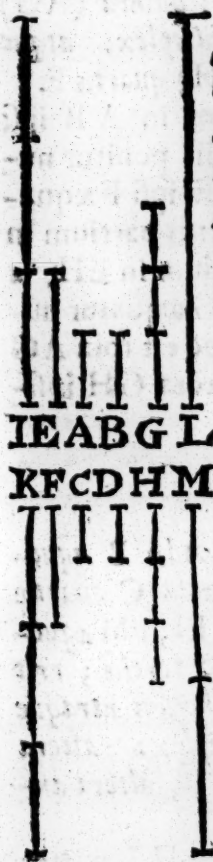
G

bergo

b 2. 5.
c 2. 5.

b ergo $EG + GH$ æquemultiplex est secundæ B, atque $FK + KL$ quartæ D. c Simili argumento EI ($EH + HI$) tam multiplex est ipsius B, quam FM ($FL + LN$) ipsius D. Q. E. D.

PROP. IV.

Si prima A ad secundam B ean-
dem habuerit rationem, & tertia
C ad quartam D; etiam E & F
æquemultiplices primæ A, & ter-
tiæ C ad G, & H æquemultiplices
secundæ B, & quartæ D, juxta
quamvis multiplicationem, eandem
habebunt rationem, si prout inter se
respondent, ita sumptæ fuerint.
(E. G :: F. H.)

a 3. 5.

IEABGL
KFCDHM

b hyp.

Sume I, & K ipsarum E, & F;
item L & M ipsarum G, & H æ-
quemultiplices. a Erit I ipsius A
æquemultiplex atque K ipsius C;
a pariterque L tam multiplex
ipsius B quam M ipsius D. Itaque
cum sit $A. B :: C. D$; juxta 6
def. si $I \square, =, \rightrightarrows L$; consequenter
pari modo $K \square, =, \rightrightarrows M$. ergo
cum I, & K ipsarum E, & F sum-
ptæ sint æquemultiplices, atque
L, & M ipsarum G & H; erit juxta
7. def. $E. G :: F. H. Q. E. D.$

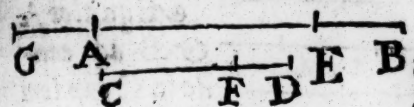
Coroll.

Hinc demonstrari solet inuersa ratio.

Nam quoniam $A. B :: C. D$, si $E \square, =, \rightrightarrows$
c 6. def. 5. G, c erit similiter $F \square, =, \rightrightarrows H$. ergo liquet,
quod si $G \square, =, \rightrightarrows E$, esse $H \square, =, \rightrightarrows F$.
d 6. def. 5. d ergo $B, A :: D. C. Q. E. D.$

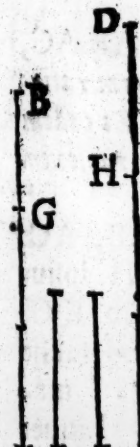
PROP.

PROP. V.

 Si magnitudo AB magnitudinis CD aequae fuerit multiplex, atque ablata AE ablata CF; etiam reliqua EB reliqua FD ita multiplex erit, ut tota AB totius CD.

Accipe aliam quandam GA, quae reliquae FD ita sit multiplex, atque tota AB totius CD, vel ablata AE ablata CF. a ergo tota GA + AE totius CF + FD aequemultiplex est, ac una AE unius CF, hoc est, ac AB ipsius CD. b ergo GE = AB. c proinde, ablata communi AE, manet GA = EB. ergo, &c.

PROP. VI.

 Si duae magnitudines AB, CD duarum magnitudinum E, F sint aequemultiplices; & detracta quaedam sint, AG, & CH, earundem E, & F aequemultiplices; & reliquae GB, HD eisdem E, F aut aequales sunt, aut aequae ipsarum multiplices.

Nam quia numerus partium in AB ipsi E aequalium ponitur aequalis numero partium in CD ipsi F aequalium; item numerus partium in AG aequalis numero partium in CH. si hinc AG, inde CH detrahatur, a remanet numerus partium in reliqua GB aequalis numero partium in HD. ergo si GB sit E semel, erit HD etiam C semel. si GB sit E aliquoties, erit HD etiam C toties accepta. Q.E.D.

PROP. VII.

$A \text{ --- } D \text{ --- } E$ Aequales A
 $C \text{ --- } F \text{ --- } E$ \& B ad ean-
 $B \text{ --- } E \text{ --- } E$ dem C eandem
habent rationem; \& eadem C ad aequales A \& B;

Sumantur D & E æqualium A & B æque-
 multiplices, & F utcumque multiplex ipsius C;
 a 6. ex. a erit $D = E$. quare si $D \sqsubset, =, \supset F$, erit simi-
 b 6. def. 5. liter E $\sqsubset, =, \supset F$. b ergo A. C :: B. C. inverte
 c cor. 4. 5. igitur C.A c :: C.B. Q.E.D.

Schol.

Si loco multiplicis F sumantur duæ æque-
 multiplices, eodem modo ostendetur æquales
 magnitudines ad alias inter se æquales eandem
 habere rationem.

PROP. VIII.

Inæqualium magnitudinum AB, AC,
major AB ad eandem D maiorem ratio-
nem habet, quam minor AC. Et eadem
D ad minorem AC maiorem rationem
habet, quam ad maiorem AB.

Sume EF, EG, ipsarum AB, AC;
 æquemultiplices, ita ut EH ipsius
 D multiplex, maior sit quam EG,
 at minor quam EF. (Quod facile
 continget, si utraq; EG, GF ma-
 jores accipiantur ipsa D.) Liqueat
 juxta 8. def. 5. fore $\frac{AB}{D} \sqsubset \frac{AC}{D}$; ac

$\frac{D}{AB} \supset \frac{D}{AC}$. Quæ E.D.

Rursus quia $IK \sqsubset HG$, at $IK \supset HF$ (ut
 d 8. def. 5. prius dictum) d'erit $\frac{D}{C} \sqsubset \frac{D}{AB}$. Q.E.D.

PROP.

PROP. IX.

Quæ ad eandem eandem habent rationem, æquales sunt inter se. Et ad quas eandem eandem habet rationem, eæ quoque sunt inter se æquales.

I I
A B C 1. Hyp. Sit A. C :: B. C. dico A=B. Nam sit A \sqsubset , vel \sqsupset B, a erit ideo a 8. 5.
 $\frac{A}{C} \sqsubset$, vel $\frac{B}{C} \sqsupset$. contra Hyp.

2. Hyp. Sit C. B :: C. A. dico A=B, nam sit A \sqsubset B. b ergo $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$. contra Hyp. b 8. 5.

PROP. X.

Ad eandem magnitudinem rationem habentium, quæ majorem rationem habet, illa major est: ad quam vero eadem majorem rationem habet, illa minor est.

A B C 1. Hyp. Sit $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{B}{C}$. Dico A \sqsubset B. Nam si dicatur A=B, a erit A.C :: B.C. contra Hyp. a 7. 5.
Sin A \sqsupset B, b erit $\frac{A}{C} \sqsupset \frac{B}{C}$ etiam contra Hyp. b 8. 5.

2. Hyp. Sit $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$. Dico B \sqsupset A. Nam dic B=A, c ergo C.B :: C.A. contra Hyp. vel dic B c 7. 5.
 \sqsubset A. d ergo $\frac{C}{A} \sqsubset \frac{C}{B}$ etiam contra Hyp. d 8. 5.

PROP. VII.

$A \text{ --- } D$ $E \text{ --- } F$ *Equales A*
 $C \text{ --- } F$ $B \text{ --- } E$ *& B ad ean-*
 $B \text{ --- } E$ $C \text{ --- } F$ *dem C eandem*
habent rationem; & eadem C ad aequales A & B.

Sumantur D & E æqualium A & B æque-
 multiplices, & F utcumque multiplex ipsius C;
 a 6. ex. a erit $D = E$. quare si $D \sqsubset, =, \supset F$, erit simi-
 b 6. def. 5. liter E $\sqsubset, =, \supset F$. b ergo A. C :: B. C. inverte
 c cor. 4. 5. igitur C.A c :: C.B. Q.E.D.

Schol.

Si loco multiplicis F sumantur duæ æque-
 multiplices, eodem modo ostendetur æquales
 magnitudines ad alias inter se æquales eandem
 habere rationem.

PROP. VIII.

Inæqualium magnitudinum AB, AC,
major AB ad eandem D maiorem ratio-
nem habet, quam minor AC. Et eadem
D ad minorem AC maiorem rationem
habet, quam ad maiorem AB.

Sume EF, EG, ipsarum AB, AC;
 æque multiplices, ita ut EH ipsius
 D multiplex; major sit quam EG,
 at minor quam EF. (Quod facile
 continget, si utraq; EG, GF ma-
 jores accipiantur ipsa D.) Liqueat
 juxta 8. def. 5. fore $\frac{AB}{D} \sqsubset \frac{AC}{D}$; ac
 $\frac{D}{AB} \supset \frac{D}{AC}$. Quæ E.D.

Rursus quia $IK \sqsubset HG$, at $IK \supset HF$ (ut
 d 8. def. 5. prius dictum) d erit $\frac{D}{C} \sqsubset \frac{D}{AB}$. Q.E.D.

PROP.

PROP. IX.

Quæ ad eandem eandem habent rationem, æquales sunt inter se. Et ad quas eandem eandem habet rationem, eæ quoque sunt inter se æquales.

I. Hyp. Sit A. C :: B. C. dico A=B. Nam sit A \sqsubset , vel \sqsupset B, a erit ideo a 8. 5. $\frac{A}{C} \sqsubset$, vel $\sqsupset \frac{B}{C}$. contra Hyp.

2. Hyp. Sit C. B :: C. A. dico A=B. nam sit A \sqsubset B. b ergo $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$. contra Hyp. b 8. 5.

PROP. X.

Ad eandem magnitudinem rationem habentium, quæ majorem rationem habet, illa major est: ad quam vero eadem majorem rationem habet, illa minor est.

I. Hyp. Sit $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{B}{C}$. Dico A \sqsubset B. Nam si dicatur A=B, a erit A.C :: B.C. contra Hyp. a 7. 5. Sin A \sqsupset B, b erit $\frac{A}{C} \sqsupset \frac{B}{C}$ etiam contra Hyp. b 8. 5.

2. Hyp. Sit $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$. Dico B \sqsupset A. Nam dic B=A, c ergo C.B :: C.A. contra Hyp. vel dic B c 7. 5. \sqsupset A. d ergo $\frac{C}{A} \sqsubset \frac{C}{B}$ etiam contra Hyp. d 8. 5.

P R O P. XI.

G	—	H	—	I	—
A	—	C	—	E	—
B	—	D	—	F	—
K	—	L	—	M	—

Quæ eidem sunt eadem rationes, & inter se sunt eadem.

Sit $A. B :: E. F.$ item $C. D :: E. F.$ dico $A. B :: C. D.$ sume ipsarum A, C, E æquemultiplices G, H, I ; atque ipsarum B, D, F æquemultiplices K, L, M . Et quoniam $a A. B :: E. F.$ si $G \square, =$, $b 6. def. 5.$ $\neg K$, b erit pari modo $I \square, =$, $\neg M$. pariterque quia $a E. F :: C. D.$ si $I \square, =$, $\neg M$, b erit H similiter $\square, =$, $\neg L$. ergo si $G \square, =$, $c 6. def. 5.$ $\neg K$, erit similiter $H \square, =$, $\neg L$. c quare $A. B :: C. D.$ Q. E. D.

Schol.

Quæ eisdem rationibus sunt eadem rationes, sunt quoque inter se eadem.

P R O P. XII.

G	—	H	—	I	—
A	—	C	—	E	—
B	—	D	—	F	—
K	—	L	—	M	—

Si sint magnitudines quocunque $A, B; C$ & $D; E, F$ proportionales; quemadmodum se habuerit una antecedentium A ad unam consequentium B , ita se habebunt omnes antecedentes, A, C, E ad omnes consequentes, B, D, F .

$a 1. 5.$ Sume antecedentium æquemultiplices G, H, I ; & consequentium K, L, M . Quoniam quam multiplex est una G unius A , a tam multiplices sunt omnes G, H, I omnium A, C, E ; pariterque quam multiplex est una K unius B , a tam multiplices sunt omnes K, L, M omnium B, D, F . Porro $b hyp.$ ob $b A. B :: C. D :: E. F.$ si $G \square, =$, $\neg K$, erit similiter

$H \sqsubset, =, \supset L$, & $I \sqsubset, =, \supset M$, & proinde si $G \sqsubset, =, \supset K$, erit simili modo $G + H + I \sqsubset, =, \supset K + L + M$, & quare $A. B :: A + C + E. B + D + F$. c 6. def. 5.
Q.E.D.

Coroll.

Hinc, si similia proportionalia similibus proportionalibus addantur, tota erunt proportionalia.

P R O P. XIII.

G	—	H	—	I	—
A	—	C	—	E	—
B	—	D	—	F	—
K	—	L	—	M	—

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem quam tertia C ad quartam D; tertia vero C ad quartam D maiorem habuerit rationem, quam quinta E ad sextam F; prima quoque A ad secundam B maiorem rationem habebit, quam quinta E ad sextam F.

Sume ipsarum A, C, E æquemultiplices G, H, I : ipsarumque B, D, F æquemultiplices K, L, M. Quia $A. B :: C. D$; si $H \sqsubset L$, a erit c 6. def. 5. $G \sqsubset K$. Sed quia $\frac{C}{D} \sqsubset \frac{E}{F}$, b fieri potest ut sit b 8. def. 5. $H \sqsubset L$, & I non $\sqsubset M$. ergo fieri potest ut $G \sqsubset K$, & I non $\sqsubset M$ & ergo $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{F}$. Q.E.D. c 8. def. 5.

S C H O L.

Quod si $\frac{C}{D} \supset \frac{E}{F}$, erit quoque $\frac{A}{B} \supset \frac{E}{F}$. Item si $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{D} \sqsubset \frac{E}{F}$, erit $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{F}$. & si $\frac{A}{B} \supset \frac{C}{D} \supset \frac{E}{F}$, erit $\frac{A}{B} \supset \frac{E}{F}$.

PROP. XIV.

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, quam tertia C ad quartam D; prima vero A, quam tertia C major fuerit; erit & secunda B major quam quarta D. Quod si prima A fuerit æqualis tertia C, erit & secunda B æqualis quarta D; si vero A minor, & B minor erit.

Sit $A \sqsubset C$. a ergo $\frac{A}{B} \sqsubset \frac{C}{B}$. b sed

$A B C D \frac{A}{B} = \frac{C}{D}$. e ergo $\frac{C}{D} \sqsubset \frac{C}{B}$. d ergo $B \sqsubset D$.

Simili argumento si $A \sqsupset C$, d erit $B \sqsupset D$. Sin ponatur $A = C$; ergo $C. B e :: A. B f :: C. D$. g ergo $B = D$. Quæ E. D.

S C H O L.

A fortiori, si $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{C}{D}$, atque $A \sqsubset C$, erit $B \sqsubset D$. Item si $A = B$, erit $C = D$. Et si $A \sqsubset$, vel $\sqsupset B$, erit pariter $C \sqsubset$, vel $\sqsupset D$.

PROP. XV.

Partes C & F cum pariter multiplicibus AB, & DE in eadem sunt ratione, si prout sibi mutuo respondent, ita sumantur. (AB. DE :: C. F.)

Sint AG, GB partes multiplicis AB ipsi C æquales: item DH, HE partes multiplicis DE ipsi F æquales. a Harum numerus illarum numero æquatur. ergo quum b AG. DH

$ACDF :: C.F :: GB. HE$. c erit $AG + GB$ (AB.) $DH + HE$ (DE) :: C.F. Q. E. D.

PROP. XVI.

Si quatuor magnitudines A, B, C, D proportionales fuerint; & vicissim proportionales erunt. (A.C::B.D.)

Accipe E & F æquemultiplices ipsarum A & B. ipsarumque C & D æquemultiplices G & H. Itaque E, F a::A, B. b::C, D. a::G, H. Quare si E, =, > G, c erit similiter F, =, > b hyp. H. d ergo A.C::B.D. Q.E.D. c 11. 5. & 14. 5.

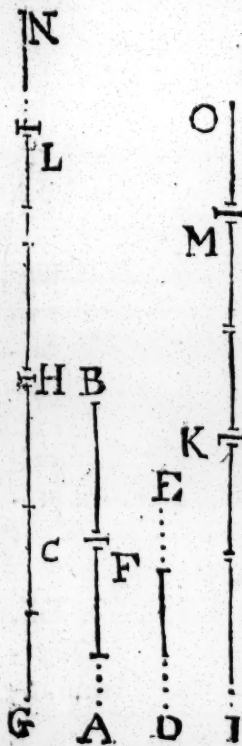
SCHOL.

Alterna ratio locum tantum habet, quando d 6. def. 5 quantitates ejusdem sunt generis. Nam Heterogeneæ quantitates non comparantur.

PROP. XVII.

Si compositæ magnitudines proportionales fuerint (A.B.CB::D.E.FE;) hæc quoque divisa proportionales erunt. (A.C.CB::D.F.FE.)

Accipe GH, HL, IK, KM ordine æquemultiplices ipsarum AC, CB, DF, FE. item LN, MO æquemultiplices ipsarum CB, FE. Tota GL totius AB a tam multiplex est, a 1. 5. quam una GH unius AC, b id b constr. est quam IK ipsius DF; c hoc c 1. 5. est quam tota IM totius DE: Item HN (HL+LN) ipsius CB d æquemultiplex est, d 2. 5. ac KO (KM+MO) ipsius FE. Quum igitur per hyp. AB. BC::DE. EF. si GL, =, > HN, etiam similiter

- e 6. def. 5. militer e erit $IM \sqsubset, =, \supset KO$. Itaque ablati
hinc inde communibus HL, KM. si reliqua GH
f 5. ax. $\sqsubset, =, \supset LN$, f erit similiter $IK \sqsubset, =, \supset MO$.
g 6. def. 5. g unde $AC.CB :: DF.FE$. Q.E.D.

P R O P. XVIII.

- Si diuise magnitudines sint propor-
tionales (AB.BC :: DE.EF,) hæ quo-
que compositæ proportionales erunt
(AC.CB :: DF.FE.)*
- Nam si fieri potest, sit $AC.CB ::$
 $DF.FG \supset FE$. a ergo erit diuisim
AB. BC :: DG. GF. b hoc est DG.
GF :: DE. EF. ergo cum $DG \sqsubset DE$,
c erit $GF \sqsubset EF$. Q. E. A. Simile
absurdum d sequetur, si dicatur $AC.CB :: DF$.
 $GF \sqsubset FE$.*
- a 17. 5.
b hyp. & 11.
5.
c 14. 5.
d 9. ax.

P R O P. XIX.

- Si quemadmodum to-
tum AB ad totum DE,
E ita ablatum AC se ha-
buerit ad ablatum DF,
& reliquum CB ad reliquum FE, ut totum AB ad
totum DE, se habebit.*
- Quoniam a AB.DE :: AC.DF, b erit permutando
AB.AC :: DE.DF. c ergo diuisim AC.
CB :: DF.FE. quare rursus b permutando AC.
DF :: CB.FE; d hoc est AB.DE :: CB.FE. Q.E.D.*
- a hyp.
b 16. 5.
c 17. 5.
d hyp. & 11.
5.

Coroll.

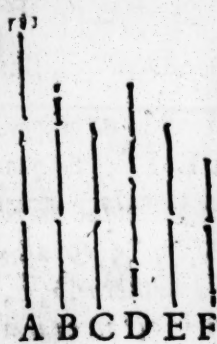
1. Hinc, si similia proportionalia similibus proportionalibus subducantur, residua erunt proportionalia.

2. Hinc demonstrabitur conuersa ratio.

- Sit $AB.CB :: DE.FE$. Dico $AB.AC :: DE$.
 DF . Nam a permutando $AB.DE :: CB.FE$. b ergo
 $AB.DE :: AC.DF$. quare iterum permutando,
 $AB.AC :: DE.DF$. Q.E.D.*
- a 16. 5.
b 19. 5.

P R O P.

PROP. XX:

Si sint tres magnitudines A, B, C; & alia D, E, F ipsis aequales numero, quæ bina & in eadem ratione sumantur (A.B :: D.E. atque B.C :: E.F;) ex æquo autem prima A major fuerit, quam tertia C; erit & quarta D major quam sexta F. Quod si prima A tertia C fuerit æqualis; erit & quarta D æqualis sextæ F. Sin illa minor,

hæc quoque minor erit.

Hyp. Si $A \sqsubset C$. quoniam a $E.F :: B.C$. a hyp. b erit inverse $F.E :: C.B$. c Sed $\frac{C}{B} \supset \frac{A}{B}$ d ergo b cor. 4. 5. c hyp. & 8. 5.

$\frac{F}{E} \supset \frac{A}{B}$ vel $\frac{D}{E}$. e ergo $D \sqsubset F$. Q.E.D.

2. Hyp. Simili argumento, si $A \supset C$, ostendetur $D \supset F$. d schol. 13. 5.

3. Hyp. Si $A = C$. quoniam $F.E :: C.B ::$ e 10. 5. f 7. 5. g 11. 5. & 9. 5.

f A. B :: D. E g erit $D = F$. Q.E.D.

PROP. XXI.

Si sint tres magnitudines A, B, C; & alia D, E, F ipsis aequales numero, quæ bina & in eadem ratione sumantur, fueritq; perturbata earum proportio, (A.B :: E.F. atque B.C :: D.E;) ex æquo autem prima A quam tertia C major fuerit; erit & quarta D quam sexta F major. Quod si prima fuerit tertia æqualis, erit & quarta æqualis sextæ: sin illa minor, hæc quoque minor erit.

1. Hyp. $A \sqsubset C$. Quoniam a $D.E :: B.C$, a hyp. invertendo erit $E.D :: C.B$. atqui $\frac{C}{B} \supset \frac{A}{B}$. b 8. 5. c ergo

e schol. 13. e ergo $\frac{E}{D} \supset \frac{A}{B}$, hoc est $\frac{E}{F}$. d ergo $D \sqsubset E$
 5. Q.E.D.

d 10. 5.

2. Hyp. Similiter, si $A \supset C$, erit $D \supset F$.

3. Hyp. Si $A = C$. quoniam $E. D e :: C. B ::$

e $A. B :: f E. F. g$ erit $D = F$. Q.E.D.

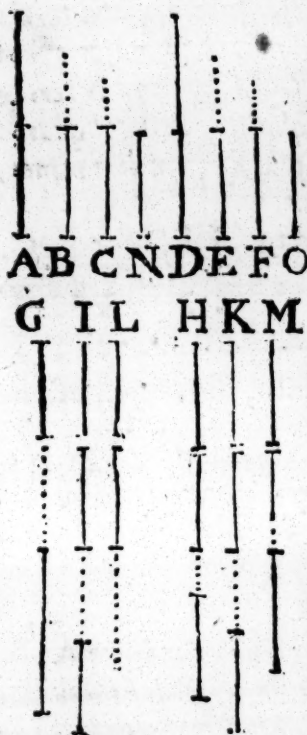
e 7. 5.

f hyp.

g 9. 5.

PROP. XXII.

*Si sint quotcunque magnitudines A, B, C; & alie
 ipsis aequales numero D, E,
 F, quae binae & in eadem
 ratione sumantur (A. B ::
 D. E. & B. C :: E. F;) &
 ex aequalitate in eadem ra-
 tione erunt (A C :: D. F.)*

Accipe G, H ipsarum
 A, D; & I, K ipsarum B, E;
 item L, M ipsarum E, F
 æquemultiplices.

Quoniam $A. B :: D.$
 E. b erit $G. I :: H. K.$ eodem
 modo, erit $I. L :: K. M.$ ergo
 si $G \sqsubset, =, \supset L$, e erit
 $H. \sqsubset, =, \supset M$; d ergo $A.$
 $C :: D. F.$ Eodem pacto si
 ulterius $C. N :: F. O$, erit
 ex æquali $A. N :: D. O.$
 Q.E.D.

a hyp.

b 4. 5.

c 20. 5.

d 6. def. 5.

PROP.

PROP. XXIII.

Si sint tres magnitudines A, B, C, aliaq; D, E, F ipsae aequales numero, quae binae in eadem ratione sumantur; fuerit autem perturbata earum proportio. (A. B :: E. F. & B. C :: D. E.) etiam ex aequalitate in eadem ratione erunt A. C :: D. F.

Sume G, H, I, ipsarum A, B, D; item K, L, M ipsarum C, E, F æquemultiplices. erit G. H a :: A. B b :: E. F a :: L. M. porro quia a 15. 5. b B. C :: D. E. erit c H. I :: K. L. b hyp. ergo G, H, K; & I, L, M habent c 4. 5. le juxta 21. 5. quare si G □, □, K, erit similiter I □, □, □ M. d proinde A. C :: D. F. Q. E. D. d 6. def. 5.

Eodem modo si plures fuerint magnitudinibus tribus, &c.

Coroll.

*Ex his sequitur, rationes ex iisdem rationibus *22. & 23. compositas esse inter se easdem. item, earundem rationum easdem partes inter se easdem esse. def. 5.*

PROP. XXIV.

Si prima A B ad secundam C eandem habuerit rationem quam tertia DE ad quartam F; habuerit autem & quinta BG ad secundam C eandem rationem, quam sexta EH ad quartam F; etiam composita prima cum quinta (AG) ad secundam C eandem habebit rationem, quam tertia cum sexta (DH) ad quartam F.

Nam quia a A B. C :: D E. F. atque ex hyp. a hyp. & inverse C. B G :: F. E H, erit b ex æquali A B. b 22. 5. B G :: D E. E H. ergo componendo A G. B G :: D H. E H. c item B G. C :: E H. F. b ergo rursus c hyp. ex æquo, A G. C :: D H. F. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXV.

a hyp.
b 7. 5.
c 19. 5.
d hyp.
e schol. 14.
j.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint (AB. CD :: E. F.) maxima AB & minima F reliquæ CD & E majores erunt.

Fiant $AG = E$; & $GH = F$. Quoniam AB. CD a :: E. F b :: AG. CH. c erit AB. CD :: GB. HD. d sed $AB > CD$. e ergo $GB < HD$. atque $AG + F = E + CH$. ergo $AG + F + GB = E + CH + HD$, hoc est $AB + F = E + CD$. Q. E. D.

Quæ sequuntur propositiones non sunt Euclidis; sed ex aliis desumptæ, ob frequentem earum usum Euclidæis subjungi solent.

PROP. XXVI.

A ——— C ——— Si prima ad secundam
B ——— D ——— habuerit majorem pro-
E ——— portionem, quam tertia ad quartam; habebit convertendo, secunda ad primam minorem proportionem, quam quarta ad tertiam.

Sit $\frac{A}{B} < \frac{C}{D}$. Dico $\frac{B}{A} > \frac{D}{C}$. Nam concipe $\frac{C}{B} = \frac{E}{B}$ a ergo $\frac{A}{B} < \frac{E}{B}$ b quare $A < E$. c ergo $\frac{B}{A} > \frac{B}{E}$ d vel $\frac{D}{C}$. Q. E. D.

a 13. 5.
b 10. 5.
c 8. 5.
d cor. 4. 5.

PROP. XXVII.

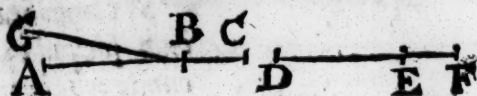
A ——— C ——— Si prima ad secundam
B ——— D ——— habuerit majorem pro-
E ——— portionem, quam tertia ad quartam; habebit quoque vicissim prima ad tertiam majorem proportionem, quam secunda ad quartam.

Sit $\frac{A}{B} < \frac{C}{D}$. Dico $\frac{A}{C} < \frac{B}{D}$. Nam puta $\frac{E}{B} = \frac{C}{D}$ a ergo $A < E$. b ergo $\frac{A}{C} < \frac{E}{C}$ c vel $\frac{B}{D}$. Q. E. D.

a 10. 5.
b 8. 5.
c 16. 5.

PROP.

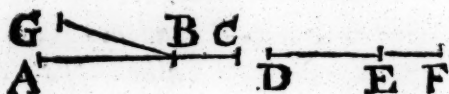
P R O P. XXVIII.

Si prima ad secundam habuerit maiorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebit quoque composita prima cum secunda ad secundam maiorem proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam.

Sit $\frac{AB}{BC} \sqsubset \frac{DE}{EF}$. Dico $\frac{AC}{EC} \sqsubset \frac{DF}{EF}$. Nam cogita $\frac{GB}{BC} = \frac{DE}{EF}$. a ergo $AB \sqsubset GB$. adde utrinque BC, a 10. 5. berit $AC \sqsubset GC$. c ergo $\frac{AC}{BC} \sqsubset \frac{GC}{BC}$. d hoc est $\frac{AF}{EC}$. b 4. ax. c 8. 5. d 18. 5. Q.E.D.

P R O P. XXIX.

Si composita prima cum secunda ad secundam maiorem habuerit proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam, habebit quoque dividendo prima ad secundam maiorem proportionem quam tertia ad quartam.

Sit $\frac{AC}{EC} \sqsubset \frac{DE}{EF}$. Dico $\frac{AB}{BC} \sqsubset \frac{DE}{EF}$. Intellige $\frac{GC}{EC} = \frac{DE}{EF}$. a ergo $AC \sqsubset GC$. aufer commune a 10. 5. BC, b erit $AB \sqsubset GB$. c ergo $\frac{AB}{BC} \sqsubset \frac{GB}{BC}$ d vel $\frac{DE}{EF}$ b 5. ax. c 8. 5. d 17. 5. Q.E.D.

P R O P.

PROP. XXX.

Si composita prima cum secunda ad secundam habuerit maiorem proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam; habebit, per conversionem rationis, prima cum secunda ad primam minorem rationem, quam tertia cum quarta ad tertiam.

Sit $\frac{AC}{BC} \supset \frac{DF}{EF}$. Dico $\frac{AC}{AB} \supset \frac{DF}{DE}$. Nam quia $\frac{AC}{BC} \supset \frac{DF}{EF}$, b erit dividendo $\frac{AB}{BC} \supset \frac{DE}{EF}$. c convertendo igitur $\frac{BC}{AB} \supset \frac{EF}{DE}$. d ergo componendo $\frac{AC}{AB} \supset \frac{DF}{DE}$. Q.E.D.

a hyp.
 b 29. 5.
 c 26. 5.
 d 28. 5.

PROP. XXXI.

Si sint tres magnitudines A, B, C, & alie ipsis equales numero D, E, F; sitque major proportio primae priorum ad secundam, quam primae posteriorum ad secundam ($\frac{A}{B} \supset \frac{D}{E}$); item secundae priorum ad tertiam major, quam secundae posteriorum ad tertiam ($\frac{B}{C} \supset \frac{E}{F}$); erit quoque ex aequalitate major proportio primae priorum ad tertiam, quam primae posteriorum ad tertiam ($\frac{A}{C} \supset \frac{D}{F}$).

Concipe $\frac{G}{C} = \frac{E}{F}$. a ergo $B \supset G$. b ergo $\frac{A}{G} \supset \frac{A}{B}$. Rursus puta $\frac{H}{G} = \frac{D}{E}$. c ergo $\frac{H}{G} \supset \frac{A}{B}$; d ergo fortius $\frac{H}{G} \supset \frac{A}{G}$. d quare $A \supset H$. e proinde $\frac{A}{C} \supset \frac{H}{C}$; f vel $\frac{D}{F}$. Q.E.D.

a 10. 5.
 b 8. 5.
 c 13. 5.
 d 10. 5.
 e 8. 5.
 f 22. 5.

P R O P. XXXII.

$A \text{ --- } D$ Si sint tres magni-
 $B \text{ --- } E$ tudines A, B, C, &
 $C \text{ --- } F$ alie ipsi numero
 $G \text{ --- } H$ æquales D, E, F;
 sitque major propor-
 tio primæ priorum ad secundam, quam secundæ po-
 steriorum ad tertiam ($\frac{A}{B} \sqsubset \frac{E}{F}$); item secunda pri-
 orum ad tertiam major, quam primæ posteriorum
 ad secundam ($\frac{B}{C} \sqsubset \frac{D}{E}$); erit quoque ex æqualitate
 major proportio primæ priorum ad tertiam, quam
 primæ posteriorum ad tertiam ($\frac{A}{C} \sqsubset \frac{D}{F}$).

Intelligo $\frac{G}{C} = DE$. a ergo $B \sqsubset G$. b ergo a 10. 5.
 $\frac{A}{G} \sqsubset \frac{A}{B}$. Rursus concipe $\frac{H}{G} = \frac{E}{F}$. c ergo $\frac{H}{G} \sqsupset \frac{A}{G}$. b 8. 5.
 aquare $A \sqsubset H$. b proinde $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{H}{C}$ 4 vel $\frac{D}{F}$ c sch. 13. 5.
 Q. E. D.

P R O P. XXXIII.

$A \text{ --- } E \text{ --- } B$ Si fuerit major propor-
 $C \text{ --- } F \text{ --- } D$ tio totius AB ad totum
 CD, quam ablati AE ad
 ablatum CF; erit & reli-
 que EB ad reliquum FD major proportio, quam to-
 tius AB ad totum CD.

Quoniam $\frac{AB}{CD} a \sqsubset \frac{AE}{CF}$ b erit permutando a byp.
 $\frac{AB}{AE} \sqsubset \frac{CD}{CF}$. c ergo per conversionem rationis b 27. 5.
 $\frac{AB}{EB} \sqsupset \frac{CD}{FD}$. permutando igitur $\frac{AB}{CD} \sqsupset \frac{EB}{FD}$. c 30. 5.
 Q. E. D.

PROP. XXXIV.

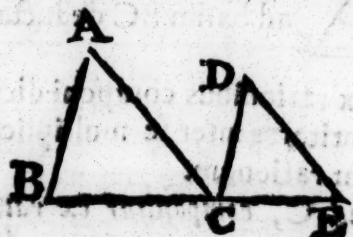

 Si sint quot-
 cunque magni-
 tudines, & alie
 ipsis equales

numero, sitque major proportio prima priorum ad
 primam posteriorum, quam secunde ad secundam;
 & hec major quam tertia ad tertiam, & sic den-
 cept: habebunt omnes priores simul ad omnes poste-
 riores simul, maiorem proportionem, quam omnes
 priores, relicta prima, ad omnes posteriores, relicta
 quoque prima; minorem autem, quam prima priorum
 ad primam posteriorum; maiorem denique etiam,
 quam ultima priorum ad ultimam posteriorum.

Horum demonstratio est penes interpretes; qui
 adeat, qui eam desiderat. nos omisimus, brevitate
 studio; & quia illorum nullus usus in his elementis.

LIB. VI.

Definitiones.

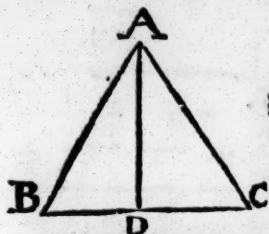
I. Similes figuræ rectilineæ sunt (ABC, DCE,) quæ & angulos singulos singulis æquales habent; atque etiam latera, quæ circum angulos æquales, proportionalia.

Ang. B = DCE; & AB, BC :: DC, CE
item ang. A = D; atque BA, AC :: CD, DE
denique ang. ACB = E, atque BC, CA :: CE, ED.

II. Reciproce autem sunt (BD, BE,) cum in utraque figura antecedentes, & consequentes rationum termini fuerint, (hoc est, AB, BG :: EB, BC.)

III. Secundum extremam & mediam rationem recta linea AB secta esse dicitur, cum ut tota AB ad majus segmentum AC, ita majus segmentum AC ad minus CB se habuerit. (AB, AC :: AC, CB.)

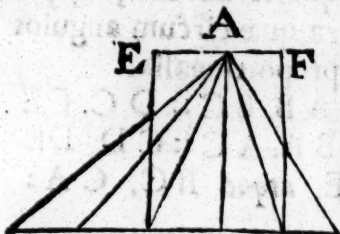
IV. Altitudo cuiusque figuræ ABC est linea perpendicularis AD, à vertice A ad basim BC deducta.

V. Ratio ex rationibus componi dicitur, cum rationum quantitates inter se multiplicatæ, aliquam effecerint rationem.

Ut ratio A ad C, componitur ex rationibus A

a 20. def. 5. ad B, & B ad C. nam $\frac{A}{B} + \frac{B}{C} a = \frac{A}{C} b = \frac{AB}{BC}$
b 15. 5.

PROP. I.

Triangula ABC, ACD, & parallelogramma BCGE, CDFA, quorum eadem fuerit altitudo, ita se habent inter se, ut bases BC, CD.

a 3. I.

HG B C D I

a Accipe quorvis BG, HG, ipsi BC æquales;

item DI=CD. & connecte AG, AH, AI.

b 38. I.

b Triangula ACB, ABG, AGH æquantur; b item triang. ACD=ADI. ergo triangulum ACH tam multiplex est trianguli ACB, quam basis HC basis BC. & æquemultiplex est triang. ACH trianguli ACD, ac basis CI basis CD.

c sch. 38. I.

Verum si HC \square , =, \rhd CI, c erit similiter

d 6. def. 5.

triang. AHC \square , =, \rhd ACI. d ideoque BC,

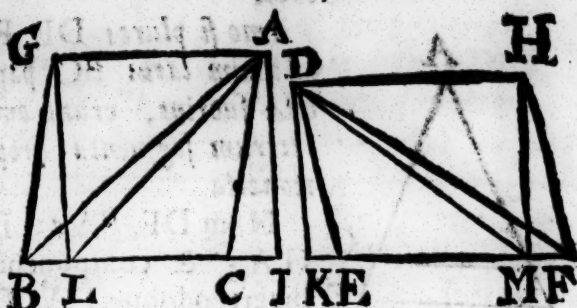
e 41. I. &

CD :: triang. ABC. ACD :: e Pgr. CE. CF.

15. 5.

Q. E. D.

Schol.

Hinc, triangula ABC, DEF, & parallelogramma AGBC, DEFH, quorum aequales sunt bases BC, EF, ita se habent ut altitudines AI, DK.

a Sume $IL = CB$; & $KM = EF$; ac junge a 3. 1.
LA, LG, MD, MH. liquet esse triang. ABC. b 7. 5.
DEF :: b ALI. DKM :: c AI. DK :: d Pgr. c 1. 6.
AGBC. DEFH. Q.E.D. d 41. 1. &
15. 5.

P R O P. II.

Si ad unum trianguli ABC
latus BC, parallela ducta fuerit
recta quaedam linea DE, hac
proportionaliter secabit ipsius tri-
anguli latera ($AD. BD :: AE.$
EC.) Et si trianguli latera pro-
portionaliter secta fuerint ($AD.$
 $BD :: AE. EC$) quae ad sectiones
CD, E adjuncta fuerit recta linea
DE, erit ad reliquum ipsius tri-
anguli latus BC parallela. Ducantur CD, BE.

1. Hyp. Quia triang. DEB a = DEC; b erit a 37. 1.
triang. ADE. DBE :: ADE. ECD. atqui b 7. 5.
triang. ADE. DBE c :: AD. DB. & triang. c 1. 6.
ADE. DEC c :: AE. EC. d ergo AD. DB :: d 11. 54
AE. EC.

2. Hyp. Quia $AD. DB :: AE. EC.$ hoc e 1. 6.
est triang. ADE. DBE :: ADE. ECD;
ferit triang. DBE = ECD. g ergo DE, BC f 9. 5.
sunt parallelæ, Q. E. D. g 39. 1.

H 3

Schol.

Schol.

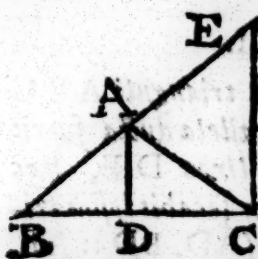
Item si plures DE, FG, ad unum latus BC parallelæ fuerint, erunt omnia laterum segmenta proportionalia.

Nam DE, FA $a ::$ EG, GA; & componendo, E invertendoque FA. DA $::$ GA.EA, a ac DA. DB $::$ EA. EC. ergo ex æquo DE. DB $::$ EG. EC. Q.E.D.

Coroll.

Si DE. DB $::$ EG. EC; a erunt BC, DE, FG parallelæ.

P R O P. III.

Si trianguli BAC angulum BAC bisariam secus sit, secans autem angulum recta linea AD feceris $\&$ basim, basis segmenta eandem habebunt rationem quam reliqua ipsius trianguli latera (BD. DC $::$ AB. AC.)

Et si basis segmenta eandem habeant rationem quam reliqua ipsius trianguli latera (BD. DC $::$ AB. AC) recta linea AD quæ à vertice A ad sectionem D ducitur, bisariam secat trianguli ipsius angulum BAC.

Produce BA; & fac AE = AC. & junge CE.

1. Hyp. Quoniam AE = AC, erit ang. AGE = E b = $\frac{1}{2}$ BAC c = DAC. d ergo DA, CE parallelæ sunt. e quare BA. AE (AC) $::$ BD. DC. Q.E.D.

2. Hyp. Quoniam BA. AC. (AE) $::$ BD. DC. ferunt DA, CE parallelæ: g ergo ang. BAD = E; & ang. DAC g = ACE h = E. k erg. ang. BAD = DAC, bisectus igitur est ang. BAC Q.E.D.

P R O P.

a 2. 6.

a 5. 1.

b 32. 1.

c hyp.

d 27. 1.

e 2. 6.

f 2. 6.

g 29. 1.

h 5. 1.

k 1. 4.

PROP. IV.

Equilateralium trian-
gularum ABC, DCE pro-
portionalia sunt latera, que
circum aequales angulos B,
DCE (AB. BC :: DE.
CE, &c.) & homologa
B C E sunt latera AB, DC, &c.
que aequalibus angulis ACB, E, &c. subtenduntur.
Statue latus BC in directum lateri CE, &
produc BA, ac ED donec a occurrant.

Quoniam ang. Bb = ECD, c sunt BF, CD 13. ax.
parallelæ. Item quia ang. BCA b = CED, c sunt b hyp.
CA, EF parallelæ. Figura igitur CAFD est c 28. 1.
parallelogramma. d ergo AF = CD, d & AC
= FD. Liqueat igitur AB. AF (CD) e :: BC. d 34. 1.
CB. f permurando igitur AB. BC :: CD. CE. e 2. 6.
etiam BC. CE :: FD. (AC) DE. f ergo per- f 16. 5.
murando BC. AC :: CE. DE. quare etiam g ex
equo AB. AC :: CD. DE. ergo, &c.

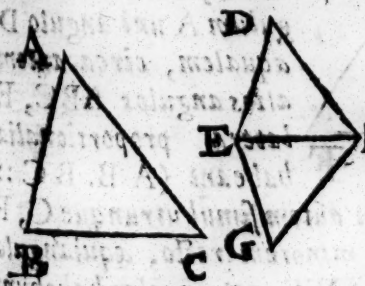
Coroll.

Hinc AB. DC :: BC. CE :: AC. DE.

Schol.

Hinc si in triangulo FBE ducatur uni lateri FE
parallela AC, erit triangulum ABC simile toti
FBE.

PROP. V.

Si duo triangula
ABC, DEF latera
proportionalia habe-
ant (AB. BC :: DE.
EF. & AC. BC ::
DF. EF. item AB.
AC :: DE. DF) equi-
angula erunt triangu-

la, & aequales habebunt eos angulos, sub quibus ho-
mologa latera subtenduntur.

Ad latus EF a fac ang. FEG = B, a & ang. a 23. 1.
H, EFG

- b 32. 1. $EFG = C$, bquare etiam ang. $G = A$: ergo
 c 4. 6. $GE \cdot EF :: AB \cdot BC :: d DE \cdot EF$, e ergo
 d hyp. $GE = DE$. Item $GF \cdot FE :: AC \cdot CB :: d$
 e 11. 5. $DF \cdot FE$ e ergo $GF = DF$. Triangula igitur
 & 9. 5. DEF , GEF sibi mutuo aequilatera sunt. f ergo
 f 8. 1. ang. $D = G = A$. f & ang. $FED = FEG = B$.
 g 32. 1. g proinde & ang. $DFE = C$ ergo, &c.

P R O P. VI.

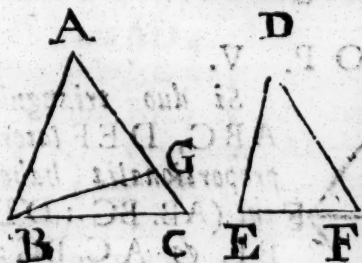

Si duo triangu-
 la ABC , DEF unum
 angulum B uni angu-
 lo DEF aequalem, &
 circum aequales an-
 gulos B , DEF latera
 proportionalia habu-
 erint ($AB \cdot BC :: DE \cdot EF$;) aequiangula erunt triangu-
 la ABC , DEF ;
 aequalesque habebunt angulos, sub quibus homologa
 latera subrenduntur.

- a 32. 1.
 b 4. 6.
 c hyp.
 d 9. 5.
 e hyp.
 f constr.
 g 4. 1.
 h 32. 1.

Ad latus EF fac ang. $REG = B$, & ang. $EFG = C$. a unde & ang. $G = A$. ergo $GE \cdot EF :: AB \cdot BC :: d DE \cdot EF$. d ergo $DE = GE$. atqui ang. $DEF = B = GEF$. g ergo ang. $D = G = A$. h proinde etiam ang. $EED = C$. Q.E.D.

P R O P. VII.

Si duo triangu-
 la ABC , DEF unum an-
 gulum A uni angulo D
 aequalem, circa autem
 alios angulos ABC , E
 latera proportionalia
 habeant ($AB \cdot BC :: DE \cdot EF$;) reliquorum autem simul utrumque C , F
 aut minorem aut non minorem recto, aequiangula
 erunt triangu-
 la ABC , DEF , & aequales habebunt
 eos angulos circum quos proportionalia sunt latera.

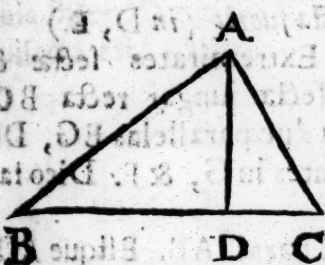
Nam si fieri potest, sit ang. $ABC = E$. fac
 igitur ang. $ABC = E$; ergo eam ang. $A = D$,
 b erit

erit etiam ang. $AGB = F$. ergo $AB : BG :: b\ 32. 1.$
 $DE : EF :: AB : BC$. e ergo $BG = BC$. f ergo c 4. 6.
 ang. $BGC = BCG$. g ergo ang. BGC . vel C d hyp.
 minor est recto; h proinde ang. AGB , vel F e 9. 5.
 ito major est. ergo anguli C & F non sunt ejus- f 5. 1.
 dem speciei, contra Hyp.

g cor. 17. 1

h cor. 13. 1

PROP. VIII.

Si in triangulo rectan-
 gulo ABC , ab angulo re-
 cto BAC in basin BC
 perpendicularis AD du-
 cta est; qua ad perpen-
 dicularem triangula

ADB , ADC , tum totū
 triangulo ABC , tum ipsa inter se, similia sunt.

Nam ob angulos BAC , ADB a rectos, b ideo- a hyp.
 que æquales, & B communem, trigona BAC , b 12. ax.
 ADB c similia sunt. Simili discursu, similia sunt c 32. & 4. 6
 triangula BAC , ADC . d proinde ADB , ADC d Vid. 21. 6.
 similia erunt. Q.E.D.

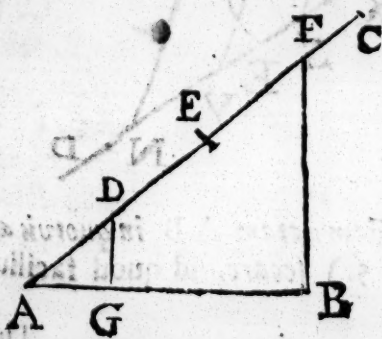
Coroll.

Hinc 1. $BD : DA :: DA : DC$.

e 1. def. 6.

2. $BC : AC :: AC : DC$, & $CB : BA$
 $:: BA : BD$.

PROP. IX.

A data recta
 linea AB im-
 peratam partem
 $\frac{1}{3}$ (AG) auferre.

Ex A duc
 infinitam AC ut-
 cunq; in qua a su- a 3. 1.
 me tres, AD , DE ,
 EF æquales ut-
 cunque,

Duc infinitam AD, eique parallelam BH erit
am infinitam. Ex his cape partes æquales AR,
RS, SU, UN; & BZ, ZX, XT, TL; in singulis una
pauciores, quam desiderentur in AB; tum rectæ a 32. 1.
ducantur LR, TS, XV, ZN. hæ quinquiescunt b constr.
datam AB. c 2. 6.

Nam RL, ST, UX, NZ a parallelæ sunt.
ergo quum AR, RS, SU, UN b æquales sint,
erunt AM, MO, OP, PQ æquales. Similiter
quia BZ=ZX, erit BQ=QP. ergo AB quin-
quiesceta est. Q.E.F.

P R O P. XI.

Datis duabus re-
ctis lineis AB, AD,
tertiam propor-
tionalem DE invenire.

Junge BD, &
ex A B protracta sume BC=AD. per C duc a 2. 6;
CE parall. BD. cui occurrat AD producta in E.
Erit DE expetita.

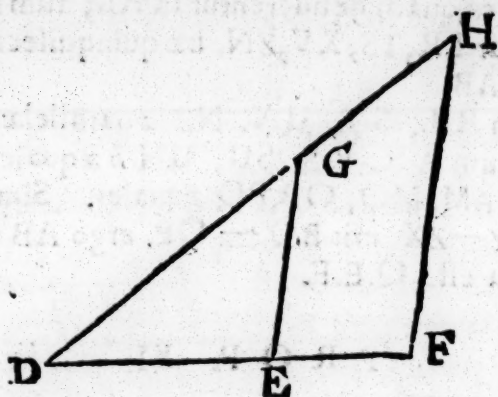
Nam AB. a BC (AD) :: AD. DE. Q.E.F. c 1 cor. 8. 6.

Vel sic, fac ang. ABC rectum,
& ang. ACD etiam rectum. b erit
AB.BC :: BC.BD.

P R O P.

PROP. XII.

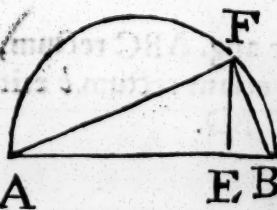

Tribus datis rectis lineis DE, EF, DG, quartam proportionalem GH invenire.

Connectatur EG. per F, duc FH parall. EG, cui occurrat DG producta ad H. liquet esse DE. EF $a ::$ DG. GH. Q.E.F.

a 2.6.

PROP. XIII.

Duabus datis rectis lineis AE, EB, mediam proportionalem EF adinvenire.

Super tota AB diametro

describe semicirculum AFB.

Ex E erige perpendiculari-

rem EF occurrentem peripheriæ in F. Dico AE.

EF $::$ EF. EB. Ducantur enim AF, & FB. Ex

trianguli a rectanguli AFB recto angulo deducta

est FE basi perpendicularis; b ergo AE. FE $::$

FE. EB. Q.E.F.

Vel (in eadem figura) sint AB, BF duæ datæ,

bliquet esse AB. BF $::$ BF. BE,

a 31. 3.

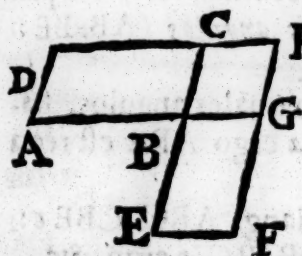
b cor. 8. 6.

Coroll.

Coroll.

Hinc, linea recta, quæ in circulo à quovis puncto diametri, ipsi diametro perpendicularis ducitur ad circumferentiam usque, media est proportionalis inter duo diametri segmenta.

PROP. XIV.

Equalium, & unum
 ABC uni EBG æqualem
 habentium angulum, pa-
 rallelogrammorum BD,
 BF, reciproca sunt latera
 quæ circum æquales an-
 gulos. (AB. BG :: EB.

BC:) Et quorum parallelogrammorum BD, BF, unum angulum ABC uni angulo EBG æqualem habentium, reciproca sunt latera quæ circum æquales angulos, illa sunt æqualia.

Nam latera AB, BG circa æquales angulos faciant unam rectam: a quare EB, BC etiam in directum jacebunt. Producantur FG, DC; donec occurrant.

a sch. 15. 17

1. Hyp. AB, BG b :: BD. BH c :: BE. BH d :: b i. 6.
 BE. BC. e ergo, &c. c 7. 5.

2. Hyp. BD. BH f :: AB. BG g :: BE. BC h :: d i. 6.
 BE. BH, k ergo pgr. BD = BF. Q. E. D. e 11. 5.

f i. 6.

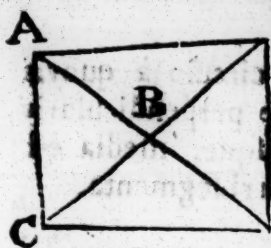
g hyp.

h i. 6.

k 11. & 9. 5

PROP.

PROP. XV.

\triangle Equalium, & unum
ABC, uni DBE æqualem
habentium angulum trian-
gulorum ABC, DBE, reci-
proca sunt latera, quæ cir-
cum æquales angulos (AB.
BE :: DB, BC:) Et quo-

rum triangulorum ABC, DBE, unum angulum
ABC uni DBE æqualem habentium reciproca sunt
latera, quæ circum æquales angulos (AB. BE ::
DB. B...) illa sunt æqualia.

Latera CB, BD circa æquales angulos, sta-

a sch. 15.1. quantur sibi in directum; a ergo AB est recta
b 1.6. linea. Sumatur CE.

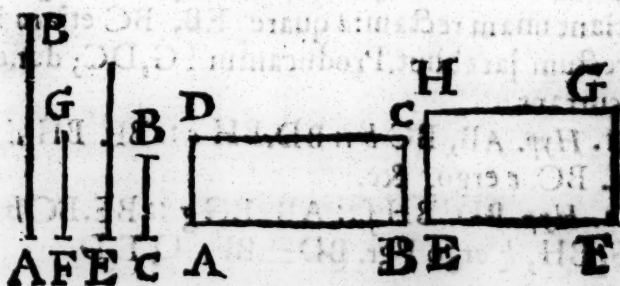
c 7.5. 1. Hyp. AB. BE b: triang. ABC. CBE c::
d 1.6. triang. DBE. CBE. d:: DB. BC. e ergo, &c.

e 11.5. 2. Hyp. Triang. ABC. CBE f:: AB. BE g::
f 1.6. DB. BC h:: triang. DBE. CBE. h ergo triang.
g hyp. ABC = DBE. Q.E.D.

h 1.6.

k 11. & 9.5.

PROP. XVI.

Si quatuor rectæ lineæ proportionales fuerint
(AB. FG :: EF. CB,) quod sub extremis AB,
CB comprehenditur rectangulum AC, æquale est ei,
quod sub mediis EF, FG comprehenditur, rectan-
gulo EG. Et si sub extremis comprehensum rectan-
gulum AC æquale fuerit ei, quod sub mediis com-
prehenditur, rectangulo EG, illæ quatuor rectæ lineæ
proportionales erunt (AB. FG :: EF. CB.)

1. Hyp.

1. Hyp. Anguli B & F recti, ac a proinde pares a 12. ax.
sunt; atque ex hyp. AB. FG :: EF. CB. b ergo b 14. 6.
rectang. AC = EG. Q. E. D.

2. Hyp. c Rectang. AC = EG; atque ang. c hyp.
B = F; d ergo AB. FG :: EF. CB. Q. E. D. d 14 6.

Coroll.

Hinc ad datam rectam lineam AB facile est
datum rectangulum EG applicare, e faciendo e 12. 6.
AB. EF :: FG. BC.

P. R. O. P. XVII.

Si tres recte lineae sunt proportionales (AB, BF
EF, CB) quod subextremis AB, CB compre-
henditur rectangulum AC, aequale est ei, quod a
media EF describitur, quadrato EG. Et si sub
extremis AB, CB comprehensum rectangulum AC,
aequale sit ei, quod a media EF describitur, quadrato
EG, illae tres recte lineae proportionales erunt AB.
EF :: EF. CB.)

Accipe FC = EF.

1. Hyp. AB. EF :: EF (FG) CB. ergo a hyp.

Rectang. AC b = EG c = EFq. Q. E. D. b 16 6.

2. Hyp. Rectang. AC d = quadr. EG = c 29 def. 1.

EFq. c ergo AB. EF :: FG (EF.) BC. d hyp.

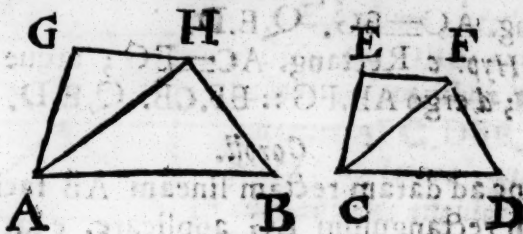
Coroll.

c 16. 6.

Si A in B = Cq. ergo A. C :: C. B.

P. R. O. P.

P R O P. XVII.

A data recta linea AB dato rectilineo C E F D simile similiterque positum rectilincum AGHB describere.

Datum rectilincum resolve in triangu-
la. a fac ang. ABH = D; a & ang. BAH = DCF. a & ang. AHG = CFE; a & ang. HAG = FCE. Rectilincum AGHB est quæsitum.

a 23. 1.

b constr.

c 32. 1.

d 2. ax.

e 4. 6.

f 22. 5.

g 6. def. 6.

Nam ang. B b = D. & ang. BAH b = DCF. c quare ang. AHB = CFD; b item ang. HAG = FCE, b & ang. AHG = CFE. c quare ang. G = E; & totus ang. GAB d = ECD; & totus GHB d = EFD. Polygona igitur sibi mutuo æquiangula sunt. Porro ob trigona æquiangula, AB. BH e :: CD. DF. & AG. GH e :: CE. EF. item AG. AH e :: CE. CF. & AH. AB e :: CF. CD. funde ex æquo AG. AB :: CE. CD. eodem modo GH. HB :: EF. FD. g ergo polygona ABHG, CDFE similia similiterque posita existunt. Q. E. F.

P R O P. XIX.

*Similia triangu-
la ABC,
DEF sunt in
duplicata rati-
one laterum ho-
mologorum BC
EF.*

a 11. 6.

a Fiat BC. EF :: EF. BG, & ducatur AG.

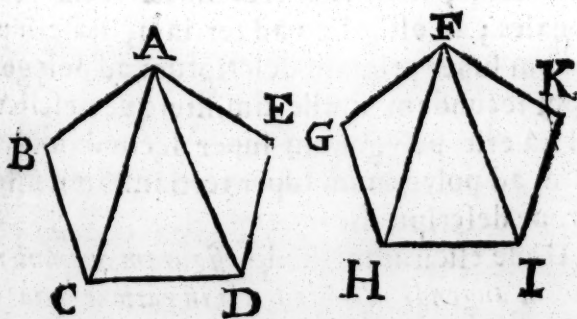
Quis

Quia AB.DE(b :: BC.EF)c :: EF.BG.& ang. b cor.4. 6.
 $B = E$; d erit triang. ABG = DEF. verum c constr.
 triang. ABC. ABG e :: BC. BG; & f $\frac{BC}{BG}$ d 15. 6.
 $= \frac{BC}{EF}$ bis; ergo triang. $\frac{ABC}{AEG}$ hoc est $\frac{ABC}{DEF}$ g = f 10. def. 5.
 $\frac{BC}{EF}$ bis. Q. E. D. g 11. 5.

Coroll.

Hinc, si tres lineæ BC, EF, BG proportionales fuerint; ut est prima ad tertiam, ita est triangulum super primam BC descriptum ad triangulum super secundam EF simile similiterque descriptum, vel ita est triangulum super secundam EF descriptum ad triangulum super tertiam BG simile similiterque descriptum.

PROP. XX.

Similia polygona ABCDE, FGHIK in similia triangu-
 la ABC, FGH; & ACD, FHI, & ADE, FIK dividuntur, & numero æqualia, &
 homologa totis. (ABC. FGH :: ABCDE. FGHIK :: ACD. FHI :: ADE. FIK.) Et
 polygona ABCDE, FGHIK duplicatam habent
 eam inter se rationem, quam latus homologum BC
 ad homologum latus GH.

I

I. Nam

a hyp.

b 6. 6.

c hyp.

d 3. 4x.

e 32. 1.

f 19. 6.

g hyp. &

16. 5.

h cor. 23. 5.

k 12. 5.

1. Nam ang. $Ba = G$; & AB. BC $a :: FG$. GH. b ergo triangula ABC, FGH æquiangula sunt. eodem modo, triangula AED, FKI affimilantur. cum igitur ang. $BCA b = GHF$; & ang. $ADE b = FIK$; totique anguli BCD, GHI; atque tori CDE, HIK c pares sint, d remanent ang. $ACD = FHI$; & ang. $ADC = FIH$; e unde etiam ang. $CAD = HFI$. ergo triangula ACD, FHI similia sunt. ergo, &c.

2. Quoniam igitur triangula BCA, GHF similia sunt, f erit $\frac{BCA}{GHF} = \frac{BC}{GH}$ bis. ob eandem causam $\frac{CAD}{HFI} = \frac{CD}{HI}$ bis. denique triang. $\frac{DEA}{IKF} = \frac{DE}{IK}$ bis. quare cum BC. GH $g :: CD$. HI $g :: DE$. IK, h erit triang. BCA. GHF :: CAD. HFI :: DEA. IKF :: k polyg. ABCDE. FGHIK :: $\frac{BC}{GH}$ bis.

Coroll.

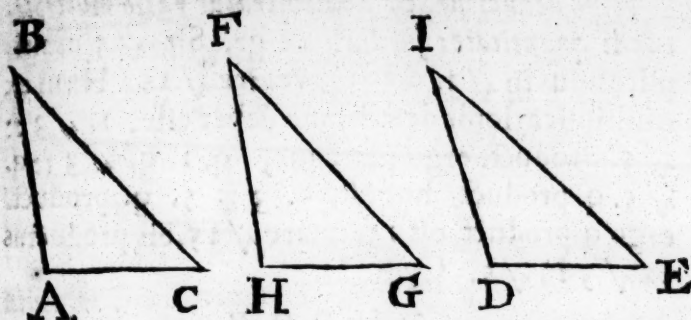
I. Hinc, si fuerint tres lineæ rectæ proportionales; ut est prima ad tertiam, ita erit polygonum super primam descriptum ad polygonum super secundam simile similiterque descriptum. vel ita erit polygonum super secundam descriptum ad polygonum super tertiam simile similiterque descriptum.

Unde elicitur methodus, figuram quamvis rectilineam augendi vel minuendi in ratione data. ut si velis pentagoni, cujus latus CD, aliud facere quintuplum, inter AB, & AB inveni mediam proportionalem. Super hac * construe pentagonum simile dato. hoc erit quintuplum dati.

* 18. 6.

II. Hinc etiam, si figurarum similium homologa latera nota fuerint, etiam proportio figurarum innotescet; nempe inveniendo tertiam proportionalem.

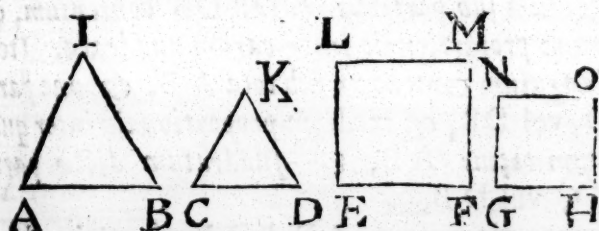
PROP. XXI.

Quæ (ABC, DIE) eidem rectilineo HFG sunt similia, & inter se sunt similia.

Nam ang. $A = H = D$. & ang. $C = G = I$, def. 6.
 $a = E$; & ang. $B = F = I$, a item AB. AC ::
 HF. HG :: DI. DE. a & AC. CB :: HG.
 GF :: DE. EI. & AB. BC :: HF. FG :: DI.
 IE. a ergo ABC, DIE similia sunt. Q.E.D.

PROP. XXII.

*Si quatuor rectæ lineæ proportionales fuerint
 (AB. CD :: EF. GH) & ab eis rectilinea si-
 milia similiterque descripta proportionalia erunt.
 (ABL. CDK :: EM. GO.) Et si à rectis lineis
 similia similiterque descripta rectilinea proportiona-
 lia fuerint (ABL. CDK :: EM. GO.) ipsæ etiam re-
 ctæ lineæ proportionales erunt. (AB. CD :: EF. GH)*

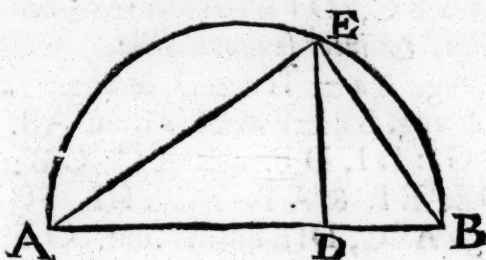
1. Hyp. $\frac{AB}{CD} = a = \frac{AB}{CD}$ bis $= \frac{EF}{GH}$ bis $a = \frac{EM}{GO}$ a 19. 6.
 d ergo ABL. CDK :: EM. GO. Q.E.D.

2. Hyp. $\frac{AB}{CD}$ bis $= a$ $\frac{AB}{CD}$ $b = \frac{EM}{GO}$ $c = \frac{EF}{GH}$ b hyp.
 bis, d ergo AB. CD :: EF. GH. Q.E.D. d cor. 23. 5.

Schol.

Hinc deducitur, & demonstratur ratio multipli-
candi quantitates surdas. ex gr. Sit $\sqrt{5}$ multi-
plicandus in $\sqrt{3}$. dico provenire $\sqrt{15}$. Nam ex
multiplicationis definitione debet esse, 1. $\sqrt{3} ::$
 $\sqrt{5}$. product. ergo per hanc, q. 1. q. $\sqrt{3} ::$ q.
 $\sqrt{5}$. q. product. hoc est. 1. 3 :: 5. q. product.
ergo q. product. est 15. quare $\sqrt{15}$. est productus
ex $\sqrt{3}$ in $\sqrt{5}$. Q. E. D.

THEOR.

Petr. He-
rig.

Si recta linea AB secta sit utcumque in D, re-
ctangulum sub partibus AD, DB contentum, est
medium proportionale inter earum quadrata. Item
rectangulum contentum sub tota AB, & una parte
AD, vel DB, est medium proportionale inter qua-
dratum totius AB, & quadratum dictae partis
AD, vel DB.

Super diametrum AB describe semicirculum.
ex D erige normalem DE occurrentem periphe-
riae in E. iunge AE, BE.

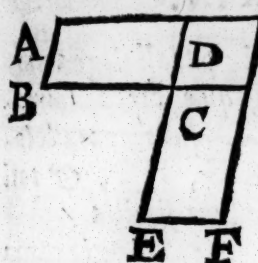
a cor. 8. 6. Liquet esse AD. DE a :: DE. DB. b ergo
b 22. 6. ADq. DEq :: DEq. DBq. c hoc est, ADq.
c 17. 6. ADB :: ADB. DBq. Q. E. D.

d cor. 8. 6. Porro, BA. AE d :: AE. AD. e ergo BAq.
e 22. 6. AEq :: AEq. ADq. f hoc est BAq. BAD ::
f 17. 6. BAD. ADq. Eodem modo ABq. ABD ::
ABD. BDq. Q. E. D.

a 1. 6. Vel sic, sit Z = A + E. liquet esse Aq. AE :: aA.
E :: aAE. Eq. item Zq. ZA :: aZ. A :: aZA.
Aq. & Zq. ZE :: aZE :: ZE, Eq.

PROP.

PROP. XXIII

Æquiangula parallelogramma AC, CF intersectionem habent eam quæ ex lateribus componitur. $\left(\frac{AC}{CF}\right)$

$$= \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE}.$$

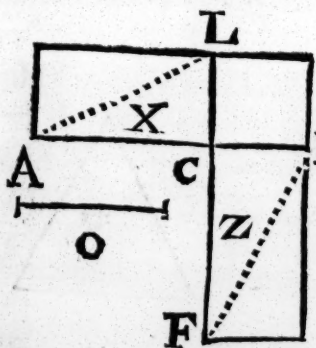
Latera circa æquales angulos C a sibi in directum statuuntur; & com- a sch. 15. 1. pleatur parallelogrammum CH.

Ratio $\frac{AC}{CF} b = \frac{AC}{CH} + \frac{CH}{CF} c = \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE}.$ b 20. def. 1. c 1, 6.

Q. E. D.

Coroll.

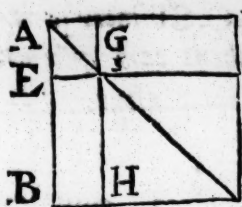
Hinc & ex 34. 1. patet primo, *Triangula, quæ unum angulum (ad C) æqualem habent, rationem habere ex rationibus rectarum, AC ad CB, & LC ad CF, æqualem angulum continentium.* And Tarq. 15. 5.

Patet secundo, *Re-Ætangula ac * proinde * 35. 1. & parallelogramma quæcunque rationem inter se habere compositam ex rationibus basis ad basim, & altitudinis ad altitudinem. Neque aliter de triangulis ratio- cinaberis.*

Patet tertio, *Quomodo triangulorum ac paral- lelogrammorum proportio exhiberi possit. Sunt parallelogramma X & Z; quorum bases AC, CB; altitudines vero CL, CF. Fiat CL. CF :: CB. O. * erit X, Z :: AC. O.* * 14. 6. & 1. 6.

PROP. XXIV.

In omni parallelogrammo ABCD, quæ circa diametrum AC sunt parallelogramma EG, HF, & toti & inter se sunt similia.

Nam parallelogramma EG, HF habent singula unum angulum cum toto communem. *a* ergo toti & sibi mutuo æquiangula sunt. *a* Item tam triangula ABC, AEI, IHC, quam triangula ADC, AGI, IFC sunt inter se æquiangula. *b* ergo AE. EI :: AB. BC, *b* atque AE. AI :: AB. AC; *b* & AI. AG :: AC. AD. *c* ex æquali igitur, AE. AG :: AB. AD. *d* 1. def. 6. *d* ergo Pgr. EG. BD similia sunt. eodem modo HF, BD similia sunt. ergo, &c.

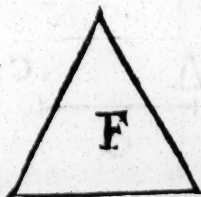
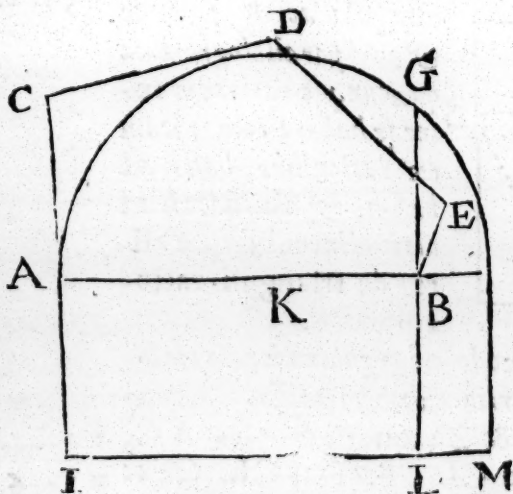
a 29. 1.

b 4. 6.

c 22. 5.

d 1. def. 6.

PROP. XXV.

Dato rectilineo ABEDC simile similiterque positum P; idem que alteri dato F æquale, constitueret.

a 45. 1.

b 44. 1.

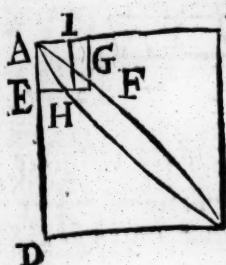
c 13. 6.

a Fac rectang. AL=ABEDC. *b* item super BL fac triang. BM=F. Inter AB, BH c inveni mediam proportionalem NO. super NO *d* fac

d fac polygonum P simile dato ABEDC. Erit d 18. 6.
hoc æquale dato F. e cor. 20. 6.

Nam ABEDC (AL.) P :: e AB. BH f :: f 1. 6.
AL. BM. ergo P g = BM h = F. Q. E. F. g 14. 5.
h constr.

PROP. XXVI.

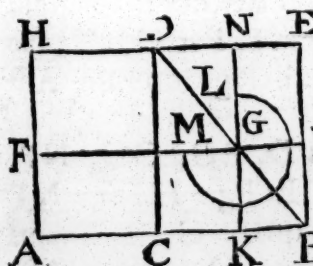

si à parallelogrammo
ABCD parallelogrammum
AGFE ablatum sit, & simile
toti, & similiter positum, com-
munem cum eo habens angu-
lum EAG, hoc circa eandem
cum toto diametrum AC con-
sistet.

Si negas AC esse communem diametrum;
esto diameter AHC secans EF in H. & ducatur
HI parall. AE. Parallelogramma EI, DB a si-
milia sunt. b ergo AE. EH :: AD. DC c :: AE.
EF. d proinde EH = EF. f Q. E. A.

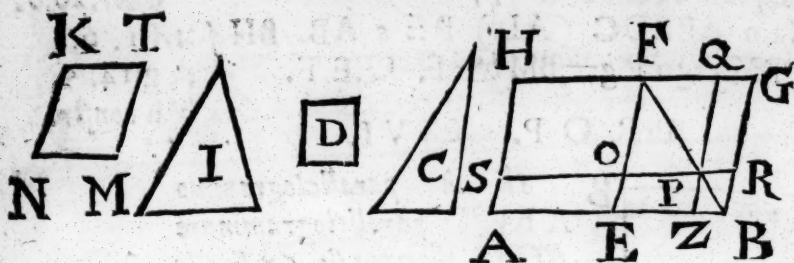
a 24. 6.
b 1. def. 6.
c hyp.
d 9. 5.
f 9. ax.

PROP. XXVII.

Omnium parallelo-
grammorum AD, AG
secundum eandem rectam
lineam AB applicatorum,
deficientiumque figuris
parallelogrammis CE,
KI similibus, similiterque
positis, ei AD, quod à dimidia describitur, maxi-
mum est AD, quod ad dimidium est applicatum, si-
mile existens defectui KI.

Nam quia GE a = GC, addito communi a 43. 1.
KI, b erit KE = CI c = AM. adde commune b 2. ax.
CG, d erit AG = Gnom. MBL. sed Gnom. c 36. 1.
MBL e \supset CE (AD.) ergo AG \supset AD. d 2. ax.
Q. E. D. e 9. ax.

*Ad datam rectam lineam AB, dato rectilineo C æquale parallelogrammum AP applicare deficiens figura parallelogramma ZR, quæ similis sit alteri parallelogrammo dato D. * Oportet autem datum rectilineum C, cui æquale AP applicandum est, non majus esse eo AF, quod ad dimidiam applicatur, similibus existentibus defectibus, & ejus AF quod ad dimidiam applicatur, & ejus D, cui simile deesse debet.*

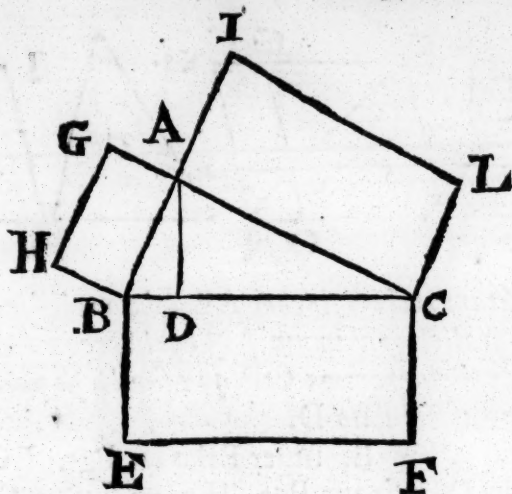
a 18. 6. Biseca AB in E. Super EB a fac Pgr. EG simile dato D. b sitque EG = C + I. c fac Pgr. NT = I, & simile dato D, vel EG, duc diametrum FB, fac FO = KN; & FQ = KT. Per O, & Q duc parallelas SR, QZ. parallelogrammum AP est id quod quæritur.

Nam parallelogramma D, EG, OQ, NT, d const. & ZR d sunt similia inter se. Et Pgr. EG e = NT + Ce = OQ + C; f quare C = Gnom. OBQ g = AO + PG b = AO + EP = AP. Q, E, F.

g 2. ax.

h 43. 1.

PROP. XXXI.

In rectangulis triangulis BAG, figura quævis BF à latere BC rectum angulum BAC subten-
dente, descripta, æqualis est figuris BG, AL, qua
priori illi BF similes, & similiter posita à lateribus
BA, AC rectum angulum continentibus descri-
buntur.

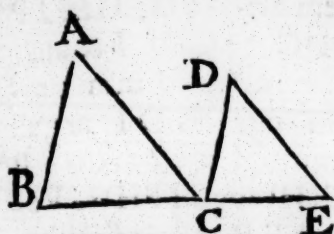
Ab angulo recto BAC demitte perpendicu-
la cor. 8.6. larem AD. Quoniam DC. CA :: a CA. CB,
b cor. 20.6. b erit AL. BF :: DC. CB. Item ob DB. BA ::
c 24. 5. a BA. BC, b erit BG. BF :: DB. BC. c ergo
d sch. 14.5. AL + BG. BF :: DC + DB (BC.) BC, ergo
AL + BG = BF. Q.E.D.

Coroll.

Ex hac propositione, addi possunt, & subtrahi
figura quævis similes, eadem methodo, qua qua-
drata adduntur & subtrahuntur, in schol. 47.1.

PROP.

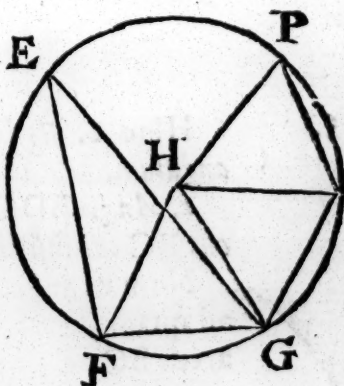
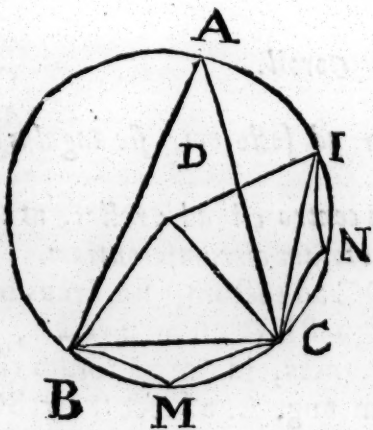
PROP. XXXII.

Si duo triangula
ABC, DCE, quæ duo
latera duobus lateribus
proportionalia habeant
(AB.AC::DC.DE.)
secundum unum angu-
lum ACD composita fuerint, ita ut homologa eorum
latera sint etiam parallela (AB ad DC, & AC ad
DE) tum reliqua illorum triangulorum latera
BC, CE in rectam lineam collocata reperiuntur.

Nam ang. Aa = ACD a = D; & AB. a 29. I.
ACb:: DC. DE. c ergo ang. B=DCE. ergo b hyp.
ang. B+A d=ACE. sed ang. B+A+ACB e=2 c 6. 6.
Rect. f ergo ang. ACE+ACB=2 Rect. g ergo d 2 ax.
BCE est recta linea. Q.E.D. e 32. I.
f 1. ax.
g 14. I.

PROP. XXXIII.

In equalibus circulis DBCA, HFGP, angulû
BDC, FHG eandem habent rationem cum peri-
pheriis BC, FG, quibus insistent; sive ad centra
(ut BDC, FHG,) sive ad peripherias A, E
constitui insistant: insuper vero & sectores BDC,
FHG, quippe qui ad centra consistant.

Duc

Duc rectas BC, FG. Accommoda CI=CB;
& GL=FG=LP; & junge DI, HL, HP.

a 28. 3. Arcus BC a=CI, a item arcus FG, GL, LP
b 27. 3. æquantur. b ergo ang. BDC = CDI b & ang.
FHG=GHL=LHP. Ergo arcus BI tam mul-
tiplex est arcus BC, quam ang. BDI anguli
BDC. pariterque æquemultiplex est arcus FP
arcus FG, atque ang. FHP anguli FHG. Ve-
rum si arcus BI \square , =, \sqsupset FP, c erit similiter
d 6. def. 5. ang. BDI \square , =, \sqsupset FHP. ergo arc. BC. FG d ::
e 15. 5. ang. BDC. FHG e :: BDC. FHG f :: A. E.
f 20. 3. $\frac{2}{2}$ $\frac{2}{2}$

Q. E. D.

Rursus ang. BMC g = CN I; b atque idcirco
g 27. 3. segm. BCM = CIN. k item triang. BDC =
h 24. 3. CDI. l ergo sector BDCM = CDIN. Simili
k 4. 1. ratione sectores FHG, GHL, LHP æquantur.
l 2. ax. Quum igitur prout arcus BI \square , =, \sqsupset FGP, ita
m 6. def. 5. similiter sector BDI \square , =, \sqsupset FHP. m erit sect.
BDC. FHG :: arc. BC. FG. Q. E. D.

Coroll.

m 5.

Hinc 1. Ut sector ad sectorem, sic angulus ad
angulum.

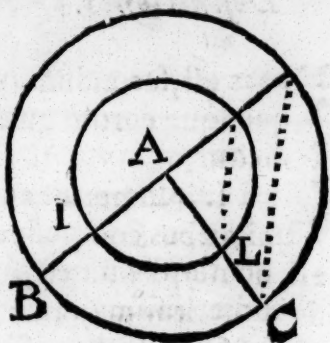
2. Ang. BDC in centro est ad 4 rectos, ut ar-
cus BC cui insistit ad totam circumferentiam.

Nam ut ang. BDC ad rectum, sic arcus BC
ad quadrantem. ergo BDC est ad 4 rectos, ut
arcus BC ad 4 quadrantes, id est ad totam cir-
cumferentiam. item ang. A. 2 Rect :: arc. BC.
periph.

Hinc 3. Inæqualium circularum arcus IL, BC,
qui æquales subtendunt angulos, sive ad centra, ut
IAL & BAC, sive ad peripheriam, sunt si-
miles.

Nam IL. periph. :: ang. IAL, (BAC.)
4 Rect. item arc. BC. periph :: ang. BAC.
4 Rect.

4 Re \hat{c} t. ergo IL . periph $::$ BC . periph. proinde
arcus IL , & BC sunt similes. Unde

4. Duæ semidiametri AB , AC à concentricis
peripheriis arcus auferunt similes IL , BC .

LIB.

LIB. VII.

Definitiones.

I. Nititas est, secundum quam unumquodque eorum quæ sunt, unum dicitur.

II. Numerus autem est, ex unitaribus composita multitudo.

III. Pars est numerus numeri, minor majoris, quum minor metitur majorem.

Omnis pars ab eo numero nomen sibi sumit, per quem ipsa numerum, cujus est pars, metitur; ut 4 dicitur tertia pars numeri 12, quia metitur 12 per 3.

IV. Partes autem, cum non metitur.

Partes quæcunque nomen accipiunt à duobus illis numeris, per quos maxima communis duorum numerorum mensura utrumque eorum metitur. ut 10 dicitur $\frac{2}{3}$ numeri 15, eo quod maxima communis mensura, nempe 5, metitur 10 per 2, & 15. per 3.

V. Multiplex vero major minoris, cum majorem metitur minor.

VI. Par numerus est, qui bifariam dividitur.

VII. Impar vero numerus, qui bifariam non dividitur; vel, qui unitate differt à pari.

VIII. Pariter par numerus est, quem par numerus metitur per numerum parem.

IX. Pariter autem impar est, quem par numerus metitur per numerum imparem.

X. Impariter vero impar numerus est, quem impar numerus metitur per numerum imparem.

XI. Primus numerus est, quem sola unitas metitur.

XII. Primi inter se numeri sunt, quos sola unitas, communis mensura, metitur.

XIII.

XIII. Compositus numerus est, quem nū-
tus quispiam metitur.

XIV. Compositi autem inter se numeri sunt,
quos numerus aliquis, communis mensura, me-
titur.

*In hac definitione & precedenti unitas non est
numerus.*

XV. Numerus numerum multiplicare dici-
tur, cum toties compositus fuerit is qui multipli-
catur, quot sunt in ipso multiplicante unitates,
& procreatus fuerit aliquis.

*Hinc, in omni multiplicatione unitas est ad mul-
tiplicatorem ut multiplicatus ad productum.*

*Nota, quod saepe cum multiplicandi sunt quovis
numeri, puta A in B, literarum conjunctio productum
denotat. Sic $AB = A \text{ in } B$. item $CDE = C \text{ in } D \text{ in } E$.*

XVI. Cum autem duo numeri sese multi-
plices aliquem fecerint, qui factus erit, pla-
nus appellabitur; Qui vero numeri sese mutuo
multiplicarint, latera illius dicentur. *Sic 2 (C)
in 3 (D) = 6 = CD est numerus planus.*

XVII. Cum vero tres numeri mutuo sese
multiplices fecerint aliquem, qui procreatus
erit, solidus appellabitur; Qui autem numeri
mutuo sese multiplicarint, latera illius dicentur.
*Sic, 2 (C) in 3 (D) in 5 (E) = 30 = CDE
est numerus solidus.*

XVIII. Quadratus numerus est, qui æqua-
liter æqualis, vel qui sub duobus æqualibus nu-
meris continetur. *Sit A latus quadrati; quadra-
tus sic notatur, AA, vel Aq.*

XIX. Cubus vero, qui æqualiter æqualis
æqualiter, vel qui sub tribus æqualibus numeris
continetur. *Sit A latus cubi; cubus notatur sic,
AAA, vel Ac.*

*In hac definitione, & tribus precedentibus, uni-
tas est numerus,*

XX. Nu-

XX. Numeri proportionales sunt, cum primus secundi, & tertius quarti æque multiplex est, vel eadem pars; vel deniq; cum pars primi secundum, & eadem pars tertii æque metitur quartum, vel vice versa. $A. B :: C. D.$ hoc est, $3. 9 :: 5. 15.$

XXI. Similes plani, & solidi numeri sunt, qui proportionalia habent latera.

Latera nempe non qualibet, sed quædam.

XXII. Perfectus numerus est, qui suis ipsius partibus est æqualis.

Ut 6. & 28. Numerus vero qui suis ipsius partibus minor est, abundans appellatur; qui vero major, diminutus. ut 12 est abundans, 15 est diminutus.

XXIII. Numerus numerum metiri dicitur per illum numerum, quem multiplicans, vel à quo multiplicatus, illum producit.

In divisione, unitas est ad quotientem, ut dividendus ad divisum. Nota, quod numerus alteri lineæ interjecta subscriptus divisionem denotat. Sic $\frac{A}{B} = A$ divis. per B. item $\frac{CA}{B} = C$ in A divis. per B.

Termini sive radices proportionis dicuntur duo numeri, quibus in eadem proportionem minores sumi nequeunt.

Postulata.

1. **P**ostuletur, cuilibet numero quotlibet summi posse æquales, vel multiplices.
2. Quolibet numero sumi posse majorem.
3. Additio, subtractio, multiplicatio, divisio, extractionesque radicum, seu laterum, numerorum quadratorum, & cuborum concedantur etiam, tanquam possibilia.

Axiomata.

1. **Q**uicquid convenit uni æqualium numerorum, convenit & reliquis æqualibus numeris.

2. Partes eidem parti, vel iisdem partibus, eadem, sunt quoque inter se eadem.

3. Qui numeri æqualium numerorum, vel ejusdem, eadem partes fuerint, æquales inter se sunt.

4. Quorum idem numerus, vel æquales, eadem partes fuerint, æquales inter se sunt.

5. Unitas omnem numerum per unitates, quæ in ipso sunt, hoc est, per ipsummet numerum metitur.

6. Omnis numerus seipsum metitur per unitatem.

7. Si numerus numerum multiplicans, aliquem produxerit, metietur multiplicans productum per multiplicatum, multiplicatus autem eundem per multiplicantem.

Hinc nullus numerus primus planus est aut solidus, quadratus, vel cubus.

8. Si numerus numerum metiatur, & ille per quem metitur, eundem metietur per eas, quæ in metiente sunt, unitates, hoc est, per ipsum numerum metientem.

9. Si numerus numerum metiens, multiplicet eum, per quem metitur, vel ab eo multiplicetur, illum quem metitur, producit.

10. Numerus quocunque numeros metiens, compositum quoque ex ipsis metitur.

11. Numerus quemcunque numerum metiens, metitur quoque omnem numerum quem ille metitur.

12. Numerus metiens totum & ablatum, metitur & reliquum.

P R O P. I.

A...E...G.B 8 5 3 Si duobus numeris
 C...F..D $\frac{5}{3}$ $\frac{3}{2}$ $\frac{2}{1}$ inaequalibus propositis
 H--- (AB, CD) detra-
 hatur semper minor

CD de majore AB (& reliquus EB de CD &c.)
 alterna quadam detractione, neque reliquus unquam
 præcedentem metiatur, quoad assumpta sit unitas
 GB; qui principio propositi sunt numeri AB, CD
 primi inter se erunt.

Si negas, habeant AB, CD communem men-
 suram, numerum H. Ergo H metiens CD,
 a etiam AE metitur; proinde & reliquum EB;
 a 11. ax. 7. a ergo & CF, atque b idcirco reliquum FD;
 b 12. ax. 7. a quare & ipsum EG. sed totum EB metiebatur;
 b ergo & reliquum GB metitur, numerus uni-
 c 9. ax. 1. tatem, c Q. E. A.

P R O P. II.

9 6 Duebus nume-
 r 9 6 3 A..... E B 15 9 6 ris datis AB, CD
 6 3 non primis inter se,
 C..... F ... D $\frac{2}{3}$ $\frac{6}{3}$ maximam eorum
 G--- $\frac{6}{3}$ $\frac{3}{0}$ communem mensu-
 ram FD reperire.

Detrahe minorem numerum CD ex majori
 a 6. ax. 7. AB, quoties potes. Si nihil relinquitur, a patet
 iptum CD esse maximam communem mensu-
 ram. Si relinquitur aliquid EB, deme hunc ex
 CD; & reliquum FD ex EB, & sic deinceps,
 donec aliquis FD præcedentem EB metiatur.
 b 1. 7. (nam b hoc fiet antequam ad unitatem perveni-
 atur.) Erit FD maxima communis mensura.

c constr. Nam FD c metitur EB, d ideoque & CF;
 d 11. ax. 7. e proinde & totum CD; d ergo ipsum AE; atque
 e 12. ax. 7. idcirco totum AB metitur. Liquet igitur FD
 communem esse mensuram, Si maximam esse
 negas,

negas, sit major quæpiam G. ergo G metiens CD, *d* metitur AE, *e* & reliquum EB, *d* ipsumque CF. *e* proinde & reliquum FD, *g* major minorem. *h* Q. E. A. *g* suppos. h 9. ax. 1.

Coroll.

Hinc, numerus metiens duos numeros, metitur quoq; maximam eorum communem mensuram.

PROP. III.

A 12 Tribus numeris datis A, B, C
B 8 non primis inter se, maximam
D 4 eorum communem mensuram E
C 6 reperire.
E .. 2

F --

Inveni D maximam communem mensuram duorum A, B. Si D metitur tertium C, li-

quet D maximam esse trium communem mensuram. Si D non metitur C, erunt saltem D, & C compositi inter se, ex coroll. præcedentis. Sit igitur ipsorum D, & C maxima communis mensura E. erit E is quem quæris.

Nam E *a* metitur C, & D; *a* ac D ipsos A, & *a* constr. B metitur; *b* ergo E metitur singulos A, B, C; *b* 11. ax. 7. nec major aliquis (F) eos metietur; nam si hoc affirmas, *c* ergo F metiens A, & B, eorum maximam communem mensuram D metitur. Eodem modo, F metiens D, & C, *c* eorum maximam communem mensuram E, *d* major minorem, metitur. *e* Q. E. A. *c* cor. 27. *d* suppos. e 9. ax. 1.

Coroll.

Hinc, numerus metiens tres numeros, maximam quoq; eorum communem mensuram metitur.

P R O P. IV.

- A 6 Omnis numerus A, omnis
 B 7 numeri B, minor majoris, aut
 B 18 pars est, aut partes.
 B 9. Si A & B primi sint in-
 a 4. def. 7. ter se, a erit A tot partes nu-
 meri B, quot sunt in A unitates. (ut $6 =$
 b 3. def. 7. $\frac{6}{7} \cdot 7$.) Sin A metiatur B, b liquet A esse par-
 tem ipsius B. (ut $6 = \frac{1}{3} \cdot 18$.) denique si A &
 c 4. def. 7. B aliter compositi inter se fuerint, c maxima
 communis mensura determinabit, quot partes A
 conficiat ipsius B, ut $6 = \frac{2}{3} \cdot 9$.

P R O P. V.

A 6 D 4
 6 4 4
 B G C 12. E H F 8

672:48
 0 20
 Si numerus A numeri BC pars fuerit, & alter
 D alterius EF eadem pars; & simul uterque
 (A+D) utriusque simul (BC+EF) eadem pars
 erit, quæ unus A unius BC.

Nam si BC in suas partes BG, GC ipsi A
 æquales; atque EF in suas partes FH, HF ipsi
 D æquales resolvantur; a erit numerus partium
 in BC æqualis numero partium in EF. Quum
 a hyp. igitur $A + D = BG + EH = GC + HF$, erit
 b const. & igitur $A + D$ toties in $BC + EF$, quoties A in BC.
 2. ax. 1. Q. E. D.

Vel sic brevius. Sit $a = \frac{x}{2}$ & $b = \frac{y}{2}$. quare $2a =$
 x & $2b = y$. Ergo $2a + 2b = x + y$. Ergo $a + b =$
 $\frac{x+y}{2}$.

PROP. VI.

$\begin{matrix} 3 & 3 & & 4 & 4 \\ A... & G... & B6 & D... & H... & E8 \\ C..... & 9 & & F..... & 12 \end{matrix}$ Si nu-
merus AB
numeri C
partes fuerit; & alter DE alterius F eadem partes;
& simul uterq; (AB+DE) utriusq; simul (C+F)
eadem partes erit, quæ unus AB unius C.

Divide AB in suas partes AG, GB; & DE in
suas DH, HE. Partium in utroque AB, DE æ-
qualis est multitudo, ex hypoth. Quum igitur
AG a sit eadem pars numeri C, quæ DH nume- a hyp.
ri F, b erit AG+DH eadem pars compositi C+ b 5. 7.
F, quæ unus AG unius C. b Eodem modo GB+
HE eadem pars est ejusdem C+F, quæ unus
GB unius C; c ergo AB+DE eadem partes est c 2. ax. 7.
ipsius C+F, quæ AB ipsius C. Q. E. D.

Vel sic. Sit $a = \frac{2}{3}x$, & $b = \frac{2}{3}y$, & $x+y = g$. ob 3
 $a = 2x$, & 3 $b = 2y$, est 3 $a+3b = 2x+2y = 2g$.
ergo $a+b = \frac{2}{3}g = \frac{2}{3} : x+y$.

PROP. VII.

$\begin{matrix} 5 & 3 \\ A..... & E... & B8 \\ 6 & 10 & 6 \\ G..... & C..... & F..... & D16 \end{matrix}$ Si numerus
A B numerus
CD pars fue-
rit, qualis ab-
latus AE ab-
lati CF; & reliquus EB reliqui FD eadem pars
erit, qualis totus AB totius CD.

a Sit EB eadem pars numeri GC, quæ AB ip- a 1. post. 7.
sius CD, vel AE ipsius CF. b ergo AE+EB ea- b 5. 7.
dem est pars ipsius CF+GC, quæ AE ipsius CF,
vel AB ipsius CD. c ergo GF = CD. aufer com- c 6. ax. 1.
munem CF, d manet GC = FD. e ergo EB ea- d 3. ax. 1.
dem est pars reliqui FD (GC) quæ totus AB to- e 2. 2. 7.
tius CB. Q. E. D.

Vel sic. Sit $a+b = x$, & $c+d = y$; atque tam
 $x = 3y$, quam $a = 3c$; dico $b = 3d$. Nam 3 $c+3d$
 $f = 3y = xg = a+b$. aufer utrinque 3 $cg = a$, & f 1. 2.
remanet 3 $d = b$. Q. E. D. g hyp.

K 3

PROP.

PROP. VIII.

16. 24
7. 6
12. 18

6 2 4 3 2 Si nume-
A.....H.. G....E.. L.. B 16 rus AB nu-
18 6 meri CD
C.....F.....D 24 partes fuerit,
quales abla-

tus AE ablati CF; & reliquus EB reliqui ED ea-
dem partes erit, quales totus AB totius CD.

Seca AB in AG, GB partes numeri CD; item
AB in AH, HE partes numeri CF; & sume
a 3. ax. 1. $GL = AH = HE$; a quare $HG = EL$. & quia
b constr. $b AG = GB$, c etiam $HG = LB$. Cum igitur
c 3. ax. 1. totus AG eadem sit pars totius CD, quæ abla-
d 7. 7. tus A H ablati CF; d erit reliquus H G, vel
EL, eadem etiam pars reliqui F D, quæ AG
ipsius C D. Eodem pacto, quia GB eadem
pars est totius CD, quæ HE, vel GL, ipsius CF,
d erit reliquus LB eadem pars reliqui F D, quæ
GB totius CD; ergo EL + LB (EB) eadem
est partes reliqui F D, quæ totus AB totius CD.
Q. E. D.

Vel sic facilius. Sit $a + b = x$. & $c + d = y$.
e 9. ax. 7. Item tam $y = \frac{2}{3} x$, quam $c = \frac{2}{3} a$; vel e quod
idem est, $3 y = 2 x$; & $3 c = 2 a$. Dico $d = \frac{2}{3} b$.
f 1. 2. Nam $3 c + 3 d = 3 y = 2 x = 2 a + 2 b$.
g 1. ax. 1. ergo $3 c + 3 d = 2 a + 2 b$. aufer utrinque
h hyp. $3 c = 2 a$; & h manet $3 d = 2 b$. I ergo $d = \frac{2}{3} b$.
k 3. ax. 1. Q. E. D.
l 8. ax. 7.

PROP. IX.

A.... 4 Si numerus A numeri
4 4 BC pars fuerit, & alter D
B.... G.... C 8 alterius EF eadem pars; &
5 D.... 5 vicissim quæ pars est, aut
E.... H.... F 10 partes primus A tertii D,
partes, & secundus BC quarti EF.

Poni-

Ponitur A \neg D. Sint igitur BG, GC, & EH;
HF partes numerorum BC, EF, hæ ipsi A, illæ
ipsi D pares. Utrinque multitudo partium æqua-
lis ponitur. Liquet vero BG a eandem esse par-
tem, aut easdem partes ipsius EH, quæ GC ipsi-
us HF; b quare BC (BG+GC) ipsius EF (EH
+HF) eadem pars est aut partes, quæ unus BG
(A) unius EH (D.) Q. E. D.

a 1. ax. 7.
& 4. 7.
b 5. vel 6. 7

Vel sic; sit $a = \frac{b}{3}$, & $c = \frac{d}{3}$, vel $3a = b$, &
 $3c = d$; c estque $\frac{c}{a} = \left(\frac{3c}{3a}\right) = \frac{b}{d}$.

c 5. 15.

PROP. X.

A .. G .. B 4

C 6

D H E 10

F 15

Si numerus AB numeri C
partes fuerit, & alter DE al-
terius F eadem partes; &
vicissim quæ partes est pri-
mus AB tertii DE, aut
pars, eadem partes erit &
secundus C quarti F, aut pars.

4 6
10 15
4 10
6 15

Ponitur AB \neg DE, & C \neg F. Sint AG, GB,
& DH, HE partes numerorum C, & F, tot nem-
pe in AB, quot in DE. Constat AG ipsius C ean-
dem esse partem, quæ DH ipsius F. a quare vi-
cissim AG ipsius DH, pariterque GB ipsius HE,
& b proinde conjunctim A B ipsius D E eadem
pars erit, aut partes, quæ C ipsius F. Q. E. D.

a 9. 7.
b 5. & 9. 7.

Vel sic; sit $a = \frac{2}{3}b$, & $c = \frac{2}{3}d$. vel $3a = 2b$, &
 $3c = 2d$. Est $\frac{c}{a} = \frac{3c}{3a} = \frac{2d}{2b} = \frac{d}{b}$.

PROP. XI.

A E ... B 7.
8 6

C F D 14

Si fuerit, ut totus AB
ad totum CD, ita ablatum
AE ad ablatum CF; &
reliquus EB ad reliquum
FD

7 14
3 6
4 8

FD erit, ut totus AB ad totum CD.

a 4. 7. Sit primo $AB \supset CD$; a ergo AB vel pars
b 20. def. 7. est, vel partes numeri CD; b eademque pars est;
c 7. vel 8. 7. vel partes ipse AB ipsius CF; c ergo reliquus EB
reliqui FD eadem pars est, aut partes, quæ totus
AB totius CD. b ergo AB. CD :: EB. FD.
Sin fuerit $AB \sqsubset CD$; eodem modo erit juxta
modo ostensa, CD. AB :: FD. EB. ergo inverten-
do, AB. CD :: EB. FD.

1. 8 :: 2. 4 :: 3. 6 PROP. XII.

ergo A, 4. C, 2. E, 3. Si sint quotcunque nu-
B, 8. D, 4. F, 6. meri proportionales (A. B
7. 8 :: 9. 18 :: C. D :: E. F) erit quem-
admodum unus antecedentium A ad unum conse-
quentium B, ita omnes antecedentes (A + C + E) ad
omnes consequentes (B + D + F.)

Sint primo, A, C, E minores quam B, D, F.
a 20. def. 7. ergo (propter easdem rationes) a erit A eadem
b 5. & 6. 7. pars aut partes ipsius B, quæ C ipsius D. b ergo
conjunctim A + C eadem erit pars. aut partes
ipsius B + D, quæ unus A unius B. Similiter
A + C + E eadem pars est, aut partes ipsius
c 20. def. 7. B + D + F, quæ A ipsius B. c ergo A + C +
E. B + D + F :: A. B. Q. E. D. Sin A, C, E,
ipsis B, D, F majores ponantur, idem ostendetur
invertendo.

PROP. XIII.

3. 9 :: 4. 12

ergo A, 3. C, 4. Si quatuor numeri proporti-
B, 9. D, 12. onales sint (A. B :: C. D.) &
vicissim proportionales erunt
(A. C :: B. D.)

3. 4 :: 9. 12
a 20. def. 7. Sint primo A & C ipsis B & D minores,
atque $A \supset C$. Ob eandem proportionem, a erit
A eadem pars, aut partes ipsius B, quæ C ipsius
b 9. & 10. 7. D. b ergo vicissim A ipsius C eadem pars est, aut
partes, quæ B ipsius D. ergo A. C :: B. D. Sin
A \sqsubset

A & C; atque A & C majores statuuntur, quam B & D, eadem res erit, proportionales invertendo.

PROP. XIV. $9 \cdot 6 :: 6 \cdot 4$

A, 9. D, 6. Si sint quotcunque numeri A, B, 6. E, 4. B, C, & alii totidem D, E, F illis aequales multitudine, qui bini sumantur, & in eadem ratione (A.B :: D.E. & B.C :: E.F) etiam ex aequalitate in eadem ratione erunt. (A.C :: D.F.)

Nam quia A.B :: D. E, a erit vicissim, A. D :: B. E :: a C. F. a ergo iterum permutando, A, C :: D. F. Q. E. D.

PROP. XV.

I. D. Si unitas numerum quem-
B... 3. E..... 6. piam B metiatur; aequa-
tem alter numerus D alte-
rum quendam numerum E metiatur; & vicissim
a equa unitas tertium numerum D metietur, & se-
cundus B quartum E.

Nam quia I est eadem pars ipsius B, quæ D ipsius E, a erit vicissim I eadem pars ipsius D, a 9. 7. quæ B ipsius E. Q. E. D.

PROP. XVI. $4 \times 3 = 3 \times 4 = 12$

Si duo numeri A, B sese
B, 4. A, 3. mutuo multiplicantes fecerint
A, 3. B, 4. aliquos AB, BA, geniti ex
AB, 12. BA, 12. ipsis AB, BA aequales inter
se erunt.

Nam quia $AB = A$ in B, a erit I in A toties, a 15. def. 7. quoties B in A B. b ergo vicissim I in B toties b 15. 7. erit, quoties A in AB. atqui quoniam $BA = B$ in A, a erit I in B toties, quoties A in BA. ergo quoties I in AB, toties I in BA; & c proinde c 4. ax. 7. $AB = BA$. Q. E. D.

PROP.

154
 $3 \times 2 = 6$
 $3 \times 4 = 12$
 $2 \cdot 4 :: 6 \cdot 12$
 $A, 3.$
 $B, 2.$ $C, 4.$
 $AB, 6.$ $AC, 12.$

PROP. XVII.

Si numerus A duos numeros B, C multiplicans fecerit aliquos AB, AC; geniti ex ipsis eandem rationem habebunt, quam multiplicari. (AB. AC :: B. C.)

a 15. def. 7. Nam quia $AB = A$ in B, a erit i toties in A, quoties B in AB. a item quia $AC = A$ in C, erit i toties in A, quoties C in AC. ergo quo-

b 20. def. 7 ties B in AB, toties C in AC, quare B. AB ::

c 13. 7. C. AC. c ergo vicissim; B. C :: A B. AC.

Q. E. D.

$3 \times 5 = 15$
 $9 \times 5 = 45$
 $3 \cdot 9 :: 15 \cdot 45$
 $A, 3.$ $B, 9.$
 $AC, 15.$ $BC, 45.$

PROP. XVIII.

Si duo numeri A, B, numerum quempiam C multiplicantes fecerint aliquos AC, BC; geniti ex ipsis eandem rationem habebunt, quam multiplicantes. (A. B :: AC. BC.)

a 16. 7. Nam $AC = A$ in C, & $BC = B$ in C; sic idem C multiplicans A & B producit AC, & BC.

b 17. 7. ergo A. B :: AC. BC. Q. E. D.

Schol.

Ex his pendet modus vulgaris reducendi fractiones ($\frac{3}{5}, \frac{7}{9}$) ad eandem denominationem.

Nam duc 9 tam in 3, quam in 5, proveniunt $\frac{27}{45} = \frac{3}{5}$. quoniam ex his, $3 \cdot 5 :: 27 \cdot 45$. item

duc 5 in 7, & 9, prodeunt $\frac{35}{45} = \frac{7}{9}$. quia $7 \cdot 9 ::$

$35 \cdot 45$.

PROP. XIX.

$2 \cdot 6 :: 8 \cdot 12$
 $2 \times 2 = 4$
 $6 \times 8 = 48$
 $A, 2.$ $B, 6.$
 $C, 8.$ $D, 12.$
 $AD, 48.$ $BC, 48.$

Si quatuor numeri proportionales fuerint, (A. B :: C. D;) qui ex primo & quarto fit numerus AD,

equalis est ei, qui ex secundo & tertio fit, numero BC.

BC.

BC. Et si qui ex primo & quarto fit numerus AD, equalis sit ei, qui ex secundo & tertio fit, numero BC, ipsi quatuor numeri proportionales erunt. (A. B :: C. D.)

1. Hyp. Nam A C. A D a :: C. D b :: A. 17. 7. b hyp. B c :: A C. B C. d ergo A D = B C. Q. E. D.

2. Hyp. Quoniam e A D = B C, erit A C. c 18. 7. A D f :: A C. B C. Sed A C. A D g :: C. D. & d 9. 5. A C. B C h :: A. B. k ergo C. D :: A. B. Q. E. D. e hyp. f 7. 5. g 17. 7. h 18. 7. k 11. 5.

PROP XX.

A. B. C. Si tres numeri proportionales fuerint (A. B :: B. C.) qui sub extremis continetur (A C) equalis est ei, qui à medio efficitur (B B.) Et si qui sub extremis continetur (A C) equalis fuerit ei (B b) qui sub medio, ipsi tres numeri proportionales erunt ($\frac{A}{B} :: \frac{B}{C}$.)

4. 6. 9. AC, 36. BB, 36. D, 6. 46 x 9 = 6 x 36

1. Hyp. Nam sume D = B. a ergo A B :: a 1. a x 7. D (B.) C. b quare A C = B D, a vel B B. b 19. 7. Q. E. D.

2. Hyp. Quia A C c = B D, d erit A. B :: D c hyp. (B.) C. Q. E. D. d 19. 7.

PROP XXI.

A. G. B 5. E 10. Numeri A B, C. H. D 3. F 6. C D minimi omnium eandem cum

ex rationem habentium (E, F) metiuntur aque numeros E, F eandem cum ex rationem habentes, major quidem A B majorem E, minor vero C D minorem F.

Nam A B. C D a :: E. F. b ergo vicissim a hyp. A B. E :: C D. F. c ergo A B eadem pars est, b 13. 7. vel partes ipsius E, quæ C D ipsius F. Non partes; nam si ita, sint A G, G B partes numeri E; & C H, H D partes numeri F. c ergo A G. E :: C H.

d 13. 7. CH. F; & permutando, AG. CH d :: E. Fe ::
 c hyp, AB. CD, ergo AB, CD non sunt minimi in sup-
 ratione, contra hypoth. ergo, &c.

PROP. XXII.

A, 4. D, 12. Si fuerint tres numeri A, B,
 B, 3. E, 8. C, & alii ipsis multitudine a-
 C, 2. F, 6. quales D, E, F, qui bini su-
 mantur, & in eadem ratione;
 fuerit autem perturbata eorum proportio (A. B :: E.
 F & B. C :: D. E,) etiam ex aequalitate in eadem ra-
 tione erunt (A. C :: D. F.)

a hyp. Nam quia A. B a :: E. F, b erit AF = BE; &
 b 19. 7. quia B. C :: a D. E, b erit BE = CD. c ergo
 c 1. ax. 1. AF = CD. d quare A. C :: D. F. Q. E. D.
 d 19. 7.

PROP. XXIII.

Non modo A, 9. B, 4. Primi inter se numeri A, B,
uol cum q? C --- D --- minimi sunt omnium eandem
 E -- cum eâ rationem habentium.

Si fieri potest, sint C & D
 minores quam A & B, atque in eadem ratione.
 a 21. 7. a ergo C metitur A æque, ac D metitur B,
 puta per eundem numerum E: quoties igitur
 b 23. def 7. i in E, b toties erit C in A. c quare vicissim quo-
 c 15. 7. ties i in C, toties E in A. simili discursu quoties
 i in D, toties E in B. ergo E utrumque A & B
 metitur; qui proinde inter se primi non sunt,
 contra Hypoth.

PROP. XXIV.

A, 9 B, 4. Numeri A, B, minimi omni-
 C --- um eandem cum eâ rationem
 D --- E -- habentium, primi inter se sunt.

Si fieri potest, habeant A
 & B communem mensuram C; is metiatur A
 a 9. ax. 7. per D, & B per E; a ergo CD = A, & CE = B.
 b quare

b quare $A. B :: D. E.$ Sed $D \& E$ minores sunt *b* 17. 7.
quam $A \& B$, utpote eorum partes. Ergo A
& B non sunt minimi in sua ratione, contra
hypoth.

P R O P. XXV.

Si duo numeri A, B primi inter
 $A, 9.$ $B, 4.$ *se fuerint, qui unum eorum* A
 $C, 3.$ $D =$ *metitur numerus* C , *ad reliquum*
 B primus erit.

Nam si affirmes aliquem D numeros $B \& C$
metiri, *a* ergo D metiens C , metitur A . ergo *a* 11. *ax.* 7.
 $A \& B$ non sunt primi inter se, contra Hypoth.

P R O P. XXVI.

$A, 5.$ $C, 8.$ *Si* duo numeri A, B *ad*
 $B, 3.$ *quempiam* C *primi fuerint,*
 $\overline{AB}, 15.$ $E ----$ *etiam ex illis genitus* AB
 $F ----$ *adeundem* C *primus erit.*

Si fieri potest, sit ipsorum
 $AB, \& C$ communis mensura numerus E . sitque
 $\frac{AB}{E} = F$; *a* ergo $AB = EF$; *b* quare $E.A :: B. F.$ *a* 9. *ax.* 7.

Quia vero A primus est ad C quem E metitur,
c erunt $E \& A$ primi inter se; *d* adeoque in sua *c* 25. 7.
proportione minimi, & *e* proinde æque metiuntur *d* 23. 7.
 $B, \& F$; nempe E ipsum $B, \& A$ ipsum F . Quam *e* 21. 7.
igitur E utrumque B, C metiatur, non erunt illi
primi inter se, contra Hypoth.

P R O P. XXVII.

$A, 4.$ $B, 5.$ *Si* duo numeri, A, B , *primi*
 $Aq, 16.$ *inter se fuerint, etiam ex uno*
 $D, 4.$ *eorum genitus* (Aq) *ad reli-*
quum B *primus erit.*

Sume $D = A$, ergo *a* singuli $D, \& A$ primi sunt *a* 1. *ax.* 7.
ad B . *b* quare $A D$, vel Aq , ad B primus est. *b* 26. 7.
 $Q. E. D.$

P R O P.

P R O P. XXVIII.

A, 5. C, 4. Si duo numeri A, B ad
 B, 3. D, 2. duos numeros C, D, u-
 AB, 15. CD, 8. terque ad utrumque, primi
 fuerint, & qui ex eis gi-
 gnentur AB, CD, primi inter se erunt.

a 26. 7. Nam quia A & B ad C primi sunt, a erit AB
 ad C primus. Eadem ratione erit A B ad D
 b 26. 7. primus. b ergo AB ad CD primus est. Q. E. D.

P R O P. XXIX.

A, 3. B, 2. Si duo numeri A, B primi
 Aq, 9. Bq, 4. inter se fuerint, & multipli-
 Ac, 27. Bc, 8. cans uterque seipsum fecerit a-
 liquem (Aq, & Bq,) & ge-
 niti ex ipsis (Aq, Bq) primi inter se erunt; & si
 qui in principio A, B genitos ipsos Aq, Bq multipli-
 cantes fecerint aliquos (Ac, Bc,) & hi primi inter
 se erunt: & semper circa extremos hoc eveniet.

a 27. 7. Nam quia A primus est ad B, a erit Aq ad B
 primus, & quia Aq primus ad B, a erit Aq ad
 Bq primus. Rursus quia tam A ad B & Bq,
 b 28. 7. quam Aq ad eisdem B, & Bq primi sunt, b erit
 A x Aq, id est Ac, ad B x Bq, id est Bc, primus.
 Et sic porro de reliquis.

P R O P. XXX.

8 5 Si duo numeri
 A B C 13. D ---- AB, BC primi
 inter se fuerint,
 etiam uterque simul (AC) ad quemlibet illorum
 AB, BC primus erit. Et si uterque simul AC ad
 unum aliquem illorum AB primus fuerit, etiam qui
 in principio numeri AB, BC primi inter se erunt.

1. Hyp. Nam si AC, AB compositos velis,
 a 12. ax. 7. sit D communis mensura. a Is metietur reli-
 quum BC. ergo AB, BC non sunt primi inter se,
 contra Hypoth.

2. Hyp.

2. Hyp. Pofitis AC, AB inter fe primis, vis
Dipforum AB, BC communem effe mefuram.
Igitur torum AC metitur, quare AC, AB b 10. ax. 7.
non funt primi inter fe, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc numerus, qui ex duobus compositus, ad
unum illorum primus est, ad reliquum quoque
primus est.

P R O P. XXXI.

*Omnis primus numerus A ad omnem
A 5, B, 8. numerum B, quem non metitur, pri-
mus est.*

Nam si communis aliqua mensura metiatur
utrumque A, B; a non erit A primus numerus, a 11. def. 7.
contra Hypoth.

P R O P. XXXII.

A, 4. D, 3. Si duo numeri A, B, se mu-
B, 6. E, 8. tuo multiplicantes fecerint a-
AB, 24. liquem AB; genitum autem ex
ipsis AB metiatur aliquis pri-
mus numerus D; is etiam unum eorum, qui a prin-
cipio, A, vel B metietur.

Pone numerum D non metiri A; fit vero
 $\frac{AB}{D} = E$. a ergo $AB = DE$. b quare D. A :: a 9. ax. 7.
B. E. c est vero D ad A primus. d ergo D & b 19. 7.
A minimi sunt in sua ratione; e proinde D me- c hyp. 6.
titur B, æque ac A metitur E. liquet igitur pro- 31. 7.
positum. d 23. 7.
e 21. 7.

P R O P. XXXIII.

A, 12. Omnem compositum numerum A, ali-
B, 2. quis primus numerus B metitur.

Unus vel plures numeri a metian-
tur A, quorum minimus fit B. is primus erit. a 13. def. 7.
nam

a 13. def. 7. nam si dicetur compositus, *a* eum minor aliquis
 b 11. ax. 7. metietur, *b* qui proinde ipsum *A* metietur; quare
B non est minimus eorum, qui *A* metiuntur;
 contra Hypoth.

P R O P. XXXIV.

*Omnis numerus A, aut primus est, aut
 A, 9. eum aliquis primus metitur.*

Nam *A* necessario vel primus est,
 vel compositus. Si primus, hoc est quod asseri-
 mus. Si compositus, *a* ergo eum aliquis primus
 a 33. 7. metitur. Q. E. D.

P R O P. XXXV.

A, 6. B, 4. C, 8.

D, 2.

H -- I -- K --- E

E, 3. F, 2. G, 4.

L ---

*Numeri datis quocunque A, B, C reperire mini-
 mos omnium E, F, G eandem rationem cum eis ha-
 bentium.*

Si *A, B, C* primi sint inter se, ipsi in sua rati-
 one minimi *a* erunt. Si compositi sint, *b* esto
 eorum maxima communis mensura *D*, qui ipsos
 b 3. 7. metiatur per *E, F, G*. Hi minimi erunt in rati-
 one *A, B, C*.

Nam *D* ductus in *E, F, G* *c* producit *ABC*.
 c 9. ax. 7. *d* ergo hi & illi in eadem sunt ratione. Jam puta
 d 17. 7. alios *H, I, K* minimos esse in eadem; *e* qui pro-
 e 21. 7. pterea æque metientur *A, B, C* nempe per nu-
 f 9. ax. 7. merum *L*. *f* ergo *L* in *H, I, K* ipsos *A, B, C*
 g 1. ax. 1. procreabit. *g* ergo $ED = A = HL$. *h* unde *E*.
 h 19. 7. $H :: L. D$. Sed $E k \sqsubset H$; *l* ergo $L \sqsubset D$. ergo
 k (suppos.) *D* non est maxima communis mensura ipsorum
 l 20. def. 7. *A, B, C*; contra Hypoth.

Coroll.

Hinc, maxima communis mensura quolibet
 nume-

numerorum metitur ipsos per numeros, qui minimi sunt omnium eandem rationem cum ipsis habentium. Ex quo patet methodus vulgaris reducendi fractiones ad minimos terminos.

P R O P. XXXVI.

Duobus numeris datis A, B, reperire, quem illi minimum metiuntur, numerum.

A, 5. B, 4.

AB, 20.

D-----

E--- F---

1. Cas. Si A, & B primi sint inter se, est AB quæsitus.

Nam liquet A & B metiri AB. Si fieri potest, metiantur A & B aliquem D \rightarrow AB;

puta per E, & F. *a* ergo $AE = D = BF$. *b* quare A, B :: F, E. Quia vero A, & B *c* primi sunt inter se, *d* adeoque in sua ratione minimi, *e* æque metientur A ipsum E, ac B ipsum E. Atqui B, E *f* :: AB. AE (D.) ergo AB etiam metietur D, seipso minorem. Q. E. A.

a 9. ax. 7.

b 1. ax. 12

b 19. 7.

c hyp.

d 23. 7.

e 21. 7.

f 17. 7.

g 20. def. 7.

A, 6. B, 4.

F----

C, 3. D, 2.

G---- H---

AD, 12.

2. Cas. Sin

A, & B inter se compositi fuerint, *b* reperian-

h 35. 7.

tur C, & D minimi in eadem ratione. *k* ergo $AD = BC$. Erit AD, vel BC quæsitus.

k 19. 7.

Nam *l* liquet B, & A ipsum AD, vel BC metiri. Puta A, & B metiri F \rightarrow AD, nempe A per G, & B per H. *m* ergo $AG = FH = BH$. unde A, B :: H, G *o* :: C, D. *p* proinde æque metitur C ipsum H, ac D ipsum G. atqui D, G *q* :: AD, AG (F.) ergo AD *r* metitur F, major minorem. Q. E. A.

l 17. ax. 7.

m 9. ax. 7.

n 19. 7.

o constr.

p 21. 7.

q. 17. 7.

r 20. def. 7.

Coroll.

Hinc, si duo numeri multiplicent minimos eandem rationem habentes, major minorem, & minor maiorem, producetur numerus minimus, quem illi metiuntur.

I.

P R O P.

PROP. XXXVII.

A, 2. B, 3.

E, 6.

C --- F --- D / 2

Si duo numeri A, B
merum quempiam CD me-
tiantur; etiam minimus
quem illi metiuntur, eundem
CD metietur.

Si negas, aufer E ex CD, quoties fieri potest
& relinquatur FD. E. quum igitur A & B a me-
tiantur E, b & E ipsum CF, c etiam A, & B me-
c 11. ax. 7. tiuntur CF; a metiuntur autem totum CD;
d 12. ax. 7. ergo etiam reliquum FD metiuntur. ergo E non
est minimus, quem A, & B metiuntur, contra hyp.

PROP. XXXVIII.

A, 3, B, 4, C, 6.

D, 12.

Tribus numeris datis A, B, C
reperire minimum, quem illi me-
tiuntur.

a 36. 7.

a Reperi D minimum, quem duo A, &
metiuntur; quem si tertius C metiatur, patet
esse quæsitum. Quod si C non metiatur D,
E minimus, quem C, & D metiuntur. E
E requisitus.

A, 2. B, 3. C, 4.

D, 6. E, 12.

F ---

Nam singulos A, B, C
metiri E constat ex 11. ax.
7. Quod vero nullum al-
um F minorem metiantur

b 37. 7.

facile ostenditur. Nam si affirmas, b ergo
metitur F; b proinde E eundem F metitur, ma-
ior minorem. Quod est absurdum.

Coroll.

Hinc, si tres numeri numerum quempiam me-
tiantur; etiam minimus, quem illi metiuntur
eundem metietur.

PROP. XXXIX.

A, 12. Si numerum A quispiam numerus
B, 4, C, 3. B metiatur, ille A quem B meti-
tur, partem habebit C, à metiente B

denominatam.

Nam quia $\frac{A}{B} = C$, b erit $A = BC$. c ergo a hyp.
 $\frac{A}{C} = B$. Q. E. D. b 9. ax. 7.
c 7. ax. 7.

PROP. XL.

A, 15. Si numerus A partem habuerit
B, 3. C, 5. quamlibet B, metietur illum nume-
rus C, à quo ipsa pars B denomi-
natur.

Nam quia $BC = A$, b erit $\frac{A}{C} = B$. Q. E. D. a hyp. 6

PROP. XLI.

G, 12. Numerum reperire G, qui mini-
mus cum sit, habeat datas partes,
 $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$.

a Inveniatur G minimus, quem denominato- a 38. 7.
res 2, 3, 4 metiuntur. b Liqueat G habere partes, b 39. 7.
 $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$. Si fieri potest, H = G habeat easdem
partes, c ergo 2, 3, 4 metiuntur H, & proinde c 40. 6.
G non est minimus, quem 2, 3, 4 metiuntur.
contra const.

Minimus numerus quem dati quotiani
q3 metiuntur, est etiam minimus omni-
um habentium partes a dati nume-
ris denominatas.

L 2

LIB.

L I B. VIII.

P R O P. I.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27.

E - F - - G - - - H - - -

I fuerint quocunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D ; extremi vero ipsorum A, D primi inter se fuerint ; ipsi A, B, C, D minimi sunt omnium eandem cum eis rationem habentium.

a 14. 7.

b 23. 7.

c 21. 7.

Nam, si fieri potest, sint alii totidem E, F, G, H minores in illa ratione. *a* ergo ex æquali A. D. E. H. ergo A, & D primi numeri, *b* adeoque in sua ratione minimi, *c* æque metiuntur E, & H seipsis minores. Q. E. A.

P R O P. II.

A, 2. B, 3.

Aq, 4. AB, 6. Bq, 9.

Ac, 8. AqB, 12. ABq, 18. Bc, 27.

Numeros reperire deinceps proportionales minimos, quocunque jusserit quispiam, in data ratione A ad B.

Sint A, & B minimi in data ratione. Erunt Aq, AB, Bq tres minimi deinceps in ratione A ad B.

a 17. 7.

b 24. 7.

c 29. 7.

d 1. 8.

Nam AA. AB *a* :: A. B *a* :: AB. BB. item quia A, & B *b* primi sunt inter se, *c* erunt Aq, Bq inter se primi ; *d* proinde Aq, AB, Bq sunt :: minimi in ratione A ad B.

Dico porro, Ac, AqB, ABq, Bc in ratione A ad B quatuor esse minimos. Nam AqB *e* :: A. B *e* :: ABA (AqB.) ABB. *e* atque A. B :: ABq. BBq. (Bc) Quum igitur Ac,

e 17. 7.

Bc si inter se primi sunt, g erunt Ac, AqB, f 29. 7. c
 ABq, Bc quatuor $\frac{1}{2}$ minimi in ratione A ad B. g 1. 8.
 Eodem modo quotvis proportionales investiga-
 bis. Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc, si tres numeri minimi sunt propor-
 tionales, extremi quadrati erunt; si quatuor,
 cubi.

2. Extremi quotcunque proportionales per
 hanc propos. inventi in data ratione minimi, in-
 ter se primi sunt.

3. Duo numeri, minimi in data ratione, me-
 tiuntur omnes medios quotcunque minimorum
 in eadem ratione; quia scilicet producuntur ex
 illorum multiplicatione in alios quosdam nu-
 meros.

4. Hinc etiam liquet ex constructione, series
 numerorum 1, A, Aq, Ac; 1, B, Bq, Bc; Ac,
 AqB, ABq, Bc, constare aequali multitudine
 numerorum; ac proinde extremos numeros
 quotcunque minimorum continue proportiona-
 lium, esse ultimos totidem continue proportio-
 nalium ab unitate. ut extremi Ac, Bc continue
 proportionalium Ac, AqB, ABq, Bc, sunt ultimi
 totidem proportionalium ab unitate 1, A, Aq,
 Ac; & 1, B, Bq, Bc.

5. 1, A, Aq, Ac; & B, BA, BAq; ac Bq, ABq
 sunt $\frac{1}{2}$ in ratione 1 ad A. item, B, Bq, Bc; &
 A, AB, ABq; ac Aq, AqB sunt $\frac{1}{2}$ in ratione
 1 ad B.

PRO P. III.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 28.

Si sint quot-
 cunque numeri

A, B, C, D deinceps proportionales, minimi omni-
 um eandem cum eis rationem habentium; illorum
 extremi A, D sunt inter se primi.

a 4. 8. Nam si $\frac{A}{B}$ inveniatur totidem numeri minimi
in ratione A ad B, illi non alii erunt, quam
A, B, C, D; ergo juxta 2 coroll. precedenti
extremi A & D primi sunt inter se. Q. E. D.

P R O P. IV.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. Rationibus da-
H, 4. F, 24. E, 10. G, 15. in quocunque in

I -- K -- L --

minimis terminis

(A ad B, & C ad D) reperire numeros deinceps minimos in datis ra-
tionibus.

a 36. 7. Reperi E minimum, quem B, & C metiun-
tur, & B ipsum E 2que metiatur, ac A alterum
b 3. post. 7. F, puta per eundem H. b item C ipsum E, ac D
alterum G 2que metiantur: erunt F, E, G mi-
nimi in datis rationibus. Nam $AH : E :: F$; &
c 9. ax. 7. $BH : E :: H$. Ergo A. B. p. Ab. B. H. e. :: F. E.

d 18. 7. Similiter C. D. : E. G. sunt igitur F, E, G
e 7. 5. deinceps proportionales in datis rationibus. Imo
minimi sunt in eadem: nam puta alios I, K, L

f 21. 7. minores esse. Ergo A & B ipsos I & K, spari-
terque C & D ipsos K & L 2que metiantur, ergo

g 37. 7. B, & C eundem K metiuntur. g Quare etiam
E eundem K metiatur, seipso minorem. Q. E. A.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 5. F, 7.

H, 24. G, 20. I, 15. K, 21.

Datis vero tribus rationibus A ad B, & C ad D, ac E ad F. reperi, ut prius, tres H, G, I minimos deinceps in rationibus A ad B, & C ad D. tunc si E numerum I metiatur, b sume alterum K, quem F 2que metiatur; erunt quatuor H, G, I, K, deinceps minimi, in datis rationibus, quod non aliter probabimus, quam in priori parte.

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 2. F, 7.

H, 24. G, 29. I, 15.

M, 48. L, 40. K, 30. N, 105.

Sin E non metiatur I, sit K minimus, quem E, & I metiuntur; & quoties I ipsum K, toties G ipsum L, & H ipsum M metiatur. quoties vero E ipsum K, toties F ipsum N metiatur. Erunt M, L, K, N minimi deinceps in datis rationibus; quod demonstrabimus, ut prius.

PROP. V.

Plani. numeri

C, 4. E, 3.

C D, E F rati-

D, 6. F, 16. BD, 18.

onem habent ex la-

$\overline{CD}, 24. \overline{EF}, 48.$

teribus compositam.

$$\left(\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}\right)$$

Nam quia CD. ED a :: C. E; a & ED. EF :: a 17. 7.

D. F. atque $\frac{CD}{EF} b = \frac{CD}{ED} + \frac{ED}{EF}$, c erit ratio b 20. def. 5.

c 11. 5.

$$\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}. Q. E. D.$$

PROP. VI.

A, 16. B, 24. C, 36. D, 54. E, 81.

F, 4. G, 6. H, 9.

Si sint quottuncq; numeri deinceps proportionales A, B, C, D, E; primus autem A secundum B non metiatur, neque alius quispiam ullum metietur.

Quoniam A non metitur B, a neque quilibet proxime sequentem metietur, quia A. B :: B. C ::

C. D, &c. b Accipe tres F, G, H minimos in

ratione A ad B. quoniam igitur A non meti-

tur B, a neque F metietur G. c ergo F non est

unitas. d sed F, & H inter se primi sunt; ergo

quum e sit ex æquo A. C :: F. H, & F non

metiatur H, neque A ipsum C metietur; pro-

inde nec B ipsum D, nec C ipsum E, &c. quia

A. C e :: B. D e :: C. E, &c. Eodem modo

sumptis quatuor vel quinque minimis in ratione
A ad B, ostendetur A ipsos D, & E; ac B ipsos
E, & F non metiri, &c. Quare nullus alium me-
tietur. Q. E. D.

P R O P. VII.

A, 3. B, 6. C, 12. D, 24. E, 48.

*Si sint quotcunque numeri deinceps proportiona-
les A, B, C, D, E; primus autem A extremum E
metiatur; & etiam metitur secundum B.*

a 6. 7.

*Si negas A metiri B, a ergo nec ipsum E me-
tietur, contra Hypoth.*

P R O P. VIII.

A, 24. C, 36. D, 54. B, 81.

G, 8. H, 12. I, 18. K, 27.

E, 32. L, 48. M, 72. F, 108.

Si inter duos

numeros A, B

medii continua

proportione ce-

*ciderint numeri C, D; quot inter eos medii con-
tinua proportionem cadunt numeri, tot & inter alios
E, F eandem cum illis habentes rationem, medii
continua proportionem cadent. (L, M.)*

a 35. 7.

b 14. 7.

c hyp.

d 3. 8.

e 21. 7.

f constr.

*a Summe G, H, I, K minimos :: in ratione
A ad C; b erit ex æquali, G : K :: A. B c :: E. F.
Atqui G, & K d primi sunt inter se; e quare G
æque metitur E, ac K ipsum F. per eundem nu-
merum metiatur H ipsum L, & I ipsum M.
f itaque E, L, M, F ita se habent ut G, H, I, K;
hoc est ut A, B, C, D. Q. E. D.*

P R O P. IX.

1.

Si duo numeri

E, 2. F, 3.

A, B, sint inter se

G, 4. H, 6. I, 9.

primi, & inter

A, 8. C, 12. D, 18. B, 27.

cas medii conti-

nua proportionem

cecididerint numeri, C, D; quot inter eos medii con-

tinua

tinua proportione ceciderint numeri, totidem (E, G, & F, I) & inter utrumque eorum ac unitatem medii continua proportione cadent.

Constat 1, E, G, A; & 1, F, I, B esse $\frac{1}{2}$; & totidem quot A, C, D, B, nimirum ex 4 coroll. 2. 8. Q. E. D.

PROP. X.

A, 8. I, 12. K, 18. B, 27.
B, 4. DF, 6. G, 9.
D, 2. F, 3.
I.

Si inter duos numeros A, B, & unitatem continue proportionales ceciderint numeri

(E, D, & F, G,) quot inter utrumque ipsorum, & unitatem deinceps medii continua proportione cadunt numeri, totidem & inter ipsos medii continua proportionem cadent, I, K.

Nam E, DF, G; & A, DqF (I,) DG (K,) B sunt $\frac{1}{2}$, per 2. 8. ergo, &c.

PROP. XI.

A, 2. B, 3. Duorum quadratorum Aq, 4. AB, 6. Bq, 9. numerorum Aq, Bq unus medius proportionalis est numerus AB. & quadratum Aq ad quadratum Bq, duplicatam habet lateris A ad latum B rationem.

Liquet Aq, AB, Bq, esse $\frac{1}{2}$ b proinde etiam $\frac{Aq}{Bq} = \frac{A}{B}$ bis. Q. E. D. a 17 7.
b 10. def 5.

PROP.

P R O P. XII.

Ac, 27. AqB, 36. ABq, 48. Bc, 64.

A, 3. B, 4.

Aq, 9. AB, 12. Bq, 16.

Duorum
cuborum nu-
merorum Ac,
Bc duo medii

proportionales sunt numeri AqB, ABq. Et cubus
Ac ad cubum Bc triplicatam habet lateris A ad
latus B rationem.

a 2. 1.

b 10. def. 5. Nam Ac, AqB, ABq, Bc sunt \therefore in ratione
b proinde $\frac{AC}{BC} = \frac{A}{B}$ ter. Q. E. D.

P R O P. XIII.

A, 2. B, 4. C, 8.

Aq, 4. AB, 8. Bq, 16. BC, 32. Cq, 64.

Ac, 8. AqB, 16. ABq, 32. Bc, 64. BqC, 128.

BCq, 256. Cc, 512.

Si sint quolibet numeri deinceps proportionales,
A, B, C; & multiplicans quisque seipsum faciat
aliquos; qui ab illis producti fuerint Aq, Bq, Cq
proportionales erunt: & si numeri primum positi A,
B, C multiplicantes jam factos Aq, Bq, Cq, fece-
rint aliquos Ac, Bc, Cc; ipsi quoque proportionales
erunt, & semper circa extremos hoc eveniet.

a 2. 8.

b 14. 7.

Nam Aq, AB, Bq, BC, Cq a sunt \therefore b ergo
ex æquo Aq Bq :: Bq, Cq. Q. E. D.

Item Ac, AqB, ABq, Bc, BqC, BCq, Cc
sunt \therefore , b ergo iterum ex æquo, Ac. BC :: Bc.
Cc. Q. E. D.

P R O P. XIV.

Aq, 4. AB, 12. Bq, 36.

A, 2.

B, 6.

Si quadratus nu-
merus Aq quadra-
tum numerum Bq

metiatur, & latus unius (A) metietur latus alterius
(B:) & si unius quadrati latus A metietur latus al-
terius B, & quadratus Aq quadratum Bq metietur.

a 2. & 11. 8

1. Hyp. Nam Aq. AB a :: AB. Bq; cum
igitur ex hyp. Aq metiatur Bq; idem Aq se-
cundum

cundum AB *b* metietur, atqui A q. AB :: A. B. *b* 7. 8.
c ergo etiam A metitur B. Q. E. D. *c* 20. def. 7.

2. Hyp. A metitur B. *c* ergo tam A q ipsum
 AB, *c* quam AB ipsum B q metitur; *d* & proinde *d* 11. ax. 7.
 A q metitur B q. Q. E. D.

P R O P. XV.

A, 2. B, 6. Si cubus nu-
 Ac, 8. AqB, 24. ABq, 72. Bc, 216. merus Ac cu-
 bum numerum

Bc metiatur, & latus unius (A) metietur latus
 alterius (B:) Et si latus A unius cubi Ac latus B
 alterius Bc metiatur, & cubus Ac cubum Bc
 metietur.

1. Hyp. Nam Ac, AqB, ABq, Bc a sunt \therefore a 2. & 12. 8.
 ergo Ac, *b* metiens extremum Bc, *c* etiam se. *b* hyp.
 cundum AqB metietur. atqui Ac. AqB :: A. B. *c* 7. 8.
 ergo etiam A metietur B. Q. E. D.

2. Hyp. A metitur B; *d* ergo Ac metitur AqB, *d* 20. def. 7.
 itque ABq, & hic Bc; *e* ergo Ac metietur Bc. *e* 11. ax. 7.
 Q. E. D.

P R O P. XVI.

A, 4. B, 9. Si quadratus numerus Aq
 Aq, 16. Bq, 81. quadratum numerum Bq non
 metiatur, neque A latus unius
 alterius latus B metietur: & si A latus unius qua-
 drati Aq non metiatur B latus alterius Bq, neque
 quadratus Aq quadratum Bq metietur.

1. Hyp. Nam si affirmes A metiri B, *a* etiam a 14. 8.
 A q ipsum B q metietur, contra hyp.

2. Hyp. Vis A q metiri B q; *a* ergo A ipsum
 B metietur, contra hyp.

PROP. XVII.

A, 2. B, 3. Si cubus numerus Ac cu-
 Ac, 8. Bc, 27. bum numerum Bc non metia-
 tur, neque A latus unius latus
 B alterius metietur. Et si latus A unius cubi Ac
 latus B alterius Bc non metiatur, neque cubus Ac
 cubum Bc metietur.

a 15. 8.

1. Hyp. Dic A metiri B; a ergo Ac metietur
 Bc. contra Hypoth.

2. Hyp. Dic Ac metiri Bc; a ergo A ipsum B
 metietur. contra Hyp.

PROP. XVIII.

C, 6. D, 2. Duorum similium pla-
 CD, 12. norum numerorum CD,
 E, 9. F, 3. DE, 18. EF, unus medius pro-
 EF, 27. portionalis est numerus
 DE: & planus CD
 ad planum EF duplicatam habet lateris C ad latus
 homologum E rationem.

* 21. def. 7. Quoniam * ex hyp. $C. D :: E. F$; permu-

a 17. 7. rando erit $C. E :: D. F$. atqui $C. E a :: CD$.

b 11. 5. $DE; a \& D. F :: DE. EF. b$ ergo $CD. DE ::$
 $DE. EF. Q. E. D.$

c 22. def. 5. c Ergo ratio CD ad EF duplicata est rationis
 CD ad DE ; hoc est rationis C ad E , vel D
 ad F .

Coroll.

Hinc perspicuum est, inter duos similes pla-
 nos cadere unum medium proportionalem, in
 ratione laterum homologorum.

PROP.

PROP. XIX.

CDE, 30. DEF, 60 FGE, 120. FGH, 240.

CD, 6. DF, 12. FG, 24.

C, 2. D, 3. E, 5. F, 4. G, 6. H, 10.

Duorum similium solidorum CDE, FGH, duo medii proportionales sunt numeri DFE, FGE. Et solidus CDE ad solidum FGH triplicatam rationem habet lateris homologici C ad latus homologum F.

Quoniam ex * hyp. $C. D :: F. G$; & $D. E :: G. H$; erit a permurando $C. F :: D. G$ a 13. 7. $E. H$. atqui $CD. DF b :: C. F$; & $DF. FG b :: b$ 17. 7. $D. G. c$ quare $CD. DF :: DF. FG :: E. H. c$ 11. 5. d ergo $CDE. DFE :: DFE. FGE :: E. H. d$ 17. 7. $FGE. FGH$. ergo inter CDE, FGH cadunt duo medii proportionales, DFE, FGE . Q. E. D. e Liqueat igitur rationem CDE ad FGH triplicatam esse rationis CDE ad DFE , vel C ad F . e 10. def. 1. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, inter duos similes solidos cadunt duo medii proportionales, in ratione laterum homologorum.

PROP. XX.

A, 12. C, 18. B, 27.

D, 2. E, 3. F, 6. G, 9.

Si inter duos numeros A, B, unus medius proportionalis cadat numerus C. similes plani erunt illi numeri, A, B.

a Accipe D, & E minimos in ratione A ad a 35. 7.

C, vel C ad B. b ergo D æque metitur A, ac E b 21. 7.

ipsum C, puta per eundem F. b item D æque metitur C ac E ipsum B, puta per eundem G. c er-

go $DF = A$, & $EG = B$. d quare A, & B plani d 16. def. 7.

sunt numeri. Quia vero $EF c = C c = DG$;

e erit $D. E :: F. G$, & vicissim $D. F :: E. G$. e 19. 7.

f ergo plani numeri A, & B etiam similes sunt. f 21. def. 7.

Q. E. D.

PROP.

PROP. XXI.

A 16. C, 24. D, 36. B, 54.

E, 4. F, 6. G, 9.

H, 2. P, 2. M, 4. K, 3. L, 3. N, 6.

Si inter

duos nume.

ros A, B duo

medii pro-

portionales cadant numeri C, D; similes solidi erunt illi numeri, A, B.

a 2. 8.

a Sume E, F, G minimos :: in ratione A ad

b 20. 8.

C. b ergo E, & G sunt numeri plani similes.

c 21. def. 7

hujus latera sint H & P; illius K & L: c ergo H.

d cor 18. 8.

K :: P. L :: d E. F. Atqui E, F, G ipsos A, C,

e 21. 7.

D e æque metiuntur, puta per eundem M;

iidemque ipsos, C, D, B æque metiuntur, puta

f 9. ax. 7.

per eundem N f ergo A = EM = HPM, f &

g 17. def. 7.

B = GN = KLN; g quare A & B solidi sunt

numeri. Quoniam vero C f = FM; & D f =

h 17. 7.

FN, erit M. N b :: FM. FN k :: C D l :: E,

k 7. 5.

F :: H. K :: P. L. m ergo A, & B sunt numeri

l constr.

solidi similes. Q. E. D.

m 21. def. 7

L E M M A.

AE, BF, CG, DH,

A, B, C, D,

E, F, G, H.

Si proportionales

numeri A, B, C, D

proportionales nu-

meros AE, BF, CG,

DH metiantur per numeros E, F, G, H, erunt ei

[E, F, G, H] proportionales.

a 19. 7.

Nam ob AEDH a = BFCG, a & AD = BC,

b 1. ax. 7.

b erit AEDH = BFCG, c hoc est EH = FG.

c 9. ax. 7.

a ergo E. F :: G. H. Q. E. D.

Coroll.

d 15. def. 7.

Hinc $\frac{Bq}{Aq} = \frac{B}{A}$ in $\frac{B}{A}$. d Nam 1. B :: B. Bq. d &

e lem. præc.

1. A :: A. Aq. e ergo 1. $\frac{B}{A} :: \frac{B}{A} \cdot \frac{Bq}{Aq}$. d ergo $\frac{Bq}{Aq}$ $\frac{B}{A} \times \frac{B}{A}$. Similiter $\frac{B}{Ac}$ in $\frac{Bq}{Ac} = \frac{BC}{Acc}$. & sic de

reliquis.

PROP.

PROP. XXII.

Aq, B, C. Si tres numeri, Aq, B, C
4, 8, 16. deinceps sint proportionales,
primus autem Aq fit quadratus;
& tertius C quadratus erit.

Nam ob AqC $a = Bq, b$ erit $C = \frac{Bq}{Aq} c = Q. \frac{B.}{A} a 20. 7.$
 $b 7. ax. 7.$

Liquet vero $\frac{B}{A}$ esse numerum, d ob $\frac{Bq}{Aq}$ vel Cnu-
merum. ergo si tres, &c. $c cor. lem. prac. d hyp. & 14. 8.$

PROP. XXIII.

Ac, B, C, D. Si quatuor numeri Ac,
8, 12, 18. 27. B, C, D deinceps sint pro-
portionales, primus autem
Ac fit cubus; & quartus D cubus erit.

Nam quia AcD $a = BC, b$ erit $D = \frac{BC}{Ac} c = a 19. 7.$
 $b 7. ax. 7.$

$\frac{B}{Ac} \times C$; hoc est (ob Ac $C = d Bq$, & b proinde $c cor. lem. prac.$

$C = \frac{Bq}{Ac}) D = \frac{B}{Ac} \times \frac{Bq}{Ac} e = \frac{Bc}{Acc} e = C: \frac{B.}{Aq} d 20. 7.$
 $e 15. 8.$

eliquet vero ipsum $\frac{B}{Aq}$ esse numerum, quia $\frac{Bc}{Acc}$
vel D numerus ponitur; ergo si quatuor nume-
ri, &c.

PROP. XXIV.

A, 16. 24. B, 36. Si duo numeri A, B ra-
C, 4. 6. D, 9. tionem habeant inter se,
quam quadratus numerus
Cad quadratum numerum D, primus autem A fit
quadratus: & secundus B quadratus erit.

Inter C, & D numeros quadratos, * adeoque * 8. 8.

Inter A, & B eandem rationem habentes, a cadit a 11. 8.
unus

b hyp.

c 22. 8.

unus medius proportionalis. Ergo b cum A quadratus sit, c etiam B quadratus erit. Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc si fuerint duo numeri similes AB , GD ($A. B :: C. D$) primus autem AB sit quadratus, etiam secundus CD quadratus erit.

* 11. & 18.

8.

* Nam $AB. CD :: Aq. Cq.$

2. Liquet ex his, proportionem cuiusvis numeri quadrati ad quemlibet non quadratum, exhiberi nullo modo posse in duobus numeris quadratis. unde non erit, $Q. Q :: 1. 2.$ nec $1. 5. :: Q. Q.$ &c.

P R O P. XXV.

C, 64. 96, 144. D, 215.

A, 8. 12, 18. B, 27.

Si duo numeri

A, B rationem inter se habeant, quam

cubus numerus C ad cubum numerum D , primus autem A sit cubus, & secundus B cubus erit.

a 12. 8.

b 8. 8.

c hyp.

d 23. 8.

a Inter C , & D cubos, b adeoque inter A & B eandem rationem habentes, cadunt duo medii proportionales. ergo propter A c cubum, d etiam B cubus erit. Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc etiam si fuerint duo numeri ABC , DEF ($A. B :: D. E.$ & $B. C :: E. F.$) primus autem ABC cubus fuerit, etiam secundus DEF cubus erit.

* 12. & 19.

8.

* Nam $ABC. DEF :: Ac = Dc.$

2. Pater etiam ex his, proportionem cuiusvis numeri cubi ad quemlibet numerum non cubum non posse reperiri in duobus numeris cubis.

P R O P. XXVI.

A, 20. C, 30. B, 45.

D, 4. E, 6. F, 9.

Similes plani numeri

A, B rationem inter se habent, quam quadratus numerus ad quadratum numerum

a 18. 8.

Inter A , & B a cadit unus medius proportionalis

*Inter qua
rationem
quadrati*

nalis C. b sume tres D, E, F minimos \therefore in ra^{te} b 2. 8.
 rione A ad C: c Extremi D, F quadrati erunt: c cor. 2. 8.
 atque ex æquali A. B d :: D. F. ergo A. B: d 11. 7.
 Q Q. Q. E. D.

P R O P. XXVII.

A, 16. C, 24. D, 36. B, 54. *Similes solidi*
 E, 8. F, 12. G, 18. H, 27. *numeri A, B, ra-*
tionem habent
inter se, quam cubus numerus ad cubum numerum.

a Inter: A, & B cadunt duo medii proportio- a 19. 8.
 nales, puta C & D: b sume quatuor E, F, G, H b 2. 8.
 minimos \therefore in ratione A ad C. b Extremi E,
 H cubi sunt. At A. B c :: E. H :: C. C. Q. E. D. c 14. 7.

Schol.

1. Ex his infertur, nullos numeros habentes *Vide Gla-*
 proportionem superparticularem, vel superbl- *vium.*
 partientem, vel duplam, aut aliam quamcunque
 multiplam non denominatam à numero qua-
 drato, esse similes planos.

2. Nec duo quivis primi numeri, neque duo
 quicunque inter se primi, qui quadrati non sint,
 similes esse possunt.

M

L I B.

LIB. IX.

PROP. I.

A, 6. B, 54.
Aq, 36. 108. AB, 324.

Si duo similes plani numeri A, B multiplicantes se mutuo faciant quendam AB, productum AB quadratus erit.

a 17. 7.
b 18. 8.
c 8. 8.
d 22. 8.

Nam $A.B :: Aq. AB$; cum igitur inter A, & B b cadat unus medius proportionalis, c etiam inter Aq, & AB cadet unus med. prop. ergo cum primus Aq sit quadratus, d etiam tertius AB quadratus erit. Q. E. D.

x 19. 7.
y 1. 4x. 7.

Vel sic. Sint ab, cd similes plani, nempe a. b :: c. d. x ergo $ad = bc$. quare $abcd$, vel $adbc = adad = Q : ad$.

PROP. II.

Si duo numeri A, B se mutuo multiplicantes faciant AB quadratum, similes plani erunt, A, B.

a 17. 7.
b 11. 8.
c 8. 8.
d 20. 8.

Nam $A.B :: Aq. AB$; quare cum inter Aq, AB b cadat unus medius proportionalis, c etiam unus inter A, & B medius cadet. d ergo A, & B sunt similes plani. Q. E. D.

PROP. III.

Si cubus numerus Acc seipsum multiplicans procreet aliquem Acc, productus Acc cubus erit.

a 15. def. 7.
b 17. 7.
c 8. 8.

Nam $1.A :: A.Aq$ b :: Aq. Ac. ergo inter 1, & Ac cadunt duo medii proportionales. Sed 1. Ac :: Ac. Acc. c ergo inter Ac, & Acc cadunt etiam duo

duo medii proportionales. Proinde cum Ac fit cubus, d erit Acc cubus. Q. E. D. d 23. 8.

Vel sic; aaa (Ac) in se ductus facit aaaaaa, (Acc;) hic cubus est, cujus latus aa.

P R O P. IV.

Ac, 8. Bc, 27. Si cubus numerus Ac
Acc, 64. AcBc, 216. cubum numerum Bc mul-
tiplicans, faciat aliquem
AcBc, factus AcBc cubus erit.

Nam Ac. Bc a :: Acc. AcBc. sed inter Ac a 17. 7.
& Bc b cadunt duo medii proportionales; ergo b 12. 8;
inter Acc, & Ac Bc totidem cadunt. itaque cum c 8. 8.
Acc fit cubus, d erit AcBc etiam cubus. Q. E. D. d 23. 8;

Vel sic. AcBc = aaabbb (ababab) = C: ab.

P R O P. V.

Ac, 8. B, 27. Si cubus numerus Ac
Acc, 64. AcB, 216. numerum quendam B mul-
tiplicans, faciat cubum
AcB; & multiplicatus B cubus erit.

Nam Acc. AcB a :: Ac. B. Sed inter Acc, & a 17. 7.
AcBb cadunt duo medii proportionales. ergo b 12. 8.
totidem cadent inter Ac, & B. quare cum Acc c 8. 8.
bus fit, d etiam B cubus erit. Q. E. D. d 23. 8;

P R O P. VI.

A, 8. Aq, 64. Ac, 512. Si numerus A se-
ipsum multiplicans fa-
ciat Aq cubum; & ipse A cubus erit.

Nam quia Aq a cubus, & AqA (Ac) b cu- a hyp.
bus, c erit A cubus. Q. E. D. b 19. def. 7.
c 5. 9.

P R O P. VII.

A, 6. B, 11. AB, 66. Si compositus numerus
D, 2. E, 3. A numerum quempiam B
multiplicans, quempiam
faciat AB, factus AB solidus erit.

M 2

Quoniam

a 13. def 7. Quoniam A compositus est, a metitur eum a:
 b 9 ax. 7. / liquis D, puta per E. b ergo $A = DE$; c quare
 c 17. def 7. $DEB = AB$ solidus est. Q. E. D.

P R O P. VIII.

1. a, 3. a^2 , 9. a^3 , 27. a^4 , 81. a^5 , 243. a^6 , 729.

Si ab unitate quocunque numeri deinceps proportionales fuerint (1, a, a^2 , a^3 , a^4 , &c.) tertium quidem ab unitate a^2 quadratus est; & unum intermittentes omnes (a^4 , a6, a8, &c.) quartus autem a^3 est cubus; & duos intermittentes omnes (a6, a9, &c.) septimus vero a6, cubus simul & quadratus; & quinque intermittentes omnes (a^{12} , a18, &c.)

Nam 1. $a^2 = Q. a$. & $a^4 = aaaa = Q. aa$.
 & a6 = aaaaaa = Q. aaa, &c.

2. $a^3 = aaa = C. a$. & a6 = aaaaaa = C. aa. & aaaaaaaa = C. aaa, &c.

3. a6 = aaaaaa = C. aa = Q. aaa. ergo, &c.

a byp.

b 20. 7.

c 22. 8.

d 23. 8.

Vel juxta Euclidem; quia 1. a a :: a. a^2 , b erit
 $a^2 = Q. a$. ergo cum a^2 , a^3 , a^4 sint :: c erit
 tertius a^4 etiam quadratus. pariterq; a6, a8, &c.
 Item quia 1. a a :: a^2 . a^3 . erit a^3 b = a^2 in a =
 C: a d ergo quartus ab a^3 , nempe a6, etiam cubus
 erit, &c. ergo a6 cubus simul & quadratus
 existit, &c.

P R O P. IX.

1. a, 4. a^2 , 16. a^3 , 64. a^4 , 256, &c.

1. a, 8. a^2 , 64. a^3 , 512. a^4 , 4096.

Si ab unitate quocunque numeri deinceps proportionales fuerint (1, a, a^2 , a^3 , &c.) qui vero (a) post unitatem sit quadratus; & reliqui omnes, a^2 , a^3 , a^4 , &c. quadrati erunt. At si a, qui post unitatem sit cubus, & reliqui omnes a^2 , a^3 , a^4 , &c. cubi erunt.

a 22. 8.

1. Hyp. Nam a^2 , a^4 , a6, &c. quadrati sunt ex præc. item quia a ponitur quadratus, a erit tertius a^3 quadratus, pariterque a^5 , a7, &c. ergo omnes.

2. Hyp.

2. Hyp. a cubus ponitur, b ergo a^4 , 27. a 10 b 23. 8. cubi sunt: atqui ex præced. a^3 , 26, 29, &c. cubi sunt. denique quia 1. $a :: a.aa$, c erit $a^2 = Q$, c 20. 7. a. cubus autem in se d facit cubum; ergo a^2 cubus est, & e proinde ab eo quartus a^4 , pariterque c 23. 8. 28, a^{11} , &c. cubi sunt, ergo omnes. Q. E. D.

Clarius forsitan sic; Sit quadrati a latus, b. ergo series a, a^2 , a^3 , a^4 , &c. aliter exprimeretur sic, bb, b4, b6, b8, &c. liquet vero hos omnes quadratos esse; & sic etiam exprimi posse; Q. b, Q: bb, Q: bbb, Q: bbbb, &c.

Eodem modo, si b latus fuerit cubi a, series ita nominari potest; b^3 , b6, b9, b^{12} , &c. vel C: b, C: b^2 , C: b^3 , C: b^4 , &c.

PROP. X.

1, 2, a^2 , a^3 , a^4 , a^5 , 26. Si ab unitate quot: 1, 2, 4, 8, 16, 32, 64. cunque numeri deinceps proportionales fuerint (1, 2, a^2 , a^3 , &c) qui vero post unitatem (a) non sit quadratus, neque alius ullus quadratus erit, præter a^2 tertium ab unitate, & unum intermittentes omnes (24, 26, 28.) At si a, qui post unitatem, non sit cubus, neque ullus alius cubus erit præter a^3 quartum ab unitate, & duos intermittentes omnes, 26, 29, 212, &c.

1. Hyp. Nani si fieri potest, sit a^5 quadratus numerus. quoniam igitur $a.a^2. a :: a^4. a^5$, atq; a hyp. Inverse $a^5. a^4 :: a^2. a$; sinque a^5 , & a^4 b quadrati, primusque a^2 quadratus, c erit a etiam b suppos. & 8. 9. quadratus, contra Hyp. c 24. 8.

2. Hyp. Si fieri potest, sit a^4 cubus. quoniam igitur d ex æquo $a^4. a6 :: a. a^3$, atque inverse $a6. a^4 :: a^3. a$; b sinque a6, & a^4 cubi, d 14. 7. & primus a^3 cubus, e etiam a. cubus erit, contra Hypoth. e 25. 8.

PROP. XI.

1, a, a², a³, a⁴, a⁵, a⁶.

1, 3, 9, 27, 81, 243, 729.

Si ab unitate quocunque numeri

deinceps proportionales fuerint (1, a, a², a³, &c.) minor maiorem metitur per aliquem eorum qui in proportionalibus sunt numeri.a 5. ax. 7. &
20. def. 7.Quoniam 1. a :: a. aa, a erit $\frac{aa}{a} = a = \frac{aaa}{aa}$

b 14. 7.

item quia 1. aa b :: a. aaa. a erit $\frac{aaa}{a} = aa =$ $\frac{a^4}{aa} = \frac{a^5}{a^3}$ &c. denique quia 1. a³ b :: a. a⁴,a erit $\frac{a^4}{a} = a^3 = \frac{a^6}{a^3}$ &c.

Coroll.

Hinc, si numerus qui metitur aliquem ex proportionalibus, non sit unus proportionalium, neque numerus per quem metitur, erit aliquis ex proportionalibus.

PROP. XII.

1, a, a², a³, a⁴,

1, 6, 36, 216, 1296.

B, 3.

Si ab unitate quocunque

numeri deinceps proportio-

nales fuerint (1, a, a²,a³, a⁴,) quicunque pri-morum numerorum B ultimum a⁴ metiuntur, iidem

(B) & eum (a) qui unitati proximus est, metientur.

a 31. 7.

b 27. 7.

c 26. 7.

Dic B non metiri a, a ergo B ad a primus est; b ergo B ad a² primus est; & c proinde ad a⁴ quem metiri ponitur. Q. E. A.

Coroll.

1. Itaque omnis numerus primus ultimum metiens, metitur quoque omnes alios ultimum præcedentes.

2. Si

2. Si aliquis numerus non metiens proximum unitati, metiatur ultimum, erit numerus compositus.

3. Si proximus unitati sit primus numerus, nullus alius primus numerus ultimum metietur.

P R O P. XIII.

1, a , a^2 , a^3 , a^4 .

Si ab unitate

1, 5, 25, 125, 625.

quotcunque numeri

H -- G -- F -- E --

deinceps proportionales fuerint (2,

a^2 , a^3 , &c.) qui vero post unitatem (a) primus sit; maximum nullus alius metietur, præter eos qui sunt in numeris proportionalibus.

Si fieri potest, alius quispiam E metiatur a^4 , nempe per F; a erit F alius extra a , a^2 , a^3 . a cor. 12.9. Quia vero E metiens a^4 non metitur a , b erit b 2 cor. 12. E numerus compositus; c ergo eum aliquis primus metitur, d qui proinde ipsum a^4 metitur; c 33.7. eideoque alius non est, quam a . ergo a metitur E. Eodem modo ostendetur F compositus e 3 cor. 12. numerus, metiens a^4 , adeoque a ipsum F metiri. 9. itaque quum EF $f = a^4 = a$ in a^3 , g erit a E :: F. f 9. ax. 7. a^3 . ergo cum a metiatur E, b æque F metietur g 19. 7. a^3 , puta per eundem G. k Nec G erit a , vel a^2 . h 20. def. 7. ergo, ut prius, G est numerus compositus, & a k cor. 11.9. eum metitur. quum igitur FG $f = a^3 = a^2$ in a , g erit a , F :: G. a^2 ; & proinde, quia A metitur F, b æque G metietur a^2 , scilicet per eundem H; k qui non est a . ergo quum GH $= a^2 = aa$. l 20. 7. l erit H. $a :: a$. G. ergo quia a metitur G (ut m 20. def. 7. prius) metiam H metietur a , numerum primum. Q. F. N.

PROP. XIV.

A, 30. Si minimum numerum A
B, 2. C, 3. D, 5. primi numeri B, C, D me-
E -- F -- tiantur; nullus alius nume-
rus primus E illum metie-
tur, præter eos, qui à principio metiebantur.

a 9. 4x. 7. Si fieri potest, sit $\frac{A}{E} = F$. a Ergo $A = EF$.

b 32. 7. b Ergo singuli primi numeri B, C, D ipsorum
E, F unum metiuntur; non E, qui primus po-
nitur; ergo F, minorem scilicet ipso A; contra
Hypoth.

PROP. XV.

A, 9. B, 12 C, 16. Si tres numeri A, B, C
D, 3. E, 4. deinceps proportionales fue-
rint minimi omnium ean-
dem cum ipsis rationem habentium; duo quilibet
compositi, ad reliquum primi erunt.

a 35. 7. a Sume D, & E minimos in ratione A ad B.
b 2. 8. b ergo $A = Dq$; $b \& C = Eq$; $b \& B = DE$. Quia
c 24. 7. vero D ad E c primus est, d erit D + E primus ad
d 30. 7. singulos D, & E. * ergo D in D + E e = Dq +
* 26. 7. DE (f A + B) ad E primus est, g ideoque ad C
e 3. 2. vel Eq. Q. E. D. Pari pacto DE + Eq (B + C)
f prius. ad D primus est, & proinde ad A = Dq. Q. E. D.
g 27. 7. Denique quia B ad D + E h primus est; is ad
h 26. 7. hujus quadratum k Dq + 2 DE + Eq (A + 2
k 4. 2. B + C) primus erit. l quare idem B ad A + B + C,
l 30. 7. l adeoque ad A + C primus erit, Q. E. D.

PROP. XVI.

A, 3. B, 5. C --- Si duo numeri A, B primi inter se fuerint, non erit ut primus A ad secundum B, ita secundus B ad alium quempiam C.

Dic A. B :: B. C. ergo quum A & B in sua ratione a minimi sint, A b metietur B æque ac B a 23. 7. ipsum C; sed A c seipsum etiam metitur; ergo b 21. 7. A & B non sunt primi inter se, contra Hypoth. c 6. ax. 7.

PROP. XVII.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. E ---

Si fuerint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, extremi autem ipsorum A, D primi inter se sint; non erit ut primus A ad secundum B, ita ultimus D ad alium quempiam E.

Dic A. B :: D. E. ergo vicissim A. D :: B. E. ergo quum A & D in sua ratione a minimi sint, a 23. 7. b metietur A ipsum B; c quare B ipsum C, & C b 21. 7. sequentem D, d adeoq; A eundem D metietur. c 20. def. 7. Ergo A & D non sunt primi inter se, contra d 11. ax 7. Hypoth.

PROP. XVIII.

A, 4. B, 6. C, 9. Duobus numeris datis A, B, Bq, 36. considerare an possit ipsis tertius proportionalis C inveniri.

Si A metiatur Bq per aliquem C, a erit AC a 9. ax. 7. = Bq. unde b liquet esse A. B :: B. C. Q. E. F. b per 20. 7.

A, 6. B, 4. Bq, 16. Sin A non metiatur Bq, non erit aliquis tertius proportionalis.

Nam dic A. B :: B. C. a ergo AC = Bq. c proinde c 7. ax. 7.

Bq
A = C. Scilicet A metitur Bq, contra Hypoth.

PROP.

PROP. XIX.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27.

BC, 216.

Tribus nume-
ris datis A, B, C,
considerare an

possit ipsis quartus proportionalis D inveniri.

a 9. ax 7. Si A metiatur B C per aliquam D, a ergo
b ax. 19. 7. $AD = BC$; b constat igitur esse A. B :: C. D.
Q. E. F.

Sin A non metiatur B C, non datur quartus
proportionalis; quod ostendetur, prout in pra-
cedenti.

PROP. XX.

Primi numeri plures sunt
A, 2. B, 3. C, 5. omni proposita multitudine
D, 30. G. --- ne primorum numerorum
A, B, C.

a 38. 7. a Sit D minimus, quem A, B, C metiuntur,
si $D+1$ primus sit, res patet; si compositus,
b 33. 7. b ergo aliquis primus, puta G, metitur $D+1$,
qui non est aliquis trium A, B, C; nam si ita,
c suppos. quum is c totum $D+1$, & d ablatum D metiatur,
d constr. e idem reliquam unitatem merietur. Q. E. A.
e 12. ax 7. Ergo propositorum primorum numerorum mul-
titudo aucta est per $D+1$; vel saltem per G.

PROP. XXI.

A ⁵..... E ⁵..... B... F... C... G... D 20.

Si pares numeri quocunque AB, BC, CD com-
ponantur, totus AD par erit.

a 6. def. 7. a Sume $EB = \frac{1}{2} AB$ & $FC = \frac{1}{2} BC$, & $GD = \frac{1}{2}$
b 12. 7. CD. b liquet $EB + FC + GD = \frac{1}{2} AD$. c ergo
c 6. def. 7. AD est par nume. us. Q. E. D.

PROP. XXII.

^I A..... ^I F. B..... ^I G. C.... ^I H. D.. L. E 22.

9 7 5 3

Si impares numeri quocunque AB, BC, CD, DE componantur, multitudo autem ipsorum sit par, totus AE par erit.

Detracta unitate ex singulis imparibus, a ma- 27. def. 7.
nebunt AF, BG, CH, DL numeri pares, &
b proinde compositus ex ipsis par erit; addé his b 21. 9.
c parem numerum conflatum ex residuis unita- c hyp.
tibus, d totus idcirco AE par erit. Q. E. D. d 21. 7.

PROP. XXIII.

⁷ A..... ⁵ B..... ¹ C.. E. D 15. *Si impares nu-
meri quocunque
AB, BC, CD
componantur, mul-
tutudo autem ipsorum sit impar; & totus AD impar
erit.*

Nam dempto CD uno imparium, reliquorum
aggregatus AC a est par numerus. huic adde a 22. 9.
CD—1; b totus AE est etiam par; quare ressi- b 21. 9.
tura unitate totus AD c impar erit. Q. E. D. c 7. def. 7.

PROP. XXIV.

⁴ A... ⁵ B..... ¹ D. C 10. *Si à pari numero AC
par AB detrahatur, &
reliquus BC par erit.*

Nam si BD (BC—1)
impar fuerit, a erit BC (BD+1) par. Q. E. D. a 7. def. 7.
Sin BD parem dicas, propter AB b parem, c erit b hyp.
AD par; a ideoque AC (AD+1) impar, con- c 21. 9.
tra Hypoth, ergo BC est par. Q. E. D.

PROP. XXV.

$\begin{matrix} 6 & 1 & 3 \\ A \dots D & C \dots B & 10. \end{matrix}$
 Si à pari numero AB
 impar AC detrahatur,
 & reliquus CB impar
 erit.

a 7. def. 7. Nam AC—1 (AD) a est par. b ergo DB
 b 24. 9. est par. c ergo CB (DB—1) est impar. Q.E.D.
 c 7. def. 7.

PROP. XXVI.

$\begin{matrix} 4 & 6 & 1 \\ A \dots C \dots D & B & 11. \end{matrix}$
 Si ab impari numero
 AB impar CB detra-
 hatur, reliquus AC par
 erit.

a 7. def. 7. Nam AB—1 (AD) & CB—1 (CD) a sunt
 b 24. 9. pares. b ergo AD—CD (AC) est par. Q.E.D.

PROP. XXVII.

$\begin{matrix} 1 & 4 & 6 \\ A & D \dots C \dots B & 11. \end{matrix}$
 Si ab impari numero
 AB par detrahatur CB,
 reliquus AC impar erit.
 Nam AB—1 (DB)

a 7. def. 7. a est par ; & CB ponitur par. b ergo reliquus
 b 24. 9. CD par est. c ergo CD+1 (CA) est impar.
 c 7. def. 7. Q.E.D.

PROP. XXVIII.

A, 3. Si impar numerus A parem nume-
 B, 4. rum B multiplicans fecerit aliquem
 AB, 12. AB, factus AB par erit.

a b 7. & 15. Nam AB a componitur ex im-
 def. 7. pari A toties accepto, quoties unitas continetur
 b 21. 9. in B pari. b ergo AB est par numerus.

Schol.

Eodem modo, si A sit numerus par, erit AB par.

PROP. XXIX.

$$\begin{array}{l} A, 3. \\ B, 5. \\ \hline AB, 15. \end{array}$$

Si impar numerus A, imparem numerum B multiplicans fecerit aliquem AB, factus AB impar erit.

Nam AB a componitur ex Bim. a 15 def 7. pari numero toties accepto, quoties unitas includitur in A etiam impari. b ergo AB est impar. b 23. 9. Q. E. D.

Scholium.

$$\begin{array}{l} B, 12 \\ A, 3. \end{array}$$

(C, 4.

1. Numerus A impar numerum B parem metiens, per numerum parem C eum metitur.

Nam si C impar dicatur, quoniam a $B=AC$, a 9. ex. 7. b erit B impar, contra Hypoth. b 29. 9.

$$\begin{array}{l} B, 15 \\ A, 3 \end{array}$$

(C, 5.

2. Numerus A impar numerum B imparem metiens, per numerum C imparem eum metitur.

Nam si C dicatur par; a erit AC, vel B par, a 28. 9. contra Hypoth.

$$\begin{array}{l} B, 15 \\ A, 3 \end{array}$$

(C, 5.

3. Omnis numerus (A & C) metiens imparem numerum B, est impar.

Nam si utervis A, vel C dicatur par, a erit a 28. 9. B numerus par, contra Hypoth.

PROP. XXX.

$$\begin{array}{l} B, 24 \\ A, 3 \end{array}$$

(C, 8.

$$\begin{array}{l} D, 12 \\ A, 3 \end{array}$$

E, 4.

Si impar numerus A parem numerum B metitur, & illius dimidium D metitur. a hyp. b 1. schol.

a Sit $\frac{B}{A} = C$. b ergo C est numerus par. 29. 9.

Sit igitur $E = \frac{1}{2}C$, erit $Bc = CA d = 2EAe = 2D$. c 9. ex. 7.

f ergo $EA = D$; & g proinde $\frac{D}{A} = E$. Q. E. D. d 1. 2. e hyp.

17. ex 1.

g 7. ex. 7.

PROP.

P R O P. XXXI.

A, 5. B, 8. C, 16. D --- Si impar numerus A ad aliquem numerum B primus sit, & ad illius duplum C primus erit.

a 3 schol. Si fieri potest, aliquis D metiatur A, & C. a ergo D metiens imparem A impar erit, b ideo. 29. 9. que ipsum B paris C semissem metietur. ergo b 30. 9. A, & B non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Sequitur hinc, numerum imparem, qui ad aliquem numerum progressionis duplæ primus est, primum quoque esse ad omnes numeros illius progressionis.

P R O P. XXXII.

1. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16. Numerorum A, B, C, D, &c. à binario duplorum unusquisque pariter par est tantum.

a 6. def. 7. Constat omnes A, B, C, D a pares esse; atque b 20. def. 7. b ÷ nimirum in ratione duplæ, & c proinde quemque minorem metiri majorem per aliquem ex illis. d Omnes igitur B, C, D sunt pariter pares. Sed quoniam A primus est, e nullus extra eos eorum aliquem metietur. Ergo pariter pares sunt tantum. Q. E. D.

P R O P. XXXIII.

A, 30. B, 15. Si numerus A dimidium B D - - E - - habeat imparem, A pariter impar est tantum.

a hyp.

b 9. def. 7. Quoniam impar numerus B a metitur A per 2 c 8. def. 7. parem, b est B pariter impar. Dic etiam pariter d 9. ax. 7. parem. c ergo eum par aliquis D per parem E e 19. 7. metitur, unde $2Bd = Ad = DE$. e quare 2.

E ::

E :: D. B. ergo ut 2 f metitur parem E, g sic D f 6. def. 7.
par imparem B metitur. Q. F. N. g 20. def. 7.

PROP. XXXIV.

A, 24. Si par numerus A, neque à binario
duplus sit, neque dimidium habeat impa-
rem; pariter par est, & pariter impar.

Liquet A esse pariter parem, quia dimidium
imparem non habet. Quia vero si A bisarietur,
& rursus ejus dimidium, & hoc semper fiat, tan-
dem incidemus in aliquem a imparem (quia a 7. def. 7.
non in binarium, quoniam A à binario duplus
non ponitur) is metietur A per parem numerum
(nam b alias ipse A impar esset, contra Hypoth.) b 2 sch. 29.
ergo A est etiam pariter impar, Q. E. D. 9.

PROP. XXXV.

A 8.

4 8

B F G 12.

C 18.

9 6 4 8

D H L K N 27.

Si sint quotcunque numeri dcinceps proportiona-
les A, BG, C, DN, detrahantur autem FG à se-
cundo, & KN ab ultimo, æquales ipsi primo A; erit
ut secundi excessus BF ad primum A, ita ultimi
excessus DK ad omnes A, BG, C ipsum anteceden-
tes.

Ex DN deme NL = BG, & NH = C.

Quoniam DN. C. (HN) a :: HN. BG. a hyp.
(LN) a :: LN. A. (KN) b erit dividendo b 17. 5.
ubique, DH. HN :: HL. LN :: LK. KN. c quare c 12. 5.
DK. C + BG + A :: LK (d BF.) KN. (A.) Q. E. D. d 3. ax. 5.

Coroll.

Hinc e componendo, DN + BG + C. A + e 18. 5.
BG + C :: BG. A.

PROP.

P R O P. XXXVI.

1, A, 2. B. 4. C, 8. D, 16.

E, 31. G, 62. H, 124. L, 248. F, 496.

M, 31.

N, 465.

P----

Q----

Si ab unitate quocunque numeri 1, A, B, C, D, demum exponentur in dupla proportionione, quoad totum compositus E fiat primus & totus hic E in ultimum D multiplicatus faciat aliquem F; factus F erit perfectus

- Sume rotidem, E, G, H, L etiam in proporti-
- a 14. 7. one dupla continue; ergo a ex æquo A. D ::
 b 19. 7. E. L. b ergo AL = DE c = F. d ergo L = $\frac{F}{2}$
 c hyp. quare E, G, H, L, F sunt :: in ratione dupla.
 d 7. ex. 7. Sit G — E = M, & F — E = N. e ideo M, E ::
 e 35. 9. N E + G + H + L. f at M = E. g ergo N =
 f 3. ex. 1. E + G + H + L. h ergo F = 1 + A + B +
 g 14. 5. C + D + E + G + H + L = E + N.
 h 2. ex. 1. Quinetiam quia D k metitur DE (F,) l etiam
 k 7. ex. 7. singuli 1, A, B, C m merientes D, m nec non E,
 l 11. ex. 7. G, H, L metiuntur F. Porro nullus alius eun-
 m 11. 9. dem F metitur. Nam si aliquis, sit P, qui metia-
 n 9. ex. 7. rur F per Q, æ ergo P Q = F = DE. o ergo
 o 19. 7. E. Q :: P. D. ergo cum A primus numerus
 p 13. 9. metiatur D, & p proinde nullus alius P. eundem
 q 20. def 7 metiatur, q consequenter E non metitur Q. qua-
 r 31. 7. re cum E primus ponatur, r idem ad Q primus
 s 23. 7. erit. s ergo E & Q in sua ratione minimi sunt,
 t 21. 7. & t propterea E ipsum P ac Q ipsum D æque
 u 13. 9. metiuntur. u ergo Q est aliquis ipsorum A, B, C.
 x 19. 7. Sit igitur B; ergo cum ex æquo sit B. D :: E. H;
 y 14. 5. x ideoque BH = DE = F = PQ. x adeoque
 Q. B :: H. P. y erit H = P. ergo P est etiam
 aliquis ipsorum A, B, C, &c. contra Hypoth.
 ergo nullus alius præter numeros prædictos eun-
 z 22. def 7. dem F metietur: z proinde F est numerus per-
 fectus. Q. E. D.

LIB. X.

Definitiones.

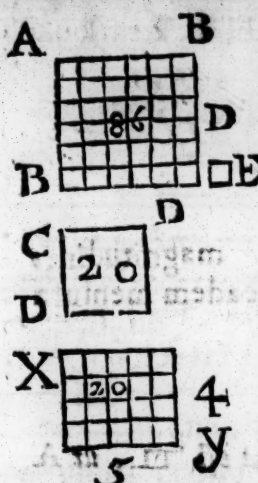
I. Ommensurabiles magnitudines dicuntur, quas eadem mensura metitur.

II. Commensurabilitatis nota est \square , ut A \square B; hoc est, linea A 8 pedum commensurabilis est lineae B 13 pedum; quia D linea unius pedis singulas A & B metitur. Item $\sqrt{18} \square \sqrt{50}$; quia $\sqrt{2}$ singulas $\sqrt{18}$, & $\sqrt{50}$ metitur. Nam $\sqrt{\frac{18}{2}} = \sqrt{9} = 3$; & $\sqrt{\frac{50}{2}} = \sqrt{25} = 5$. quare $\sqrt{18} \cdot \sqrt{50} :: 3 \cdot 5$.

II. Incommensurabiles autem sunt, quorum nullam communem mensuram contingit reperiri.

Incommensurabilitas significatur nota \square , ut $\sqrt{6} \square \sqrt{25}$ (5); hoc est $\sqrt{6}$ incommensurabilis est numero 5, vel magnitudini hoc numero designata; quia harum nulla est communis mensura, ut postea patebit.

III. Rectae lineae potentia commensurabiles sunt, cum quadrata earum idem spatium metiuntur.

Hujusce commensurabilitate nota est \square , ut AB \square CD; h.e. linea AB sex pedum potentia commensurabilis est linea CD, qua exprimitur per $\sqrt{20}$. quia spatium E unius pedum quadrati metitur tam ABq (36) quam rectangulum XY (20) cui aequale est quadratum lineae CD ($\sqrt{20}$). Eadem nota nonnunquam valet potentia tantum commensurabilis.

IV. Incommensurabiles vero potentia, cum quadratis earum nullum spatium, quod sit communis eorum mensura, contingit reperiri.

Hujusmodi incommensurabilitas denotatur sic: $5 \square \vee \sqrt{8}$; hoc est, numeri vel lineae 5, & $\vee \sqrt{8}$ sunt incommensurabiles potentia; quia harum quadrata 25, & $\sqrt{8}$ sunt incommensurabilia.

V. Quae cum ita sint, manifestum est cuicumque rectae propositae, rectas lineas multitudine infinitas, & commensurabiles esse, & incommensurabiles; alias quidem longitudine & potentia, alias vero potentia solum. Vocetur autem proposita recta linea Rationalis.

Hujus nota est ρ .

VI. Et huic commensurabiles, sive longitudine & potentia, sive potentia tantum, Rationales, ρ .

VII. Huic vero incommensurabiles Irrationales vocentur.

Haec denotantur ρ .

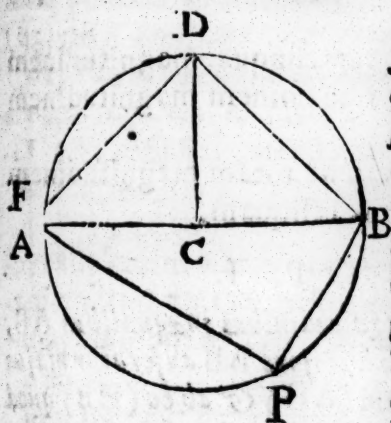
VIII. Et quadratum, quod à proposita recta sit, dicatur Rationale $\rho\nu$.

IX. Et huic commensurabilia quidem Rationalia $\rho\alpha$.

X. Huic vero incommensurabilia, Irrationa-
lia dicantur, $\rho\alpha$.

XI. Et rectæ, quæ ipsa possunt, Irrationa-
les, ρ .

Schol.

Ut postrema 7 de-
finitiones exemplo
aliquo illustrentur,
fit circulus ADBP,
cujus semidiameter
CB; huic inscriban-
tur latera figurarum
ordinatarum, Hexa-
goni quidem BP,
Trianguli AP, qua-
drati BD, pentagoni
FD. Itaque si juxta

5 defn. semidiameter CB sit Rationalis exposita,
numero 2. expressa, cui reliqua BP, AP, BD, FD
comparanda sunt, a erit BP $a = BC = 2$. quare ^{a cor. 15. 4.}
BP est $\rho \sqsupset BC$, juxta 6. def. Item AP $b = \sqrt{12}$ ^{b 67. 1.}
(nam ABq (16) — BPq (4) = 12) quare AP
est $\rho \sqsupset BC$, etiam juxta 6. def. atque APq
(12) est ρv , per def. 9. Porro BD $b = \sqrt{DCq$
+ BCq = $\sqrt{8}$; unde BD est $\rho \sqsupset BC$; & BDq
 ρv . Denique, FDq = $10 - \sqrt{20}$ (ut patebit ex
præxi ad 10. 13. tradenda) erit ρv , juxta 10 def.
& proinde FD = $\sqrt{10 - \sqrt{20}}$ est ρ , juxta 11
defn.

Postulatum.

Postuletur, quamlibet magnitudinem toties
posse multiplicari, donec quamlibet magni-
tudinem ejusdem generis excedat.

Axiomata.

1. **M**agnitudo quoruncque magnitudines metiens, compositam quoque ex ipsis metitur.

2. Magnitudo quamcunque magnitudinem metiens, metitur quoque omnem magnitudinem quam illa metitur.

3. Magnitudo metiens totam magnitudinem & ablatam, metitur & reliquam.

P R O P. I.

B ^E | *Duabus magnitudinibus inaequalibus AB,*
I ^G | *C propositis, si à majore AB auferatur majus*
H | *quam dimidium (AH) & ab eo (HB) quod*
F | *reliquum est, rursus detrahatur majus quam*
 | *dimidium (HI,) & hoc semper fiat; relin-*
 | *quetur tandem quaedam magnitudo IB, quae*
 | *minor erit proposita minore magnitudine C.*

a post. 10.

a Accipe C toties, donec ejus multiplex DE proxime excedat AB; sinque
 ACE DF = FG = GE = C. Deme ex AB plusquam
 quam dimidium AH, & à reliquo HB plusquam
 dimidium HI; & sic deinceps, donec partes AH,
 HI, IB æque multæ sint partibus DF, FG, GE.
 Jam liquet FE, quæ non minor est quam $\frac{1}{2}$ DE,
 majorem esse quam HB, quæ minor est quam
 $\frac{1}{2}$ AB \supset DE. Pariterque GE quæ non minor
 est quam $\frac{1}{2}$ FE, major est quam IB \supset $\frac{1}{2}$ HB. et-
 go C, vel GE \sqsubset IB. Q. E. D.

Idem demonstrabitur, si ex AB auferatur di-
 midium AH, & ex reliquo HB rursus dimidium
 HI, & ita deinceps.

P R O P.

PROP. II.

*Si duabus magnitudinibus inaequalibus
propositis (AB, CD) detrahatur semper
minor AB de maiore CD, altera quadam
detractione, & reliqua minime præceden-
tem metiatur; incommensurabiles erunt
ipsæ magnitudines.*

*Si fieri potest, sit aliqua E communis
mensura. Quoniam igitur AB detracta
ex CD, quoties fieri potest, relinquit ali-
quam FD se minorem, & FD ex AB re-
linquit GB, & sic deinceps, a tandem re-
linquetur aliqua GB < E. ergo E b metiens AB, b hyp.
& ideoque CF, b & totam CD, d etiam reliquam c 2. ax. 10.
FD metitur, c proinde & AG; d ergo & reliquam d 3. ax. 10.
GB, seipsa minorem. Q. E. A.*

PROP. III.

*Duabus magnitudinibus commensurabi-
libus datis, AB, CD, maximam earum
communem mensuram FB reperire.*

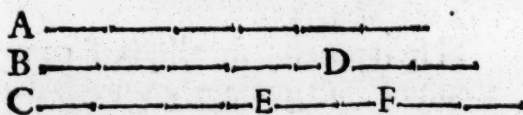
*Deme AB ex CD, & reliquum ED
ex AB, & FB ex ED, donec FB metiatur
ED; (quod tandem fiet, a quia per Hyp. a 2. 10.
AB < CD) erit FB quaesita.*

*Nam FB b metitur ED, c ideoque ip- b constr.
sam AF; sed & seipsam, d ergo etiam c 2. ax. 10.
AB, & c propterea CE, d adeoque & to- d 1. ax. 10.
tam CD. Proinde FB communis est
mensura ipsarum AB, CD. Dic G communem
quoque esse mensuram, hac maiorem; ergo G
metiens AB, & CD, e metitur CE, & f reliquam e 2. ax. 10.
ED, e ideoque AF, & f proinde reliquam FB, f 3. ax. 10.
major minorem. Q. E. A.*

Coroll.

Hinc, magnitudo metiens duas magnitudines, metitur & maximam earum mensuram communem.

P R O P. IV.

Tribus magnitudinibus commensurabilibus datis A, B, C; maximam earum mensuram communem invenire.

a 3. 10. *a* Inveni D maximam communem mensuram duarum quarumcunque A, B; *a* item E ipsarum D & C maximam communem mensuram; erit E quaesita.

b constr. & 2. ax. 10. *a* Nam perspicuum est E metiens D & C **b** metiri tres A, B, C. Puta aliam F hac majorem **c cor. 3. 10.** easdem metiri. *c* ergo F metitur D; *c* proinde & E, ipsorum D, C maximam communem mensuram, major minorem. Q. E. A.

Coroll.

Hinc quoque, magnitudo metiens tres magnitudines, metitur quoque maximam earum communem mensuram.

P R O P. V.

A ————— D. 4. *Commensurabiles magnitudines A, B inter*
 C ————— F. 1. *se rationem habent, quam numerus ad numerum.*
 B ————— E. 3.

a 3. 10. *a* Inventa C ipsarum A, B maxima communi mensura; quoties C in A & B, toties I continueatur in numeris D & E. **b ergo C. A :: 1. D;** **b 20. def. 7.** quare inverse A. C :: D. 1. *b* atqui etiam C. B ::

B :: I. E. c ergo ex æquali A.B :: D. E :: N.N. c 22. 5.
Q.E.D.

PROP. VI.

E ————— E.1. Si duæ mag-
A ————— C.4. nitudines A, B
B ————— D.3. inter se propor-
tionem habeant, quam numerus C ad numerum D;
commensurabiles erunt magnitudines A, B.

Qualis pars est i numeri C, a talis fiat E ip. a sch.10.6.
sius A. Quoniam igitur E.A b :: I. C. atq; A. B b constr.
c :: C. D; d ex æquo erit E. B :: I. D. ergo c hyp.
quum i e metiatur numerum D, f etiam E meti- d 22. 5.
tur B; sed & ipsum A g metitur. h ergo A □ B. e 5. ax 7.
Q.E.D. f 20. def. 7.
g constr.
h 1. def. 10.

PROP. VII.

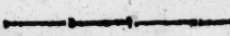
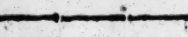
A ————— Incommensurabiles
B ————— magnitudines A, B in-
ter se proportionem non habent, quam numerus ad
numerum.

Dic A. B :: N. N. a ergo A □ B, contra a 6. 10.
Hypoth.

PROP. VIII.

A ————— Si duæ magnitudines
B ————— A, B inter se proportio-
nem non habeant, quam numerus ad numerum, in-
commensurabiles erunt magnitudines.

Put a A □ B a ergo A.B :: N. N, contra a 5. 10.
Hypoth.

A *Quæ à rectis lineis longitu-*
 B *dine commensurabilibus sunt*
 E, 4. *quadrata, inter se proportio-*
 F, 3. *nem habent, quam quadratus*
numerus ad quadratum numerum: & quadrata in-
ter se proportionem habentia, quam quadratus nume-
rus ad quadratum numerum, & latera habebunt
longitudine commensurabilia. Quæ vero à rectis
lineis longitudine incommensurabilibus sunt qua-
drata, inter se proportionem non habent, quam qua-
dratus numerus ad quadratum numerum: & qua-
drata inter se proportionem non habentia, quam qua-
dratus numerus ad quadratum numerum, neque la-
tera habebunt longitudine commensurabilia.

1. Hyp. A. B. Dico Aq. Bq :: Q. Q.
 a per 5. 10. Nam a sit A. B :: num. E. num. F. ergo
 b 20. 6. $Aq \left(b \frac{A}{B} \text{ bis} \right) c = \frac{E}{F} \text{ bis. } d = \frac{Eq}{Fq} \text{ e ergo Aq.}$
 c sch. 23. 5. $Bq \left(b \frac{A}{B} \text{ bis} \right) c = \frac{E}{F} \text{ bis. } d = \frac{Eq}{Fq} \text{ e ergo Aq.}$
 d 11. 8. Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Q. E. D.
 e 11. 5. 2. Hyp. Aq. Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Dico A

f 20. 6. B. Nam $\frac{A}{B} \text{ bis} \left(f \frac{Aq}{Bq} \right) g = \frac{Eq}{Fq} \quad h = \frac{E}{F}$
 g hyp. bis, i ergo A. B :: E. F :: N. N. k quare A
 h 11. 8. B. Q. E. D.

i sch. 23. 5. 3. Hyp. A B. Nego esse Aq. Bq :: Q. Q.
 k 6. 10. Nam dic Aq. Bq :: Q. Q. Ergo A B, ut
 modo ostensum est, contra Hypoth.

4. Hyp. Non Aq. Bq :: Q. Q. Dico A
 B. Nam puta A B; ergo Aq. Bq :: Q. Q. ut
 modo diximus, contra Hypoth.

Coroll.

Lineæ sunt etiam ; at non contra. Sed
 lineæ non sunt idcirco . Lineæ vero
 sunt etiam .

P R O P. X.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint (C. A :: B. D;) prima vero C secunda A fuerit commensurabilis; & tertia B quarta D commensurabilis erit. Et si prima C secunda A fuerit incommensurabilis, & tertia B quarta D incommensurabilis erit.

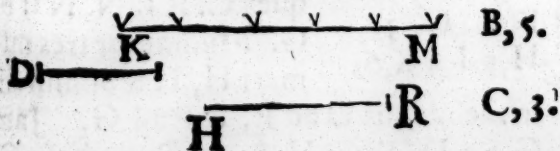
C A B D Si C \square A, a ideo erit C. A :: N. a 5. 10.
N :: B. D. b ergo B \square D. Sin C b 6. 10.
 \square A, ergo c non erit C. A :: N. N :: B. D. c 7. 10.
d quare B \square D. Q. E. D. d 8. 10.

L E M M A 1.

Duos numeros planos invenire, qui proportionem non habeant, quam quadratus numerus ad quadratum numerum.

Huic Lemmati satisfaciunt duo quilibet numeri plani non similes, quales sunt numeri habentes proportionem superparticularem, vel superbipartientem, vel duplam; vel etiam duo quivis numeri primi. vid. Schol. 27. 8.

L E M M A 2.

Invenire lineam HR, ad quam data recta linea KM fit in ratione datorum numerorum B, C.

a Divide KM in partes æquales æque multas a scb. 10. 6. unitatibus numeri B. harum tot, quot unitates sunt in numero C, b component rectam HR. b 3. 1. liquet esse KM. HR :: B. C.

L E M M A 3.

Invenire lineam D, ad cujus quadratum data recta KM quadratum fit in ratione datorum numerorum B, C,

Fac

a 2. lem. 10. Fac B. C a :: KM. HR. ac inter KM, & HR
 10. b Inveni mediam proportionalem D. Erit KMq.
 b 13. 6. Dq c :: KM. HR d :: B. C.

c 20. 6.
 d constr.

P R O P. XI.

A ————— B. 20. *Proposita recta*
 E ————— C. 16. *linea A invenire*
 D ————— *duas rectas lineas*
incommensurabiles, alteram quidem D longitudine
tantum, alteram vero E etiam potentia.

a 2 lem. 10. 1. Sume numeros B, C, a ita ut non sit B. C ::
 10. Q. Q. b fiatque B. C :: Aq. Dq. c liquet A \square
 b 3 lem. 10. D. Sed Aq d \square Dq. Q. E. F.
 10. 2. d Fac A. E :: B. D. Dico Aq \square Eq.
 c 9. 10. Nam A. D e :: Aq Eq. ergo cum A \square D,
 d 6. 10. ut prius, ferit Aq \square Eq. Q. E. F.

d 13. 6.
 e 20. 6.
 f 10. 10.

P R O P. XII.

Qua (A, B) eidem magnitudini C
sunt commensurabiles, & inter se sunt
commensurabiles.

a 5. 10.

Quia A \square C, & C \square B, a sit A,

b 4. 8.

D, 18. E, 8. C :: N N :: D. E. at-
 F, 2. G, 3. que C. B :: N. N :: F.
 A B C H, 5. I, 4. K, 6. G. b sumantur tres nu-
 meri H, I, K minime ::
 in rationibus D ad E, & F ad G. Jam

c constr.

quia A. C e :: D. E e :: H. I. ac C. B e :: F. G.
 d 22. 5. e :: I. K. d erit ex æquali A. B :: H. K :: N. N.
 e 6. 10. e ergo A \square B. Q. E. D.

Schol.

Hinc, omnis recta linea rationali linea
 a 2. 10. & commensurabilis, est quoque β rationalis. Et
 def 6. omnes rectæ rationales inter se commensurabi-
 les sunt, saltem potentia. Item, omne spatium
 def. 9. rationali spatio commensurabile, est quoque ra-
 tionale; & omnia spatia rationalia inter se com-
 men-

mensurabilia sunt. Magnitudines vero, quarum altera est rationalis, altera irrationalis, sunt inter def. 7. & 10 se incommensurabiles.

PROP. XIII.

A ————— Si sint duæ magnitudines A,
C ————— B; & altera quidem A eidem
B ————— C sit commensurabilis, altera
vero B incommensurabilis, incommensurabiles erunt
magnitudines A, B.

Dic B \sqsupset A. ergo cum C \sqsupset A, b erit C a hyp.
 \sqsupset B, contra Hypoth. b 12. 10.

PROP. XIV.

Si sint duæ magnitudines commensurabiles A, B; altera autem ipsarum A magnitudini cuiuspiam C incommensurabilis fuerit; & reliqua B eidem C incommensurabilis erit.

Putā B \sqsupset C. ergo cum A \sqsupset B, a hyp.
A B C b erit A \sqsupset C, contra Hyp. b 12. 10.

PROP. XV.

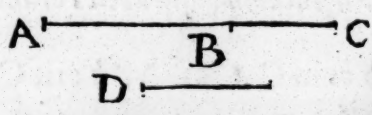
A ————— Si quatuor rectæ li-
B ————— neæ proportionales fue-
C ————— rint (A B :: C. D ;)
D ————— prima vero A tanto plus

possit quam secunda B, quantum est quadratum rectæ lineæ sibi commensurabilis longitudine; & tertia C tanto plus poterit, quam quarta D, quantum est quadratum rectæ lineæ sibi longitudine commensurabilis. Quod si prima A tanto plus possit quam secunda B, quantum est quadratum rectæ lineæ sibi incommensurabilis longitudine; & tertia C tanto plus poterit, quam quarta D, quantum est quadratum rectæ lineæ sibi longitudine incommensurabilis. a hyp.

Nam quia A. B a :: C. D. b erit Aq. Bq :: b 22. 6.
Cq. Dq. c ergo dividendo Aq—Bq. Bq :: Cq—
Dq. c 17. 5.

- d 22. 6. Dq. Dq. d quare $\sqrt{}$: Aq—Bq. B :: $\sqrt{}$: Cq—Dq
 e cor. 4. 5. D. c invertendo igitur B. $\sqrt{}$: Aq—Bq :: D. $\sqrt{}$:
 f 22. 5. Cq—Dq. feigo ex æquali A. $\sqrt{}$: Aq—Bq ::
 C. $\sqrt{}$: Cq—Dq. proinde si A \square , vel $\square \sqrt{}$
 g 10. 10. Aq—Bq, g erit similiter C \square , vel $\square \sqrt{}$:
 Cq—Dq. Q. E. D.

P R O P. XVI.

A C Si duæ magnitudines
 commensurabiles AB,
 BC componentur, &
 tota magnitudo AC utrique ipsarum AB, BC com-

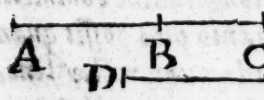
mensurabilis erit: quod si tota magnitudo AC uni
 ipsarum AB, vel BC commensurabilis fuerit; &
 quæ à principio magnitudines AB, BC commensu-
 rabiles erunt.

- a 3. 10. 1. Hyp. a Sit D ipsarum AB, BC communis
 b 1. ax 10. mensura. b ergo D metitur AC, c ergo AC \square
 c 1. def 10. AB, & BC. Q. E. D.
 2. Hyp. a Sit D communis mensura ipsarum
 d 3. ax. 10. AC, AB; d ergo D metitur AC—AB (BC);
 c proinde AB \square BC. Q. E. D.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus
 composita, commensurabilis sit alteri ipsarum,
 eadem & reliquæ commensurabilis erit.

P R O P. XVII.

A C Si duæ magnitudines in-
 commensurabiles AB, BC
 componentur, & tota magni-
 tudo AC utrique ipsarum AB, BC incommensura-
 bilis erit: Quod si tota magnitudo AC uni ipsa-
 rum AB incommensurabilis fuerit, & quæ à prin-
 cipio magnitudines AB, BC incommensurabiles
 erunt.

1. Hyp.

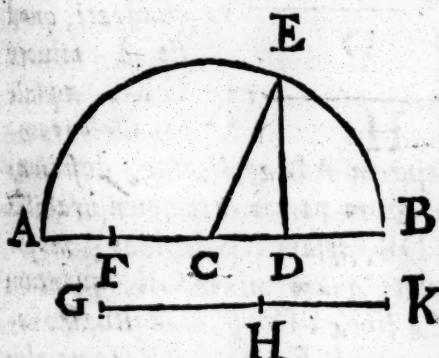
1. Hyp. Si fieri potest, sit D ipsarum AC, AB communis mensura. a ergo D metitur a 3. ax. 10. AC—AB (BC) b ergo AB \sqsupset BC, contra b 1. def. 10. Hypoth.

2. Hyp. Dic AB \sqsupset BC. c ergo AC \sqsupset c 16. 10. AB, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus composita, incommensurabilis sit alteri ipsarum, eadem & reliquæ incommensurabilis erit.

PROP. XVIII.

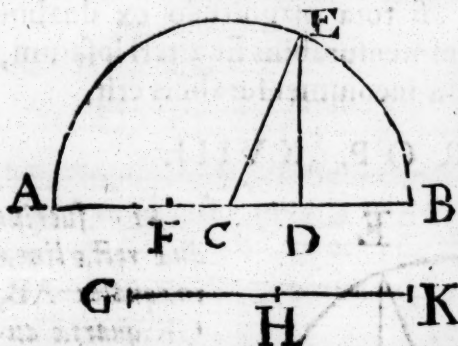
Si fuerint
duæ rectæ lineæ
inaequales AB,
GK; quartæ au-
tem parti qua-
drati, quod sit à
minori GK, æ-
quale parallelo-
grammū ADB
ad majorem AB

applicetur, deficiens figura quadrata, & in partes AD, DB longitudine commensurabiles ipsam dividat; major AB tanto plus poterit quam minor GK, quantum est quadratum rectæ lineæ FD sibi longitudine commensurabilis. Quod si major AB tanto plus possit, quam minor GK, quantum est quadratum rectæ lineæ FD sibi longitudine commensurabilis; quartæ autem parti quadrati, quod sit à minori GK, æquale parallelogrammum ADB ad majorem AB applicetur, deficiens figura quadrata, in partes AD, DB longitudine commensurabiles a 10. 1.
ipsam divider. b 28. 6.

a Bileca GK in H, & b fac rectang. ADB = c 8. 2.
GHq: abscinde AF = DB. Estque ABq c = d constr. &
4 ADB d (4 GHq, vel GKq) + FDq. Jam 4. 2.
primo

- e 16. 10. primo, Si $AD \perp DB$, erit $AB \perp DB$ e 16. 10.
 f constr. 2 DB f (AF + DB, vel AB — FD) g ergo
 g cor. 16. AB \perp FD. Q. E. D. Sin secundo, AB \perp
 10. FD, h erit ideo AB \perp AB — FD (2 DB)
 h cor. 16. k ergo AB \perp DB. l quare AD \perp DB,
 10. Q. E. D.
 k 12. 10.
 l 16. 10.

PROP. XIX.

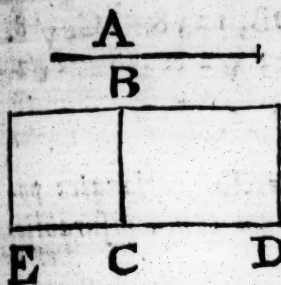

Si fuerint
 duæ rectæ lineæ
 inæquales, AB,
 GK; quæ
 autem parti
 quadrati, quod
 sit à minore
 sit à minore
 GK, æquale
 parallelogram-

mun ADB ad maiorem AB applicetur, deficiens
 figura quadrata; & in partes incommensurabiles
 longitudine AD, DB, ipsam AB dividat; major
 AB tanto plus poterit, quam minor GK, quantum
 est quadratum rectæ lineæ FD, sibi longitudine in-
 commensurabilis. Quod si major AB tanto plu-
 possit, quam minor GK, quantum est quadratum re-
 ctæ lineæ FD sibi longitudine incommensurabilis;
 quæ autem parti quadrati, quod sit à minore
 GK, æquale parallelogrammun ADB ad maiorem
 AB applicetur, deficiens figura quadrata; in partes
 longitudine incommensurabiles AD, DB ipsam AB
 dividet.

- Facta puta, & dicta eadem, quæ in præce-
 denti. Itaque primo, Si $AD \perp DB$, a erit pro-
 b 13. 10. pterea AB \perp DB; b quare AB \perp 2 DB
 (AB — FD) c ergo AB \perp FD. Q. E. D.
 c cor. 17. Secundo, Si AB \perp FD; c ergo AB \perp
 10. AB — FD (2 DB); d quare AB \perp DB, &
 d 13. 10. e proinde AD \perp DB. Q. E. D.
 e 17. 10.

PROP. XX.

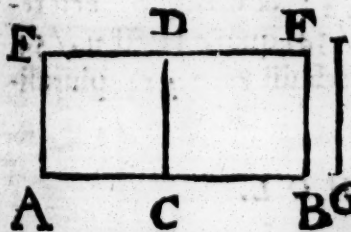
Quod sub rationalibus
longitudine commensura-
bilibus rectis lineis BC,
CD, secundum aliquem
prædictorum modorum,
continetur rectangulum
BD, rationale est.

Exponatur A, p. & a de- a 46. 1.
scribatur BE quadratum ex BC. Quoniam DC.
CE (BC) b :: BD. BE. & DC c \square BC; d e- b 1. 6.
rit rectang. BD \square quad. BE. ergo quum quad. c hyp.
BE e \square Aq; f erit BD \square Aq. proinde re- d 10. 10.
tang. BD est p. Q. E. D. e hyp. & 9.

Not. Tria sunt genera linearum rationalium in- des. 10.
ter se commensurabilium. Aut enim duarum linea- f 12. 10.
rum rationalium longitudine inter se commensura-
bilium altera æqualis est expositæ rationali; aut neu-
tra rationali expositæ æqualis est, longitudine tamen
ei utraque est commensurabilis; aut denique utraque
expositæ rationali commensurabilis est solum poten-
tia. Hi sunt modi illi, quos innuit præsens theo-
rema.

In numeris, sit BC, $\sqrt{8}$ ($2\sqrt{2}$) & CD, $\sqrt{18}$
($3\sqrt{2}$), erit rectang. BD = $\sqrt{144} = 12$.

PROP. XXI.

Si rationale DB
ad rationalem DC
applicetur, latitudi-
nem CB efficit ratio-
nalem, & ei DC ad
quam applicatum est

DB, longitudine commensurabilem. a 1. 6.

Exponatur G, p. & describatur DA quadra. b hyp.
tum ex BC. quoniam BD. DA a :: BC. CA; c sch. 12. 10
atque, BD. DA b sunt p. x, c ideoque \square ; d erit d 10. 10.

BC

c sch. 12. 10 $BC \sqsubset CA$. at CD (GA) b est p. e ergo BC est p. Q. E. D.

In numeris, sit rectang. DB, 12; & DC, $\sqrt{8}$. erit CB, $\sqrt{18}$. atqui $\sqrt{18} = 3\sqrt{2}$. & $\sqrt{8} = 2\sqrt{2}$.

L E M M A.

A ———
B ———
C ———

Duas rectas rationales potentia solum commensurabiles invenire.

a 11. 10. Sit A exposita p. a Sume $B \sqsubset A$, a & $C \sqsubset B$. b sch. 12. 10 b liquet B, & C esse quasitas.

P R O P. XXII.

Quod sub rationalibus DC, CB potentia solum commensurabilibus rectis lineis contineatur rectangulum DB, irrationale est; & recta

linea H ipsum potens, irrationalis; vocetur autem Media.

Sit G exposita p. & describatur DA quadratum ex DC; sitque $Hq = DB$. Quoniam AC: CB a :: DA. DB. b atque AC \sqsubset CB, c erit DA \sqsubset DB (Hq.) d atqui Gq \sqsubset DA. e ergo Hq \sqsubset Gq. f ergo H est p. Q. E. D. vob d hyp. & 9. cetur autem Media, quia AC. H :: H. CB. def. 10.

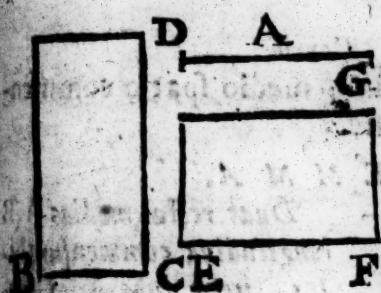
In numeris, sit DC, 3; & CB, $\sqrt{6}$. erit rectangulum DB (Hq) $\sqrt{54}$. quare H est $\sqrt{54}$. f def. 11. 10 Medix nota est μ , Medii vero $\mu\gamma$; pluraliter $\mu\alpha$.

S C H O L.

Omne rectangulum, quod potest contineri sub duabus rectis rationalibus potentia solum commensurabilibus, est Medium; quamvis contineatur sub duabus rectis irrationalibus: atque omne

ane Medium potest contineri sub duabus rectis rationalibus potentia tantum commensurabilibus, ut exemp. gr. $\sqrt{24}$ est $\mu\nu$. quia continetur sub $\sqrt{3}$; & $\sqrt{8}$, qui sunt ρ η . et si posset contineri sub $\nu\sqrt{6}$, & $\nu\sqrt{96}$ irrationalibus; nam $\sqrt{24} = \nu\sqrt{576} = \nu\sqrt{6}$ in $\nu\sqrt{96}$.

PROP. XXIII.

Quod (BD) a media A fit, ad rationalem BC applicatum, latitudinem CD rationalem efficit, & ei BC, ad quam applicatum est BD longitudine incommensurabilem.

Quoniam A est μ , a erit Aq rectangulo ali- a sch. 12. 10
cui (EG) æquale contento sub E-F, & F-G b 1. ax. 1.
 ρ η . b ergo BD = EG. c quare BC.EF :: FG. c 14. 6.
CD. d ergo BCq. EFq :: FGq. CDq. sed BCq, d 22. 6.
& EFq e sunt $\rho\alpha$, f ideoque η . g ergo FGq η e hyp.
CDq. Ergo quum FG sit ρ , b erit CD ρ . Por. f sch. 12. 10
ro, quia EF. FG k :: EFq. EG (BD;) ob g 10. 10.
EF η FG, l erit EFq η BD. verum EFq h sch. 12. 10
m η CDq. n ergo rectang. BD η CDq. k 1. 6.
quum igitur CDq. BD o :: CD. BC. perit CD l 10. 10.
 η BC. ergo, &c. m sch. 12. 10.

PROP. XXIV.

Media A n 13. 10.
commensurabilis o 1. 6.
B, media est. p 10. 10.
Ad CD ρ
a fac rectang.
CE = Aq; a & a 11. 6.
rectang. CF =
Bq. Quoniam b hyp.

Aq (CE) est $\mu\nu$, b & CD ρ , c erit latitudo c 23

DE

d 1. 6. DE \perp CD. Quoniam vero CE. CF a
e hyp. ED. DF, & GE \perp CF, ferit BD \perp DF.
f 10. 10. g ergo DF est \perp CD. h ergo rectang. CF
g 2. & 13. (Bq) est μ & proinde Best μ . Q. E. D.

10. Nota quod signum \perp perumque valet poten-
h 22, 10. tia tantum commensurabile, ut in hac demonstrati-
ne, & in preced. & c. quod intellige, ut ex usu erit,
& juxta citationes.

Coroll.

Hinc liquet spatium medio spatio commen-
surabile medium esse.

L E M M A.

A _____ Duas rectas medias A, B
B _____ longitudine commensurabi-
C _____ les; item duas A, C po-
tentia tantum commensurabiles invenire.

a lem. 22. a Sit A μ quævis; sume b B \perp A; c & C \perp A.
10. & 13. 6 d Factum esse liquet.

b 2. lem. 10

10.

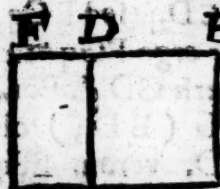
c 3. lem 10

10.

d constr.

& 24. 10.

P R O P. XXV.

Quod sub DC, CB medi-
longitudine commensurabilium
rectis lineis continetur rectang-
lum DB, mediam est.

Super DC contruatur qua-
dratum DA. Quoniam AC.
(DC) CB a :: DA. DB. & DC

a 1. 6.

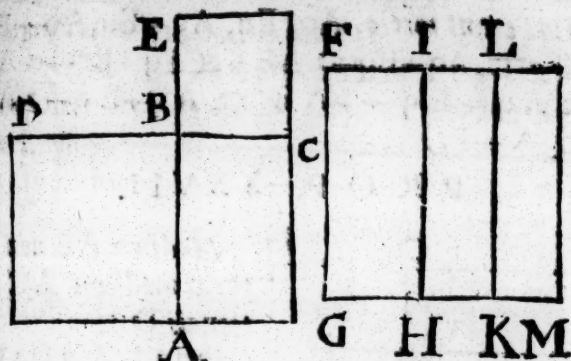
b 10. 10.

c 24. 10.

Q. E. D.

P R O P.

PROP. XXVI.

Quod sub mediis potentia tantum commensurabilibus rectis lineis AB, BC continetur rectangulum AC, vel rationale est, vel medium.

Super rectas AB, BC describe quadrata AD, CE, atque ad FG ρ , b fac rectangula FH = AD, b & IK = AC, a b & LM = CE.

Quadrata AD, CE, hoc est, rectangula FH, LM ϵ sunt $\mu\alpha$, & \sqcap ; ergo eandem habentes rationem GH, KM sunt $d\rho$, & $e\sqcap$. f ergo GH x KM est $\rho\gamma$. atqui quia AD, AC, CE, hoc est FH, IK, LM ϵ sunt \div ; & b proinde GH, HK, KM etiam \div , k erit HK ϵ = GH x KM; l ergo HK est ρ ; vel \sqcap , vel \sqcap IH (GF;) si \sqcap , m ergo rectang. IK vel AC est $\rho\gamma$. Sin \sqcap . n ergo AC est $\mu\gamma$. Q. E. D.

LEMMA.

Erunt primo Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq \sqcap ; a 10.
Erunt secundo, Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq \sqcap 16. 6.
AE, & 2 AE. Nam A. E b :: Aq. AE b :: AE. b i.
Eq. ergo cum A ϵ \sqcap E. d erit Aq \sqcap AE, e & c hyp i
2 AE. item Eq d \sqcap AE, e & 2 AE. c quare cum d 10. 10.
Aq + Eq \sqcap Aq, & Eq; & Aq - Eq \sqcap Aq, & i 4. 9.
O 2 Eq,

f 14. 10. Eq, ferunt $Aq + Eq$, f & $Aq - Eq \sqsubset AE$, & 2 AE.

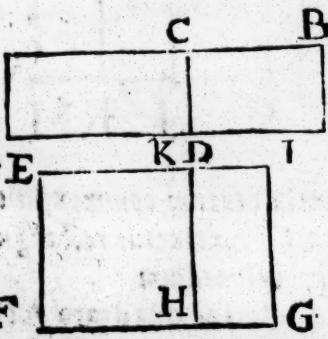
Hinc erunt tertio, Aq , Eq , $Aq + Eq$, $Aq - Eq$, 2 AE $g \sqsubset Aq + Eq + 2 AE$; & $Aq + Eq - 2 AE$.

g 14.10. & g & $Aq + Eq + 2 AE \sqsubset Aq + Eq - 2 AE$.

17. 10. $b(Q. A - E.)$

h cor. 7.20.

PROP. XXVII.

2 cor. 16.6. ΔE Medium AB non superat medium AC rationali DB.

Ad EF p , a fac EG = AB, a & EH = AC Rectangula AB, AC, hoc est, EG, EH b sunt μa , c ergo FG, & FH sunt p \sqsubset EF.

d 3. ax. 1. itaque si KG, d id est DB sit $p v$. e erit HG \sqsubset e 21. 10. HK; fquare HG \sqsubset FH. g ergo FG \sqsubset FHq. f 13. 10. sed FH est p . h ergo FG est p . verum prius glem. 26. erat FG p . Quæ repugnant.

10.

SCHOL.

b sch. 12.10

a hyp.

b cor. 16.

10.

c sch. 12.10

a sch 12.10

b 16. 10.

c sch. 12.10

1. Rationale AE superat rationale AD rationali CE.

Nam AE a \sqsubset AD; b ergo AE \sqsubset CE. c quare CE est $p v$. Q. E. D.

2. Rationale AD cum rationali CF facit rationale AF.

Nam AD a \sqsubset CF; b quare AF \sqsubset AD, & CF. c proinde AF est $p v$. Q. E. D.

PROP. XXVIII.

Medias invenire (C, & D) qua rationale CD contineant.

a Sume A, & B p^r \square . b fac A. C :: a lem. 21.

C. B. c atque A. B :: C. D. Dico 10.

factum. Nam AB (Cq) d est $\mu\nu$; b 13. 6.

d unde C est μ . quum vero A. B e :: c 12. 6.

C. D, ferit C \square D. g ergo D est μ . d 22. 10.

A C B D porro permutando A. C :: B. D. e hoc e constr.

est C. B :: B. D. b ergo Bq = CD. f 10. 10.

atqui Bq e est p^r y. h ergo CD est p^r y. Q. E. F. g 24. 10.

In numeris, sit A, $\sqrt{2}$, & B, $\sqrt{6}$. ergo C est h 17. 6.

$\sqrt{12}$. fac $\sqrt{2} \cdot \sqrt{6} :: \sqrt{12}$. D. vel $\sqrt{4} \cdot \sqrt{3}$ h sch. 12. 10

36 :: $\sqrt{12}$. D. erit D, $\sqrt{108}$. atqui $\sqrt{12}$ in

$\sqrt{108} = \sqrt{1296} = \sqrt{36} = 6$. ergo CD est 6.

item C. D :: 1. $\sqrt{3}$. quare C \square D.

PROP. XXIX.

Medias invenire potentia tantum commensurabiles D, & E, qua medium DE contineant.

a Sume A, B, C p^r \square . Fac A. D a lem. 21.

b :: D. B. c & B. C :: D. E. Dico 10.

factum. : b 13. 6.

Nam AB d = Dq & AB e est $\mu\nu$; c 12. 6.

A D B C E ergo D est μ . & B f \square C. g ergo d 17. 6.

D \square E. h ergo E est μ . porro, e 22. 10.

B. Cf :: D. E, & permutando B. D :: C. E. f constr.

k hoc est D. A :: C. E. l ergo DE = AC. Sed g 10. 10.

AC m est $\mu\nu$. ergo DE est $\mu\nu$. Q. E. D. h 24. 10.

In numeris sit A, 20; & B, $\sqrt{200}$; & C, $\sqrt{80}$. k constr. &

Ergo D est $\sqrt{\sqrt{80000}}$; & E $\sqrt{12800}$. Ergo cor. 4. 5.

DE = $\sqrt{\sqrt{1024000000}} = \sqrt{32000}$. & D. E l 16. 6.

:: $\sqrt{10}$. 2. quare D \square E. m 22. 6.

S C H O L.

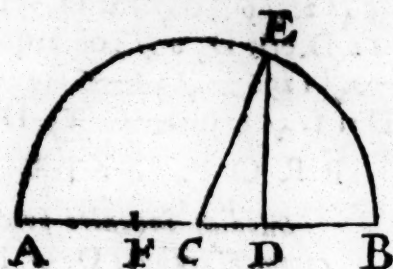
A, 6. C, 12.
 B, 4. D, 8.
 $\overline{AB}, 24.$ $\overline{CD}, 96.$

A, 6. C, 5.
 B, 4. D, 8.
 $\overline{AB}, 24.$ $\overline{CD}, 40.$

Invenire duos numeros planos similes vel dissimiles.

Sume quoscunque quatuor numeros proportionales, $A. B :: C. D.$ liquet AB , & CD esse similes planos. Planos autem dissimiles quoscunque reperies ope scholii 27. 8.

L E M M A.

1. Duos numeros quadratos (DEq & CDq) invenire, ita ut compositum ex ipsis (CEq) quadratus etiam sit.

Sume AD , DB numeros planos similes (quorum ambo pares sint, vel ambo impares) nimirum $AD, 24.$ & $DB, 6.$ Horum summa, (AB) est 30; differentia (FD) 18, cujus semissus (CD) est 9. ^a 18. 8. Habent vero plani similes AD , DB unum medium numerum proportionalem, nempe DE . patet igitur singulos numeros CE , CD , DE rationales esse; proinde CEq (^b $CDq + DEq$) est numerus quadratus requisitus.

Facile itaque inveniuntur duo numeri quadrati, quorum excessus sit quadratus, vel non quadratus numerus. nempe ex eadem constructione, ^c 3. 4x. 1. erit $CEq - CDq = DEq$.

Quod si AD , DB sint numeri plani dissimiles,

les, non erit media proportionalis (DE) numerus rationalis; proinde quadratorum CEq, CDq excessus (DEq) non erit numerus quadratus.

LEMMA 2.

2. Duos numeros quadratos B, C invenire, ita ut compositus ex ipsis D, non sit quadratus. item, quadratum numerum A dividere in duos numeros B, C non quadratos.

A, 3. B, 9. C, 36. D, 45.

1. Sume numerum quemlibet quadratum B, sitque $C=4B$; & $D=B+C$. Dico factum.

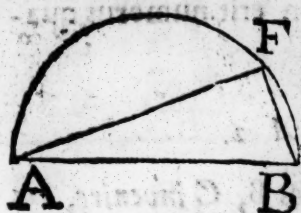
Nam B est \square , ex constr. item quia B. C :: 1. 4 :: \square \square . & erit C etiam quadratus. Sed quoniam B+C. (D) C :: 5. 4 :: non \square . \square b non b cor. 24. 8. erit D numerus quadratus. \square E. F.

A, 36. B, 24. C, 12. D, 3. E, 2. F, 1.

2. Sit A numerus quivis quadratus. Accipe D, E, F numeros planos dissimiles, sitque $D=E+F$. fac D. E :: A. B. & D. F. :: A. C. Dico factum.

Nam quia D. E+F :: A. B+C. & $D=E+F$, & erit $A=B+C$. Jam dic B quadratum esse. a 14. 5. ergo A & B, & c proinde D & E, sunt numeri b 21. def. 7. plani similes, contra Hypoth. idem absurdum sequetur, si C dicatur quadratus. ergo, &c. c 26. 8.

PROP. XXX.

C.... E..... D

Invenire duas rationales
AB, AF potentia tantum
commensurabiles, ita ut ma-
ior AB plus possit, quam mi-
nor AF, quadrato recte ali-
neæ BF longitudine sibi com-
mensurabilis.

a 1. lem.

29. 10.

b 3. lem.

10. 10.

c 1. 4.

d constr.

e 6. 10.

f sch. 12. 10

g 2. 10.

h 31. 3.

k 47. 1.

l 9. 10.

Exponatur AB, p. 4 Su-
me CD, CE numeros quadratos, ita ut CD = CE

(ED) sit non Q. b Fiatque CD.ED :: ABq. AFq.

In circulo super AB diametrum descripto c ap-
tetur AF, ducaturq; BF. Sunt AB, AF, quas peris.

Nam ABq. AFq d :: CD. ED. e ergo ABq

AFq. verum AB est p. f ergo AF est p. sed

quia CD est Q: at ED non Q: g erit AB

AF. porro, ob ang. h rectum AFB, est ABq

k = AFq + BFq; cum igitur ABq, AFq::

GD. ED. per conversionem rationis erit ABq.

BFq :: CD. CE :: Q. Q. l ergo AB

BF. Q. E. F.

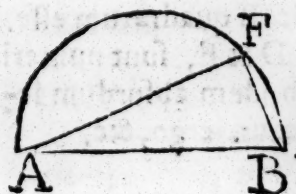
In numeris; sit AB, 6; CD, 9. CE, 4; quare

ED, 5. Fac 9. 5 :: 36. (Q. 6) AFq. erit AFq

20. proinde AF $\sqrt{20}$. ergo BFq = 36 - 20 =

16. quare BF est 4.

PROP. XXXI.

C..... E.... D

Invenire duas rationales
AB, AF potentia tantum
commensurabiles, ita ut ma-
ior AB plus possit, quam mi-
nor AF, quadrato recte ali-
neæ BF sibi longitudine incom-
mensurabilis.

a 2. lem.

29. 10.

Exponatur AB, p. a acci-
pe numeros CE, ED quadratos, ita ut CD = CE

ED sit non Q. & in reliquis imitare constru-
ctionem precedentis. Dico factum.

Nam,

Nam, ut ibi, AB, AF sunt $\rho \sqcap$. Item ABq.
BFq :: C D. E D. ergo cum C D sit non Q.
erunt AB, BF \sqcap . Q. E. F.

b 9. 10.

In numeris, sit AB, 5. C D, 45. CE = 36;
BD = 9. Fac 45. 9 :: 25 (ABq.) 5 (AFq.)
ergo AF = $\sqrt{5}$. proinde BFq = 45 - 25 =
20. quare BF = $\sqrt{20}$.

PROP. XXXII.

A ----- Invenire duas medias
B ----- C, D potentia tantum
C ----- commensurabiles, qua
D ----- rationale CD contine-
ant, ita ut major C plus possit, quam minor D,
quadrato recta linea sibi longitudine commensura-
bilis.

a Accipe A, & B $\rho \sqcap$; ita ut $\sqrt{Aq - Bq} \sqcap$ a 30. 10.
A. b Fiatque A. C :: C. B, c atque A. B :: C. b 13. 6.
D. Dico factum. c 12. 6.

Nam quia A, & d B sunt $\rho \sqcap$, e erit C (f \sqrt{d} constr.
AB) μ . item g ideo C \sqcap D. b ergo D etiam e 22. 10.
u. porro quia A. B d :: C. D; & permutatim A. f 17. 6.
C :: B. D :: C. B; & Bq d est ρv , erit CD g 12. 10.
k (Bq) ρv . Denique quia $\sqrt{Aq - Bq} \sqcap$ h 24. 10.
A, l erit $\sqrt{Cq - Dq} \sqcap$ C. ergo, &c. Sin \sqrt{k} 17. 6.
Aq - Bq \sqcap Aq, erit $\sqrt{Cq - Dq} \sqcap$ C. l 15. 10.

In numeris, sit A, 8; B, $\sqrt{48}$ ($\sqrt{64 - 16}$)
ergo C = $\sqrt{AB} = v \sqrt{3072}$. & D = $v \sqrt{1728}$.
quare CD = $v \sqrt{5308416} = \sqrt{2304}$.

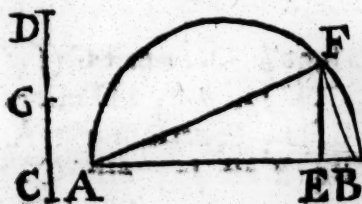
PROP. XXXIII.

A ----- Invenire duas medias
D ----- D, E potentia solum
B ----- commensurabiles, qua
C ----- medium DE contine-
E ----- ant, ita ut major D plus
possit, quam minor E, quadrato recta linea sibi
longitudine commensurabilis.

Sume

- a 30. 10. *a* Sume A , & C ρ , \square ; ita ut $\sqrt{Aq - Cq} \square$
 blem. 21. A, b sume etiam B \square , A , & C ; & fac $A. D ::$
 10. $D. B d :: C. E$. Erunt D , & E quadrata.
 c 13. 6. Nam quoniam A , & C e sunt ρ , e & B \square
 d 12. 6. A & C , f erit B ρ , & D (\sqrt{AB}) g erit μ
 e constr. e Quia vero $A. D :: C. E$. erit permuando $A.$
 f sch. 12. 10 $C :: D. E$. ergo cum A \square C , b erit D \square E .
 g 23. 10. k ergo E est μ . porro, l quia $D. B :: C. E$; l &
 h 10. 10. BC est $\mu\nu$, etiam DE ei m æquale est $\mu\nu$. denique
 k 24. 10. propter $A. C :: D. E$. e quia $\sqrt{Aq - Cq} \square$
 l 22. 10. A , n erit $\sqrt{Dq - Eq} \square$ D . ergo, &c. Sin $\sqrt{Aq - Cq} \square$ A , erit $\sqrt{Dq - Eq} \square$ Eq .
 m 16. 6. In numeris, sit A , 8; C , $\sqrt{48}$; B , $\sqrt{28}$. erit
 n 15. 10. $D \sqrt{3072}$; & $E \sqrt{588}$, quare $D E :: 2 \sqrt{3}$,
 & $DE = \sqrt{1344}$.

PROP. XXXIV.

Invenire duas rectas
 lineas AF, BF potentia
 incommensurabiles, qua
 faciant compositum qui-
 dem ex ipsarum qua-
 dratis rationale, rectan-

- a 31. 10. *a* Reperiantur AB, CD ρ \square ; ita ut $\sqrt{ABq -$
 b 10. 1. $CDq} \square$ AB . b biseca CD in G . c fac rectang.
 c 28. 6. $AEB = GCq$. Super AB diametrum duc se-
 d 12. 6. micirculum AFB . erige perpendicularem EF .
 e cor. 8. 6. $AEB = GCq$. Super AB diametrum duc se-
 & 17. 6. micirculum AFB . erige perpendicularem EF .
 f 7. 5. $AEB = GCq$. Super AB diametrum duc se-
 g 19. 10. micirculum AFB . erige perpendicularem EF .
 h 10. 10. Nam $AE. BE d :: BA \times AE. AB \times BE$. Sed
 k 31. 3. & $BA \times AE e = AFq$; e & $AB \times BE = FBq$. f ergo
 47. 1. $AE. BE :: AFq. FBq$. ergo cum $AE g \square$
 l constr. EB , b erit $AFq \square$ FBq . Quinetiam ABq
 m 1. ax 1. ($k AFq + FBq$) l est $\rho\nu$. denique $EFq l =$
 n 22. 10. $AEB l = CGq$. m ergo $EF = CG$. ergo $CD \times$
 o 24. 10. $AB = 2 EF \times AB$. atqui $CD \times AB n$ est $\mu\nu$.
 p sch 22. 6. o ergo $AB \times EF, p$ vel $AF \times FB$, est $\mu\nu$. Q. E. D.

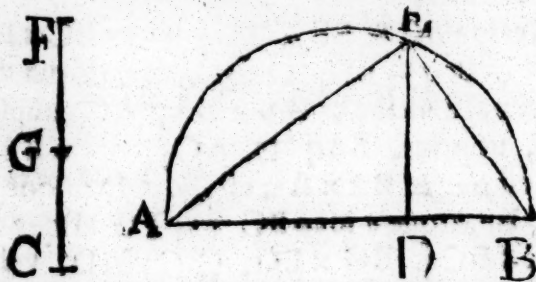
Ex.

Explicatio per numeros.

Sit AB, 6. CD, $\sqrt{12}$. quare CG = $\sqrt{\frac{1}{4}} = \sqrt{3}$. Est vero AE = $3 + \sqrt{6}$. & EB = $3 - \sqrt{6}$. & unde AF erit $\sqrt{18 + \sqrt{216}}$. Et FB, $\sqrt{18 - \sqrt{216}}$. item AFq + FBq est 36, & AF x FB = $\sqrt{108}$.

Cæterum AE invenitur sic. Quia BA (6.) AF :: AE. AE; erit 6 AE = AFq = AEq + 3 (EBq.) ergo 6 AE - AEq = 3. pone 3 + e = AE. ergo 18 + 6e - 9 - 6e - ee, hoc est 9 - ee = 3. vel ee = 6. quare e = $\sqrt{6}$. proinde AE = $3 + \sqrt{6}$.

PROP. XXXV.

Invenire duas rectas lineas AE, EB potentia incommensurabiles, qua faciant compositum quidem ex ipsarum quadratis medium, rectangulum vero sub ipsis contentum, rationale.

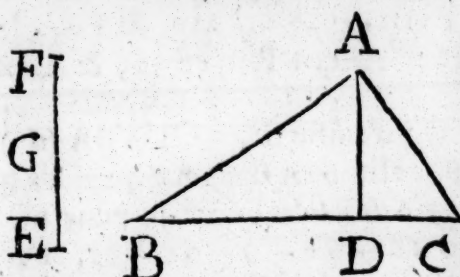
a Sume AB, & CF $\mu \sqcup$, ita ut AB x CF a 32. 10. sit $\rho\gamma$, atque $\sqrt{ABq - CFq} \sqcup AB$. & reliqua fiant, ut in præcedenti. erunt AE, EB, quas petis.

Nam, ut isthic ostensum est, AEq \sqcup EBq: item ABq (AEq + EBq) est $\mu\gamma$. & denique AB x CF b est $\rho\gamma$, idcirco & c AB x DE, d hoc est, AE x EB, est $\rho\gamma$. ergo, &c.

b confr!
c schol. 12.
10.
d sch. 22. 6.

PROP.

PROP. XXXVI.

Invenire duas rectas lineas
BA, AC potentia incommensurabiles, quae
faciant & compositum ex ipsarum quadratis

medium, & rectangulum sub ipsis comprehensum medium, incommensurabileque composito ex ipsarum quadratis.

a 33. 10.

a Accipe BC & EF μ \square ; ita ut BC \times EF sit $\mu\nu$. & $\sqrt{BCq} \rightarrow EFq \square BC$. & reliqua fiant, ut in precedentibus. Erunt BA, AC exoptata. Nam, ut prius, BAq \square ACq; item BAq + ACq est $\mu\nu$. & BA \times AC est $\mu\nu$. Denique BC b \square EF, atque ideo BC \square EG, estque BC. EG d :: BCq. BC \times EG, (BC \times AD, vel BA \times AC) e ergo BCq (ABq + ACq) \square BA \times AC, ergo, &c.

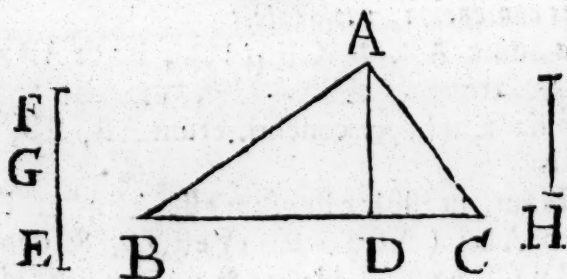
b constr.

c 13. 10.

d 1. 6.

e 14. 10.

Schol.

Invenire duas medias longitudine & potentia incommensurabiles.

a 36. 10.

b 13. 6.

c 17. 6.

a Sume BC μ . sitque BA \times AC $\mu\nu$, & \square BCq (BAq + ACq.) b Fac B A. H :: H. AC. Sunt BC, & H μ \square . Nam BC est μ . a & BA \times AC (c Hq) est $\mu\nu$. quare H est etiam μ .

Item $BA \times AC \sqsupset BCq$; ergo $Hq \sqsupset d$ 14. 10.
 BCq . ergo, &c.

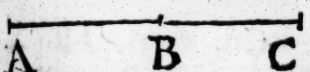
Principium senariorum per compositionem.

P R O P. XXXVII.

 Si duæ rationales
 AB, BC potentia
 tantum commensurabiles componantur, tota AC
 irrationalis est; vocetur autem ex binis nominibus.

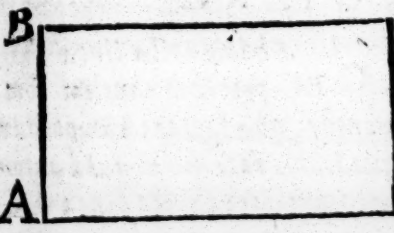
Nam quia AB a $\sqsupset BC$, b erit $ACq \sqsupset$ a hyp.
 ABq . Sed AB a est p. c ergo AC est p. Q.E.D. b lem. 25.
 10.

P R O P. XXXVIII.

 Si duæ mediæ AB, BC
 potentia tantum commen-
 surabiles componantur; quæ rationale contineant,
 tota AC irrationalis est; vocetur autem ex binis
 mediis prima.

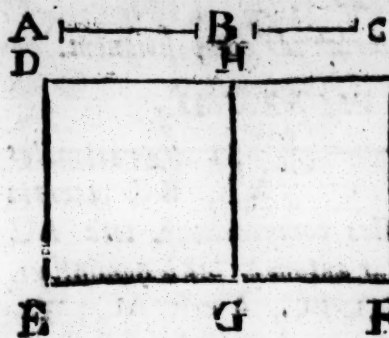
Nam quoniam AB a $\sqsupset BC$, b erit $ACq \sqsupset$ a hyp.
 $AB \times BC$, p. c ergo AC est p. Q.E.D. b lem. 26.
 10.

L E M M A.

 Quod sub li-
 nea rationali
 AB , & irratio-
 nali BC conti-
 netur rectangu-
 lum AC , irrationale est.

Nam si rectang. AC dicatur p. c; quum AB sit a hyp.
 p; b erit latitudo BC etiam p. c. contra Hyp. b 21. 10.

PROP. XXXIX.

Si duæ media
AB, BC potentia
tantum commensu-
rabiles componan-
tur, quæ medium
contineant, tota AC
irrationalis erit;
vocetur autem ex di-
visis mediis secunda.
Ad expositam

a cor. 16. 6. DE p̄ a fac rectang. DF = ACq; b & DG =
b 47. 1. & ABq + BCq.

11. 6. Quoniam ABq ē □ BCq, d erit ABq +
c hyp. BCq, hoc est DG □ ABq; sed ABq ē est μν.
d 16. 10. e ergo DG est μν. verum rectang. ABC pon-
e 24. 10. tur μν; e ideoque 2 ABC (f HF) est μν; g er-
f 4. 2. go EG, & GF sunt p̄ quia vero DG h □ HF;
g 23. 10. atque DG. HF :: k EG. GF l erit EG □
h lem. 26. GF. m ergo tota EF est p̄. n quate rectang. DF
i. est p̄v. o ergo √ DF, id est AC, est p̄. Q. E. D.

k 1. 6.

PROP. XL.

l 10. 10.

m 37. 10.

n lem. 38.

10.

o 11. def 10

Si duæ recta linea AB,
BC potentia tantum com-
mensurabiles componantur, quæ faciant compositum
quidem ex ipsarum quadratis rationale, quod autem
sub ipsis continetur, medium; tota recta linea AC,
irrationalis erit: vocetur autem major.

a hyp.

b 47. 1. 2 ABC ē μν, & proinde ACq (d ABq + BCq +
c hyp. & 24. 2 ABC) ē □ ABq + BCq p̄ v, ferit AC p̄.
10. Q. E. D.

d 4. 2.

e 17. 10.

f 11. def 10

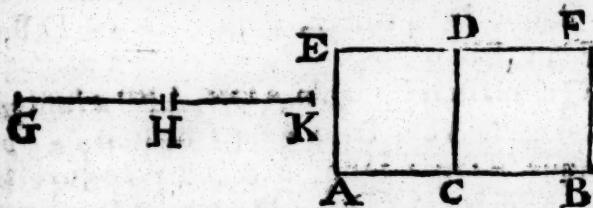
PROP.

PROP. XLI.

 Si duæ rectæ li-
næ AC, CB po-
tentia incommensurabiles componantur, quæ faciant
compositum quidem ex ipsarum quadratis medium,
quod autem sub ipsis continetur, rationale, tota recta
linea AB irrationalis erit: vocetur autem rationale
ac medium potens.

Nam 2 rectang. ACB, a p^r v b \square ACq + a hyp. &
CBq c μ v. d ergo 2 ACB d \square ABq. quare sch. 12. 10.
e AB est p^r. Q. E. D. b sch. 12. 10
c hyp.
d 17. 10.
e 11. def. 10

PROP. XLII.

Si duæ rectæ lineæ GH, HK potentia incommen-
surabiles componantur, quæ faciant & compositum
ex ipsarum quadratis medium, & quod sub ipsis
continetur medium, incommensurabileque composito
ex quadratis ipsarum; tota recta linea GK irratio-
nalis erit: vocetur autem bina media potens.

Ad explicatam FB p^r, fiant rectang. AF = GKq,
& CF = GHq + HKq Quoniam GHq +
HKq (CF) a est μ v; latitudo CB b erit p^r. Item a hyp.
quia 2 rectang. GHK (c AD) a est μ v, etiam b 23. 18.
AC b erit p^r. Porro quia rectang AD a \square CF, c 4. 2.
d atque AD. CF :: AC. CB, e erit AC \square CB d 2. 6.
f Quare AB est g p^r. ergo rectang. AF, id est, e 10. 10.
GKq est p^r. h proinde GK est p^r. Q. E. D. f 37. 10.
g lem. 38.
10.
h 11. def. 10

PROP.

PROP. XLIII.

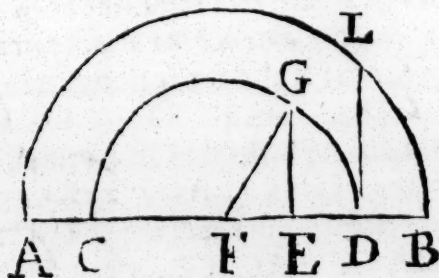

Qua ex binis nominibus AB, ad unum duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

Si fieri potest, binomium AB alibi in E secetur in alia nomina AE, EB. Liquet AB secari utrobique inæqualiter, quia $AD \perp DB$, & $AE \perp EB$.

Quoniam rectangula ADB, AEB a sunt $\mu\alpha$; a 37. 10. a & singula ADq, DBq, AEq, EBq sunt $\rho\alpha$; b a-
b sch. 27. 10. deoque ADq + DBq, b & AEq + EBq etiam
 $\rho\alpha$, b idcirco ADq + DBq = AEq + EBq.
c sch. 5. 2. hoc est, 2 AEB - 2 ADB est $\rho\alpha$. d ergo AEB,
d sch. 12. 10. - ADB $\rho\alpha$. ergo $\mu\alpha$ superat $\mu\alpha$ per $\rho\alpha$ e Q.E.A.
e 27. 10.

PROP. XLIV.

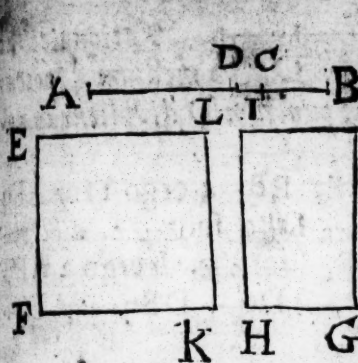

Qua ex binis mediis prima AB, ad unum duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

Pura AB dividi in alia nomina AE, EB. quo
a 38. 10. posito, singula ADq, DBq, EBq, a sunt $\mu\alpha$; a &
b sch. 27. 10. rectangula ADB, AEB, eorumque dupla, sunt
c sch. 5. 2. $\rho\alpha$. b ergo 2 AEB - 2 ADB, c hoc est ADq
d 27. 10. + DBq = AEq + EBq est $\rho\alpha$. d Q.E.A.

PROP.

PROP. XLV.

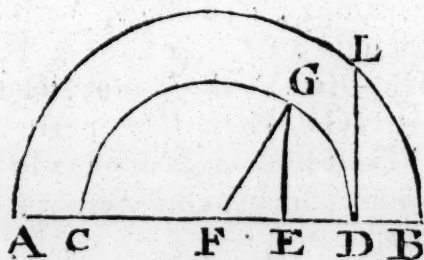
Qua ex binis mediis
secunda AB, ad unum
duntaxat punctum C
dividitur in nomina
AC, CB.

Dic alia esse no-
mina AD, DB. Ad
expositam EF ρ , fac
rectang. EG = ABq.
& EH = ACq +

CBq; item EK = ADq + DBq.

Quoniam ACq, CBq a sunt $\mu\alpha$ \square ; b erit a 39. 10.
ACq + CBq (EH) $\mu\nu$. c ergo latitudo FH b 16. & 24.
est ρ a quin & rectang. ACB, d ideoque 2 ACB 10.
e (IG) est $\mu\nu$: c ergo HG, est etiam ρ . Cum c 23. 10.
igitur EH f \square IG, g atque EH. IG :: FH: d 24. 10.
HG; b erunt FH, HG \square . k ergo FG est bino- e 4. 2.
mum; cujus nomina FH, HG. Simili argu- flem. 26. 10.
mento FG est bin. cujus nomina FK, KG, contra g 1. 6.
43. hujus. h 10. 10.
k 37. 10.

PROP. XLVI.

Major AB ad unum duntaxat punctum D divi-
ditur in nomina AD, DB.

Concipe alia nomina AE, EB. quo posito re-
ctangula ADB, AEB a $\mu\alpha$; a & tam ADq + a 40. 10.
DBq, quam AEq + EBq sunt $\rho\alpha$. b ergo ADq b sch. 27. 10.
+ DBq = AEq + EBq, c hoc est, 2 AEB — c sch. 5. 2.
2 ADB est $\rho\nu$, d Q. F. N. d 27. 10.

PROP.

PROP. XLVII.

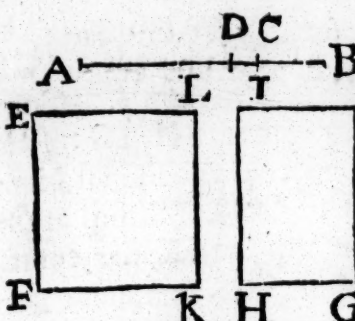

Rationale a
medium potens

AB, ad unum duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

- a 41. 10. Dic alia nomina AE, EB. a ergo tam AEq + EBq, quam ADq + DBq sunt $\mu\alpha$. a & rectangula AEB, ADB, sunt ρ^a . b ergo 2 AEB = 2 ADB, c hoc est, ADq + DBq = AEq + EBq est ρ^v . Q. E. A.
- b sch. 27. 10.
- c sch. 5.2.
- d 27. 10.

PROP. XLVIII.

Bina media potens

AB, ad unum duntaxat punctum C dividitur in nomina AC, CB.

- Vis AB dividi in alia nomina AD, DB. Ad expositam EF, fiant rectang. EG = ABq, & EH = ACq + CBq, & EK = ADq + DBq. Quoniam ACq + CBq, nempe EH, a est μv , b erit latitudo FH ρ^c . Item quia 2 ACB, c hoc est, IG, est a μv , b erit HG etiam ρ^c . Ergo cum BH a \square IG, sitque EH. IG d :: FH. HG, e erit FH \square HG. f ergo FG est bin. cujus nomina FH. HG. Eodem modo ejusdem nomina erunt FK, KG; contra 43 hujus.
- a 42. 10.
- b 23. 10.
- c 4. 2.
- d 1. 6.
- e 10. 10.
- f 37. 10.

Definitiones secundæ.

EXposita rationali, & quæ ex binis nominibus, divisa in nomina; cujus majus nomen plus possit quam minus, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine commensurabilis.

1. Siquidem majus nomen expositæ rationali

com-

commensurable sit longitudine, vocetur tota ex binis nominibus prima.

II. Si vero minus nomen expositæ rationali longitudine sit commensurable, vocetur ex binis nominibus secunda.

III. Quod si neutrum ipsorum nominum sit longitudine commensurable expositæ rationali, vocetur ex binis nominibus tertia.

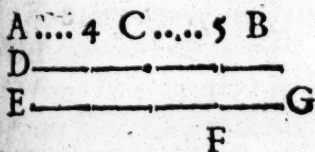
Rursus, si majus nomen plus possit quam minus, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine incommensurabilis;

IV. Si quidem majus nomen expositæ rationali commensurable sit longitudine, vocetur ex binis nominibus quarta.

V. Si vero minus nomen, vocetur quinta.

VI. Quod si neutrum ipsorum nominum, vocetur sexta.

P R O P. XLIX.

Invenire ex binis nominibus primam, EG.

a Sume AB, AC a sch. 29.

numeros quadra. 10.

tos, quorum excessus CB non Q. exponatur D p. b 2. lem.

b accipe quamvis EF □ D. c fac AB. CB :: 10. 10.

EFq. FGq. erit EG bin. 1. c 3. lem.

Nam EF d □ D. e ergo EF p. f item 10. 10.

EFq □ FGq. g ergo FG est etiam p. item d constr.

d quia EFq. FGq :: AB. CB :: Q. non Q. h erit e 6. def. 10.

EF □ FG. denique quia per conversionem f 6. 10.

rationis EFq. EFq - FGq :: AB. AC :: Q. Q. g sch. 12.

k erit EF □ √ EFq - FGq. l ergo EG est 10.

bin. 1. Q. E. F. h 9. 10.

k 9. 10.

l 1. def. 48.

Explicatio per numeros.

Sit D, 8. EF, 6. AB, 9. CB, 5. quare cum 10.

P 2

9. 5.

9. 5 :: 36. 20. erit FG, $\sqrt{20}$. proinde EG est 6 + $\sqrt{20}$.

P R O P. L₉

A 4 C 5 B *Invenire ex binis nominibus secundam, EG.*

D _____
E _____ | _____ G
F *Accipe AB, & AC*

H _____ *numeros quadratos, quorum excessus CB sit non*

Probat ut præcedentem. Q. Sit D exposita p. s. fume FG \perp D. Fac CB. AB :: FGq. EFq. Erit EG quæsitæ.

Nam FG \perp D, quare FG est p. s. item EFq \perp FGq. ergo EF est etiam p. s. item quia FGq. EFq :: CB. AB :: non Q. Q. est FG \perp EF. denique quia CB. AB :: FGq. EFq, inverſeque AB. CB :: EFq. FGq, erit ut in præcedenti, a 2. def. 48. EF \perp $\sqrt{EFq - FGq}$. a è quibus EG est bin. 10. 2. Q. E. F.

In numeris, sit D, 8; FG, 10; AB, 9; CB, 5, erit EF, $\sqrt{180}$, quare EG est 10 + $\sqrt{180}$.

P R O P. L₁

A 4 C 5 B *Invenire ex binis nominibus tertiam, DF.*
L 6

a sch 29. G _____
10. D _____ | _____ F
E *a Sume numeros AB, AC quadratos, quorum excessus CB*

H _____ *non Q. sitq; L numerus non Q, proxime major quam CB, nempe unitate, vel binario. sit G exposita p. b Fac L. AB*

b 3. lem. 10 :: Gq. DEq. b & AB. CB :: DEq. EFq. erit DF bin. 3.

c constr. 6. Nam quia DEq c \perp Gq, d est DE p. s. item 10. Gq. DEq :: L. AB :: non Q. Q. e ergo G \perp

d sch 12 10 DE. item quia DEq e \perp EFq, d etiam EF e o. 10. est p. quinetiam quia DEq. EFq :: AB. CB ::

f 9. 10. Q. non Q. f est DE \perp EF. porro, quia per constr.

constr. & ex æquali Gq. EFq :: L. CB :: non Q.
 Q. (nam g L, & CB non sunt similes plani nu- g sch. 27.8.
 meri) h erit G etiam \square EF. denique ut in h 9. 10.
 præced. $\sqrt{DEq - EFq} \square DE$. k ergo DF est k 3.def. 48.
 bin. 3. Q. E. F. 10.

In numeris, sit AB, 9; CB, 5; L, 6; G, 8. erit
 DE, $\sqrt{96}$ & EF, $\sqrt{\frac{480}{9}}$. quare DF = $\sqrt{96}$
 + $\sqrt{\frac{480}{9}}$.

PROP. LII.

A ... 3 C 6 B Invenire ex binis nomini-
 G ————— bus quartam, DF.
 D ————— F a Sume quemvis nume- a sch. 29.
 E rum quadratum AB, a quæ 10.
 H ————— divide in AC, CB non
 quadratos. sit G exposita p. h accipe DE \square b 2.lem. 10
 G. e Fac AB.CB :: DEq.EFq.erit DF bin.4. c 3.lem. 10
 Nam ut in 49. hujus, DF ostendetur bin. 10.
 item, quia per constr. & conversionem rationis
 DEq. DEq - EFq :: AB. AC :: Q. non Q.
 d erit DE $\square \sqrt{DEq - EFq}$. e ergo DE est d 9. 10.
 bin. 4. Q. E. F. e 4.def. 48

In numeris, sit G, 8; DE, 6. erit EF $\sqrt{24}$. 10.
 ergo DF est 6 + $\sqrt{24}$.

PROP. LIII.

A ... 3 C 6 B Invenire ex binis nomi-
 G ————— nibus quintam, DF.
 D ————— F Accipe quemvis nu-
 E merum quadratum AB,
 HF cujus segmenta AC,
 CB sint non Q. sit G exposita p. sume EF \square
 G, fac CB. AB :: EFq. DEq. erit DF bin. 5.
 Nam ut in 50. hujus, erit DF bin. & quia
 per constr. & invertendo DEq. EFq :: AB. a 9. 10.
 CB, ideoque per conversionem rationis DEq. b 5.def. 48
 DEq - EFq :: AB. AC :: Q. non Q. a erit 10.

DE $\sqrt{\text{DEq} - \text{EFq}}$. b ergo DF est bin. 4.
Q. E. F.

In numeris, sit G, 7; EF, 6. erit DE $\sqrt{54}$. quare
DF est $6 + \sqrt{54}$.

P R O P. LIV

A 5 C 7 B Invenire ex binis nomi-
L 9 nibus sextam.

G ————— Accipe AC, CB pri-
D ————— F mos numeros utcunque,
E sic ut AC + CB (AB)
H ————— sit non Q. sume etiam

a 3. lem.
10. 10.

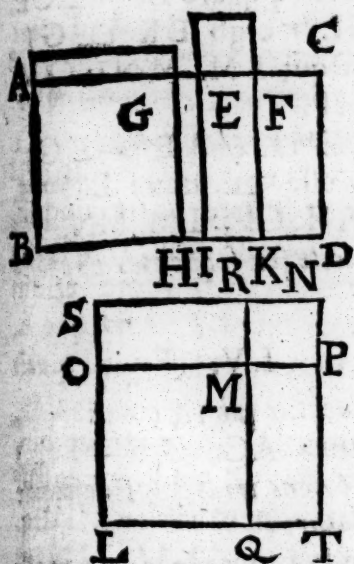
quemvis L num. Q. sit G expol. p. a fiatque L.
AB :: Gq. DEq. atque AB. CB :: DEq. EFq. erit
DF. bin. 6.

Nam ut in 51. hujus, DF ostendetur bin.
item quod DE, & EF $\sqrt{\text{G}}$. denique igitur
quia per constr. & conversionem rationis DEq.
b fcb 27.8. DEq. — EFq. :: AB. AC :: non Q. Q. (Nam
AB primus est ad AC, b ideoque ei dissimilis)
c 9. 10. ergo DE $\sqrt{\text{G}}$. DEq. — EFq. d ergo DF est
d 6. def. 48. bin. 6. Q. E. F.

10.

In numeris, sit G, 6; DE $\sqrt{48}$. erit EF $\sqrt{28}$.
quare DF est $\sqrt{48} + \sqrt{28}$.

LEMMA.

Sit AD rectangulum, *cujus* latus AC secetur inaequaliter in E; bisectumq; sit segmentum minus EC in F; atque ad AE, a fiat rectang. a 28. 6. AGE=EFq; perque G, E, F b ducantur ad b 31. 1. AB parallela GH, EI, FK. c Fiat autem c 14. 2. quadratum LM=rectang. AH, atque ad OMP productam c fiat quadratum MN

=GI; rectaeque LOS, LQT, NRS, NPT producantur.

Dico 1. MS, MT sunt rectangula. Nam ob quadratorum angulos OMQ, RMP rectos, a erit QMR recta linea. b ergo anguli RMO, a sch. 15. 1. QMP recti sunt. quare Pgra MS, MT sunt b 13. 1. rectangula.

2. Hinc patet LSe=LT; & proinde LN esse c 2. ax. 2. quadratum.

3. Rectangula SM, MT, EK, FD aequalia d hyp. sunt. Nam quia rectang. AGE d =EFq, e erit e 17. 6. AB. EF :: EF. GE. f ideoque AH. EK :: EK. f 1. 6. GI. hoc est per constr. LM. EK :: EK. MN. g sch. 22. 6. g verum LM. SM :: SM. MN. ergo EK h = h 9. 5. SM k =FD l =MT. k 36. 1.

4. Hinc LN m =AD. l 43. 1.

5. Quia EC bisecta est in F, n patet EF, FC, m 2. ax. 1. EC n esse. n 16. 10.

6. Si AE n EC, & AE n / AEq = o 18. & 16, ECq, o erunt AG, GE, AE n. item, quia 10,

p 10. 10. AG. GE :: AH. GI p erunt AH, GI ; hoc est LM, MN \square . item iisdem positis,

7. OM \square MP. Nam per Hyp. AE, \square EC, q ergo EC \square GE. q quare EF \square GE. sed EF. GE :: EK. GI. r ergo EK \square GI, hoc est SM \square MN. atqui SM. MN :: OM. MP. r ergo OM \square MP.

8. Sin ponatur AE \square $\sqrt{AEq - ECq}$, spatet AG, GE, AE esse \square . unde LM \square MN. nam AG. GE :: AH. GI :: LM. MN.

Hic bene perspectis, facile sex sequentes Propositiones expediemus.

P R O P. LV.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus prima AC, (AE + EC;) recta linea OP spatium potens irrationalis est, quæ ex binis nominibus appellatur.

Suppositis iis, quæ in lemmate proxime præcedenti descripta, & demonstrata sunt, liquet rectam OP posse spatium AD. q item AG, GE, lem. 54. 10 AE sunt \square . ergo cum AE b sit p \square AB, b hyp. c erunt AG, & GE, p \square AB. d ergo rectangula AH, GI, hoc est quadrata LM, MN sunt d 20. 10. p a. ergo OM, MP sunt p e \square . f proinde OP e lem. 54. est bin. Q. E. D.

10. In numeris, sit AB, 5 ; AC, 4 + $\sqrt{12}$. quare f 37. 10. rectang. AD = 20 + $\sqrt{300}$ = quadr. LN, ergo OP est $\sqrt{15} + \sqrt{5}$; nempe bin. 6.

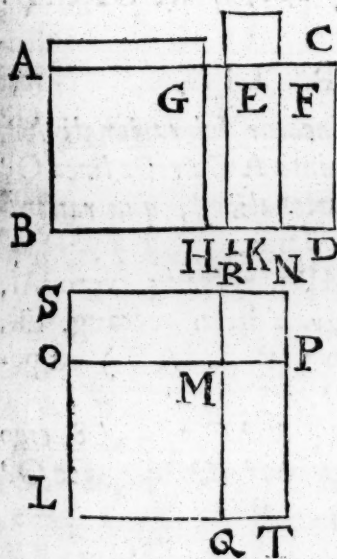
PROP. LVI.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB;
& ex binis nominibus secunda AC (AE + EC;)
 recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est,
 quæ ex binis mediis prima appellatur.

Rursus adhibito lemmate ad 54. hujus, erit
 $OP = \sqrt{AD}$. a item AE, AG, GE sunt \square . a hyp. &
 ergo quum AE b sit ρ , \square AB, c erunt AG, GE lem. 54. 10
 etiam ρ \square AB. ergo rectangula AH, GI; b hyp.
 hoc est OMq, MPq d sunt $\mu\alpha$. e quinetiam c sch. 12. 10
 OM \square MP. denique EF \square EC, & EC d 21. 10.
 f \square AB. f quare EF est ρ \square AB. g ergo e lem. 54.
 EK; hoc est SM, vel OMP est ρ v. b Proinde 10.
 OP est 2 μ prima. Q E. D. f hyp. 12.

In numeris, sit AB, 5; & AC, $\sqrt{48} : +6$. er- 10.
 go rectang. AD $= \sqrt{1200} : +30 = OPq$. g 20. 10.
 ergo OP est $v\sqrt{675} + v\sqrt{75}$; nempe bimed. i. h 38. 10.
 Vide Schem. 57.

PROP. LVII.

Si spatium AD
 contineatur sub ratio-
 nali AB, & ex binis
 nominibus tertia AC
 (AE + EC;) recta
 linea OP spatium
 AD potens, irratio-
 nalis est, quæ ex binis
 mediis secunda dici-
 tur.

Ut prius, $OPq = AD$. item rectangu-
 la AH, GI, hoc est
 OMq, MPq sunt
 $\mu\alpha$. a item EK, vel a hyp. &
 OMP est $\mu\nu$. b ergo 27. 10:
 OP est bimed. 2. b 39. 10.

In

In numeris, sit $AB, 5$; $AC, \sqrt{32} + \sqrt{24}$. quare
 AD est $\sqrt{800} + \sqrt{600} = OPq$. proinde OP est
 $\sqrt{450} + \sqrt{50}$; hoc est bimed. 2.

P R O P. LVIII.

Si spatium AD con-
 tineatur sub rationali
 AB , & ex binis nomini-
 bus quarta AC ($AE +$
 EC ;) recta linea OP
 spatium potens, irratio-
 nalis est, qua vocatur
 major.

Nam iterum OMq
 $\perp MPq$. rectang. ve-
 ro AI , hoc est $OMq +$
 MPq b est p^v . & item
 EK , vel OMP est μv .
 d ergo OP (\sqrt{AD}) est
 major. Q. E. D.

In numeris, sit $AB, 5$; & $AC, 4 + \sqrt{8}$. ergo
 rectang. AD est $20 + \sqrt{200}$. quare OP est $\sqrt{20 + \sqrt{200}}$.

P R O P. LIX.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB ,
 & ex binis nominibus quinta AC ; recta linea OP
 spatium AD potens, irrationalis est, qua rationa-
 le & medium potens appellatur.

Rursus $OMP \perp MPq$. rectang. vero AI ,
 vel $OMq + MPq$ est μv . a item rectang. EK ,
 vel OMP est p^v . b ergo OP (\sqrt{AD}) est po-
 tens p^v , & μv . Q. E. D.

In numeris, sit $AB, 5$; & $AC, 2 + \sqrt{8}$. ergo
 rectang. $AD = 10 + \sqrt{200} = OPq$. quare OP
 est $\sqrt{10 + \sqrt{200}}$.

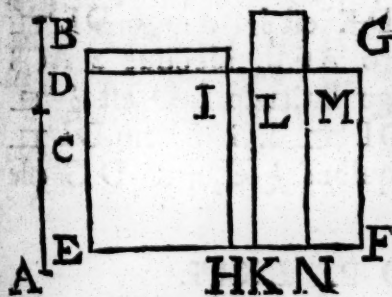
PROP. LX.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB,
& ex binis nominibus sexta BC (AE + EC;)
 recta linea OP spatium AD potens, irrationalis
est, quæ bina media potens appellatur.

Ut sæpe prius, OMq \sqsupset MPq. & OMq +
MPq est $\mu\nu$. & rectang. (EK) OMP etiam $\mu\nu$.
ergo OP = \sqrt{AD} est potens 2 μa . Q. E. D. a 42. 10.

In numeris, sit AB, 5; AC, $\sqrt{12} + \sqrt{8}$; ergo
rectang. AD, vel OPq est $\sqrt{300} + \sqrt{200}$;
proinde OP est $\sqrt{\sqrt{300} + \sqrt{200}}$.

LEMMA.

Sit recta AB in-
equaliter secta in C,
sique AC majus
segmentum; & cui-
us DE applicentur
rectangula, DF =
ABq, & DH =
ACq, & IK = CBq.

sique LG bisecta in M, ducaturque MN pa-
rall. GF.

Dico 1. Rectang. ACB = LN, vel MF.

1. Nam 2 ACB = LF.

a 4. 2. & 3.

2. DL \sqsupset LG. nam DK (ACq + CBq) ax. 1.

b \sqsupset LF (2 ACB) ergo cum DK, LF sint æque

alta, c erit DL \sqsupset LG.

c 1. 6.

3. Si AC \sqsupset CB, d erit rectang. DK \sqsupset d 16. 10.
ACq, & CBq.

4. Item, DL \sqsupset LG. nam ACq + CBq

c \sqsupset 2 ACB; hoc est DK \sqsupset LF. sed DK. c lem. 26.

LF e :: DL. LG. f ergo DL \sqsupset LG.

10.

5. Ad hæc, DL \sqsupset $\sqrt{DLq - LGq}$. Nam f 10. 10.

ACq. ACB g :: ACB, CBq. hoc est DH. g 1. 6.

LN ::

h 17. 6. $LN :: LN. IK.$ c quare $DI. LM :: LM. IL$
 k hyp. h ergo $DI \times IL = LMq.$ ergo cum ACq k \square
 l 10. 10. $CBq.$ hoc est $DH \square IK,$ & l proinde $DI \square$
 m 18. 10. $IL,$ m erit $DL \square \sqrt{DLq-LGq.}$ Q. E. D.
 n 19. 10. 6. Sin ponatur $ACq \square CBq,$ n erit $DL \square$
 $\sqrt{DLq-LGq.}$

Hoc lemma præparationis vicem subeat pro 6. sequentibus propositionibus.

PROP. LXI.

Quadratum ejus quæ ex binis nominibus (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus primam.

Suppositis iis, quæ in lemmate proxime antecedenti descripta & demonstrata sunt. Quoniam AC, CB a sunt $\rho \square$, b erit rectang. DK
 a hyp. $\square ACq$; c ergo DK est $\rho v.$ d ergo $DL \square$
 b lem. 60. $DE \rho.$ rectang. vero $ACB,$ ideoque 2 ACB
 10. (LF) e est $\mu v.$ f ergo latitudo LG est $\rho \square$
 c sch. 12. 10. $DE.$ g ergo etiam $DL \square LG.$ h item $DL \square$
 d 21. 10. $\sqrt{DLq-LGq.}$ ex quibus k sequitur DG esse
 e 22. & 24. bin. 1. Q. E. D.
 10.

f 23. 10.

g 13. 10.

PROP. LXII.

Quadratum ejus, quæ ex binis mediis prima (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus secundam.

Rursus adhibito lemmate proxime præcedenti; Rectang. $DK \square ACq.$ a ergo DK est
 a 24. 10. $\mu v.$ b ergo latitudo DK est $\rho \square DE.$ Quia vero
 b 23. 10. rectang. $ACB,$ ideoque $LF (2ACB)$
 c hyp. & c est $\rho v.$ d erit $LG \rho \square DE.$ e ergo $DL,$
 sch. 12. 10. LG sunt $\square.$ f item $DL \square \sqrt{DLq-LGq.}$
 d 21. 10. g ex quibus patet DG esse bin. 2. Q. E. D.
 e 13. 10.
 f lem. 60.

10.

g 2. def. 48.

81.

P R O P. LXIII.

Quadratum ejus, quæ ex binis mediis secunda (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus tertiam.

Ut in præced. DL est $\rho^c \sqsupset \sqsubset$ DE. porro quia rectang. ACB, ideoque LF (2 ACB) a est a hyp. & $\mu\nu$, b erit LG $\rho^c \sqsupset \sqsubset$ DE. c quinetiam DL $\sqsupset \sqsubset$ 24. 10. LG. c itemque DL $\sqsupset \sqsubset \sqrt{DLq} - LGq$. d ergo b 23. 10. DG est bin. 3. Q. E. D. c lem. 60. 10.

P R O P. LXIV.

Quadratum Majoris (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus quartam.

Rursus ACq + CBq, hoc est DK a est ρ^v . a hyp. & b ergo DL est $\rho^c \sqsupset \sqsubset$ DE. item ACB, ideoque sch. 12. 10. LF (2 ACB) c est $\mu\nu$. d ergo LG est $\rho^c \sqsupset \sqsubset$ b 21. 10. DE. e proinde etiam DL $\sqsupset \sqsubset$ LG. denique c hyp. & quia AC $\sqsupset \sqsubset$ BC, f erit DL $\sqsupset \sqsubset$ DLq - 24. 10. LGq. g unde DG. est bin. 4. Q. E. D. d 23. 10. e 13. 10. f lem. 60. 10.

P R O P. LXV.

Quadratum ejus, quæ rationale ac medium potest, (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus quintam.

Iterum, DK est $\mu\nu$. a ergo DL est $\rho^c \sqsupset \sqsubset$ a 13. 10. DE. item LF est ρ^v . b ergo LG est $\rho^c \sqsupset \sqsubset$ DE. b 21. 10. c ergo DL $\sqsupset \sqsubset$ LG. d item DL $\sqsupset \sqsubset \sqrt{DLq} -$ c 13. 10. LGq. e proinde DG est bin. 5. d lem. 60. 10.

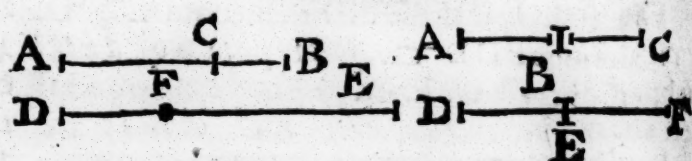
P R O P. LXVI.

Quadratum ejus, quæ bina media potest (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus sextam.

Ut

a byp. Ut prius, DL & LG sunt p^o \square DE;
b 14. 10. Quia vero ACq + CBq (DK) a \square ACB,
c 1. 6. b ideoque DK \square LF (2 ACB) estque DK,
d 10. 10. LFc :: DL. LG. d erit DL \square LG. e denique
elem. 60. 10 DL \square $\sqrt{DLq - LGq}$. f ex quibus liquet
f 6. def. 48. DG esse bin. 6. Q. E. D.
10.

LEMMA.

Sint AB, DE \square ; fiatque AB. DE :: AC
DF.

a 19. 5. Dico 1. AC \square DF. ut patet ex 10. 10.
item CB \square FE. a quia AB. DE :: CB. FE.

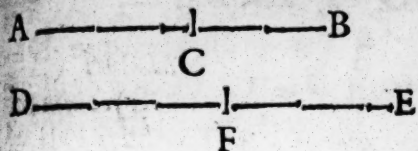
2. AC. CB :: DF. FE. Nam AC. DF ::
AB. DE :: CB. FE. ergo permutando AC.
CB :: DF. FE.

b 1. 6. 3. Rectang. ACB \square DFE. Nam ACq.
e prius. ACB b :: AC. CB c :: DF. EF :: DFq. DFE.
d 10. 10. quare permutando ACq. DFq :: ACB. DFE.
ergo cum ACq \square DFq, d erit ACB \square
DFE.

e 22. 6. 4. ACq + CBq \square DFq + FEq. Nam
f 10. 10. quia ACq. CBq c :: DFq. FEq. erit componen-
do ACq + CBq. CBq :: DFq + FEq. FEq. ergo
cum CBq \square FEq, f erit ACq + CBq \square
DFq + FEq.

g 10. 10. 5. Hinc, si AC \square , vel \square CB, g erit pa-
riter DE \square , vel \square EF.

P R O P. LXVII.

Ei, quæ ex
binis nominibus
(AC + CB)
longitudine com-
mensurabilis DE!

& ipsa ex binis nominibus est, atque ordine eadem.

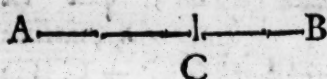
Fac AB. DE :: AC. DF. a sunt AC, DF a lem. 66.
□; a & CB, FE □. quare cum AC, & CB 10.
b sint p' □, c erunt DF, FE p' □. ergo DE b hyp.
est etiam bin. Quia vero AC. CB a :: DF. c lem. 66.
EE. si AC □, vel □ √ ACq - BCq, 10. & fcb.
d etiam similiter DF □, vel □ √ DFq - 12.10.
FEq. item si AC □, vel □ p' expos. e erit si- d 15. 10.
militer DF □, vel □ p' expos. at si CB □
vel □ p', e erit pariter FE □ vel □ p'. Sin e 12.10. &
vero utraque AC, CB □ p', erit utraque etiam 14.10.
DF, FE □ p'. g Hoc est, quodcunque bino- g Per def.
mium fuerit AB, erit DE ejusdem ordinis. 48.10.
Q.E.D.

P R O P. LXVIII.

Ei, quæ ex binis mediis (AC + CB) longi-
tudine commensurabilis DE, & ipsa ex binis mediis
est, atque ordine eadem.

a Fiat AB. DE :: AC. DF. b ergo AC □ a 12. 6.
DF, & CB □ FE. ergo cum AC & CB b lem. 66.
c sint μ, d etiam DF, & FE erunt μ. & cum 10.
AC c □ CB, e erit FD □ FE. f ergo DE c hyp.
est 2 μ. Si igitur rectang. ACB sit p' ν, quia d 24. 10.
DFE b □ ACB, g etiam DFE est p' ν; & si e 10. 10.
illud μν, h hoc etiam erit μν. k Id est, si AB f 38. 10.
sit bimed. 1. si bimed. 2. erit DF ejusdem ordi- g sch. 12.10
nis. Q.E.D. h 14. 10.
k 38. vel
39.10.

P R O P. LXIX.

Majori (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa major est.

Fac AB. DE :: AC. DF. Quoniam AC

a hyp. a \square CB, b erit DF \square FE. item ACq + CBq a est ρ^v ; proinde cum DFq + FEq b \square blem. 66. ACq + CBq, c etiam DFq + FEq est ρ^v . de- 10. c sch. 12. 10 nique rectang. ACB a est μv . d ergo rectang. d 24. 10. DFE est μv (quia DFE b \square ACB.) e Quare e 40. 20. DE est major. Q. E. D.

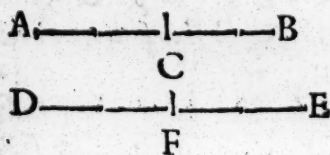
P R O P. LXX.

Rationale ac medium potenti (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa rationale ac medium potens est.

Iterum fac AB. DE :: AC. DF. Quia AC

a hyp. a \square CB, b etiam DF \square FE. item quia blem. 66. ACq + CBq a est μv , c erit DFq + FEq μv . 10. denique quia rectang. ACB c est ρ^v , d etiam c 24. 10. DFE est ρ^v . e ergo DE est potens ρ^v , ac μv . d sch. 12. 10 Q. E. D. e 41. 10.

P R O P. LXXI.

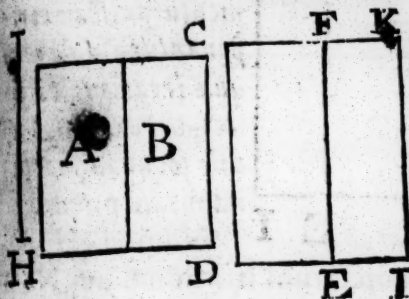

Bina media potenti (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa bina media potens est.

a hyp. Divide DE, ut in præced. Quia ACq a \square blem. 66. CBq, b erit DFq \square FEq. item quia ACq + CBq a est μv , c erit DFq + FEq etiam μv . 10. pariterque quia ACB a est μv , d etiam DFE est d 24. 10. μv . denique quia ACq + CBq \square ACB, e erit

e erit $DFq + FEq \sqsubset DFE$. f è quibus sequitur e 14. 10.
DE esse potentem $2\mu\alpha$. Q. E. D. f 42. 10.

PROP. LXXII

Si rationale A;
& medium B
componantur, qua-
tuor irrationales
fiunt; vel ea qua
ex binis nomini-
bus, vel qua ex bi-
nis mediis prima;

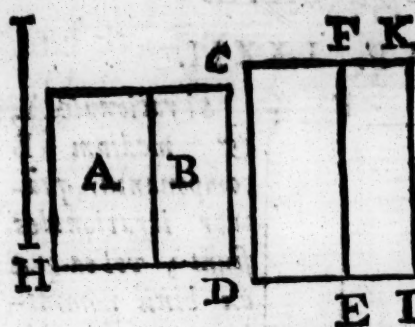
vel major, vel rationale ac medium potens.

Nimirum si $Hq = A + B$, erit H una 4 line-
arum, quas theorema designat. Nam ad CD
expositum ρ , a fiat rectang. $CE = A$; item FI a cor. 16. 6;
 $= B$; b ideoque $CI = Hq$. Quoniam igitur A b 2. ax. 1.
est $\rho\gamma$, etiam CE est $\rho\gamma$. c ergo latitudo CF c 21. 10.
est $\rho \sqsubset CD$. & quia B est $\mu\nu$, erit FI $\mu\nu$. d 23. 10.
ergo FK est $\rho \sqsubset CD$. e ergo CF, FK sunt e 13. 10;
 $\rho \sqsubset$. Tota igitur CK f est bin. Si igitur A f 37. 10;
 $\sqsubset B$, hoc est $CE \sqsubset FI$, g erit $CF \sqsubset FK$. ergo g 1. 6.
si $CF \sqsubset \sqrt{CFq - FKq}$, h erit CK bin. i. & h 1. def.
proinde $H = \sqrt{CI}$ k est bin. Si ponatur CF 48. 10.
 $\sqsubset \sqrt{CFq - FKq}$, l erit CK bin. 4. quare k 55. 10.
H (\sqrt{CI}) m est major. Sin $A \sqsupset B$; g erit 14. def. 48;
 $CF \sqsupset FK$; proinde si $FK \sqsubset \sqrt{FKq - CFq}$, 10.
n erit CK bin. 2. o quare H est 2μ prima. de- m 58. 10.
nique si $FK \sqsubset \sqrt{FKq - CFq}$, p erit CK bin. 5. n 2. def. 48.
q unde H erit potens $\rho\gamma$ ac $\mu\nu$. Q. E. D. 10.
o 56. 10.
p 5. def. 48.
10.
q 59. 10.

Q

PROP.

PROP. LXXIII.

Si duo media A, B, inter se incommensurabilia componantur, dua reliqua irrationales sunt; vel ex binis mediis secunda, vel binaria media potens.

Nempe H potens A+B est una dictarum irrationalium. Nam ad CD expof. p, fac rectang. CE=A, & FI=B, unde Hq=CI. Quoniam igitur CE, & FI sunt μa , b erunt latitudines CF, FK p \square CD, item quia CE \square FI; estque CE. FI c:: CF. FK, d erit CF \square FK e ergo CK est bin. 3, nempe, si CF \square $\sqrt{CFq-FKq}$ unde H= \sqrt{CI} f erit $2\mu a$. Sin vero CF \square $\sqrt{CFq-FKq}$, g erit CK bin. 6. & b proinde H est potens $2\mu a$. Q. E. D.

a hyp.

b 23. 10.

c 1. 6.

d 10. 10.

e 3. def. 48.

f 10.

g 57. 10.

h 6. def. 48.

10.

h 60. 10.

Principium Senariorum per
detractionem.

PROP. LXXIV.

Si à rationali DF rationalis DE auferatur, potentia ransum commensurabilis existens toti DF; reliqua EF irrationalis est: vocetur autem apotome.

a lem. 26.

10.

b hyp.

c 10. 10.

11. def. 10.

Nam EFq a \square DEq; sed DEq b est p, c ergo EF est p. Q. E. D.

In numeris, sit DF, 2; DE, $\sqrt{3}$. EF erit $2-\sqrt{3}$.

PROP.

P R O P. LXXV.

D E F Si à media DF media DE
 _____ auferatur, potentia tantum
 commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF rationale contineat; reliqua EF irrationalis est;
 vocetur autem media apotome prima.

Nam EFq a \square rectang. FDE. ergo cum a sch. 26.
 FDE b fit p'v, c erit EF p. Q. E. D. 10.

In numeris, sit DF v $\sqrt{54}$; & DE v $\sqrt{24}$. ergo b hyp.
 EF est v $\sqrt{54} - v \sqrt{24}$. c 20. 6
 11. def. 10.

P R O P. LXXVI.

D E F Si à media DF media DE
 _____ auferatur, potentia tantum
 commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF medium contineat; reliqua EF irrationalis est;
 vocetur autem media apotome secunda.

Quia DFq, & DEq, a sunt $\mu\alpha$ \square , a hyp.
 berit DFq + DEq \square DEq c quare DFq b 16. 10.
 + DEq est $\mu\nu$. item rectang. FDE, c ideoque c 24. 10.
 2 FDE a est $\mu\nu$. ergo EFq (d DFq + DEq - d cor. 7. 2.
 2 FDE) e est p'v. quare EF est p. Q. E. D. c 27. 10.

In numeris, sit DF, v $\sqrt{18}$; & DE, v $\sqrt{8}$. erit
 EF v $\sqrt{18} - v \sqrt{8}$.

P R O P. LXXVII.

A B C Si à recta linea AC recta
 _____ auferatur AB, potentia in-
 commensurabilis existens toti BC, quæ cum tota AC
 faciat compositum quidem ex ipsarum quadratis ra-
 tionale, quod autem sub ipsis continetur medium; re-
 liqua BC irrationalis est; vocetur autem minor. a hyp.

Nam ACq + ABq a est p'v. ac rectang. ACB b sch. 12. 10
 a est $\mu\nu$. b ergo 2 CAB \square ACq + ABq c 7. 2.
 (r 2 CAB + BCq;) d ergo ACq + ABq \square d 17. 10.
 BCq. e ergo BC est p. Q. E. D. c 11. def. 10

Q 2

In 4

In numeris, sit AC, $\sqrt{18} + \sqrt{108}$. AB $\sqrt{18 - \sqrt{108}}$. ergo BC est $\sqrt{18 + \sqrt{108}}$.
 $\sqrt{18 - \sqrt{108}}$.

P R O P. LXXVIII.

D — E — F Si à recta linea DF re-
 sta auferatur DE potentia
 incommensurabilis existens toti DF, quæ cum tota
 DF faciat compositum quidem ex ipsarum quadratis
 medium, quod autem sub ipsis continetur, rationale,
 reliqua EF irrationalis est: vocetur autem cum rati-
 onali medium totum efficiens.

a hyp. & Nam 2 FDE a est p. v. b & DFq + DEq est
 sch. 12. 10. μ v. c ergo 2 FDE \sqsupset DFq + DEq d (2 FDE
 b hyp. + EFq) e ergo EF est p. Q. E. D.

c sch. 12. 10 In numeris, sit DF, $\sqrt{216 + \sqrt{72}}$. DE,
 d 7. 2. $\sqrt{216 - \sqrt{72}}$. ergo EF est $\sqrt{216 + \sqrt{72}}$
 e sch 12. 10 $\sqrt{72 - \sqrt{216 - \sqrt{72}}}$.
 & 11. def.
 10.

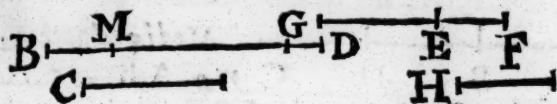
P R O P. LXXIX.

D — E — F Si à recta DF recta auferatur
 DE, potentia incommensurabilis
 existens toti DF, quæ cum tota faciat & compo-
 situm ex ipsarum quadratis, medium; & quod sub
 ipsis continetur, medium, incommensurabileque com-
 posito ex quadratis ipsarum, reliqua irrationalis est:
 vocetur autem cum medio medium totum efficiens.

a hyp. & Nam 2 FDE, & DFq + DEq a sunt μ a;
 24. 10. b ergo EFq (c DFq + DEq — 2 FDE) est p.
 b 27. 10. d proinde EF est p. Q. E. D.

c cor. 7. 2. Exempl. gr. sit DF, $\sqrt{180 + \sqrt{60}}$. DE,
 d 11 def. 10 $\sqrt{180 - \sqrt{60}}$. EF erit $\sqrt{180 + \sqrt{60}}$
 $60 - \sqrt{180 - \sqrt{60}}$.

LEMMA.

Si idem sit excessus inter primam magnitudinem BG, & secundam C (MG) qui inter tertiam magnitudinem DF, & quartam H (EF); erit & vicissim idem excessus inter primam magnitudinem BG, & tertiam DF, qui inter secundam C, & quartam H.

Nam quia a æqualibus BM, DE adjectæ sunt inæquales MG, EF, a hoc est C, H; erit excessus a hyp. totorum BG, DF, b æqualis excessui adjectorum, b 15. ax. I. C, H. Q. E. D.

Coroll.

Hinc; quatuor magnitudines Arithmetice proportionales, vicissim erunt Arithmetice proportionales.

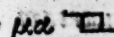
PROP. LXXX.

B I D C Apotoma AB una tantum congruit recta lineæ rationalis BC, potentia tantum commensurabilis existens toti AB.

Si fieri potest, alia BD congruat. a ergo re- a 22. 10.
ctangula ACB, ADB; b ideoque eorum dupla b 24. 10.
sunt $\mu\alpha$. cum igitur ACq + BCq = 2 ACB c = c cor. 7. 2.
ABq = ADq + DBq = 2 ADB, ergo vicissim d lem. 79.
ACq + BCq = ADq + BDq d = 2 ACB = 10.
2 ADB. Sed ACq + BCq = ADq + BDq e est e hyp. &
p'v. ergo 2 ACB = 2 ADB est p'v. Q. E. D. 27. 10.
f sch. 12. 10.
g 27. 10.

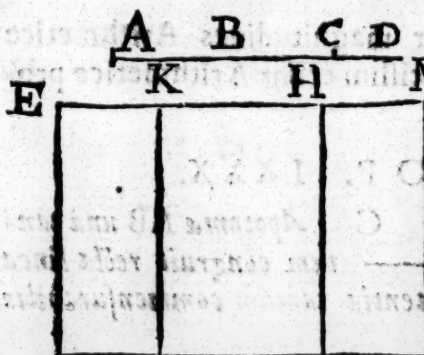
PROP. LXXXI.

Media Apotoma pri-
 A B C *ma AB una tantum*
congruit recta linea media BC, potentia solum com-
mensurabilis existens toti, & cum tota rationale
continens.

Dic etiam BD congruere. igitur quoniam
 a hyp. tam ACq, & BCq; quam ADq, & BDq a sunt
 b 16. & 24. *ma* *tertiam ACq + BCq, & ADq + BDq*
 10. erunt *ma. c* sed rectangula ACB, ADB; d adeoq;
 c hyp. 2 ACB, & 2 ADB sunt *pa. e* ergo 2 ACB
 d sch. 12. 10 =: 2 ADB; f hoc est ACq + BCq =: ADq
 e sch. 17. + BDq est *pp. g* Q. E. A.
 10.

f 7. 2. &
 lem. 79. 10.
 g 27. 10.

PROP. LXXXII.

Media Apot.
 A B C D *ma secunda AB*
 E K H M *una tantum con-*
gruit recta linea
media BC, po-
tentia solum com-
mensurabilis exi-
stens toti, & cum
tota medium con-
tinens.

Si fieri potest,
 congruat alia BD. Ad EF ρ fiant rectang. EG =
 ACq + BCq; item rectang. EL = ADq + BDq.
 Item EI = ABq. Jam 2 ACB + ABq = ACq +
 BCq = EG, ergo cum EI = ABq, a erit KG =
 ACB. porro ACq, & BCq b sunt *ma. c*
 c Ergo EG (ACq + BCq) est *uv.* d ergo la-
 titudo EH ρ EF. e Quinetiam rectang.
 f 24. 10. ACB; f ideoque 2 ACB (KG) est *uv.* d ergo
 g lem. 26. KH est etiam ρ EF. denique quia ACq +
 10. BCq, id est, EG, g 2 ACB (KG) estque
 EG.

EG.KG :: b EH. KH k erit EH \square KH. h 1. 6.
 Ergo EK est apotome, cujus congruens KH. simili k 10. 10.
 argumento erit KM ejusdem EK congruens; con- l 74. 10,
 tra 80 hujus.

PROP. LXXXIII.

 Minori AB, una tan-
 tum congruit recta li-
 nea (BC) potentia incommensurabilis existens toti,
 & cum tota faciens compositum quidem ex ipsarum
 quadratis rationale; quod autem sub ipsis contine-
 tur medium.

Putā alium BD congruere. Cum igitur ACq
 + B Cq, & A Dq + B Dq a sint p α , eorum ex- a hyp.
 cessus (2 b ACB —: 2 ADB) c est p ν , d Q.E.A; b lem. 97.
 quia ACB, & ADB sunt $\mu\alpha$ per hypoth. 10.

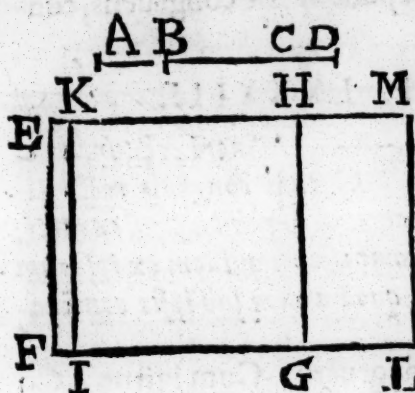
PROP. LXXXIV.

c sch. 27. 10
 d 27. 10.

 Ei (AB,) quæ cum
 rationali medium totum
 facit, una tantum congruit recta linea BC, potentia
 incommensurabilis existens toti, & cum tota faciens
 compositum quidem ex ipsarum quadratis medium;
 quod autem sub ipsis continetur, rationale.

Dic aliam BD etiam congruere. a ergo re- a hyp.
 ctangula ACB, ADB. b ideoque 2 ACB, & 2 b sch. 12. 10
 ADB sunt p α . ergo 2 ACB —: 2 ADB; c hoc c lem. 79.
 est, A Cq + B Cq —: A Dq + B Dq d est p ν . 10.
 Q.E.A: quum A Cq + B Cq, & A Dq + b sch. 27. 10
 B Dq sint $\mu\alpha$ per hypoth.

PROP. LXXXV.

Ei (AB,) qua
cum medio medium
totum facit una
tantum congruit re.
cta linea BC poten-
tia incommensura-
bilis existens toti,
& cum tota faciens
& compositum ex
ipsarum quadratis
medium, & quod

sub ipsis continetur, medium, incommensurabile quo
composito ex ipsarum quadratis.

Suppositis illis quæ facta & ostensa sunt in 82
hujus; liquet EH, & KH esse ρ^c \square EF. Porro
igitur quia ACq + CBq, hoc est, rectang. EG
a \square ACB, b ideoque EG \square 2 ACB (KG)
estque EG. KG :: c EH. KH; erit EH \square
KH. ergo EK est apotome, cujus congruens KH.
Haud aliter KM eidem apotomæ EK. congruere
ostendetur; contra 80 hujus.

a hyp.
b 14. 10.
c 1. 6.

Definitiones tertia.

EXposita rationali, & apotoma, si tota plus
possit quam congruens quadrato rectæ lineæ
sibi longitudine commensurabilis;

I. Si quidem tota expositæ rationali longitu-
dine sit commensurabilis, vocetur apotome pri-
ma.

II. Si vero congruens expositæ rationali lon-
gitudine sit commensurabilis, vocetur apotome
secunda.

III. Quod si neque tota, neque congruens
expositæ rationali sit longitudine commensura-
bilis, vocetur apotome tertia.

Rur-

Rursus, si tota plus possit quam congruens quadrato rectæ sibi longitudine incommensurabilis;

IV. Si quidem tota expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quarta.

V. Si vero congruens expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quinta.

VI. Quod si neque tota, neque congruens, expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome sexta.

P R O P. LXXXVI, 87, 88, 89, 90, 91.

A...4 C...5 B Invenire apotomen primam, secundam, tertiam, quartam, quintam, sextam. Apotomæ inveniuntur, subductis minoribus binorum nominibus ex majoribus. Exemp. gr. Sit $6 + \sqrt{20}$, bin. I. erit $6 - \sqrt{20}$, apot. I. &c. Quare de earum inventione plura repetere nihil est necesse.

L E M M A.

A D F G E

Si rectangulum AC sub rectis AB, AD. producat AD ad E, & bisecetur DE in F. fitque rectang. AGE = FEq. & compleantur rectangula AI, DK, FH. Fiant vero quadratum LM = AH, & quadratum NO = GI, producanturque NSR, OST.

B L C N K H I

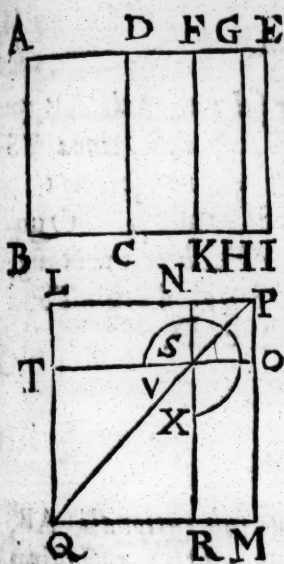
Dico primo, rectangul. AI = LM + NO = TOq + SOq. ut patet ex constr.

Q R M.

Se

- Secundo, Rectang. $DK = LO$. Nam quia
 a constr. rectang. $AGE \hat{=} FEq$, b sunt AG, FE, GE
 b 17. 6. $\hat{=}$, c adeoque AH, FI, GI $\hat{=}$; a hoc est, LM,
 c 1. 6. FI, NO $\hat{=}$. atqui LM, LO, NO d sunt $\hat{=}$; ergo
 d sch. 22. 6. $FI = e LO = f DK = g NM$.
 e 9. 5. Tertio, Hinc, $AC = AI - DK - FI =$
 f 35. 1. $LM + NO - LO - NM = TR$.
 g 43. 1. Quarto, h Liqueat DF, FE, DE esse \perp .
 h 16. 10. Quinto, si AE \perp DE, & AE $\perp \sqrt{AEq}$
 k 18. 10. & DEq , k erunt AG, GE, AE \perp .
 l 10. 10. Sexto, Item, quia AE \perp DE, m erunt AE,
 l hyp. FE \perp . n ideoque AI, FI; hoc est, LM + NO
 m 13. 10. & LO sunt \perp .
 n 1. 6. & Septimo, Item quia AG * \perp GE, n erunt AH
 10. 10. GI, hoc est, LM, NO \perp .
 * prius. Octavo, Sed quia AE \perp DE, o erunt FE,
 o 14. 10. GE \perp . n ideoque rectang FI \perp GI, hoc est LO
 p 2. 6. \perp NO. quare cum LO. NO p :: TS. SO. q erunt
 q 10. 10. TS, SO \perp .
 r 19. 10. Nono, Sin ponatur AE $\perp \sqrt{AEq} - DEq$;
 & 17. 10. r erunt AG, GE, AE \perp .
 f 1. 6. & 10 Decimo, s Quare rectang. AH, GI, hoc est
 10. TOq, SOq erunt \perp .

PROP. XCII.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & Apotoma prima AD (AE — DE;) recta linea TS spatium AC potens, apotome est.

Adhibe lemma proxime antecedens pro præparatione ad demonstrationem hujus. Igitur $TS = \sqrt{AC}$. item AG, GE, AE sunt \square ; ergo cum AE a \square AB ρ ; b erunt AG, & GE \square AB. c ergo rectangula AH & GI, hoc est TOq & SOq sunt ρ a. d item TO,

a hyp.
b 12. 10.
c 20. 10.
d lem. 91.
10.
e 74. 10.

SO sunt ρ \square , e proinde TS est apotome. Q. E. D.

PROP. XCIII.

Vide Schem. præced.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma secunda AD (AE — DE;) recta linea TS spatium AC potens; media est apotome prima.

Rursus juxta lemma antecedens, AG, GE, AE sunt \square . cum igitur AE a sit ρ \square AB, a hyp. berunt AE, GE etiam ρ \square AB. c ergo rectangula AH, GI, hoc est TOq, SOq, sunt μ a; d item TO \square SO. Denique quia DE e \square AB. ρ . f erit rectang. DI, ejusque semissis DK, 10. vel LO, hoc est TOS ρ g è quibus sequitur TS e hyp. (\sqrt{AC}) esse mediæ apot. 1. Q. E. D.

b 13. 10.
c 22. 10.
d lem. 74.
10.
e hyp.
f 20. 10.
g 75. 10.

PROP. XCIV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma tertia AD (AE — DE;) recta linea TS spatium AC potens, mediæ est apotome secunda.

Ut in præcedenti TO, & SO sunt μ . Quoniam igitur DE a est ρ \perp AB, b erit rectang. DI, c ideoque DK; vel TOS $\mu\nu$. d ergo TS = \sqrt{AC} est mediæ apot. 2. Q. E. D.

a hyp.

b 22. 10.

c 24. 10.

d 76. 10.

PROP. XCV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quarta AD (AE — DE) recta linea TS spatium AC potens, minor est.

Rursus TO a \perp SO. Quoniam igitur AE b est ρ \perp AB, c erit AI, (TOq + SOq) $\rho\nu$. atqui ut prius rectang. TOS est $\mu\nu$. d ergo TS = \sqrt{AC} est minor. Q. E. D.

a lem. 91.

10.

b hyp.

c 20. 10.

d 77. 10.

PROP. XCVI.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quinta AD (AE — DE;) recta linea TS spatium AC potens, est quæ cum rationali medium totum efficit.

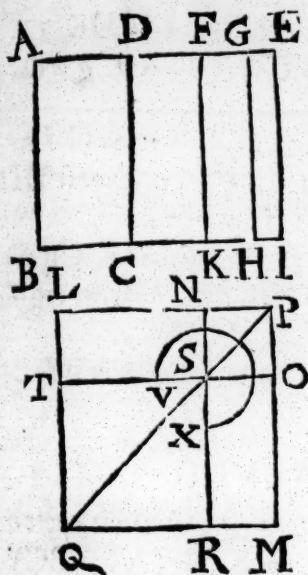
Rursus enim TO \perp SO. itaque cum AE a sit ρ \perp AB, b erit AI, hoc est TOq + SOq $\mu\nu$. Sed prout in 93 rectang. TOS est $\rho\nu$. c proinde TS = \sqrt{AC} est quæ cum $\rho\nu$ facit totum $\mu\nu$. Q. E. D.

a hyp.

b 22. 10.

c 78. 10.

PROP. XCVII.

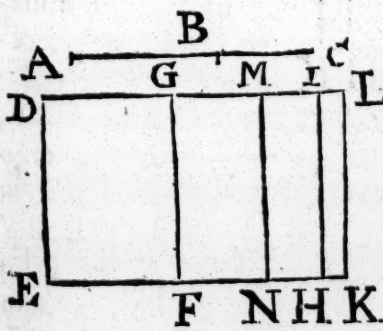

Si spatium AC conti-
neatur sub rationali AB,
& apotoma sexta AD
(AE - DE;) recta
linea TS spatium AC
potens, est quæ cum me-
dio mediam totum effi-
cit.

Itidem, ut sæpe prius;
TO \square SO. item ut in
96, TOq + SOq est
 $\mu\nu$. rectang. vero TOS
est $p^2 v$, ut in 94. a deni- a lem. 91.
que TOq + SOq 10.
 \square TOS. b ergo TS b 79. 10.

$= \sqrt{AC}$ est quæ cum $\mu\nu$ facit totum $\mu\nu$,
Q. E. D.

LEMMA.

Ad rectam quam-
vis DE * applicen- * cor. 16. 6.
tur rectang. DF =
ABq, & DH =
ACq, & IK =
BCq; & sit GL
bisecta in M; ducta
que sit MN parall.
GF.

Erit primo, Rectang. DK = ACq + BCq, ut
constructio indicat.

Secundo, Rectang. ACB = GN, vel MK.
Nam DK a = ACq + BCq b = 2 ACB + a constr.
ABq. at ABq a = DF. ergo GK c = 2 ACB. b 7. 2.
& d proinde GN, vel MK = ACB. c 3. ax. I.

Tertio, Rectang. DIL = MLq. Nam quia d 7. ax. I.
ACq. ACB e :: ACB. BCq; hoc est DH. e 1. 6.
MK

f 17. 6. $MK :: MK. IK$, e erit $DI.ML :: ML. IL$. f ergo $DIL = MLq$.

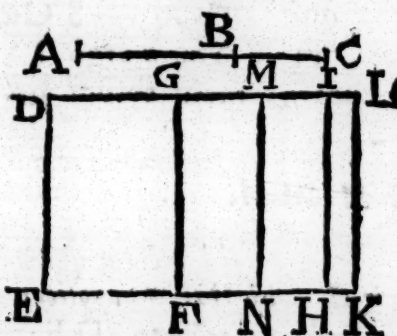
g 16. 10. Quarto, Si ponatur $AC \perp BC$, erit $DK \perp ACq$. Nam $ACq + BCq (DK) g \perp ACq$.

h 10. 10. Quinto, Item, $DL \perp \sqrt{DLq - GLq}$. Nam quia $DH (ACq) \perp IK (BCq)$ b erit $DI \perp IL$. k ergo $\sqrt{DLq - GLq} = DL$.

Sexto, Item $DL \perp GL$. Nam $ACq + BCq \perp l 2 ACB$; hoc est, $DK \perp GK$. m ergo $DL \perp GL$.

m 10. 10. Septimo, Sin ponatur $AC \perp BC$, n erit $DL \perp \sqrt{DLq - GLq}$.

PROP. XCVIII.

Quadratum apotome $AB (AC - BC)$ ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen primam.

Fac ut in lemma te proxime præcedenti.

a hyp. Quoniam igitur AC, BC a sunt $p \perp$, b lem. 97. b erit $DK (ACq + BCq) \perp ACq$; c ergo 10. DK est p . d quare DL est $p \perp DE$. e item c feb. 12. 10 rectang. $GK (2 ACB)$ est μ . f ergo GL est p d 21. 10. $\perp DE$. g proinde $DL \perp GL$; h sed DLq e 22. & 24. $\perp GLq$. k ergo DG est apotome, & l quidem 10. prima (quia m $AC \perp BC$, & propterea DL f 23. 10. $\perp \sqrt{DLq - GLq}$) Q. E. D.

g 13. 10.
h feb. 12. 10
k 74. 10.
l 1. def. 85.
10.
m lem. 97.
10.

PROP.

PROP. XCIX.

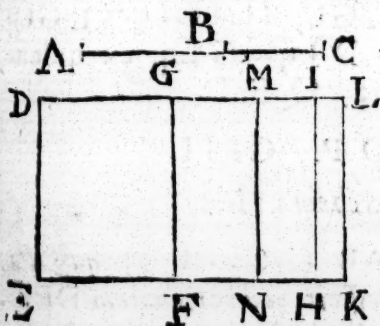
Vide Schema subsequens.

Quadratum mediae apotomae primae AB (AC-BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen secundam.

Rursus (supposito lemmate praecedenti) quia AC, & BC a sunt μ \sqsupset b, erit DK (ACq+BCq) \sqsupset ACq; c quare DK est μ v. d ergo DL est ρ \sqsupset DE. e item GK (2. ACB) est ρ v f ergo GL est ρ \sqsupset DE; g quare DL \sqsupset GL. h Sed DLq \sqsupset GLq. k ergo DG est apotome. quia vero DL l \sqsupset $\sqrt{DLq - GLq}$, meritis DG apotome secunda. Q.E.D.

a hyp.
b lem. 97.
10.
c 24. 10.
d 23. 10.
e hyp. &
f sch. 12. 10.
f 21. 10.
g 13. 10.
h sch. 12.

PROP. C.

Quadratum mediae apotomae secundae AB (AC-BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen tertiam.

Iterum DK est μ v, a quare DL est ρ \sqsupset DE. item GK est μ v. b unde GL est ρ \sqsupset DE; b item DK \sqsupset GK, c quare DL \sqsupset GL; d at DLq \sqsupset GLq. e ergo DG est apot. & quidem f 3a. g quia DL \sqsupset $\sqrt{DLq - GLq}$. Q. E. D.

10.
k 74. 10.
l lem. 97.
10.
m 2. def.
85. 10.
a 23. 10.
b lem. 26.
10.
c 1. 6. 6.
10. 10.
d sch. 12.
10.
e 74. 10.
f 3. def. 85.
10.

PROP. CI.

Vide Schema praeced.

Quadratum minoris AB (AC-BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen quartam.

g lem 97.
10.

tionalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen quartam.

Ut prius, $ACq + BCq$, hoc est DK est $p^2 v$;
 a ergo DL est p^2 \square DE. at rectang. ACB, ide-
 * hyp. oque GK (2 ACB) * est μv , b quare GL est p^2
 b 23. 10. \square DE. c ergo DL \square GL. d at DLq \square
 c 13. 10. GLq. quia vero * $ACq \square BCq$, e erit DL \square
 d sch. 12. 10 $\sqrt{DLq - GLq}$: f ergo DG conditiones habet
 e lem. 97. apotomæ quartæ. Q. E. D.

10.

f 4. def. 85.

10.

P R O P. CII.

Vide schem. præced.

Quadratum ejus AB ($AC - BC$), quæ cum
 rationali medium totum efficit, ad rationalem DE
 applicatum, facit latitudinem DG apotomen quin-
 tam.

Rursus enim, DK est μv , a quare DL est p^2
 b 21. 10. \square DE. item GK est $p^2 v$, b unde GL est p^2 . \square
 c 13. 10. DE. c ergo DL \square GL, d sed DLq \square GLq.
 d sch. 12. 10 porro, DL e $\square \sqrt{DLq - GLq}$. ex quibus,
 e lem. 97. DG f est apot. quinta. Q. E. D.

10.

f 5. def. 85.

10.

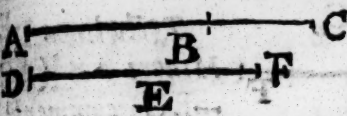
P R O P. CIII.

Vide Schema idem.

Quadratum ejus AB ($AC - BC$), quæ cum
 medio medium totum efficit, ad rationalem DE ap-
 plicatum, facit latitudinem DG apotomen sextam.

Haud aliter, quam antea, DK, & GK sunt
 a 23. 10. μa ; a quare DL & GL sunt p^2 \square . DE. item
 b hyp. & DK b \square GK, c quare DL \square GL. d ergo
 lem. 97. 10. DG est apot. b cum igitur $ACq \square BCq$, ideo
 c 10. 10. que DL $\square \sqrt{DLq - GLq}$, e erit DG, apot.
 d 74. 10. sexta. Q. E. D.
 e 6. def. 85.
 10.

PROP. CIV.

 Recta linea DE a-
 potomæ AB (AC-
 BC) longitudine com-
 mensurabilis, & ipsa apotome est, atque ordine ea-
 dem.

LEMMA.

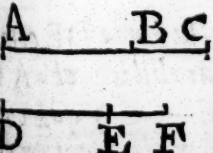
Sit AB. DE :: AC. DF. & AB \perp DE.

Dico AC + BC \perp DF + EF.

Nam AC.BC a :: DF.EF. ergo componendo
 AC+BC. BC :: DF+EF. EF. ergo permutando
 AC + BC. DF+EF :: BC. EF. a at BC \perp EF. a lem. 66.
 b ergo AC+BC \perp DF+EF. Q.E.D. 10.

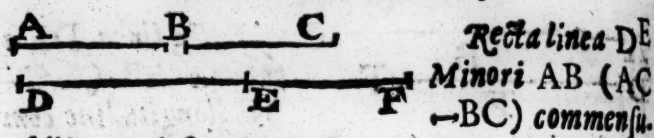
a Fac AB. DE :: AC. DF. b Igitur AC + b 10. 10.
 BC \perp DF+EF. ergo cum AC+BC c binomi. a 12. 6.
 um sit, d erit DF+EF ejusdem ordinis binomi- b lem. 103.
 um: e quare DF-EF ejusdem ordinis apotome 10.
 est, cujus AC-BC. Q.E.D. c hyp.
 d 61. 101
 e Per defi-

PROP. CV.

 Recta linea DE mediæ apoto-
 mæ AB (AC-BC) commensu-
 rabilis, & ipsa mediæ apotome
 est, atque ordine eadem.

Iterum a fac AB. DE :: AC. DF. b quare a 12. 6.
 AC + BC \perp DF + EF. c ergo DF + EF est b lem. 103.
 bimed. ejusdem ordinis, cujus AC + BC. 10.
 d proinde & DF-EF mediæ apotome erit ejus- c 68. 10.
 dem classis, cujus AC-BC. Q.E.D. d 75 & 76.
 10.

PROP. CVI.

rabilis, & ipsa minor est.

a lem. 103.

10.

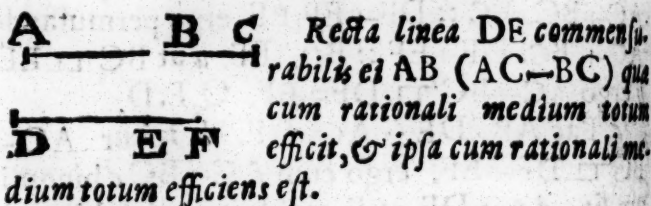
b hyp.

c 69. 10.

d 77. 10.

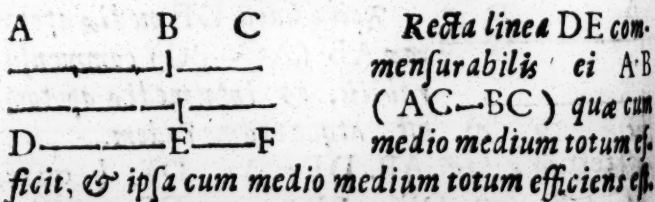
Fiat $AB : DE :: AC : DF$. a estque $AC + BC$
 $\square DF + EF$. atqui $AC + BC$ b est Major,
 c ergo $DF + EF$ quoque Major est. d & proinde
 $DF - EF$ est Minor. Q. E. D.

PROP. CVII.

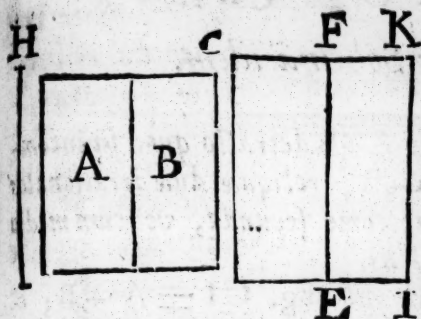
Nam ad modum præcedentium ostendemus
 a 78. 10. $DF + EF$ esse potentem $\rho\gamma$, & $\mu\nu$. a ergo $DF - EF$ est ut dicitur.

PROP. CVIII.

Nam, ad normam præcedentium, erit $DF + EF$ potens $2\mu\alpha$. a ergo $DF - EF$ erit ut in prop.

PROP. CIX.

Medio B à rationali A+B detracto, recta linea H, quæ reliquum spatium A potest, una ex duabus irrationalibus fit, vel apotome, vel Minor.

Ad CD ρ , fac rectang. $CI = A+B$; & $FI = B$. quare $CE = A$; (Hq) Quoniam igitur a 3. ax. 1.
 CI est ρ , c erit CK ρ \square CD . sed quia FI b est b hyp. &
 FI , d erit FK ρ \square CD . e unde CK \square FK $constr.$
ergo CF est apotome. Si igitur CK \square \sqrt{c} 21. 10.
 CK \square FK . g erit CF apot. prima; h quare \sqrt{d} 23. 10.
 CE (H) est apotome. sin CK \square \sqrt{CK} \square \sqrt{CK} e 13. 10.
 FK , k erit CF apot. quinta. & proinde H (\sqrt{f} 74. 10.
 CE) l erit Minor. Q. E. D. g 1. def. 85.

PROP. CX.

Vide Schem. præced.

Rationali B à medio A+B detracto; alia dua
 irrationales fiunt, vel media apotome prima, vel cum
 rationali medium totum efficiens.

Ad CD expof. ρ fiant rectang. $CI = A + B$; &
 $FI = B$, a unde $CE = A = Hq$. Quoniam
 igitur CI b est $\mu\nu$: c erit CK ρ \square CD. led quia
 FI b est $\rho\nu$, d erit FK ρ \square CD. e unde CK \square
 FK . f ergo CF est apot. g nempe fecunda; fi CK
 \square $\sqrt{CKq} - FKq$, b quare $H(\sqrt{CE})$ est me-
 dia apot. prima. Sin vero CK \square $\sqrt{CKq} -$
 FKq , k erit CF apot. quinta. & proinde $H(\sqrt{CE})$
 l erit faciens $\mu\nu$ cum $\rho\nu$. Q. E. D.

PROP.

a 3. 22. 17
b hyp. &
constr.
c 23. 10.
d 21. 10.
e 13. 10.
f 74. 10.
g 2. def. 85.
10.
h 93. 101
k 5. def. 85.
10.
l 6. 10.

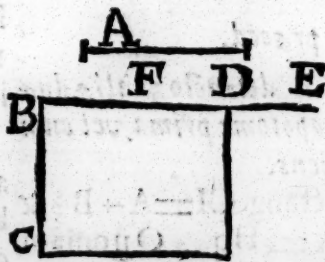
PROP. CXI.

Vide Schema idem.

Media B à medio A+B detracto, quod sit incom-
mensurabile toti A+B; reliquæ duæ irrationales
sunt, vel mediæ apotome secunda, vel cum medio
medium totum efficiens.

Ad CD p̄ fiant rectang. CI = A + B; &
a 3. ax. 1. FI = B, a quare CE = A = Hg. Quoniam
b 23. 10. igitur CI est $\mu\nu$. berit CK p̄ \square CD. eodem
c hyp. modo erit FK p̄ \square CD. item quia CI c \square
d 10. 10. FI, d erit CK \square FK; e quare CF est apotome,
e 74. 10. f tertia scilicet, si CK \square $\sqrt{CK} - FK$,
f 3. def. 85. g unde H (\sqrt{CE}) erit mediæ apot. secunda.
10. verum si CK \square $\sqrt{CK} - FK$, b erit CF
g 94. 10. apot. sexta, k quare H erit faciens $\mu\nu$ cum μ .
h 6. def. 85. Q, E, D,
10.
k 97. 10.

PROP. CXII.

Apotome A non est
eadem, quæ ex binis no-
minibus.

Ad expos. BC p̄
fiat rectang. CD =
Aq. Ergo cum A sit
apotome, a erit BD
10. apot. prima. ejus congruens sit DE. b quare BE,
d 37. 10. DE sunt p̄ \square . c & BE \square BC. Vis A esse
e 1. def. 48 bin. ergo BD est bin. 1. ejus nomina sint BF,
10. FD; sitque BF \square FD; d ergo BF, FD sunt p̄
f 12. 10. \square ; & BF e \square BC. ergo cum BC \square BE,
g cor. 16. f erit BE \square FB. g ergo BE \square FE. h ergo FE
10. est p̄. item quia BE \square DE, k erit FE \square DE.
h sch. 12. 10. l quare FD est apotome, l adeoque FD est p̄. sed
k 14. 10. ostensa est p̄. quæ repugnant, ergo A male dici-
l 74. 10. tur binomium. Q, E, D.

Nomi.

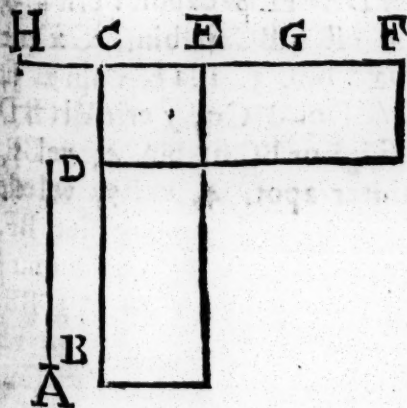
Nomina 13. linearum irrationalium inter se differentium.

1. Media.
2. Ex binis nominibus, cujus 6 species.
3. Ex binis mediis prima.
4. Ex binis mediis secunda.
5. Major.
6. Rationale ac medium potens.
7. Bina media potens.
8. Apotome, cujus etiam 6 species.
9. Mediæ apotome prima.
10. Mediæ apotome secunda.
11. Minor.
12. Cum rationali medium totum efficiens.

13. Cum medio medium totum efficiens.

*Cum latitudinum differentia arguant differenti-
as rectarum, quarum quadrata sunt applicata ad ali-
quam rationalem, fitque demonstratum in præceden-
tibus, latitudines quæ oriuntur ex applicationibus
quadratorum harum 13 linearum inter se differre,
perspicue sequitur has 13 lineas inter se differre.*

P R O P. CXIII.

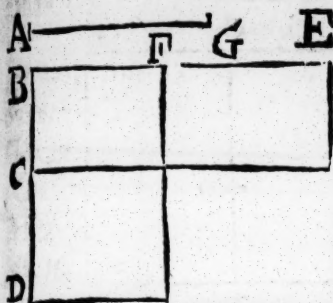
*Quadratum
rationalis A ad
eam, quæ ex
binis nominibus
BC (BD +
DC) applica-
tum, latitudi-
nem facit apo-
tomen EC, cu-
jus nomina EH,
CH commen-
surabilia sunt*

nominibus BD, DC ejus, quæ ex binis nominibus

Et in eadem proportionē (EH. BD :: CH. DC;) & adhuc, apotome EC quæ fit, eundem habet ordinem, quem ea BC, quæ ex binis nominibus.

- a cor. 16. 6. Ad DC minus nomen a fac rectang. $DF =$
b 14. 6. $Aq = BE$, quare B C. $CD b :: FG. CE.$ ergo
dividendo $BD. DC :: FE. EC.$ cum igitur BD
c hyp. $e \sqsubset DC.$ d erit $FE \sqsubset EC.$ sume $EG = EC;$
d 14. 5. fiatque $FG. GE :: EC. CH.$ Erunt EH, CH,
nomina apotomæ EC; quibus conveniunt ea,
quæ in theoremate proposita sunt. Nam com-
ponendo $FE. GE. (EC) :: EH. CH.$ ergo
e 12. 5. $FH. EH e :: EH. CH f :: FE. EC f :: BD.$
f Prius. $DC.$ quare cum $BD g \sqsubset DC,$ h erit $BH \sqsubset$
g hyp. $CH;$ h & $FHq \sqsubset EHq.$ ergo, quia $FHq.$
h 10. 10. $EHq k :: FH. CH.$ h erit $FH \sqsubset CH,$ l ideoque
k cor. 20. 6. $FC \sqsubset CH.$ Porro $CD g$ est $\rho^c,$ & $DF (Aq)$
l 16. 10. g est $\rho^v,$ m ergo FC est $\rho^c \sqsubset CD,$ quare etiam
m 21. 10. CH est $\rho^c \sqsubset CD.$ n igitur EH, CH sunt $\rho^c,$ ac
n sch. 12. 10 \sqsubset ut prius. o ergo EC est apotome, cui con-
o 74. 10. gruit CH. porro EH. $CH f :: BD. DC,$ ideo per-
mutando $EH. BD :: CH. DC.$ unde quia $CH f$
p 10. 10. $\sqsubset DC,$ p erit $EH \sqsubset BD.$ quinimo pone BD
q 15. 10. $\sqsubset \sqrt{BDq - DCq};$ q erit ideo $EH \sqsubset \sqrt{EHq -}$
r 12. 10. $CHq.$ item si $BD \sqsubset \rho^c$ expos r erit $EH \sqsubset ei-$
s 1. def. 48. dem $\rho^c;$ s hoc est si BC sit bin. 1. t erit EC apot.
10. prima. Similiter si $DC \sqsubset \rho^c$ expos. t erit CH
t 1. def. 85. \sqsubset eidem $\rho^c.$ u hoc est si BC sit bin. 2. x erit
10. EC apot. 2. & si hæc bin. 3. illa erit apot. 3,
u 2. def. 48. &c. Sin $BD \sqsubset \sqrt{BDq - DCq},$ y erit $EH \sqsubset$
10. $\sqrt{EHq - CHq};$ si igitur BC sit bin. 4, vel 5,
x 1. def. 85. vel 6. erit EC similiter apot. 4, vel 5, vel 6.
10. Q. E. D.
y 15. 10.

PROP. CXIV.

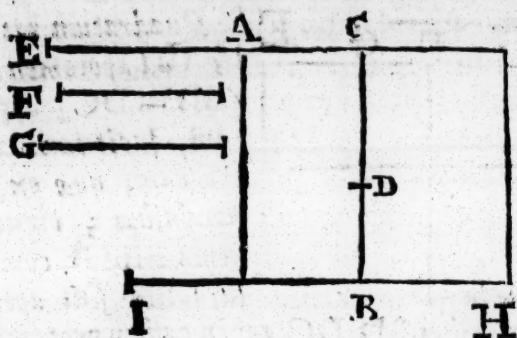

Quadratum rationa-
lis A ad apotomen BC
(BD - DC) applica-
tum, facit latitudinem
BE eam, quæ ex binis
nominibus; cujus no-
mina BE, GE commen-
surabilia sint apotoma

BC nominibus BD, DC, & in eadem proportione;
& adhuc, quæ ex binis nominibus fit (BE,) eundem
habet ordinem, quem ipsa apotome BC.

a Fac rectang. $DF = Aq$; & $BE, FE b :: a$ cor. 16. 6.
 $EG. GF.$ Quoniam igitur $DF = Aq = GE,$ *b* 12. 6.
 erit $BD. BC :: BE. BF.$ ergo per conversio- *c* 14. 6.
 nem rationis $BD. CD :: BE. FE :: EG. GF ::$
 d $BG. EG.$ sed $BD e \sqsupset CD.$ *f* ergo $BG \sqsupset d$ 19. 5.
 $GE.$ ergo quia $BGq. GEq g :: BG. GF.$ *h* erit *e* hyp.
 $BG \sqsupset GF.$ *k* ideoque $BG \sqsupset BF.$ porro *f* 10. 10.
 $BD e$ est $\rho^c,$ & rectang. $DF (Aq) e$ est $\rho^v.$ *l* er- *g* cor. 20. 6.
 go BF est $\rho^c \sqsupset BD.$ *m* ergo etiam BG est $\rho^c \sqsupset$ *h* 10. 10.
 $BD.$ *n* ergo BG, GE sunt $\rho^c \sqsupset.$ *o* quare BE *k* cor. 16.
 est bin. denique igitur quia $BD. CD :: BG.$ *l* 21. 10.
 $GE;$ & permutando $BD. BG :: CD. GE,$ sitque *m* 12. 10.
 $BD \sqsupset BG;$ *p* erit $CD \sqsupset GE.$ ergo si CB sit *n* sch. 12. 10.
 apot. prima; erit BE bin. 1, &c. ut in anteceden- *o* 37. 10.
 ti. ergo, &c. *p* 10. 10.

PROP. CXV.

Si spatium AB contineatur sub apotoma AC ($CE - AE$), & ea, quæ ex binis nominibus CB , cujus nomina CD, DB commensurabilia sint apotoma nominibus CE, AE , & in eadem proportione ($CE, AE :: CD, DB$;) recta linea F spatium AB potens, est rationalis.

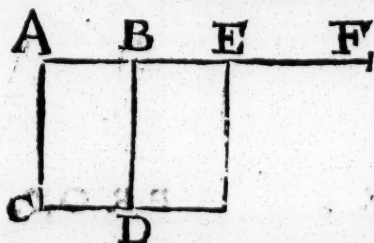
Sit G quævis p ; & fiat rectang. $CH = Gq$.
 2 113. 10. a erit igitur BH ($HI - IB$) apotome; & HI
 $a \perp CD$ $b \perp CE$, a & $BI \perp DB$; a atque
 b hyp! $HI, BI :: CD, DB$ $b :: CE, EA$. ergo permu-
 c 19. 5. tando $HI, CE :: BI, EA$. ergo $BH, AC ::$
 d 12. 10! $HI, CE :: BI, EA$. ergo cum HI $d \perp CE$,
 e 10. 10! e erit $BH \perp AC$. f ergo rectang. $HC \perp$
 f 1. 6. & 10 BA . Sed HC (Gq) b est p^v . g ergo BA (Fq)
 10. est p^v . proinde F est p^v . $Q. E. D.$

g sch, 12. 10

Coroll.

Hinc, fieri potest, ut spatium rationale conti-
 neatur sub duabus rectis irrationalibus.

PROP. CXVI.

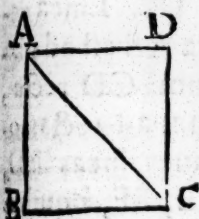

A media AB fi-
 unt infinitæ irrationales BE, EF ,
 &c. & nulla alicui
 antecedentium est ea-
 dem.

Sit AC expos. p^v .
 sit-

ρ . fitque AD spatium sub AC, AB. *a* ergo AD *a* lem. 38
 est ρ . Sume BE = \sqrt{AD} . *b* ergo BE est ρ , nulli 10.
 priorum eadem. nullum enim quadratum alicu- b 11. 10.
 jus priorum applicatum ad ρ , latitudinem efficit
 mediam. compleatur rectang. DE; *a* erit DE ρ ;
 & *b* proinde EF (\sqrt{DE}) erit ρ ; & nulli prio-
 rum eadem. nullum enim priorum quadratum
 ad ρ applicatum, latitudinem efficit ipsam BE,
 ergo, &c.

PROP. CXVII.

Propositum sit nobis ostendere,
in quadratis figuris BD, diame-
trum AC lateri AB incommen-
surabilem esse.

Nam ACq. ABq *a* :: 2, 1 b ^{a 47. I.}
 :: non Q. Q. *c* ergo AC \square ^{b cor. 24. 8.}
 AB. Q. E. D. ^{c 9. 10.}

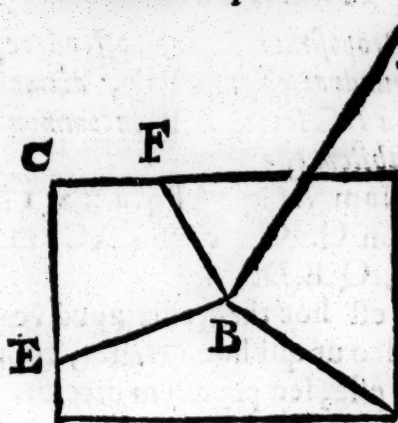
Celebratissimum est hoc theorema apud ve-
 teres philosophos, adeo ut qui hoc nesciret, cum
 Plato non hominem esse, sed pecudem diceret.

LIB. XI.

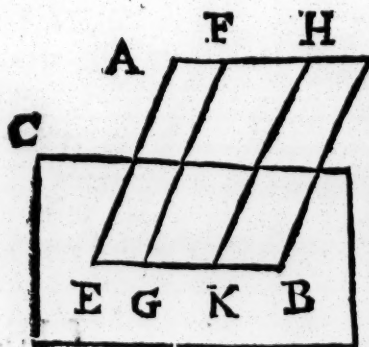
Definitiones.

I. **S**olidum est, quod longitudinem, latitudinem, & crassitudinem habet.

II. Solidi autem extremum est superficies,

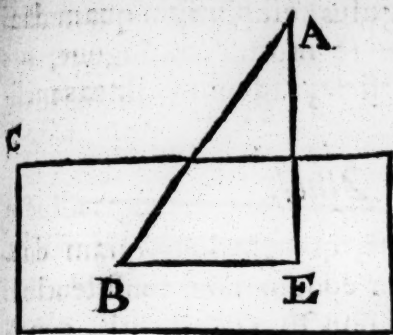

III. Linea recta AB est ad planum CD recta, cum ad rectas omnes lineas BD, BE, BF, à quibus illa tangitur, quæque in proposito sunt plano, rectos efficit angulos ABD, ABE, ABF.

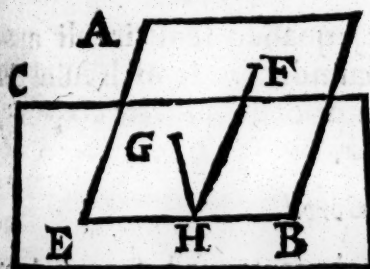
IV. Planum AB ad planum CD rectum est, cum rectæ lineæ FG, HK, quæ communi planorum sectioni EB ad rectos angulos in uno plano AB ducuntur, alteri plano CD ad rectos sunt angulos.

V. Rectæ

V. Rectæ li-
neæ AB ad pla-
num CD incli-
natio est, cum à
sublimi termino
A rectæ alius li-
neæ AB ad pla-
num CD dedu-
cta fuerit per-
pendicularis AE;

atque à puncto E, quod perpendicularis AE in
ipso plano CD fecerit, ad propositæ illius lineæ
extremum B, quod in eodem est plano, altera re-
cta linea EB fuerit adjuncta : est, inquam, angu-
lus acutus ABE insistente linea AB, & adjuncta
EB comprehensus.

VI. Plani AB ad
planum CD incli-
natio, est angulus
acutus FHG rectis
lineis FH, GH
contentus, quæ in
utroque planorum

AB, CD ad idem communis sectionis BE pun-
ctum H ductæ, rectos cum sectione BE efficiunt
angulos FHB, GHB.

VII. Planum ad planum similiter inclina-
tum esse dicitur, atque alterum ad alterum, cum
dicti inclinationum anguli inter se fuerint æ-
quales.

VIII. Parallela plana sunt, quæ inter se non
conveniunt.

IX. Similes solidæ figuræ sunt, quæ similibus
planis continentur, multitudine æqualibus.

X. Æquales & similes solidæ figuræ sunt,
quæ similibus planis multitudine & magnitudine
æqualibus continentur.

XI. Solidus

XI. Solidus angulus est plurium quam duarum linearum, quæ se mutuo contingunt, nec in eadem sunt superficie, ad omnes lineas inclinatio.

Aliter.

Solidus angulus est, qui pluribus quam duobus planis angulis in eodem non consistentibus plano, sed ad unum punctum constitutis, continetur.

XII. Pyramis est figura solida, planis comprehensa, quæ ab uno plano ad unum punctum constituuntur.

XIII. Prisma est figura solida, quæ planis continetur, quorum adversa duo sunt & æqualia, & similia, & parallela; alia vero parallelogramma.

XIV. Sphæra est, quando semicirculi manente diametro, circumductus semicirculus in seipsum rursus revolvitur unde moveri cœperat, circumassumpta figura.

Coroll.

Hinc radii omnes à centro ad superficiem sphæræ inter se sunt æquales.

XV. Axis autem sphæræ, est quiescens illa recta linea, circum quam semicirculus convertitur.

XVI. Centrum sphæræ est idem quod & semicirculi.

XVII. Diameter autem sphæræ, est recta quædam linea per centrum ducta, & utrinque à sphæræ superficie terminata.

XVIII. Conus est, quando rectanguli trianguli manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum triangulum in seipsum rursus revolvitur unde moveri cœperat, circumassumpta figura. Atque si quiescens recta
linea

linea æqualis sit reliquæ, quæ circa rectum angulum continetur, orthogonius erit conus; si vero minor, amblygonius; si vero major, oxYGONIUS.

XIX. Axis autem coni, est quiescens illa linea, circa quam triangulum vertitur.

XX. Basis vero coni est circulus qui à circumducta recta linea describitur.

XXI. Cylindrus est, quando rectanguli parallelogrammi manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum parallelogrammum in seipsum rursus revolvitur unde coeperat moveri, circumassumpta figura.

XXII. Axis autem cylindri, est quiescens illa recta linea, circum quam parallelogrammum convertitur.

XXIII. Bases vero cylindri sunt circuli à duobus adversis lateribus, quæ circumaguntur, descripti.

XXIV. Similes coni & cylindri sunt, quorum & axes, & basium diametri proportionales sunt.

XXV. Cubus est figura solida sub sex quadratis æqualibus contenta.

XXVI. Tetraedrum est figura solida sub quatuor triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXVII. Octaedrum est figura solida sub octo triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXVIII. Dodecaedrum est figura solida sub duodecim pentagonis æqualibus & æquilateris & æquiangulis contenta.

XXIX. Icosaedrum est figura solida sub viginti triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXX. Parallelepipedum est figura solida sex figuris quadrilateris, quarum quæ ex adverso parallelae sunt, contenta.

XXXI. Solida figura in solida figura dicitur inscribi, quando omnes anguli figuræ inscriptæ constituuntur vel in angulis, vel in lateribus, vel denique in planis figuræ, cui inscribitur.

XXXII. Solida figura solidæ figuræ vicissim circumscribi dicitur, quando vel anguli, vel latera, vel denique plana figuræ circumscriptæ tangunt omnes angulos figuræ, circum quam describitur.

P R O P. I.

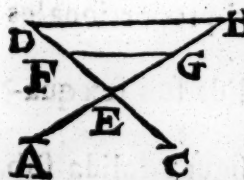

Recta linea pars quædam AC non est in subiecto plano, quædam vero CB in sublimi.

Producatur AC in subiecto plano usque ad F. vis CB esse in directum ipsi AC; ergo duæ rectæ AB, AF habent commu-

a 10. Ax. I. ne segmentum AG. a Q. F. N.

P R O P. II.

Si duæ rectæ lineæ AB, CD se mutuo secant, in uno sunt plano: atque triangulum omne DEB in uno est plano.

Puta enim trianguli DEB partem EFG esse in uno plano, partem vero FDGB in altero. ergo rectæ ED pars EF est in subiecto plano, pars vero FD in sublimi, a Q. E. A. ergo triangulum EDB in uno est plano; proinde & rectæ ED, EB; a quare & totæ AB, DC in uno plano existunt. Q. E. D.

a 1. II.

P R O P.

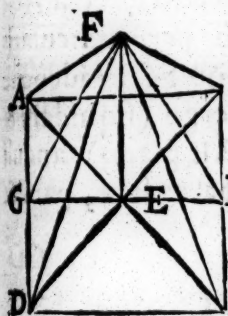
PROP. III.

*Si duo plana AB, CD se
mutuo secant, communis eorum
sectio EF est recta linea.*

Si EF communis sectio
non est recta linea, a ducatur in plano AB recta a 1. post. 1.
EGF, a & in plano CD recta EHF. duæ igitur
rectæ EGF, EHF claudunt spatium. b Q.E.A. b 14. ax. 1.

PROP. IV.

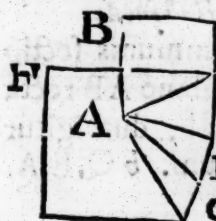

*Si recta linea EF rectis dua-
bus lineis AB, CD se mutuo
secantibus in communi sectione
E ad rectos angulos insistat:
illa ducto etiam per ipsas plano
ACBD ad angulos rectos erit.*

Accipe EA, EC, EB, ED
æquales, & junge rectas AC,
CB, BD, AD. per E ducatur
quævis recta GH; junganturque FA, FC,
FD, FB, EG, FH. Quoniam AE a = EB; a constr.
& DE a = EC; & ang. AED b = CEB, b 15. 1.
erit AD = CB. c pariterque AC = DB. c 4. 1.
d ergo AD parall. CB. d & AC parall. d sch. 34. 1.
DB. e quare ang. GAE = EBH. e & ang. e 29. 1.
AGE = EHB. sed & AEF = EBH ergo GE f constr.
= EH, & g AG = BH. quare ob angulos rectos, g 26. 1.
ex hyp. & proinde pares ad E, h bases FA; FC, h 4. 1.
FB, FD æquantur. Triangula igitur ADF,
FBC sibi mutuo æquilatera sunt, k quare ang. k 8. 1.
DAF = CBF. ergo in triangulis AGF, FBH
latera FG, FH l æquantur; & proinde etiam l 4. 1.
triangula FEG, FEH sibi mutuo æquilatera
sunt. m ergo anguli FEG, FEH æquales ac m 8. 1.
n propterea recti sunt, Eodem modo FE cum n 10. def. 1.
omni-

omnibus in plano ADBC per E ductis rectis li-
 3. def. 11. neis rectos angulos constituit, o ideoque eidem
 plano recta est. Q. E. D.

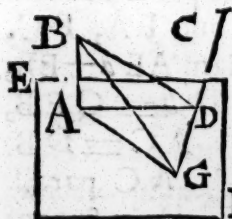
PROP. V.

Si recta linea AB rectis tri-
 bus lineis AC, AD, AE se mu-
 tuo tangentibus in communi se-
 ctione ad rectos angulos insistat;
 illae tres rectae in uno sunt plano.

Nam AC, AD a sunt in
 uno plano FC. a item AB, AE
 sunt in uno plano BE. vis AE esse extra planum
 FC; sit igitur planorum intersectio b recta AG.
 Quoniam igitur BA ex hypoth. perpendicularis
 est rectis AC, AD, eadem c plano FC, d ideoque
 c 4. 11. rectae AG perpendicularis est. ergo (siquidem &
 d 3. def. 11. a AB est in eodem cum AG, AE plano) anguli
 BAG, BAE recti, & proinde pares sunt, pars &
 totum. Q. E. A.

PROP. VI.

Si duae rectae lineae AB, DC
 eidem plano EF ad rectos sint
 angulos; parallelae erunt illae re-
 ctae lineae AB, DC.

Ducatur AD, cui in pla-
 no EF perpendicularis sit DG=AB; jungan-
 turque BD, BG, AG. Quia in triangulis BAD,
 ADG anguli DAB, ADG a recti sunt; atque
 AB b= DG; & AD communis est; c erit BD
 =AG; quare in triangulis AGB, BGD sibi
 mutuo æquilateris ang. BAG d= BDG; quo-
 rum BAG rectus cum sit, erit BDG etiam re-
 ctus. atqui ang. GDC rectus ponitur; ergo re-
 ctæ GD tribus DA, DB, CD recta est; e quæ
 f 2. 11. ideo in uno sunt plano, f in quo AB existit;
 cum

a hyp.

b constr.

c 4. 1.

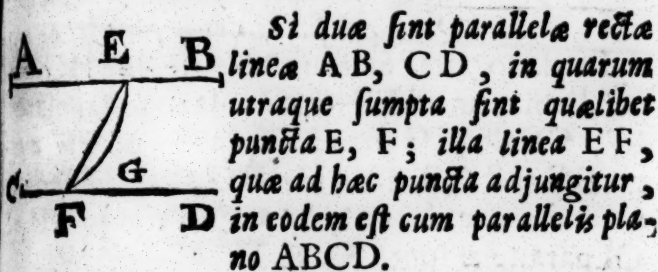
d 8. 1.

e 5. 11.

f 2. 11.

igitur AB, & CD sint in uno plano, & anguli interni BAD, CDA recti sint, g erunt AB, g 28. I.
CD parallelæ. Q. E. D.

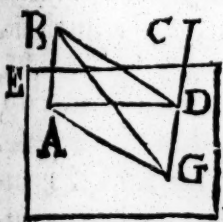
PROP. VII.

Si duæ sint parallelæ rectæ
linea AB, CD, in quarum
utraq; sumpta sint qualibet
puncta E, F; illa linea EF,
quæ ad hæc puncta adiungitur,
in eodem est cum parallelis pla-
no ABCD.

Planum in quo AB, CD, secet aliud planum
per puncta E, F. si jam EF non est in plano
ABCD, illa communis sectio non erit. Sit ergo
EGF. a hæc igitur recta est linea. duæ ergo a 3. II.
rectæ EF, EGF spatium claudunt. b Q. E. A. b 14. ax. I.

PROP. VIII.

Si duæ sint parallelæ rectæ
linea AB, CD, quarum altera
AB ad rectos cuidam plano
EF fit angulos; & reliqua
CD eidem plano EF ad rectos
angulos erit.

Adscita præparatione & demonstratione sex-
tæ hujus; anguli GDA & GDB recti sunt.
ergo GD recta est plano per AD, DB (b in quo a 4. II.
etiam AB, CD existunt.) c ergo GD ipsi CD b 7. II.
est perpendicularis; atqui ang. CDA etiam d re- c 3. def. II.
ctus est, e ergo CD plano EF recta est. Q. E. D. d 29. I.
e 5. II.

Nam per I & duc KIL parall. DE. Quia DE ^{c 31. I.} recta est ad AF, & FH, e erit DE recta plano ^{d constr.} PA; adeoque & KL eidem plano recta est. ^{e 4. II.} ergo ang. KIA rectus est. atqui ang. AIF ^{f 8. II.} etiam h rectus est. I ergo AI plano BC recta est. ^{g 3. def. II.} Q. E. D. ^{h constr.} ^{i 4. II.}

PROP. XII.

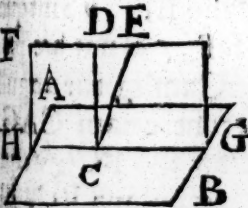

Dato plano BC à puncto A, quod in illo datum est, ad rectos angulos rectam lineam AF excitare.

A quovis extra planum puncto Da duc DE rectam plano BC; & juncta EA ^{a 11. II.} duc AF parall. DE. c perspicuum est AF plano ^{b 31. I.} BC rectam esse. Q. E. F. ^{c 8. II.}

Practice perficiuntur hoc, & præcedens problema, si duæ normæ ad datum punctum applicentur, ut patet ex 4. II.

PROP. XIII.

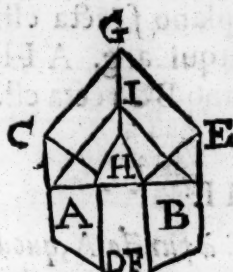

Dato plano AB, à puncto D, quod in illo datum est, dua recta linea CD, CE ad rectos angulos non excitabuntur ab eadem parte.

Nam utraq; CD, CE plano AB recta esset, eademq; a adeo parallelæ a 6. II. forent, quod parallelarum definitioni repugnat.

PROP. XIV.

*Valet hæc
conversa.*

*Ad quæ plana CD, FE, eadem
recta linea AB recta est; illa sunt
parallela.*

*Si negas, plana CD, FE con-
current, ita ut communis sectio
sit recta GH; sume in hac
quodvis punctum I, ad quod
in propositis planis ducantur*

*a hyp. & rectæ IA, IB. unde in triangulo IAB, duo anguli
3. def. 11. IAB, IBA a recti sunt. b Q. E. A.
b 17. 1.*

PROP. XV.

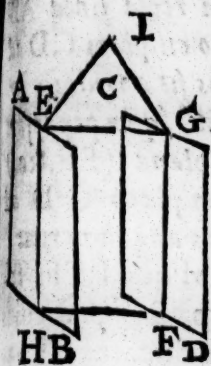

*Si duæ rectæ lineæ AB, AC se
mutuo tangentes, ad duas rectas
DE, DF se mutuo tangentes sunt
parallela, non in eodem consisten-
tes plano; parallela sunt, quæ per
illa dicuntur, plana BAC, EDF.*

*a 11. 11. Ex A a duc AG rectam plano EF. b Sintque
b 31. 1. GH, GI parallelæ ad DE, DF. c erunt hæ pa-
c 9. 11. rallelæ etiam ad AB, AC. Cum igitur anguli
d 3. def. 11. IGA, HGA d sint recti, e erunt etiam CAG,
e 29. 1. BAG recti. f ergo GA recta est plano BC; g atqui
f 4. 11. eadem recta est plano EF. h ergo plana BC, EF
g constr. sunt parallela. Q. E. D.
h 14. 11.*

PROP.

PROP. XVI.

Si duo plana parallela AB, CD, plano quopiam HEIGF secantur, communes illorum sectiones EH, GF sunt parallelae.

Nam si dicantur non esse parallelae, cum sint in eodem plano secanti, convenient alicubi, puta in I. quare cum totae HEI, FGI a sint in planis AB, CD productis, etiam haec convenient, contra hypoth.

PROP. XVII.

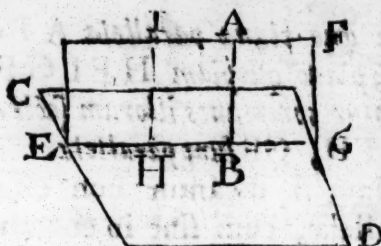

Si duae rectae lineae ALB, CMD parallelis planis EF, GH, IK secantur, in eisdem rationes secabuntur (AL. LB :: CM. MD.)

Ducantur in planis EF, IK rectae AC, BD. item AD occurrens plano GH in N; junganturque NL, NM. Plana triangulorum ADC, ADB faciunt sectiones BD, LN; & AC, NM a parallelas. ergo AL. LB b :: AN. ND b :: CM. MD. Q. E. D.

a 16. II.
b 2. 6.

P R O P. XVIII.

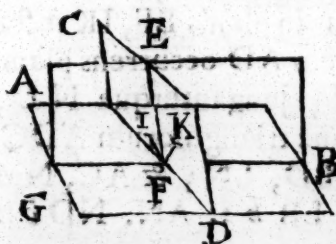

Si recta linea AB
plano cuiusdam CD ad
rectos sit angulos; &
omnia, quæ per ipsam
AB plana (EF, &c.)
eidem plano CD ad
rectos angulos erunt.

a 31. I.
b 8. II.
c 4. def. II.

Ductum sit per AB planum aliquod EF, fa-
ciens cum plano CD sectionem EG; è cuius
aliquo puncto H, in plano EF a ducatur HI pa-
rall. AB. b erit HI recta plano CD; pariterque
aliæ quævis ad EG perpendiculares. c ergo pla-
num EF plano CD rectum est; eademque ratio-
ne quævis alia plana per AB ducta plano EF re-
cta erunt. Q. E. D.

P R O P. XIX.

Si duo plana AB,
CD, se mutuo secantia,
plano cuidam GH ad
rectos sint angulos, com-
munis etiam illorum se-
ctio EF ad rectos eidem
plano (GH) angulos erit.

a 13. II.

Quoniam plana AB, CD ponuntur, recta
plano GH, patet ex 4. def. II. quod ex puncto
F in utroque plano AB, CD duci possit per-
pendicularis plano GH; quæ a unica erit, &
propterea eorundem planorum communis sectio.
Q. E. D.

PROP. XX.

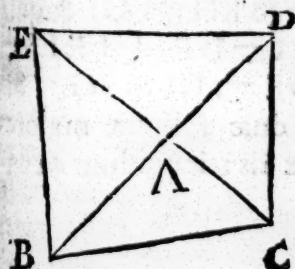

Si solidus angulus ABCD
tribus angulis planis BAD, DAC,
BAC contineatur; ex his duo qui-
libet, utut assumpti, tertio sunt ma-
jores.

Si tres anguli sunt æquales, patet assertio; si
inequales, maximus esto BAC. ex quo a aufer a 23. I.
BAE = BAD; & fac AD = AE; ducanturque
BEC, BD, DC.

Quoniam latus BA commune est, & AD b = b constr.
AE; & ang. BAE b = BAD; c erit BE = BD. c 4. I.
sed BD + DC d = BC. e ergo DC = EC. cum d 20. I.
igitur AD b = AE, & latus AC commune est, e 5. ax. I.
ac DC = EC f, erit ang. CAD = EAC. g ergo f 25. I.
ang. BAD + CAD = BAC. Q. E. D. g 4. ax. I.

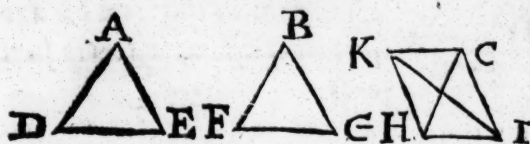
PROP. XXI.

Omnis solidus angulus A
sub minoribus quam qua-
tuor rectis angulis planis
continetur.

Latera enim solidi an-
guli A secans planum ut-
cunque faciat figuram
multilateram BCDE, &
totidem triangula ABC, ACD, ADE, AEB.
Omnes angulos polygoni voco X; & summam
angulorum ad trigonorum bases voco Y. quare
X + 4 Rect. a = Y + A. Quia vero (ex angulis ad a 32. I. &
B) b est ang. ABE + ABC = CBE; idemque verum sch. 32. I.
fit de angulis ad C, ad D, ad E. c liquet fore Y b 20. II.
= X. proinde erit A = 4 Rect. Q. E. D. c 5. ax. I.

PROP. XXII.

Si fuerint tres anguli plani A, B, HCI , quorum duo utlibet assumpti reliquo sint majores; comprehendant autem ipsos rectæ lineæ æquales $AD, AE, FB, \&c.$ fieri potest, ut ex rectis lineis DE, EG, HI , æquales illas rectas connectentibus triangulum constituatur.

a 22. I.

b 23. I.

c 4. I.

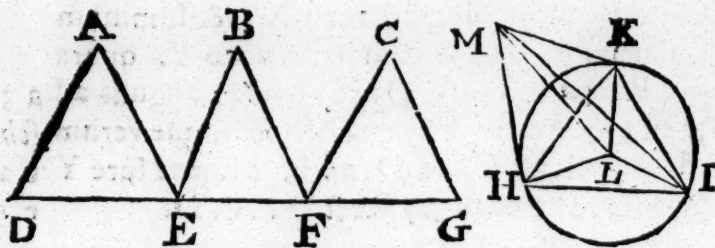
d hyp.

e 24. I.

f 20. I.

Ex iis a constitui potest triangulum, si duæ quælibet reliqua majores existant; sed ita se res haber. Nam b fac ang. $HCK = B$, & $CK = CH$, ducanturque HK, IK . c ergo $KH = FG$. & quia ang. $KCI = A$; erit $KI \parallel DE$. sed $KI \parallel HI + KH (FG)$; ergo $DE \parallel HI + FG$. Simili argumento quævis duæ reliqua majores ostenduntur; & proinde ex iis triangulum a constitui potest. Q. E. D.

PROP. XXIII.

Ex tribus angulis planis A, B, C , quorum duo quomodocunque assumpti reliquo sunt majores, solidum angulum $MHIK$ constituere. *Oportet autem illos tres angulos quatuor rectis minores esse.

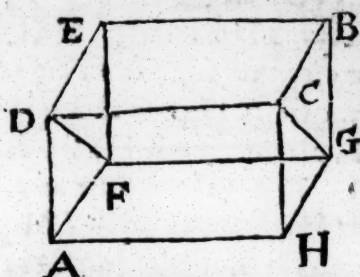
* 21. I.

Fac

Fac AD, AB, BE, BF, CF, CG æquales
inter se. Ex subtenfis DE, EF, FG (hoc est,
ex æqualibus HI, IK, KH) *a* fac triang. HKI. *a* 22. 11. &
circa quod *b* describatur circulus LHKI. * Quo- 22. 1.
niam vero AD \sqsubset HL; *c* sit ADq = HLq + *b* 5. 4.
LMq. *d* sitque LM recta plano circuli HKI; & * Vid. Gla-
ducantur HM, KM, IM. Quoniam igitur ang. *vium.*
HLM *e* rectus est, *f* erit MHq = HLq + LMq *c* sch. 47. 1.
g = ADq. ergo MH = AD. simili argumento *d* 12. 11.
MK, MI, AD (id est, AE, EB, &c.) æquantur; *e* 3. def. 11.
ergo cum HM = AD, & MI = AE; & DE *b* = *f* 47. 1.
HI, *k* erit ang. A = HMI; *k* similiter ang. IMK *g* constr.
= B. *k* & ang. HMK = C. Factus est igitur *h* constr.
angulus solidus ad M ex tribus planis datis. *k* 8. 1.
Q. E. F. Assumptum est fore AD \sqsubset HL.
Hoc autem constat. Nam si AD = vel \sqsupset HL,
erit ang. A =, *b* vel \sqsubset HLI. Eodem modo erit *a* constr.
B =, vel \sqsubset HLK, & C =, vel \sqsubset KLI. quare & 8. 1.
A + B + C * quatuor rectos aut exæquabunt, aut *b* 21. 1.
excedent, contra hypoth. quin potius sit AD \sqsubset * 4. cor. 13.
HL. Q. E. D. *i*.

P R O P.

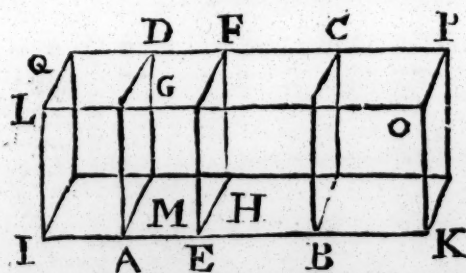
PROP. XXIV.

Si solidum AB parallelis planis contineatur, aduersa illius plana (AG, DB, &c.) parallelogramma sunt similia & aequalia.

- Planum AC secans plana parallela AG, DB, a facit sectiones AH, DC parallelas. Eadem ratione AD, HC parallelae sunt. Ergo ADCH est parallelogrammum, Simili argumento reliqua parallelepipedum sunt parallelogramma. Quum igitur AF ad HG, & AD ad HC parallelae sint, erit ang. FAD = CHG; ergo ob AF = HG, & AD = HC, ac e propterea AF, AD :: HG, HC, triangu- gula FAD, GAH g similia sunt & aequalia; proinde & parallelogramma AE, HB similia sunt & aequalia. idemque de reliquis oppositis planis ostendetur, ergo, &c.

PROP. XXV.

Si solidum parallelepipedum ABCD plano EF secetur aduersis planis AD, BC parallelo,

erit quemadmodum basis AH ad basim BH, ita solidum AHD ad solidum BHC.

Concipe Ppp. ABCD produci utrinque. accipe AI = AE, & BK = EB; & pone plana IQ, KP planis AD, BC parallela. parallelo-

- a 36. 1. & grammata IM, AH, a & DL, DG, b & IQ, AD, 1. def. 6. EF, &c. a similia ac aequalia sunt; c quare Ppp. b 24. 11. AQ = AF; atque eadem ratione Ppp. BP = c 10. def. 11 BF, ergo solida IF, EP solidorum AF, EC aequae.

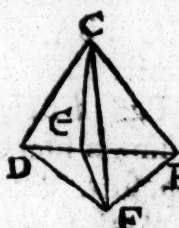
quemultiplicia sunt, ac bases IH, KH basium
AH, BH. Quod si basis IH $\square, =, \triangleright$ KH, d e. d 24. 11. &
sit similiter solidum IF $\square, =, \triangleright$ EP. e proin- 2. def. 11.
de AH. BH :: AF. EC. Q. E. D. e 6. def. 5.

Hac eadem omni prismati accommodari possunt;
unde

Coroll.

Si prisma quodcunque secetur plano oppositis
planis parallelo, sectio erit figura æqualis, & si-
milis planis oppositis.

P R O P. XXVI.

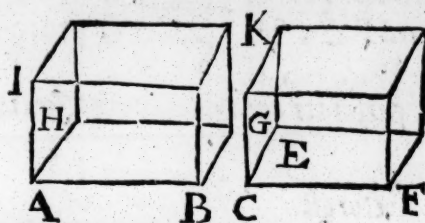

Ad datam re-
ctam lineam AB,
ejusque punctum
A, constituere an-
gulum solidum
AHIL, aequalem

solido angulo dato CDEF.

A puncto quovis F a demitte FG plano DCE a 11. 11.
rectam; ducanturque rectæ DF, FE, EG, GD,
CG. Fac AH=CD, & ang. HAI=DCE. &
AI=CE; atque in plano HAI, fac ang. HAK
=DCG, & AK=CG. Tum erige KL rectam
plano HAI, & sit KL=GF. ducaturque AL.
erit angulus solidus AHIL par dato CDEF.
Nam hujus constructio illius constitutionem pe-
nitus æmulatur, ut facile patebit examinanti. er-
go factum.

PROP. XXVII.

*A data recta
linea AB, dato
solido parallele-
pipedo CD simi-
le & similiter
positum paralle-*

lepipedum AK describere.

a 26. II.

b 12. 6.

c 22. 5.

Ex angulis planis BAH, HAI, BAI, qui æ-
quales sint ipsis FCE, ECG, FCG, a fac angu-
lum solidum A solido C parem. item b fac FC.
CE :: BA. AH. b ac CE.CG :: AH. AI (c unde
erit ex æquali FC.CG :: BA. AI;) & perficiatur
Ppp. AK. erit hoc simile dato.

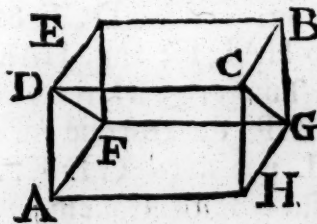
d 1. def. 6.

e 24. II.

f 9. def. II.

Nam per constr. Pgra d BH, FE; d & HI;
EG; & d BI, FG similia sunt, & e horum ideo
opposita illorum oppositis. ergo sex plana solidi
AK similia sunt sex planis solidi CD. f proinde
AK, CD similia solida existunt. Q. E. F.

PROP. XXVIII.

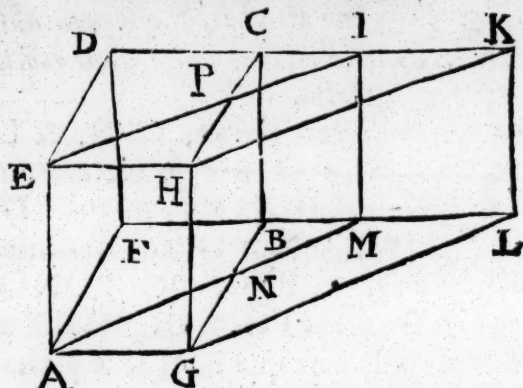
*Si solidum parallelepipe-
dum AB plano FGCD se-
cetur per diagonios DF,
CG adversorum planorum
AE, HB, bifariam secabi-
tur solidum AB ab ipso
plano FGCD.*

a 24. II.

b 34. I.

Nam quia DC, FG a æquales & parallelæ
sunt, b planum FGCD est pgr. & propter
a pgra AE, HB æqualia, & similia, b etiam tri-
angula AFD, HGC, CGB, DFE æqualia &
similia sunt. Atqui pgra AC, AG ipsis FB, FD
a etiam æqualia & similia sunt. ergo prismatis
FGCD AH omnia plana æqualia sunt, & simili-
c 9. def. II. a planis omnibus prismatis FGCD EB; & c pro-
inde hoc prisma illi æquatur. Q. E. D.

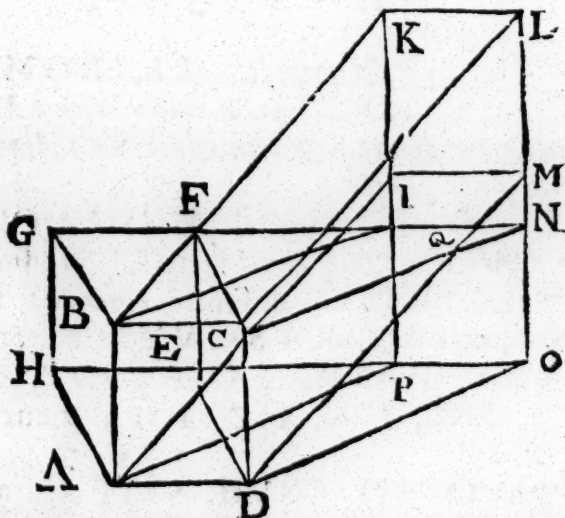
PROP. XXIX.

Solida parallelepipedā AGHEFBCD, AGHEMLKI super eandem basim AGHE constituta, & * in eadem altitudine; quorum insistentes lineæ AF, AM in iisdem collocantur rectis ter parallelis AG, FL, sunt inter se æqualia. * Id est, in lela plana

Nam si ex æqualibus prismatis AFMED, AGHE, GB L H C K commune auferatur prisma FLKD, & N B M P C I, addaturque utrinque solidum sic intellige AGNEHP, b erit Ppp. AGHEFBCD = in sequent. AGHEMLKI. Q. E. D.

PROP. XXX.

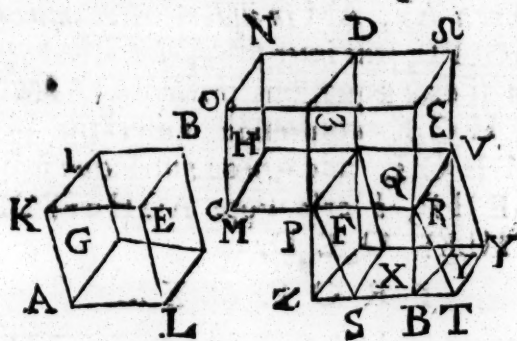
Solida parallelepipedā ADBCHEFG, AD-

a 10. def.
11. & 35. l.
b 3. & 2.
ax. 1.

ADCBIMLK super eandem basim ADCB constituta, & in eadem altitudine, quorum insistentes lineæ AH, AI non in iisdem collocantur rectis lineis, inter se sunt æqualia.

- Nam produc rectas HEO, GFN, & LMO,
 a 34. 1. KIP; & duc AP, DO, BQ, CN. a erunt tam
 DC, AB, HG, EF, PQ, ON; quàm AD, HE,
 GF, BC, KL, IM, QN, PO æquales inter se
 b 29. 11. & parallelæ. b Quare Ppp. ADCBPONQ utri-
 que Pppo. ADCBHEFG, ADCBIMLK æqua-
 c 1. ax. 1. le est; & c proinde hæc ipsa inter se æqualia sunt.
 Q. E. D.

PROP. XXXI.

Solida parallelepipeda ALEKGMBI, CPWOHQDN super æquales bases ALEK,

* Altitudo, CPWO constituta, & * in eadem altitudine, æst perpendicularis à. quæ sunt inter se.

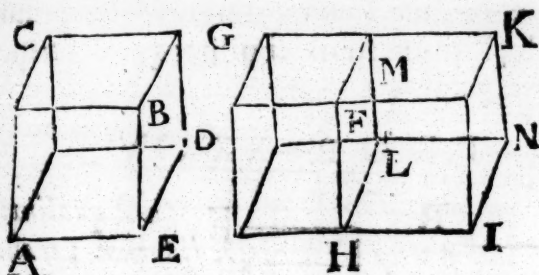
Habeant primo parallelepipeda AB, CD la-
 plano basis tera ad bases recta; & ad latus CP productum
 ad planum a fiat pgr. PR TS æq. & simile pgr. K E L A;
 oppositum. b adeoque Ppp. PR TS QV Y X æq. & sim.
 a 18. 6. Pppo AB. Producantur OWE, ND S, WPZ,
 b 27 11 & DQF, ERB, SV Y, TSZ, YXF; & duc ED,
 10. def. 11. B Y, ZF.

c 30 d. f. 11. Plana OWE N, CRVH, STYF c parallela
 d hyp. & sunt inter se; d & pgra ALEK, CPWO,
 35. 3. PR TS, PRBZ æqualia sunt. Cum igitur Ppp.
 CD

Ch. PV $\delta\omega$ e :: pgr. C ω (PRBZ.) R ω :: Ppp² e 25. 11.
 PRBZ QV γ F. PV $\delta\omega$, ferit Ppp. CD f = f 9. 5.
 PRBZ QV γ F g = PRVQSTYX b = AB. g 29. 12.
 Q. E. D. h constr.

Sin Pppa AB, CD latera basibus obliqua habeant; super easdem bases, & in eadem altitudine, ponantur parallelepipeda, quorum latera basibus sint recta. k Ea inter se, & obliquis æqualia k 29. 11.
 erunt; m proinde & obliqua AB, CD æquantur. m 1. 4x. 1.
 Q. E. D.

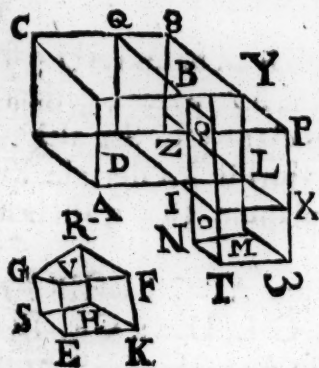
PROP. XXXII.

Solida parallelepipeda ABCD, EFGH sub eadem altitudine, inter se sunt ut bases AB, EF.

Producta EHI, a fac pgr. FI = AB, & b comple a 45. 1.
 Ppp. FINM. Liqueat esse Ppp. FLNM. b 31. 5.
 (s ABCD.) EFGH d :: FI. (AB) EF. Q. E. D. c 31. 11.
 d 25. 12.

PROP. XXXIII.

Similia solida parallelepipeda, ABCD, EFGH, inter se sunt in triplicata ratione homologorum laterum AI, EK.

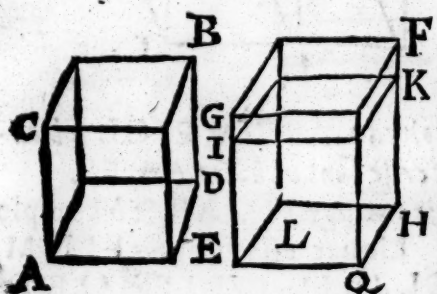
Producantur rectæ AIL, DIO, BIN. & a fiant IL, IO, a 3. 1.
 IN ipsis EK, KH, KF æquales, b adeoque b 17. 11.
 &

c 31. 1. & Ppp. IXMT æq. & sim. Pppo EFGH.
 d hyp. c Perficiantur Ppp. a IXPB, DLYQ. Itaque d
 e 1. 6. erit AI. IL. (EK) :: DI. IO (HK) :: BI. IN.
 f 32. 11. (KF;) hoc est Pgr. AD. DL :: DL. IX ::
 BO. IT; f id est Ppp. ABCD. DLQY ::
 g constr. DLQY. IXBP :: IXBP. IXMT. (g EFGH.)
 h 10. def. 5. h ergo ratio ABCD ad EFGH triplicata est ra-
 k 1. 6. tionis ABCD ad DLQY, k vel AI ad EK.
 Q. E. D.

Coroll.

Hinc, si fuerint quatuor lineæ rectæ continue proportionales, ut est prima ad quartam, ita est parallelepipedum super primam descriptum ad parallelepipedum simile similiterque descriptum super secundam.

PROP. XXXIV.

Equalium so-
 lidorum paralle-
 pipedorum ADCB,
 EHGF bases &
 altitudines reci-
 procantur (AD,
 EH :: EG. AC)
 Et quorum solido-

rum parallelepipedorum ADCB, EHGF bases & altitudines reciprocantur, illa sunt æqualia.

Sint primo latera CA, GE ad bases recta; si jam solidorum altitudines sint pares, etiam bases æquales erunt. & res clara est. Sin altitudines inæquales sint, à maiori EG a detrahe EI = AC. & per I b duc planum IK parallelum basi EH. itaque

a 31. 1.
 b 31. 1.
 c 32. 11.
 d 17. 5.
 e 1. 6.
 f constr.
 g 11. 5. &
 32. 11.

1. Hyp. AD. EH c :: Ppp. ADCB. EHIK d :
 Ppp. EHGF. EHIK c :: GL. IL e :: GE. IE
 (f AC;) g liquet igitur esse AD. EH :: GE. AC
 Q. E. D.

2. Hyp.

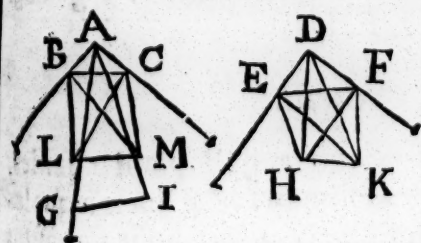
2. Hyp. ADCB. EHIK $b :: AD$. EH $k :: h$ 32. 11.
EG. EI $l :: GL$. IL $m :: Ppp$. EHGF. EHIK, k hyp.
quare Ppp. ADCB=EHGF. Q. E. D. 11. 6.
Sint deinde latera ad bases obliqua. Erigan- m 32. 11.
tur super iisdem basibus, in altitudine eadem, pa- n 9. 5.
rallelepipedata recta. Erunt obliqua parallelepi-
peda his æqualia. Quare cum hæc per 1. partem
reciprocant bases & altitudines, etiam illa reci-
procabunt. Q. E. D.

Coroll.

Quæ de parallelepipedis demonstrata sunt Prop.
29, 30, 31, 32, 33, 34. etiam conveniunt prismatis
triangularibus, quæ sunt dimidia parallelepipedata,
ut patet ex Pr. 28. Igitur,

1. Prismata triangularia æque alta sunt ut bases.
2. Si eandem vel æquales habeant bases, & eandem altitudinem, æqualia sunt.
3. Si similia fuerint, eorum proportio triplicata est proportionis homologorum laterum.
4. Si æqualia sunt, reciprocant bases & altitudines, & si reciprocant bases & altitudines, æqualia erunt.

P R O P. XXXV.

Si fuerint duo
plani anguli
BAC, EDF
æquales, quorum
verticibus A, D,
sublimis rectæ
lineæ AG, DH

insistant, quæ cum lineis primo positis angulos conti-
neant æquales, utrumque utriusque (ang. GAB=HDE;
& GAC=HDF.) in sublimibus autem lineis
AG, DH quælibet sumpta fuerint puncta G, H;

Et ab his ad plana BAC, EDF, in quibus consistunt anguli primum positi BAC, EDF, ductæ fuerint perpendiculares GI, HK; à punctis vero I, K quæ in planis à perpendicularibus fiunt, ad angulos primum positos adjunctæ fuerint rectæ lineæ AI, DK; hæ cum sublimibus AG, DH æquales angulos GAM, HDK comprehendent.

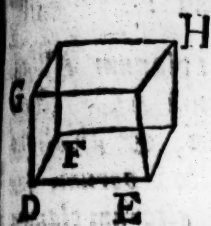
- Fiant DH, AL æquales, & GI, LM parallelæ; & MC ad AC, MB ad AB, KF ad DE, KE ad DE perpendiculares, ducanturque rectæ BC, LB, LC, atque EF, HF, HE; a estque LM recta plano BAC; b quare anguli LMC, LMA, LMB; eademque ratione anguli HKF, HKD, HKE recti sunt. Ergo $ALq\ c = LMq + AMq$
 a 8. II. $c = LMq + CMq + ACq$
 b 3. def. II $c = LCq + ACq$
 c 47. I. d ergo ang. ACL rectus est. Rursus $ALq\ c = LMq + MAq\ c = LMq + BMq + BAq\ c = BLq + BAq$. d ergo ang. ABL etiam rectus est. Simili discursu anguli DFH, DEH recti sunt, f ergo $AB = DE$; f & $BL = EH$; f & $AC = DF$; & $CL = FH$. g quare etiam $BC = EF$, g & ang. $ABC = DEF$ g & ang. $ACB = DFE$. unde reliqui è rectis anguli CBM, BCM reliquis FEK, EFK æquantur. h ergo $CM = FK$, l ideoque & $AM = DK$. ergo si m constr. ex $LAq\ m = HDq$. auferatur $AMq = DKq$, n 47. I. & n remanet $LMq = HKq$. quare trigona LAM, 3. ax. HDK sibi mutuo æquilatera sunt. o ergo ang. o 8. I. $LAM = HDK$. Q. E. D.

Coroll.

Itaque si fuerint duo anguli plani æquales, quorum verticibus sublimes rectæ lineæ æquales insistant, quæ cum lineis primo positis angulos contineant æquales, utrumque utrique; erunt à punctis extremis linearum sublimium ad plana angulorum primo positorum demissæ perpendiculares inter se æquales; nempe $LM = HK$.

P R O P.

PROP. XXXVI.

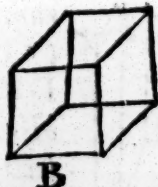
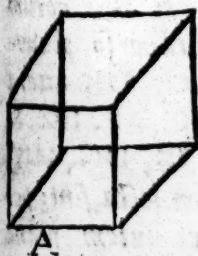

Si tres rectæ li-
nea DE, DG, DE
proportionales fue-
rint; quod ex his
tribus fit solidum
parallelepipedum D

H, æquale est descripto à media linea DG (IL)
solido parallelepipedo IN, quod æquilaterum quidem
fit, æquiangulum vero prædicto DH.

Quoniam DE. IK a :: IL. DF, b erit pgr. LK a hyp.
FE. & propter angulorum planorum ad D & b 14. 6.
l, ac linearum GD, IM æqualitatem, etiam alti-
tudines parallelepipedorum æquales sunt, ex
coroll. præced. c ergo ipsa inter se æqualia sunt. c 31. 11.
Q. E. D.

PROP. XXXVII.

Si quatuor rectæ lineæ A, B, C, D proportiona-
les fuerint & solida parallelepipeda A, B, C, D
quæ ab ipsis & similia, & similiter describuntur.
proportionalia erunt. Et si solida parallelepipeda
quæ & similia, & similiter describuntur, fuerint
proportionalia (A.B :: C.D) & ipsa rectæ lineæ
A, B, C, D proportionales erunt.

Nam rationes parallelepipedorum a triplica- a 33. 11.
tæ sunt rationum, quas habent lineæ. ergo si A.B
:: C.D. h erit Ppp. A. Ppp. B :: Ppp. C. Ppp. b sch. 23. 5.
D. & vice versa.

T :

PROP.

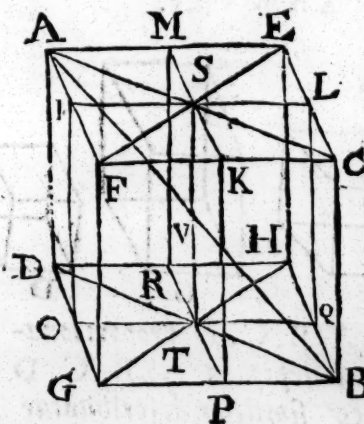
P R O P. XXXVIII.

Si planum AB ad planum AC rectum fuerit, & ab aliquo puncto E eorum, que sunt in uno planorum (AB) ad alterum planum AC perpendicularis EF ducta fuerit, in planorum communem sectionem AD cadet ducta perpendicularis EF.

Si fieri potest, cadat F extra intersectionem AD. In plano AC a ducatur FG perpendicularis ad AD, jungaturque EG. Angulus FGE brevis est; & EFG rectus ponitur. ergo in triangulo EFG sunt duo anguli recti. Q. E. D.

P R O P. XXXIX.

Si solidi parallelepipedum AB, eorum quæ ex adverso planorum AC, DB latera (AE, FC, AF, EC, & DH, GB, DG, HB) bisariam secta sint; per sectiones autem plani ILQO, PKMR sint extensa; planorum communis sectio ST, & solidi parallelepi-

pedi diameter AB, bisariam se mutuo secabunt.

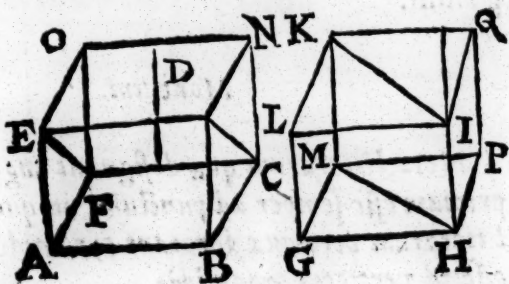
a 34. I. Ducantur rectæ SA, SC, TD, TB. Propter
b 29. I. a latera DO, OI lateribus BQ. QT, b angu-
c 4. I. losque alternos TOD, TQB æquales, c etiam
d sch. 15. I. bases DT, TB, & anguli DTO, BTQ æquan-
e 34. I. tur. d ergo DTB est recta linea. eodem modo
f 9. 11. & ASC recta est linea. Porro e tam AD ad FG,
1. ax. e quam FG ad CB; f ideoque AD ad CB, g ac
g 33. I. proinde AC ad DB parallelæ & æquales sunt.
b quare

bquare AB, & ST in eodem plano ABCD exsi- h 7. 11.
stunt. Itaque cum anguli AVS, BVT ad verti-
cem, & alterni ASV, BTV æquantur; k & AS^k 7. 4x. 1.
= BT; erit AV = BV, l & SV = VT. l 26. 1,
Q. E. D.

Coroll.

Hinc, in omni parallelepipedo diametri om-
nes se mutuo bifecant in uno puncto, V.

PROP. XL.

Si fuerint duo prismata ABCFED, GHMLIK
æqualis altitudinis, quorum hoc quidem habeat basim
ABCF parallelogrammum, illud vero GHM trian-
gulum; duplum autem fuerit parallelogrammum
ABCF trianguli GHM; æqualia erunt ipsa pris-
mata ABCFED, GHMLIK.

Nam si perficiantur parallelepipeda AN, GQ,
a erunt hæc æqualia ob b basium AC, GP, &
c altitudinum æqualitatem. d ergo etiam prisma-
ta, e horum dimidia, æqualia erunt. Q. E. D.

Schol.

Ex hætenus demonstratis habetur dimensio pris-
matum triangularium, & quadrangularium, seu
parallelepipedorum, si nimirum altitudo ducatur in
basim.

Ut si altitudo sit 10 pedum, basis vero pedum
quadratorum 100 (mensurabitur autem basis per
Sch. 35. 1. vel per 41. 1.) multiplica 100 per 10;

T 3

pro-

a 31. 11.
b 34. 1.
& 7. 4x.
c hyp.
d 28. 11.
e 7. 4x. 1.
And. Tar.

proveniunt 1000 pedes cubici pro soliditate prismatis dati.

Vide schol.

35. I.

Nam quemadmodum rectangulum, ita & parallelepipedum rectum producitur ex altitudine ducta in basim. Ergo quodvis parallelepipedum producitur ex altitudine in basim ducta, ut patet ex 31. hujus.

Deinde cum totum parallelepipedum producat ex altitudine in totam basim, semissis ejus (hoc est prisma triangulare) producet ex altitudine ducta in dimidiam basim, nempe triangulum.

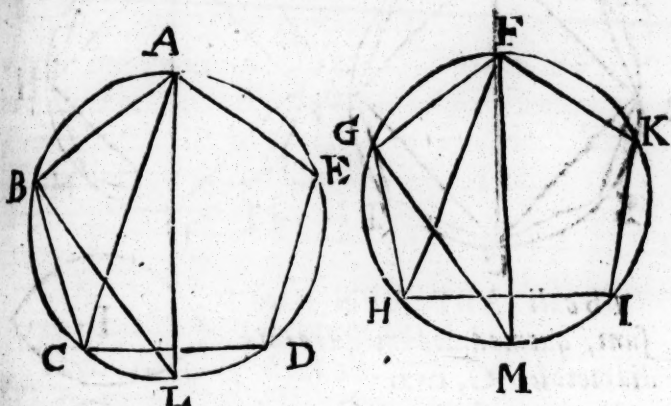
Monitum.

Nota, litterarum quæ designant angulum solidum primam esse semper ad punctum, in quo est angulus; litterarum vero quæ denotant pyramidem, ultimam esse ad verticem pyramidis.

Ex.gr. Angulus solidus ABCD est ad punctum A; pyramidis quoque BCDA vertex est ad punctum A, & basis triangulum BCD.

LIB. XII.

PROP. I.

*Q*uæ sunt in circulis ABD, FGI poly-
gona similia ABCDE, FGHK,
inter se sunt, ut quadrata à diame-
tris AL, FM.

Ducantur AC, BL, FH, GM.

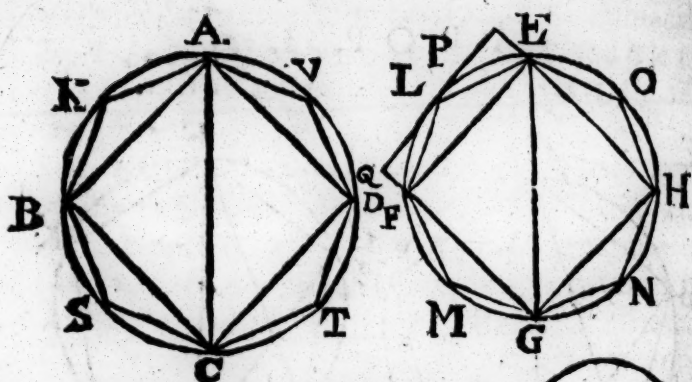
Quoniam *a* ang. ABC = FGH, *a* atque AB. BC *a* 1. def. 6.
:: FG. GH, *b* erit ang. ACB (*c* ALB) = FHG *b* 6. 6.
(*c* FMG.) anguli autem ABL, FGM *d* recti, ac *c* 21. 3.
proinde æquales sunt. *e* ergo triangula ABL, *d* 31. 3.
FGM æquiangula sunt. *f* quare AB. FG :: AL. *e* 32. 3.
FM, *g* ergo ABCDE. FGHK :: ALq. FMq. *f* cor. 4. 6.
g 22. 6.

Coroll.

Hinc (quia AB. FG :: AL. FM :: BC. GH,
&c.) polygonorum similium circulo inscripto-
rum *h* ambitus sunt ut diametri.

h 1. 12. &
12. 5.

P R O P. II.

Circuli ABT, EFN inter se sunt, quemadmodum quadrata à diametris AC, EG.

Ponatur $ACq. EGq. :: circ. ABT. I.$ Dico $I = circ. EFN.$

- Nam primo, si fieri potest, sit $I = circ. EFN$, sitque excessus K. Circulo EFN inscribatur quadratum EFGH, a quod dimidium est circumscripti quadrati, adeoque semicirculo majus.
- a sch. 7. 4. b 30. 3. c sch. 27. 3. d 41. 1. e 1. 10.
- b Biseca arcus EF, FG, GH, HE, & ad puncta bisectionum junge rectas EL, LF, &c. per L duc tangentem PQ (c quæ ad EF parallela est,) & produc HEP, GFQ; estque triangulum ELF d dimidium parallelogrammi EPQF, adeoque majus dimidio segmenti ELF; pariterque reliqua triangula ejusmodi reliquorum segmentorum dimidia superant. Et si iterum bisecentur arcus EL, LF, FM, &c. rectæque adjungantur, eodem modo triangula segmentorum semis- ses excedent. Quare si quadratum EFGH è circulo EFN, & è reliquis segmentis triangula detrahantur, & hoc fiat continuo, tandem ere- stabit magnitudo aliqua minor quam K. Eo- usque perventum sit, nempe ad segmenta EL, LF, FM, &c. minora quam K, simul sum- pra.

pra. ergo $I \nabla$ circ. $EFN - K$ ∇ polyg. *fbyp.* & $ELFMGNHO$ (circ. $EFN \rightarrow$ segm. $EL + LF$ 1. *ax.* &c.) Circulo ABT inscriptum g puta simile po- *g 30.3.* & *lygonum* $AKBSCTDV$. itaque quum 1. *post.1.* $AKBSCTDV$. $ELFMGNHO$ $h :: ACq.$ h 1. *12.* EGq $k ::$ circ. ABT . I . ac polyg. $AKBSCTDV$ *kbyp.* $I \nabla$ circ. ABT . m erit polyg. $ELFMGNHO$ 1. *ax.1.* ∇I . sed prius erat $I \nabla$ $ELFMGNHO$. quæ m 14.5. repugnant.

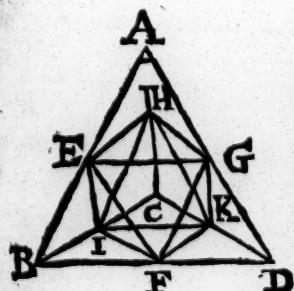
Rursus, si fieri potest, sit $I \sqsubset$ circ. EFN . Quoniam igitur $ACq.$ EGq $n ::$ circ. ABT . I ; *nhyp.* inverseque 1. circ. $ABT :: EGq.$ $ACq.$ pone I . circ. $ABT ::$ circ. EFN . K , o ergo circ. ABT o 14.5. $\sqsubset K$. p atque $EGq.$ $ACq ::$ circ. EFN . K . Quæ p 11.5. repugnare modo ostensum est.

Ergo concludendum est, quod $I =$ circ. EFN , $Q.E.D.$

Coroll.

Hinc, ut circulus est ad circulum, ita polygonum in illo descriptum ad simile polygonum in hoc descriptum.

P R O P. III.

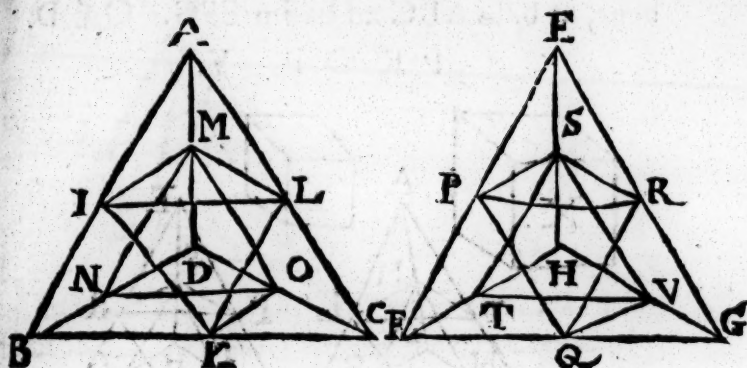
Omnis pyramis $ABDC$ triangularem habens basim, dividitur in duas pyramides $AEGH$, $HIKC$ aequales & similes inter se, triangulares habentes bases, & similes toti $ABDC$; & in duo prismata equalia $BFGEIH$, $FGDIHK$; quæ duo prismata majora sunt dimidio totius pyramidis $ABDC$.

Latera pyramidis bisecentur in punctis E , F , G , H , I , K ; junganturque rectæ EF , FG , GE , EI , IF , FK , KG , GH , HE . Quoniam latera pyra-

- a 2. 6. pyramidis proportionaliter secta sunt, & erunt
 HI, AB; & GF, AB; & IF, DC; atque HG,
 DC, &c. parallelæ; proinde & HI, FG, & GH,
 FI parallelæ sunt. liquet igitur triangula ABD,
 b 29. I. AEG, EBF, FDG, HIK *b* æquiangula esse; &
 c 26. I. quatuor ultima *c* æquari, eodem modo triangula
 ACB, AHE, EIB, HIC, FGK æquiangula sunt;
 & quatuor postrema inter se æqualia. Similiter
 triangula BFI, FDK, IKC, EGH; & denuo
 triangula AHG, GDK, HKC, EFI, similia sunt
 & æqualia. Quinetiam triang. HIK ad ADB, &
 EGH ad BDC, & EFI ad ADC, & FGK ad
 d 15. II. ABC *d* parallela sunt. Ex quibus perspicue se-
 quitur primo, pyramides AEGH, HIKC æquales
 e 10 def. II esse; totique ABDC, & inter se *e* similes. deinde
 solida BFGEIH, FGDIHK prismata esse, &
 quidem æque alta, nempe sita inter parallela
 plana ABD, HIK, verum basis BFGE basis FDG
 f 2. ax. I. *f* duplex est. *g* quare dicta prismata æqualia sunt.
 g 40. II. quorum alterum BFGEIH pyramide BEFI, hoc
 est, AEGH majus est, totum sua parte; proinde
 duo prismata majora sunt duabus pyramidibus,
 totiusque adeo pyramidis ABDC dimidium ex-
 cedunt. Q. E. D.

PROP.

PROP. IV.

Si fuerint duae pyramides ABCD, EFGH ejusdem altitudinis, triangulares habentes bases ABC, EFG; sit autem illarum utraque divisa & in duas pyramides (AILM, MNOD; & EPRS, STVH) aequales inter se, & similes toti; & in duo prismata aequalia (IBKLMN, KLCNMO; & PFQRST, QRGTSV;) ac eodem modo divisa sit utraque pyramidum, quae ex superiore divisione natae sunt, idque semper fiat; erit ut unius pyramidis basis ad alterius pyramidis basim, ita & omnia, quae in una pyramide, prismata ad omnia, quae in altera pyramide prismata, multitudine aequalia.

Nam (adhibendo constructionem praecedentis) BC. KC a :: FG. QG. b ergo triang. ABC est ad simile triang. LKC, ut EFG ad c simile RQG. ergo permutando ABC. EFG d :: LKC. RQG e :: Prism. KLCNMO. QRGTSV (nam hae aequae altae sunt) f :: IBKLMN. PFQRST. g quare triang. ABC. EFG :: Prism. KLCNMO + IBKLMN. Prism. QRGTSV + PFQRST. Q. E. D.

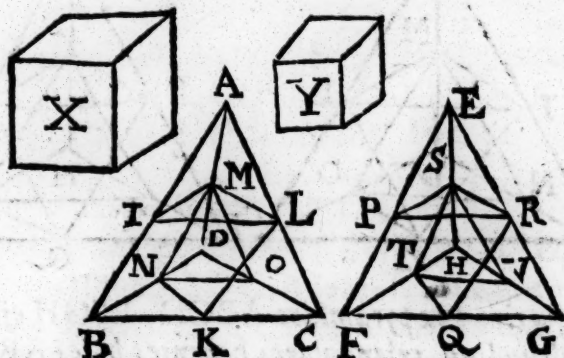
Sin ulterius simili pacto dividantur pyramides MNOD, AILM; & EPRS, STVH, erunt quatuor nova prismata hic effecta ad quatuor isthic

a 15. 5.
b 22. 6.
c 2. 6. & c.
d 16. 5.
e sch. 34. 11
f 7. 5.
g 12. 5.

h 12. 5.

isthic producta, ut bases MNO & AIL ad bases STV & EPR, hoc est ut LKC ad RQG, vel ut ABC ad EFG. *b* quare omnia prismata pyramidis ABCD ad omnia ipsius EFGH ita se habent, ut basis ABC ad basim EFG. Q.E.D.

P R O P. V.

Sub eadem altitudine existentes pyram ABCD, EFGH, triangulares habentes bases ABC, EFG, inter se sunt ut bases ABC, EFG.

a 1. 10.

Sit triang. ABC. EFG :: ABCD. X. Dico $X = \text{pyr. EFGH}$. Nam, si possibile est, sit $X \sqsupset \text{EFGH}$; sitque Y excessus. Dividatur pyramis EFGH in prismata & pyramides, & reliquæ pyramides similiter, *a* donec relictæ pyramides EPRS, STVH minores evadant solido Y. Quum igitur $\text{pyr. EFGH} = X + Y$; liquet reliqua prismata PFQRST, QRGTSV solido X majora esse. Pyramidem ABCD similiter divisam concipe; *b* eritque prism. IBKLMN + KLCNMO. PFQRST + QRGTSV :: ABC. EFG. *c* :: pyr. ABCD. X. *d* ergo $X \sqsubset \text{prism. PFQRST} + \text{QRGTSV}$; quod repugnat prius affirmatis.

b 4. 12.

c hyp.

d 14. 5.

e hyp. &

cor. 4. 5.

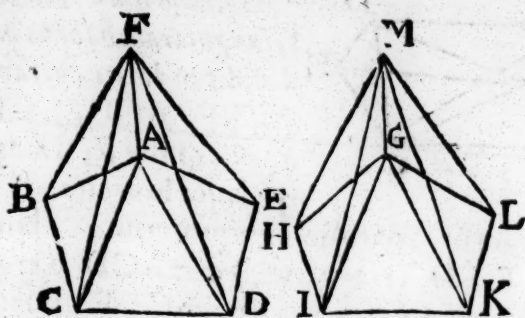
f suppos.

g 14. 5.

Rursus, dlc $X \sqsubset \text{pyr. EFGH}$. pone pyr. EFGH. Y :: X. pyr. ABCD *e* :: EFG. ABC. quia EFGH *f* $\sqsupset X$, *g* erit Y $\sqsupset \text{pyr. ABCD}$, quod fieri nequit, ex jam dictis. Concludo igitur, quod $X = \text{pyr. EFGH}$. Q.E.D.

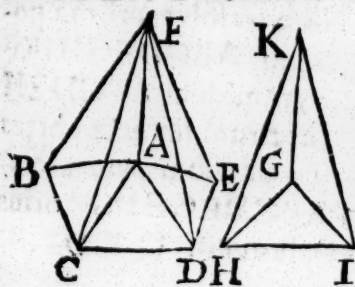
P R O P.

PROP. VI.

Sub eadem altitudine existentes pyramides ABCDEF, GHIKLM, & polygonas habentes bases ABCD, GHIK, inter se sunt ut bases ABCDE, GHIKL.

Duc rectas AC, AD, GI, GK. Est bas. ABC: ACD $a ::$ pyr. ABCE. ACDF. b ergo composite a 5. 12. ABCD. ACD $::$ pyr. ABCDE. ACDF. a atqui b 18. 5. etiam ACD. ADE $::$ pyr. ACDF. ADEF. c ergo ex æquali ABCD. ADE $::$ ABCDE. ADEF. b ergo componendo ABCDE. ADE $::$ pyr. c 22. 5. ABCDEF. ADEF. porro ADE. GKL $d ::$ pyr. d 5. 12. ADEF. GKLM; ac, ut prius, atque inverte GKL. GHIKL $::$ pyr. GKLM. GHIKLM. c ergo iterum ex æqualibus, ABCDE. GHIKL $::$ pyr. ABCDEF. GHIKLM. Q. E. D.

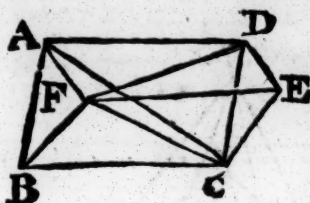

Si bases non habent latera æque multa, demonstratio sic procedet. Bas. ABC: GHI $e ::$ pyr. ABCE. GHIK. e atque e 5. 12. ACD. GHI $::$ pyr. f 24. 5. ACDF. GHIK. f et

go bas. ABCD. GHI $::$ pyr. ABCDE. GHIK. e Quinetiam bas. ADE. GHI $::$ pyr. ADEF. GHIK. f ergo bas. ABCDE. GHI $::$ pyr. ABCDEF. GHIK.

PROP.

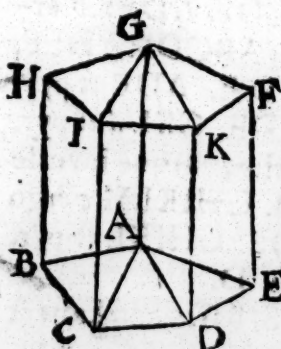
P R O P. VII.

Omne prisma ABCDEF
triangularem habens basim,
dividitur in tres pyramides
ACBF, ACDF, CDFE
æquales inter se, triangula-
res bases habentes.

Ducantur parallelogrammorum diametri
a 34. I. AC, CF, FD. Triang. ACB \equiv ACD. b ergo æ-
b 5. 12. que altæ pyramides ACBF, ACDF æquantur,
eodem modo pyr. DFAC \equiv pyr. DFEC. at-
qui ACDF, & DFAC una eademque sunt py-
c 1. 12. I. ramis. c ergo tres pyramides ACBF, ACDF,
DFEC, in quas divisum est prisma, inter se æ-
quales sunt. Q. E. D.

Coroll.

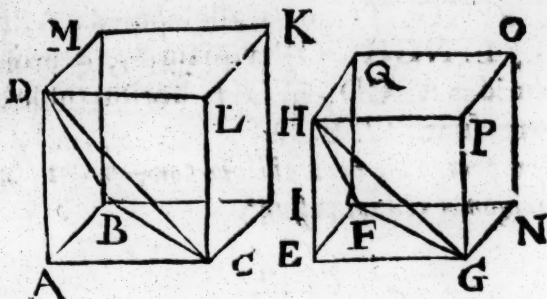
Hinc, quælibet pyramis
tertia est pars prismatis e-
andem cum illa habentis &
basim & altitudinem : sive,
prisma quodlibet triplum est
pyramidis eandem cum ipso
habentis basim & altitudi-
nem.

Nam resolve prisma po-
lygonum ABCDEGHIKF
in trigona prismata, & pyramidem ABCDEH
in trigonas pyramides. a Erunt singulæ partes
prismatis triplæ singularum partium pyramidis.
b proinde totum prisma ABCDEGHIKF totius
pyramidis ABCDEH triplum est. Q. E. D.

a 7. 12.

b 1. 5.

PROP. VIII.

Similes pyramides ABCD, EFGH, quæ triangulares habent bases ABC, EFG, in triplicata sunt ratione homologorum laterum AC, EG.

a Perficiantur parallelepipeda ABICDMKL, EFNGHQOP; quæ *b* similia sunt & pyrami- *b* 9. def. 11.
dum ABCD, EFGH *c* sextupla; *d* ideoque in ea. *c* 28. 11. &
dem, cum ipsis ratione ad se invicem, *e* hoc est in *7. 12.*
triplicata homologorum laterum. Q. E. D. *d* 15. 5.

Coroll.

c 33. 11.

Hinc, etiam similes polygonæ pyramides rationem habent laterum homologorum triplicatam; ut facile probabitur resolvendo has in triangulas pyramides.

PROP. IX.

Vide Schema præced.

Æqualium pyramidum ABCD, EFGH, & triangulares bases ABC, EFG habentium, recipiuntur bases & altitudines: & quarum pyramidum triangulares bases habentium recipiuntur bases & altitudines, illæ sunt æquales.

I. Hyp. Perfecta parallelepipeda ABICDMKL, EFNGHQOP æqualium pyramidum ABCD, EFGH (utrumque utriusque) *a* sextupla sunt, ac æqualia ideo inter se, ergo alt. (H) *a* 28. 11. & *7. 12.*
alt.

b 34. 11. alt. (D) $b :: ABIC. EFNG c :: ABC. EFG.$
 c 15. 5. Q E D.

d hyp. 2. Hyp. Alt. (H.) alt. (D) $d :: ABC. EFG e ::$

e 15. 5. ABIC. EFNG. f ergo parallelepipedum ABIC-

f 34. 11. DMKL, EFNGHQOP æquantur; g proinde

g 6. ax. 1. & pyramides ABCD, EFGH, horum subextu-
 plæ, pares sunt. Q. E. D.

*Eadem polygonis pyramidibus conveniunt: nam
 hæc ad trigonas reduci possunt.*

Coroll.

*Quæ de pyramidibus demonstrata sunt Prop. 6,
 8, 9. etiam conveniunt quibuscunque prismatis, cum
 hæc tripla sint pyramidum eandem basim & altitu-
 dinem habentium. itaque 1. Prismatum æque al-
 titudinum eadem est proportio, quæ basium.*

*2. Similium prismatum proportio triplicata
 est proportionis laterum homologorum.*

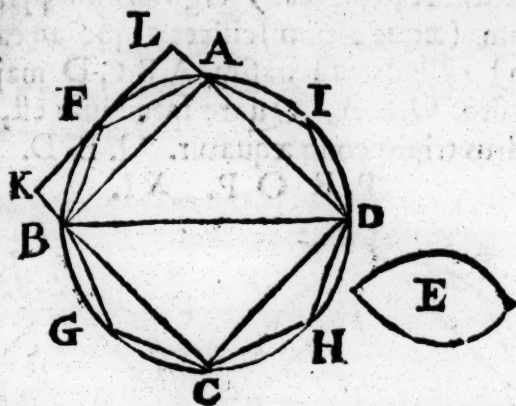
*3. Æqualia prismata reciprocant bases & al-
 titudines; & quæ reciprocant, sunt æquales,*

Schol.

*Ex hæctenus demonstratis elicitur dimensio
 quorumcunque prismatum & pyramidum.*

*a Prismatis soliditas producit ex altitudine
 in basim ducta; b itaque & pyramidis ex tertia
 altitudinis parte ducta in basim.*

a cor. 1. h
 jus; & sch.
 40. 12.
 b 7. 13.

Vide fig. 2.
hujus.

a sch. 7. 43
& cor. 9.
12.

Sin conus tertia parte cylindri major dicatur, fit idem excessus E. Ex cono detrahe pyramides, ut in priori parte prismata ex cylindro, donec restent coni segmenta aliquas, puta ad AF, V FB,

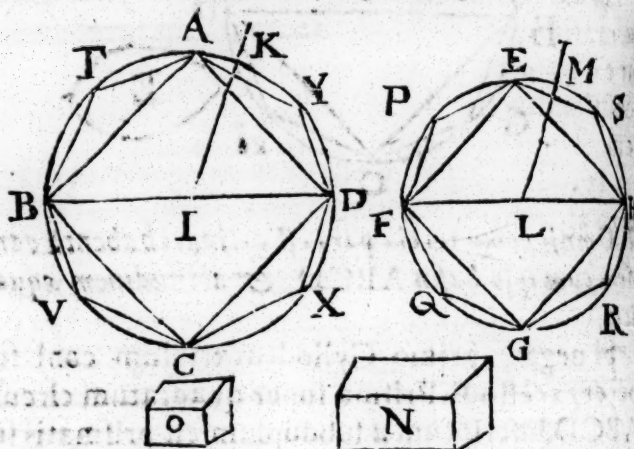
b sch. 27.3.
 & cor. 9.
 12.

c 5. ax. I.
d hyp.
e cor. 7. 12.

f hyp.

FB, BG, &c. minora solido E. ergo con. — B
 ($f\frac{1}{3}$ cylindr.) \supset pyr. AFBGCHDI (con. —
 segment. AF, FB, &c.) ergo prisma pyramidis
 triplum (æque altum scilicet atque ad eandem
 basim) cylindro ad basim ABCD majus est,
 pars toto. Q.E.A. Quare fatendum est, quod
 cylindrus triplo cono æquatur. Q.E.D.

P R O P. XI,

*Sub eadem altitudine existentes cylindri, & con
 ABCDK, EFGHM, inter se sunt ut bases ABCD,
 EFGH.*

Sit circ. ABCD, circ. EFGH :: con. ABCDK.
 N. Dico $N = \text{con. EFGHM}$.

Nam si fieri potest, sit $N \supset \text{con. EFGHM}$,
 sitque excessus O. Supposita præparatione, &
 argumentatione præcedentis; erit O majus seg-
 mentis conicis EP, PF, FQ, &c. ideoque soli-
 dum $N \supset \text{pyr. EPFQGRHSM}$. a Fiat in cir-
 culo ABCD simile polygonum ATBV CXDY.
 Quia pyr. ABVYK. pyr. EFQSM b :: polyg.
 ATBVY. polyg. EPFQS c :: circ. ABCD. circ.
 EFGH d :: con. ABCDK. N. e erit pyram.
 EPFQGRHSM \supset N. contra modo dicta.

Rursus dic $N \sqsubset \text{con. EFGHM}$. pone con.
 EFGHM. O :: N. con. ABCDK f :: circ.
 EFGH, ABCD. g ergo O \supset con. ABCDK,
 quod

a 30.3. &

i. post.

b 6. 12.

c cor. 2. 12.

d hyp.

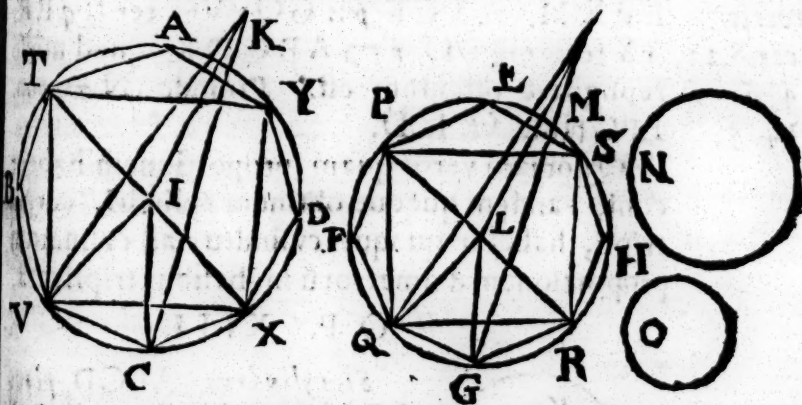
e 14. 5.

mod absurdum est, ex ostensis in priori parte. f hyp. &
 itaque potius dic, ABCD. EFGH :: con. *invertendo.*
 ABCDK. EFGHM. Q. E. D. g 14. 5.
 Idem demonstrabitur de cylindris, si cono-
 rum & pyramidum loco concipiantur cylindri
 prismata. ergo, &c.

S C H O L.

Ex his habetur dimensio cylindrorum & conorum
 eorumcunque. Cylindri rectæ soliditas produci-
 tur ex base circulari (a pro cuius dimensione a I. Prop.
 consulendus est Archimedes) ducta in altitudi- de dimens.
 nem. b igitur & cuiuscunque cylindri. circ.
 Itaque conī soliditas producitur ex tertia b 11. 12.
 parte altitudinis ducta in basim. c 10. 12.

P R O P. XII.

Similes conī & cylindri ABCDK, EFGHM
 triplicata ratione sunt diametrorum TX, PR,
 qua in basibus ABCD, EFGH.

Habeat conus A ad aliquod N rationem tri-
 plicatam TX ad PR. dico N = con. EFGHM;
 Nam si fieri potest, sit N > EFGHM;
 sitque excessus O. ergo ut in Prioribus, N >
 pyr. EPFQGRHSM. Sint axes conorum IK
 LM, adducanturque rectæ VK, CK, VI, CI;
 & QM, GM, QL, GL. Quoniam conī similes a 24. def 11
 sunt, a est VI. IK :: QL. LM. anguli vero b 18 def. 11
 VIK, QLM recti sunt. c ergo trigona VIK, c 6. 6.

V 2

QLM,

- d 4. 6. QLM æquiangula sunt; d unde VC, VI :: QG.
 QL. item VI. VK :: QL. QM. ergo ex æ.
 e 7. 5. quali VC. VK :: QG. QM. e quinetiam VK.
 CK :: CM. MG. ergo rursus ex æquo VC.
 f 5. 6. CK :: QG. GM. f ergo triangula VKC,
 QMG similia sunt; similique argumento reliqua
 g 9 def. 11. hujus pyramidis triangula reliquis illius. g quare
 h cor. 8. 12. pyramides ipsæ similes sunt. h sunt vero hæ in
 k 4. 6. triplicata ratione VC ad QG, k hoc est VI ad
 l 15. 5. QL, l vel TX ad PR. m ergo pyr. A TB VC.
 m hyp. & XDYK. pyr. EPFQGRHSM :: con. ABCDK.
 11. 5. N. n unde pyr. EPFQGRHSM \supset N; quod
 n 14. 5. repugnat prius dictis.

Rursus, dic N. \supset con. EFGHM. sit con.
 o Primus & EFGHM. O :: N. con. ABCDK o :: pyr.
 inverse. EPRM. ATCK p :: GQ. VC ter :: q PR.
 p cor. 8. 12. TX ter. ergo O r \supset ABCDK. quod modo
 q 4. 6. repugnare ostensum est. Proinde N \supset con.
 r 14. 5. EFGHM. Q. E. D.

Quoniam vero quam proportionem habent
 coni, eandem quoque obtinent cylindri, eorum
 tripli, habebit quoque cylindrus ad cylindrum
 proportionem diametrorum in basibus triplicatâ.

PROP. XIII.

Si cylindrus ABCD plano
 EF secetur adversis planis BC,
 AD parallelo; erit ut cy-
 lindrus AEFD ad cylindrum
 EBCF, ita axis GI ad ax-
 em IH.

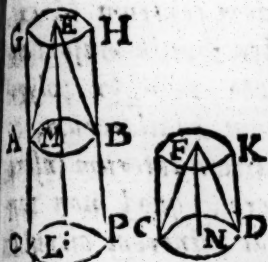
Producto axe, a sume
 GK = GI, & HL = IH
 = LM. & concipe per
 puncta K, L, M, plana du-
 ci circulis AD, BC paral-
 lela. b ergo cylind. ED =
 cyl. AN. & cylin. EC b =
 BO b = OP. itaque cylin-
 drus

a 3. 1.

b 11. 12.

Q. G. r. 2. VK. VC. C, iqua uare æ in I ad C. DK. uod on. yr. R. do nt m m .
 cylindrus EN cylindri ED æque multiplex est, ac
 axis IK axis IG. pariterque cylindrus FP æque
 multiplex est cylindri BF, ac axis IM axis IH.
 prout vero $IK = \square, \supset IM$, c sic cylindr. c 11. 12.
 $EN = \square, \supset EP$. d ergo cyl. AEFD. cyl. d 6. def. 5.
 EBCF :: GI. IH. Q. E. D.

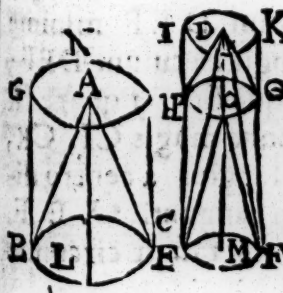
PROP. XIV.

Super aequalibus basibus
 AB, CD existentes coni
 AEB, CFD, & cylindri
 AH, CK, inter se sunt ut al-
 titudines ME, NF.

Productis cylindro HA
 & axe EM, sume $ML =$
 FN ; & per punctum L ducatur planum basi
 AB parallelum. a erit cyl. $AP = CK$. b atqui a 11. 12.
 cylindr. AH. AP. (CK) :: ME. ML. (NF.) b 13. 12.
 Q. E. D. Idem de conis cylindrorum subtri-
 plis dictum puta. * imo de prismatis & pyra- * Adhibe
 midibus. 9 & 7. 12.

PROP. XV.

Equalium conorum
 BAC, EDF, & cylindroz
 rum BH, EK, reciprocantur
 bases & altitudines (BC.
 $EF :: MD. LA$;) &
 quorum conorum, & cylan-
 drorum reciprocantur bases
 & altitudines, illi sunt
 æquales.

Si altitudines pares sint, etiam bases pares
 erunt; & res clara est. Sin altitudines sint im- a 14. 12;
 pares, aufer $MO = LA$. b constr.

1. Hyp. Estque MD. MO (a LA) b :: cyl. c hyp.
 EK (c BH.) EQ d æ circ. BC. EF. Q. E. D. d 11. 12.
 V 3 2. Hyp.

e hyp.

f 14. 12.

g 11. 5.

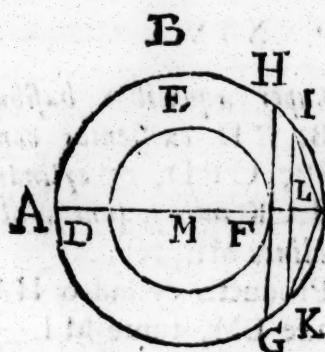
h 11. 12.

k 9. 5.

2. Hyp. $BC.EF :: DM. OM (LA) f ::$
 Cyl. $EK.EQ g :: BC.EF b :: BH.EQ. k$ Ergo
 cylind. $EK=BH. Q. E. D.$

Simili argumento utere de conis.

PROP. XVI.

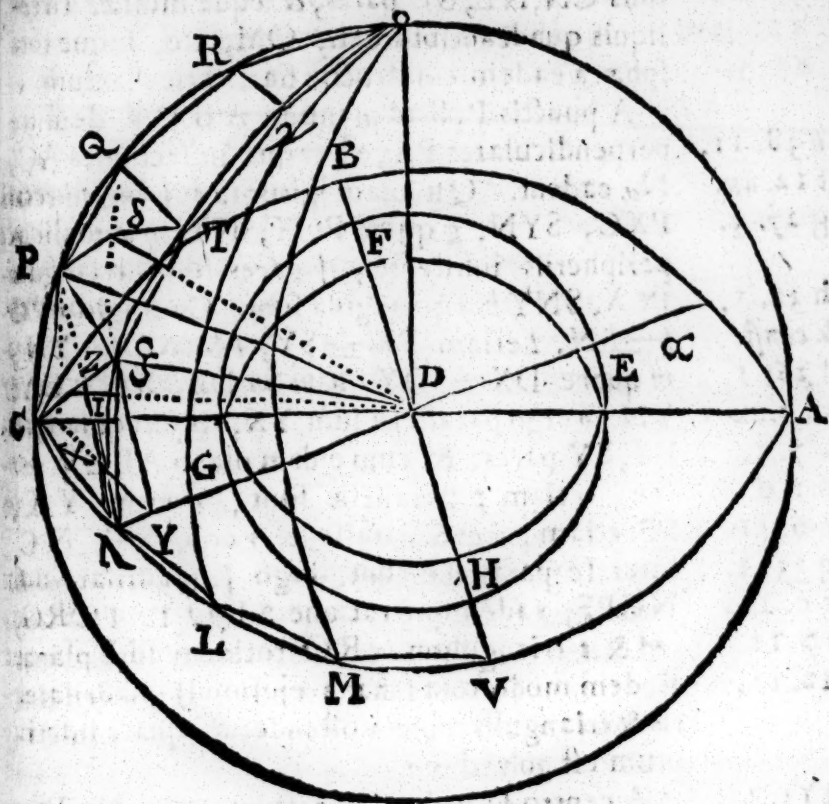

*Duobus circulis
 ABCG, DEF circa
 idem centrum M exi-
 stentibus, in majori cir-
 culo ABCG polygo-
 num equilaterum, &
 parium laterum inscri-
 bere, quod non tan-
 gat minorem circulum
 DEF.*

Per centrum M extendatur recta AC secans
 circulum DEF in E. ex quo erige perpendicu-
 rem FH. *a* Biseca semicirculum ABC, ejusque
 semissem BC, atque ita continuo, *b* donec ar-
 cus IC minor evadat arcu HC. ab I demitte
 perpendicularem IL. Liqueat arcum IC totum
 circulum metiri, numerumque arcuum esse pa-
 rem, adeoque subtensam IC latus esse *c* polygo-
 ni inscriptibilis, quod circulum DEF minime
 continget. Nam HG *d* tangit circulum DEF;
 e cui parallela est IK, extraque sita, *f* quare IK
 circulum non tangit, multoque magis CI, CK,
 & reliqua polygoni latera, longius à centro di-
 stantia, circulum DEF non tangunt. Q. E. F.
 Coroll. Nota, quod IK non tangit circulum
 DEF.

PROP.

PROP. XVII.

Duabus sphaeris ABCV, EFGH circa idem centrum D existentibus, in maiori sphaera ABCV solidum polyedrum inscribere, quod non tangat superficiem minoris sphaerae EFGH.

Secentur ambæ sphaeræ plano per centrum faciente circulos EFGH, ABCV. ducanturque diametri AC, BV secantes perpendiculariter. Circulo ABCV a inscribatur polygonum æquilaterum VMLNC, &c. circulum EFGH minime tangens. ducta diametro Na, erectaque DO recta ad planum ABC. per DO, perque diametros AC, Na erigi concipiantur plana DOC, DON, quæ ad circulum ABCV b recta b erunt, ideoque in superficie sphaeræ c quadrantes c

d 4. 1. efficient DOC, DON. in quibus d aptentur rectæ CP, PQ, QR, RO, NS, ST, Ty, γ O ipsis CN, NL, &c pares, & æque multæ. In reliquis quadrantibus OL, OM, &c. inque tota sphaera eadem constructio fiat. Dico factum.

A punctis P, S ad planum ABCV demitte perpendiculares PX, SY, e quæ in sectiones AC, Na cadent. Quoniam igitur tam \angle anguli recti PXC, SYN, \angle quam PCX, SNY, \angle æqualibus peripheriis insistente, \angle pares sunt, triangula PCX, SNY \angle æquiangula sunt. Cum igitur PC \angle = SN, \angle etiam PX = SY, \angle & XC = YN, \angle m quare DX = DY. \angle n ergo DX, XC :: DY, YN. \angle o ergo parallelæ sunt YX, NC. quia vero PX, SY pares, & cum eidem plano ABCV rectæ, etiam \angle p parallelæ sunt, \angle q erunt YX, SP etiam pares & parallelæ. \angle r ergo SP, NC inter se parallelæ sunt. ergo \angle quadrilaterum NGPS, eademque ratione SPQT, TQRG, sed & \angle s triangulum \angle RO totidem sunt plana. Eodem modo tota sphaera ejusmodi quadrilateris & triangulis repleta ostenderetur, quare inscriptum est polyedrum.

u 11. 11. A centro D u duc DZ rectum plano NCPS; & iunge ZN, ZC, ZS, ZP. Quoniam DN. \angle x 4. 6. NC \angle :: DY. YX; est NC \angle \angle YX (SP) \angle p riterque SP \angle TQ, & TQ \angle \angle R. Et quia \angle z 3. def. 11. anguli DZC, DZN, DZS, DZP, \angle recti sunt, \angle a 15. def. 1. latera vero DC, DN, DS, DP \angle æqualia, & \angle b 47 1. DZ commune, \angle b erunt ZC, ZN, ZS, ZP \angle c 15. def. 1. quales inter se; proinde circa quadrilaterum \angle d constr. NCPS \angle describi potest circulus, in quo (\angle b \angle e 28. 3. NS, NC, CP \angle æquales, & NC \angle SP) NC \angle f 33. 6. e plusquam quadrantem subtendit. \angle f ergo ang. \angle g 12. 2. NZC ad centrum obtusus est. \angle g ergo NC \angle h 32. 1. \angle 2 ZCq (ZCq + ZNq.) Sit NI ad AC nor- \angle k 9. ax. 1. mali. ergo cum ang. ADN (\angle b DNC + \angle l 5. 1. DCN) sit \angle k obtusus, \angle l erit semissis ejus DCN recti

resti semisse major; proptereaque eo minor est
 reliquus è recto ang. $\angle CNI$. π unde $IN \perp IC$. n 19. 1.
 ergo NCq ($NIq + ICq$) $\circ \supset 2 INq$. itaque \circ 47. 1.
 $IN \perp ZC$. & consequenter $DZ \perp DI$. atqui p 47. 1.
 punctum I est q extra sphæram $EFGH$. ergo q cor. 16.
 punctum Z potiori jure est extra ipsam. adeoque 12.
 planum $NCPS$ (cujus r proximum centro pun- r 47. 1.
 ctum est Z) sphæram $EFGH$ non contingit. Et
 si ad planum $SPQT$ demittatur perpendicularis
 $D\delta$, punctum δ , adeoque & planum $SPQT$
 adhuc ulterius à centro elongatur; idemque est
 de reliquis polyedri planis. ergo polyedrum
 $ORQPCN$, &c. majori sphære inscriptum, mi-
 norem non contingit. $Q. E. F.$

Coroll.

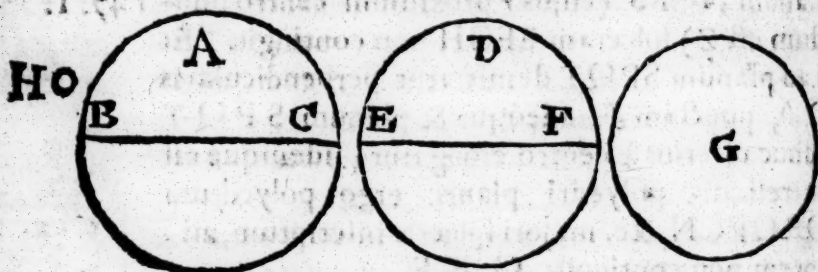
Hinc sequitur, Si in quavis alia sphæra descri-
 batur solidum polyedrum, simile prædicto solido po-
 lyedro, proportionem polyedri in una sphæra ad po-
 lyedrum in altera esse triplicatam ejus quam ha-
 bent sphærarum diametri.

Nam si ex centris sphærarum ad omnes angu-
 los basium dictorum polyedrorum rectæ linæ
 ducantur, distribuentur polyedra in pyramides
 numero æquales & similes, quarum homologa
 latera sunt semidiametri sphærarum; ut constat,
 si intelligatur harum sphærarum minor intra
 majorem circa idem centrum descripta, congru-
 ent enim sibi mutuo linæ rectæ ductæ à centro
 sphære ad basium angulos, ob similitudinem ba-
 sium, ac propterea pyramides efficientur similes.
 Quare cum singulæ pyramides in una sphæra, ad
 singulas pyramides illis similes in altera sphæra
 a habeant proportionem triplicatam laterû ho- a cor. 8. 12.
 mologorum, hoc est, semidiametrorum sphæra-
 rum; sint autem b ut una pyramis ad unam py- b 12. 5,
 ramidem, ita omnes pyramides, hoc est, solidum
 polyedrum ex his compositum, ad omnes pyra-
 mides,

e 13. 5.

mides, id est, ad solidum polyedrum ex illis constitutum; habebit quoque polyedrum unius sphaerae ad polyedrum alterius sphaerae proportionem triplicatam semidiametrorum, e atque adeo diametrorum.

PROP. XVIII.

sphaerae BAC, EDF sunt in triplicata ratione suarum diametrorum BCEF.

Sit sphaera BAC ad sphaeram G in triplicata ratione diametri BC ad diametrum EF. Dico $G = EDF$. Nam si fieri potest, sit $G \supset EDF$. & cogita sphaeram G concentricam esse ipsi EDF. *a* 17. 12. Sphaera EDF a polyedrum sphaeram G non tangens, sphaeraeque BAC simile polyedrum inscribatur. *b* Hæc polyedra sunt in triplicata ratione diametrorum BC, EF, e id est, sphaerae BAC ad G. *d* Proinde sphaera G major est polyedro sphaerae EDF inscripto, pars toto.

e hyp. invers.
f 14. 5.

Rursus, si fieri potest, sit sphaera $G \subset EDF$. Sitque ut sphaera EDF ad aliam sphaeram H, ita G ad BAC, e hoc est in triplicata ratione diametri EF ad BC; cum igitur BAC $f \subset H$, incurrimus absurditatem prioris partis. Quin potius sphaera $G = EDF$. Q. E. D.

Coroll.

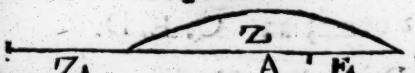
Hinc, ut sphaera ad sphaeram, ita est polyedrum in illa descriptum ad polyedrum simile in hac descriptum.

LIB. XIII.

PROP. I.

Si recta linea z secundum extremam & mediam rationem secetur (z. a :: a. e;) majus segmentum a assumens dimidium totius z, quintuplum potest ejus, quod à dimidia totius z describitur, quadrati.

 Dico Q. $a + \frac{1}{2}z = 5$ Q. $\frac{1}{2}z$. a a 4. 2.
hoc est $aa + \frac{1}{4}zz + za = zz + \frac{1}{4}zz$. b vel $aa + \frac{1}{4}zz = zz$. Nam $ze + za = zz$. & $ze = za$. c 2. 2.
ergo $aa + za = zz$. Q. E. D. d hyp & 16
6.

PROP. II.

Si recta linea $\frac{1}{2}z + a$ sui ipsius segmenti $\frac{1}{2}z$ quintuplum possit, dupla prædicti segmenti (z) extrema ac media ratione secta majus segmentum est a, reliqua pars ejus qua à principio rectæ $\frac{1}{2}z + a$.

Dico z. a :: a. e. Nam quia per hyp. * $aa + \frac{1}{4}zz + za = zz + \frac{1}{4}zz$; vel $aa + za = zz$ a 4. 2.
ze + za. b erit $aa = zz$. e quare z. a :: a. e. b 3. ax. 1.
Q. E. D. c 17. 6.

Vide fig. præced.

PROP. III.

Si recta linea z secundum extremam ac mediam rationem secetur (z. a :: a. e;) minus segmentum e assumens dimidium majoris segmenti a, quintuplum potest ejus, quod à dimidia majoris segmenti a describitur, quadrati.

 Dico Q. $e + \frac{1}{2}a = 5$ Q. $\frac{1}{2}a$. a hoc est $ee + \frac{1}{4}aa + ea = aa + \frac{1}{4}aa$. b vel $ee + ea = aa$. c 3. 2.
aa. Nam $ee + ea = aa$. Q. E. D. d hyp. & 17. 6.

PROP.

PROP. IV.

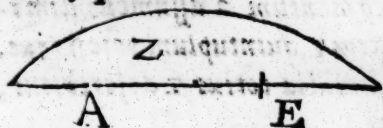
Si recta linea z secundum extremam ac mediam rationem secetur ($z a :: a. e$;) quod à tota z , quodque à minori segmento e , utraque simul quadrata, tripla sunt ejus, quod à majori segmento a describitur, quadrati.

a 4. I.

b 3. 2.

c 17. 6.

d 2. 4x.

Dico $zz + ee = 3$ $aa. a$ vel $aa + ee + 2ae$ $+ ee = 3aa$. Nam ae $+ ee b = ze c = aa$.d ergo $aa + 2ae + 2ee = 3aa$. Q. E. D.

PROP. V.

Si recta linea AB

secundum extremam

& mediam rationem

secetur in C, apponaturque ei AD aequalis majori segmento AC; tota recta linea DB secundum extremam ac mediam rationem secatur, & majus segmentum est quæ à principio recta linea AB.

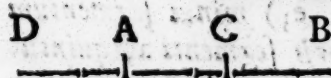
a hyp.

Nam quia $AB.AD a :: AC. CB$, invertendoque $AD. AB :: CB.AC$; erit componendo $DB. AB :: AB.AC.(AD.)$ Q. E. D.

Schol.

Quod si fuerit $BD. BA :: BA. AD$. erit $BA. AD :: AD. BA - AD$. Nam dividendo est $BD - BA (AD) BA :: BA - AD. AD$. ergo inverse, $BA. AD :: AD. BA - AD$. Q. E. D.

PROP. VI.

Si recta linea rationalis

AB extrema ac media

ratione secetur in C;

utrumque segmentorum (AC, CB) irrationalis est linea, quæ vocatur apotome.

a 3. I.

b 1. 13.

c 6. 10.

d hyp.

e sch. 12. 10

Majori segmento AC a adde $AD = \frac{1}{2} AB$;b ergo $DCq = 5. DAq$. c ergo $DCq \sqsupset DAq$.

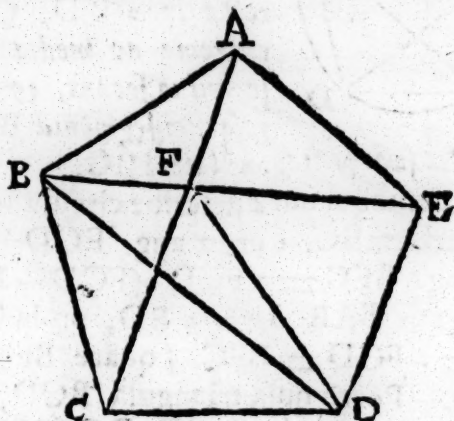
proinde cum AB, e ideoque ejus semissis DA

e sch. 12. 10 sint p, etiam DC est p. Quia vero $5. 1 :: non$

Q.

Q Q f est $DC \perp DA$. g ergo $DC=AD$, Id f 9. 10.
est AC est apotome. Insuper quia ACq $h=AB$ g 74. 10.
 $\times BC$, & AB est p , k etiam BC est apotome. h 17. 6.
 $Q. E. D.$ k 98. 10.

PROP. VII.

Si pentagoni æquilateri ABCDE tres anguli; five qui deinceps EAB, ABC, BCD, five EAB, BCD, CDE qui non deinceps sint, æquales fuerint, a quiangulum erit ipsum pentagonum ABCDE.

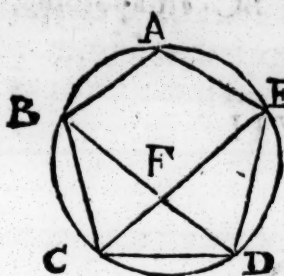
Paribus deinceps angulis subtendantur rectæ BE, AC, BD.

Quoniam latera EA AB, BC, CD, angulique inclusi a æquantur, b erunt bases BE, AC, BD, a byp- b 4. 1.
c angulique AEB, ABE, BAC, BCA pares. d qua- c 4. & 5. 1.
re $BF=FA$, & e proinde $FC=FE$. ergo trian- c 4. & 5. 1.
gula FCD, FED sibi mutuo æquilatera sunt; d 6. 1.
f unde ang. $FCD=FED$, g proinde ang. AED e 3. ax. 1.
 $=BCD$. Eodem pacto ang. CDE reliquis æqua- f 8. 1.
tur. quare pentagonum æquiangulum est. Q. E. D. g 2. ax. 1.

Sin anguli EAB, BCD, CDE, qui non deinceps, statuuntur pares, b erit ang. AEB=BDC, h 4. 1.
& $BE=BD$, k ideoque ang. BED=BDE; l totus k 5. 1.
proinde ang. AED=CDE. ergo propter angu- l 2. ax.
los A, E, D deinceps æquales, ut prius, pentago-
num æquiangulum erit. Q. E. D.

PROP.

PROP. VIII.

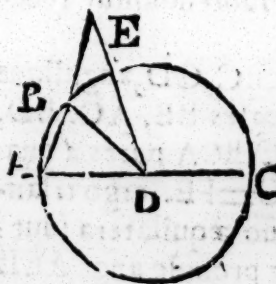

Si pentagoni æquilateri
& æquianguli ABCDE
duos angulos BCD, CDE,
qui deinceps sint, subiendant
recta lineæ BD, CE; hæ
extrema ac media ratione
se mutuo secant, & maiora
ipsarum segmenta BF, vel
EF æqualia sunt pentagoni lateri BC.

- a 14. 4.
b 28. 3.
c 27. 3.
d 32. 1.
e 33. 6.
f 6. 1.
g 27. 3.
h 4. 6.

Circa pentagonum a describe circulum ABD.
b Arcus ED = BC. c ergo ang. FCD = FDC.
d ergo ang. BFC = 2 FCD (FCD + FDC.)
Atqui arcus BAE b = 2 ED, proinde ang.
BCF e = 2 FCD = BFC. f square BF = BC.
Q. E. D. Porro quia triangula BCD, FCD
g æquiangula sunt, h erit BD. DC (BF) :: CD
(BF.) FD. pariterque EC. EF :: EF. FC.
Q. E. D.

PROP. IX.

Si hexagoni latus BE, &
decaconi AB, in eodem cir-
culo ABC descriptorum
componentur, tota recta lineæ
AE extrema ac media rati-
one secatur, (AE. BE :: BE.
AB) & majus ejus segmen-
tum est hexagoni latus BE.

- a hyp. 86
27. 3.
b 32. 1.
c 7. 4x. v.
d 5. 1.
e 1. 4x. 1.
f 4. 6.
g cor. 15. 4.

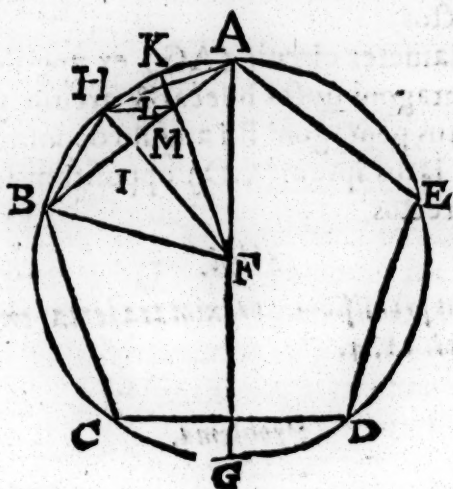
Duc diametrum ABC, & junge rectas DB,
DE. Quoniam ang. BDC a = 4 BDA, estque
ang. BDC b = 2 DBA (DAB + DBA,) erit
DBA (b BDE + BED) c = 2 BDA d = 2 BDE.
proinde ang. DBA, vel DAB e = ADE. Itaque
trigona ADE, ADB æquiangula sunt, f square
AE. AD. (g BE) :: AD. (BE.) AB. Q. E. D.

Coroll.

Coroll.

Hinc, si latus hexagoni alicujus circuli secetur extrema ac media ratione; majus illius segmentum erit latus decagoni ejusdem circuli.

PROP. X.

Si in circulo ABCE pentagonum equilaterum ABCDE describatur; pentagoni latus AB potest & hexagoni latus FB, & decagoni latus AH, in a 28.3. & eodem circulo descriptorum.

3. ax.

Duc diametrum AG. Biseca arcum AH in K. b hyp. & Et duc FK, FH, FB, BH, HM.

7. ax.

Semicirc. AG — arc. AG a = AG — AD. c 33. 6. hoc est, arc. CG = GD b = AH = HB. ergo d 20. 3. arc. BCG = 2 BHK; c adeoque ang. BFG = 2 e 1. ax. 1. BFK. d sed ang. BFG = 2 BAG. e ergo ang. f 32. 14 BFK = BAG. Trigona igitur BFM, FAB f x. g 4. 6. quiangula sunt. g quare AB. BF :: BF. BM. h 17. 6. b ergo AB x BM = BEq. Rursus ang. AFK k = k 27. 3. HFK; & FA = FH; m quare AL = LH, m & m 4. 1. anguli FLA, FLH pares, ac proinde recti sunt. n 17. 3. ergo ang. LHM m = LAM n = HBA. Trigo. o 32. 1. na igitur AHB, AMH o xquiangula sunt. p qua p 4. 6.

re

q 17. 6. re AB. AH :: AH.AM. q ergo $AB \times AM =$
 r 2. 2. AHq. Quum igitur $ABq = AB \times BM + AB$
 s 2. ax. $\times AM$, ferit $ABq = BFq + AHq$. Q. E. D.

Coroll.

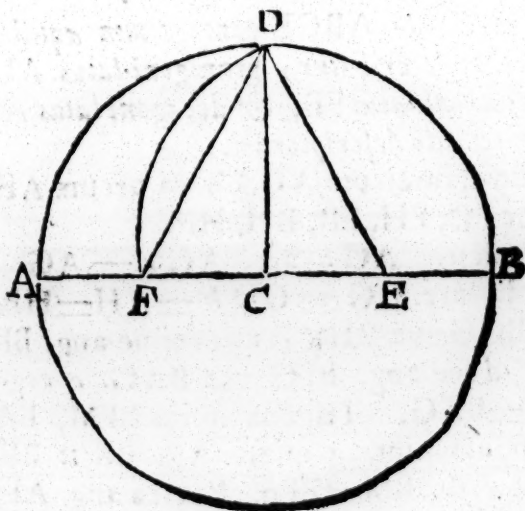
1. Hinc, linea recta (FK) quæ ex centro (F) arcum quempiam (HA) bisecat, etiam rectam (HA) illi arcui subtensam bisecat ad angulos rectos.

2. Diameter circuli (AG) ex angulo quovis (A) pentagoni ducta bisecat & arcum (CD,) quem latus pentagoni illi angulo oppositum subtendit, & latus ipsum (CD) oppositum, idque ad angulos rectos.

Schol.

Hic, ut promissimus, praxim trademus expeditam problematis 11. 4.

Problema.

Invenire latus pentagoni circulo ADB inscribendi.

Duc diametrum AB, cui perpendicularem CD

ntro
iam
an-

ovis
D.)
ub-
ad

4m

Ob angulos AKF , AIC rectos, & communem CAI , trigona AKF , AIC bæquiangularia 13.

sunt; c ergo CL . FK $c :: CA$. FA (FB) $d :: b$ 32. I.

CM, FL. ergo permutando FK, FL :: Cl. CM c 4. 6.

2. CD. CK (2 CM.) e componendo igitur CD di 5. 5.

+CK. CK :: KL. FL, fproinde Q: CD+CK e 18. 5.

(§5 CKq.) CKq :: KLq. F Lq. ergo KLq f 22. 6.

$\equiv 5 \text{ FLQ.}$ Itaque si BH (ρ) ponatur 8, erit FH g 1. 13.

4. EL 1. & EL 2. BL 5. & BL 25. KL 95. è

quibus liquet BI. & KI. esse $\frac{5}{6}$ \square $\frac{1}{6}$ ideoque h 9. 10.

quibus liquet BL, & KL esse $\rho\delta$ Γ . & ideoque Π 9. 19.
BK esse Apotomen: cuius congruens KI cum ve- κ 74. 19.

to B1a KL = 30. $\frac{1}{2}$ criss B1 $\frac{1}{2}$ / B1a = 19.18.

KLq. * unde BK erit apertura quarta. Quo. *4 def 8

KLq. * unde BK erit apotome quarta. Quo- * 4 def. 8
niam itaque ABm. HB-BK = erit AB minor 18

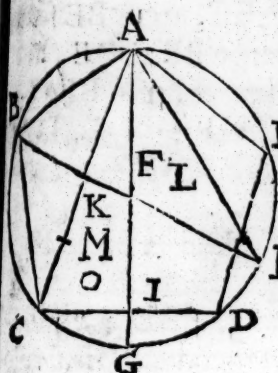
niam igitur $ABq m = HB \times BK$, n erit AB minor. 10.

Q. E. D. m cor. 8.
8-176

& 17.6.

X PROP. n 95. 10

FROM

Si in circulo ABCD
rationalem habente dia-
metrum AG, pentagonum
E æquilaterum ABCDE
describatur; pentagoni
latus AB irrationalis est
H linea, quæ vocatur minor.

Duc diametrum BFH,
rectasque AC, AH; &

* fac FL = $\frac{1}{4}$ radii FH, * 10.6.

X

PROP. n 95. 10.

AB potentia fit sesquialtera lateris EF ipsius pyramidis EFGI.

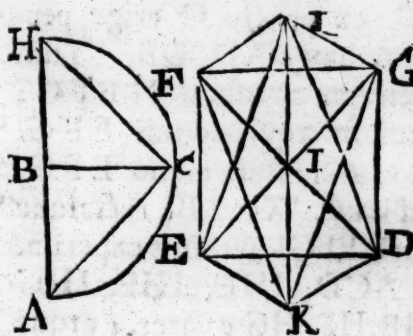
Circa AB describe semicirculum ADB. a sitque $AC = 2 CB$. ex puncto C erige perpendicularem CD; & iunge AD, DB. Tum radio HE = CD describe circulum HEFG; cui b inscribe triangulum æquilaterum EFG. b cor. 15. 4. ex H c erige IH = CA rectum plano EFG, c 12. 11. produc IH ad K; d ita ut IK = AB. rectasque d 3. 1. ad iunge IE, IF, IG. erit EFGI pyramis exposita.

Nam quia anguli ACD, IHE, IHF, IHG recti sunt; & CD, HE, HF, HG e pares, e atque e constr. f 47. 1. IH = AC; ferunt AD, IE, IF, IG æquales in g 20. 6. ter se. Quia vero AC (2 CB.) CB g :: ACq. CDq. erit ACq = 2 CDq. itaque Adq f = ACq + CDq h = 3 CDq = 3 HEq k = EFq. h 2. ax. k 12. 13. I ergo AD, EF, IE, IF, IG pares sunt, adeoque pyramis EFGI est æquilatera. Quod si punctum C super H collocetur, & AC super HI, rectæ AB, IK m congruent, utpote æquales quare semicirculus ADB axi AB vel IK circumductus n transibit per puncta, E, F, G, * adeoque n 15. def. 1. pyramis EFGI sphaeræ inscripta erit. Q. E. F. * 31. def. 1. f 31. cor. 8. 6. liquet vero esse BAq. ADq o :: BA. AC p :: 3. 2. o cor. 8. 6. Q. E. D. p constr.

Corollaria.

1. ABq. HEq :: 9. 2. Nam si ABq ponatur 9, erit ADq (EFq) 6. q proinde HEq erit 2. q 12, 13.
2. Si L centrum fuerit, erit AB. LC :: 6. 1. Nam si AB ponatur 6, erit AL, 3; r ideoque AC r constr. 4; quare LC erit 1. Hinc
3. AB. HI :: 6. 4 :: 3. 2. unde
4. ABq. HIq :: 9. 4.

PROP. XIV.

Octaedrum KEF.
GDL constituere,
& data sphaera
complecti, qua &
pyramidem; & de-
monstrare, quod
sphaerae diameter
A H potentia sit
dupla lateris AC
ipsius Octaedri.

a 46. I. Circa AH describe semicirculum ACH, ex
centro B erige perpendicularem BC. duc AC,
HC. Super ED = AC a fac quadratum EFGD,
cujus diametri DF, EG secantes in centro L. ex
b 12. II. I duc IL = AB b rectam plano EFGD. produc
c 3. I. IL, & donec IK = IL. Connexis KE, KF, KG,
KD, LE, LF, LG, LD; erit KEFGDL octae-
drum quaesitum.

d 4. I. Nam AB, BH, FI, IE, &c. æqualium quadra-
torum semidiametri æquales sunt inter se. d qua-
re triangulorum rectangulorum LIE, LIF, FIE,
&c. bales LF, LE, FE, &c. æquantur. proinde
e 27. def. II. octo triangu-
la LFE, LFG, LGD, LDE, KEF,
KFG, KGD, KDE æquilatera sunt, & atque
octaedrum constituunt, quod sphaerae cujus cen-
trum I, radius IL, vel AB, inscribi potest. (quo-
niam AB, IL, IF, IK, &c. f æquales sunt.)
f conftr. Q. E. F. porro liquet AHq (LKq) g = 2 ACq
g 47. I. (2 LDq.) Q. E. D.

Corollaria:

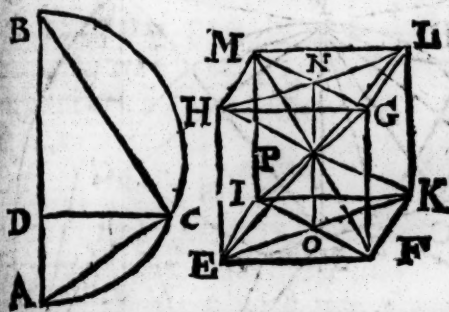
1. Hinc manifestum est, in Octaedro tres dia-
metros EG, FD, LK se mutuo ad angulos rectos
secare in centro sphaerae.

2. Item, tria plana EFGD, LEKG, LEKD
esse quadrata, se mutuo ad angulos rectos se-
cantia.

3. Octaedrum dividitur in duas pyramides
similes & æquales EFGDL, & EFGDK, quarum
basis communis est quadratum EFGD.

4. Denique, bases octaedri oppositæ, inter se 15. 11.
parallelæ sunt.

P R O P. XV.

Cubum EF-
GHIKLM con-
stituere, &
sphæra comple-
cti, quæ & prio-
res figuras; &
demonstrare,
quod sphære di-

ameter AB potentia sit tripla lateris EE ipsius cubi.

Super AB describe semicirculum ACB; & a
fac AB = 3 DA. ex D erige perpendicularem a 10. 6.
DC, & junge BC ac AC. Tum super EF = AC b
construe quadratum EFGH, cujus plano rectæ b 46. 1.
insistant EI, FK, HM, GL ipsi EF pares, quas con-
necte rectis IK, KL, LM, IM. Solidum EFGHIK-
LM cubus est, ut satis constat ex constructione.

In quadratis oppositis EFKI, HGLM duc
diametros EK, FI, HL, MG, per quas ducta pla-
na EKLH, EIMG se interfecent in recta NO.
Hæc diametros cubi EL, FM, GI, HK c bisecabit
in P, centro cubi. d ergo P centrum erit sphære c cor. 39
per puncta cubi angularia transeuntis. Porro 11.
ELq e = EKq + KLq e = 3 KLq, f vel 3 d 15. def. 1.
ACq. atqui ABq. ACq g :: BA. DA f :: 3. 1. & 14. def.
g ergo AB = EL. Quare cubum fecimus, &c. 11.
Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc, omnes diametri cubi inter se æqua-
les sunt, seseque mutuo in centro sphære bise-
cant. Eademque ratione rectæ quæ quadratorum
oppositorum centra conjungunt, bisecantur in
eodem centro.

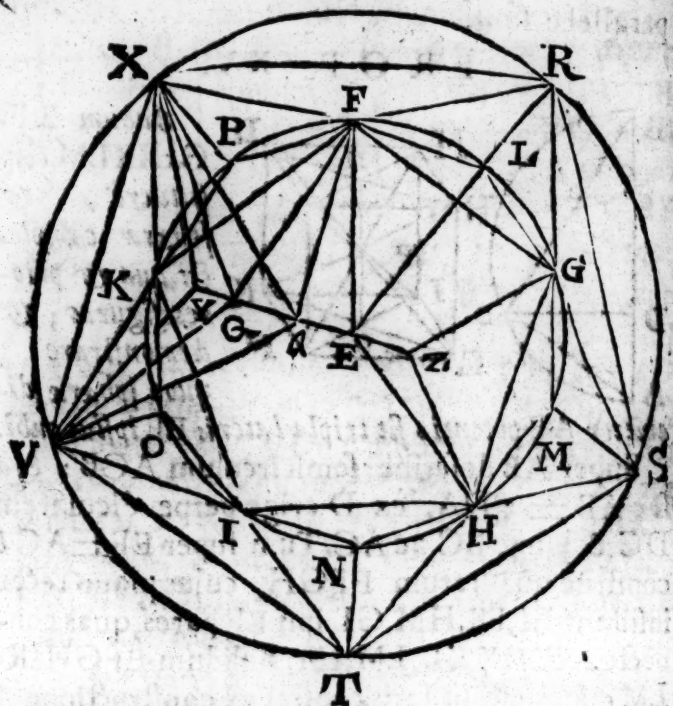
k 47. 1.

l 13. 13.

m 15. 13

2. Diameter sphæræ potest latus tetraëdri, & cubi, nempe $ABqk = l BCq + m ACq$.

P R O P. XVI.

Icosædru^m ZGHIKFYV- B
 XRSI constituere, & sphæra
 complecti, qua & antedictas fi-
 guras; & demonst. arc. quod
 icosædri latus FG irrationalis
 est linea, quæ vocatur mi-
 nor.

Super AB diametrum
 sphæræ describe semicir-
 culum ADB; & a fac AB
 $= s BC$. ex C erige
 normalem CD, & duc
 AD ac BD. Ad inter-
 vallum $EF = BD$ descri-
 be circulum EFKNG; A

a 10. 6.

cui

cui inscribere pentagonum æquilaterum FKIHG. b 11. 4.
 Biseca arcus FG, GH, &c. ac connecte rectas
 FL, LG, &c. latera nempe decagoni. Tunc c e- c 12. 11.
 rige EQ, LR, MS, NT, OV, PX ipsi EF æqua-
 les, rectasque plano FKNG. & connecte RS, ST,
 TV, VX, XR; item FX, FR, GR, GS, HS,
 HT, IT, IV, KV, KX. Denique producta EQ,
 sume QY=FL; & EZ=FL; rectasque duci
 concipe ZG, ZH, ZI, ZK, ZF; ac YV, YX, YR,
 YS, YT. Dico factum.

Nam ob EQ, LR, MS, NT, OV, PX d æ- d constr.
 quales e & parallelas, etiam quæ illas jungunt, e 6. 11.
 EL, QR, EM, QS, EN, QT, EO, QV, EP,
 QX spares & parallelæ sunt. Item ideo LM f 33. 1.
 (vel FG,) RS, MN, ST, &c. æquales sunt in-
 ter se. g ergo planum per EL, EM, &c. plano g 15. 11.
 per QR, QS, &c. æquidistans, h & circulus h 1. def. 3.
 QXRSTV è centro Q, circulo EPLMNO æ-
 qualis est; atque RSTVX est pentagonum æqui-
 laterum. Duci vero intellectis EF, EG, EH,
 &c. ac QX, QR, QS, &c. quia FRq k = FLq k 47. 1.
 + LRq, l vel FRq m = FGq, n erunt FR, FG, l constr.
 adeoque omnes RS, FG, FR, RG, GS, GH, &c. m 10. 13.
 æquales inter se. Proinde 10 triangula REX, n sch. 48. 1.
 RFG, RGS, &c. æquilatera sunt & æqualia. & 1. ax.
 Rursus ob ang. XQY o rectum, erit XYq p = o cor. 14. 11
 QXq + QYq q = VXq vel FGq. quare XY, p 47. 2.
 VX, hisque similiter YV, YT, YS, YR, ZG, ZH, q 10. 13.
 &c. æquantur: Ergo alia decem trigona constitu-
 ta sunt æquilatera, & æqualia, tam sibi mutuo,
 quam decem prioribus; ac proinde factum est
 Icosaëdrum.

Porro, bisecta EQ in a, duc rectas aF, aX,
 aV; & propter QX r = QV, & commune latus r 15. def. 1.
 aQ, angulosque EQX, EQV rectos; ferit aX = f 4. 1.
 aV. similique argumento omnes, aX, aR, aS,
 aT, aV, aF, aG, aH, aI, aK æquantur.

- t 9. 13. Quoniam autem $ZQ \cdot QE :: QE \cdot ZE$, erit
 u 3. 13. $Zaq \cdot u = 5 \cdot Eaqx = EQq (EFq) Eaqr = aEq$.
 x 4. 2. ergo $Za = aF$. pari pacto $aF = Ya$. ergo
 y 47. 1. sphaera, ejus centrum a , radius aF , per 12 puncta
 icosaedri angularia transibit.
 z 15. 5. Denique, quia $Za \cdot aE :: ZY \cdot QE$, a ideoque
 a 22. 6. $Zaq \cdot aEq :: ZYq \cdot QEq$. b erit $ZYq = 5 \cdot QEq$,
 b 14. 5. vel $5 \cdot BDq$: atqui $ABq \cdot BDq c :: AB \cdot BC :: 5$.
 c cor. 8. 6. 1. d ergo $ZY = AB$. $Q \cdot E \cdot F$.
 d 1. ax. 1. Itaque si AB ponatur ϕ , e erit $EF = \sqrt{AB \times}$
 e sch. 12. 10 BC . etiam ϕ ; proinde FG pentagoni, idemque
 f 11. 13. Icosaedri 5 latus, f est minor. $Q \cdot E \cdot D$.

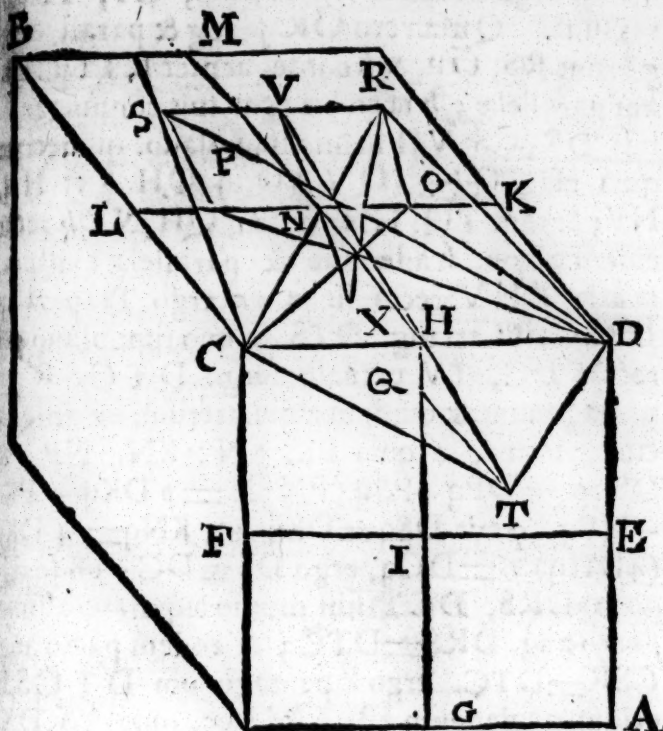
Coroll.

1. Ex dictis infertur, sphaerae diametrum esse potentia quintuplum semidiametri circuli quinque latera icosaedri ambientis.

2. Item manifestum est, sphaerae diametrum esse compositam ex latere hexagoni, hoc est, ex semidiametro, & duobus lateribus decagoni circuli ambientis quinque latera icosaedri.

3. Constat denique latera icosaedri opposita, qualia sunt RX , HI , esse parallela. Nam $RX \cdot a$
 a sch. 26. 3. $parall. LP$. b $parall. HI$.

PROP. XVII.

Dodecaedrum constituere, & sphaera completi, qua & praedictas figuras; & demonstrare, quod dodecaedri latus RS irrationalis est linea, quae vocatur apotome.

Sit AB cubus datae sphaerae inscriptus, cujus latera omnia bisecentur in punctis E, H, F, G, K, L, &c. rectaeque adjungantur KL, MH, HG, EF. a Fac HI. IQ :: IQ, QH; & sume a 30. 6. NO, NP pares ipsi IQ. Erige OR, PS rectas plano DB, & QT plano AC. sintque OR, PS, QT ipsis IQ, NO, NP aequales. Connexis DR, RS, SC, CT, DT, erit DRSCDT pentagonum Dodecaedri expetiti. Nam duc NV parall. OR, & protracta NV ad occursum cum cubi centro a 47. 1. X, connecte rectas DS, DO, DP, CR, CP, b 7. ax. 1. HV, HT, RX. Quia DOq a = DKq (b KNq) c 4. 13. + K Oq c = 3 ONq (3 ORq) d erit DRq d 47. 1. = 4

- e 4. 2. $= 4 \text{ ORq} = \text{OPq}$, vel RSq . ergo $\text{DR} = \text{RS}$.
 Simili argumento DR , RS , SC , CT , TP pa-
 f confr. 9. res sunt. Quia vero $\text{OR} = g$ & parall. PS ,
 6. 11. g erunt RS , OP , & h consequenter RS , DC eti-
 g 33. 1. am parallelæ; h ergo hæc cum suis conjungenti-
 h 9. 1. bus DR , CS , VH in uno sunt plano. quinetiam
 k 7. 11. quia $\text{HL} \cdot \text{IQ} :: \text{IQ} \cdot (\text{TQ})$ $\text{QH} :: \text{HN}$.
 k confr. NV ; & tam TQ , HN , quam QH , NV k rectæ
 16. 11. eidem plano, l adeoque & parallelæ existunt,
 m 32. 6. m erit THV recta linea. n ergo Trapezium
 n 1. & 2. 11 DRSC , & triâng. DTS in uno sunt plano per
 rectas DC , TV extenso. ergo DTC SR est
 pentagonum, & quidem æquilaterum, ex antedi-
 o 5. 13. ctis. Porro, o quia $\text{PK} \cdot \text{KN} :: \text{KN} \cdot \text{NP}$; &
 p 47. 1. $\text{DSq} = \text{DPq} + \text{PSq}$ (PNQ) $= p \text{ DKq} + \text{PKq}$
 q 1. ax. 2. $+ \text{NPq}$, q erit $\text{DSq} = \text{DKq} + 3 \text{ KNq} = 4 \text{ DKq}$
 & 4. 13. (4 DHq) $r = \text{DCq}$. ergo $\text{DS} = \text{DC}$; unde tri-
 r 4. 2. gona DRS , DCT sibi mutuo æquilatera sunt.
 f 8. 1. f ergo ang. $\text{DRS} = \text{DTC}$; & eodem pacto ang.
 * 7. 13. $\text{CSR} = \text{DTC}$. ergo * pentagonum DTC SR
 etiam æquiangum est. Ad hæc, quia AX , DX ,
 t 15. 13. CX , &c. sunt cubi semidiametri, t erit $\text{XN} =$
 u 1. ax. 1. IH , vel KN , u adeoque $\text{XV} = \text{KP}$. unde ob angu-
 x 29. 1. lum x rectum RVX , x erit $\text{RXq} = \text{XVq} + \text{RVq}$
 z 47. 1. (NPq) $= \text{KPq} + \text{NPq}$ $a = 3 \text{ KNq}$ $b =$
 a 4. 13. AXq , vel DXq , &c. ergo RX , AX , DX , & ea-
 b 15. 13. dem ratione XS , XT , AX æquales sunt inter se.
 Et si eadem methodo, qua constructum est pen-
 tagonum DTC SR , fabricentur 12 similia pen-
 tagona tangencia duodecim cubi latera, ea Do-
 decaedrum constituent; ac per eorum puncta an-
 gularia transiens sphaera, cujus radius AX , vel
 RX , Dadecaedrum complectetur. Q. E. F.
 c confr. Denique, quia $\text{KN} \cdot \text{NO} :: \text{NO} \cdot \text{OK}$, d
 d 15. 5. erit $\text{KL} \cdot \text{OP} :: \text{OP} \cdot \text{OK} + \text{PL}$. Itaque si
 e 15. 13. sphaeræ diameter AB ponatur \hat{p} , erit $\text{KL} = \sqrt{}$
 f sch. 12. 10 ABq f etiam \hat{p} . g unde OP , vel RS latus dode-
 g 6. 13. $\frac{2}{3}$ caedri apotome erit. Q. E. D.

Coroll.

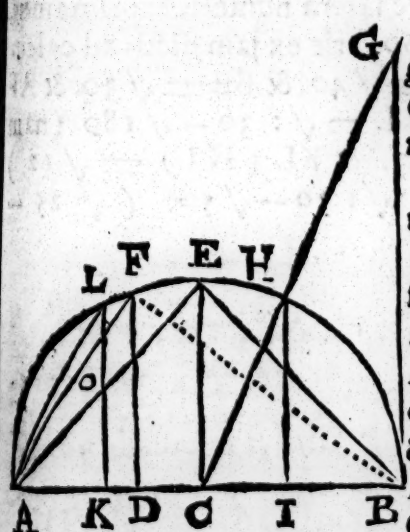
1. Hinc, si latus cubi secetur extrema ac me-
dia ratione, majus segmentum erit latus dodeca-
edri in eadem sphaera descripti.
2. Si rectae lineae secetur extrema ac media ra-
tione, minus segmentum sit latus dodecaedri,
majus segmentum erit latus cubi ejusdem sphaerae.
3. Liquet etiam latus cubi aequale esse lineae
rectae subtendenti angulum pentagoni dodecae-
dri eadem sphaera comprehensi.

PROP. XVIII.

Latera quinq; fi-
gurarum exponere,
& inter se compa-
rare.

Sit AB diame-
ter sphaerae, ac
AEB semicirculus;
fitque AC $a = \frac{1}{2}$ a 10. 1.
AB, & AD $b = \frac{1}{3}$ b 10. 6.

AB. Erige perpen-
diculares CE, DF,
& BG=AB. junge
AF, AE, BE, BF,
CG, ex H demitte

perpendicularem HI, & sumpta CK=GI, ex K
erige perpendicularem KL, & connecte AL.
Denique c fac AF. AO :: AO. OF.

Itaque 3. 2 d :: AB. BD e :: ABq. BEq, latus d constr.
Tetraedri, & 2. 1 :: a AB. AC :: ABq. BEq, fla e cor. 8. 6.
tus Octaedri. f 14. 13.

Item 3. 1 d :: AB. AD e :: ABq. AFq, g latus g 15. 13.
Hexaedri. h constr.

Porro, quia AF. AO b :: AO. OF. k erit k cor. 17.
AO 13.

- l 4. 6. AO latus Dodecaedri. denique BG (2 BC.)
 m 24. 5. BC l :: HI. IC. m ergo HI = 2. CI n = KI. ergo
 n constr. HI q o = 4 CI q. proinde CH q = p ; CI q. q ergo
 o 4. 2. AB q = 5 KI q. r itaque KI, vel HI, est radius cir-
 p 47. 1. culi circumscriptibentis pentagonum icosaedri ; &
 q 15. 5. AK, vel IB, r est latus decagoni eidem circulo in-
 r cor. 16. 13 scripti. unde AL serit latus pentagoni, & idemque
 f 10. 13. Icosaedri latus. Ex quibus liquet BF, BE, AF
 t 16. 13. esse p \square . & AL, AO esse p \square ; atque BF
 u 1. 6. \square BE ; & BE \square AF ; ac AF \square AO. Quia
 x 4. 4x. 1. vero 3 AF q = AB q u = 5 KL q. ac AF x AO
 y 1. 2. \square AF x OF, x ideoque AF x AO + AF x OF
 z 17. 6. \square 2 AF x OF, y hoc est AF q \square 2 AO q. ac
 a 47. 1. rit 3 AF q (5 KL q) \square 6 AO q. proinde KL
 \square AO ; & fortius, AL \square AO.

Jam vero ut hæc latera numeris exprimamus,
 si AB ponatur $\sqrt{60}$, erit ex jam dictis ad calcu-
 lum exactis, BF = $\sqrt{40}$. & BE = $\sqrt{30}$. & AF
 = $\sqrt{20}$. item AL = $\sqrt{30}$ — $\sqrt{180}$ (nam
 AK = $\sqrt{15}$ — $\sqrt{3}$. & KL (HI) = $\sqrt{12}$.)
 denique AO = $\sqrt{30}$ — $\sqrt{500}$ ($\sqrt{25}$ —
 $\sqrt{5}$.)

S C H O L.

Præter jam dictas figuras nullam dari posse figuram solidam regularem (nempe quæ figuris planis ordinatis & æqualibus contineatur) admodum periculuum est. Nam ad anguli solidi constitutionem requiruntur ad minimum tres anguli plani; a hi- a 21. 11.
que omnes simul 4 rectis minores esse debent. b Vid. schol.
Atqui 6 anguli trigoni æquilateri, 4 quadratici, 32. 1.
& 3 hexagonici, figillatim 4 rectos exæquant;
quatuor vero pentagonici, 3 heptagonici, 3 octagonici, &c. 4 rectos excedunt. ergo solummodo ex 3, 4, vel 5 triangulis æquilateris, ex 3 quadratis, vel 3 pentagonis, effici potest angulus solidus. Proinde, præter quinque prædicta, nulla existere possunt corpora regularia.

Ex P. Herigonio.

Proportiones sphaerae, & 5 figurarum regularium eidem inscriptarum.

Sit diameter sphaerae 2. Erunt

Peripheria circuli majoris, 6 | 28318.

Superficies circuli majoris, 3 | 14159.

Superficies sphaerae, 12 | 56637.

Soliditas sphaerae, 4 | 18859.

Latus tetraedri, 1 | 62299.

Latus

Superficies tetraedri, 4 $\lfloor 6188.$

Soliditas tetraedri, 0 $\lfloor 15132.$

Latus hexaedri, 1 $\lfloor 1547.$

Superficies hexaedri, 8.

Soliditas hexaedri, 1 $\lfloor 5396.$

Latus octaedri, 1 $\lfloor 41421.$

Superficies octaedri, 6 $\lfloor 9282.$

Soliditas octaedri, 1 $\lfloor 33333.$

Latus dodecaedri, 0 $\lfloor 71364.$

Superficies dodecaedri, 10 $\lfloor 51462.$

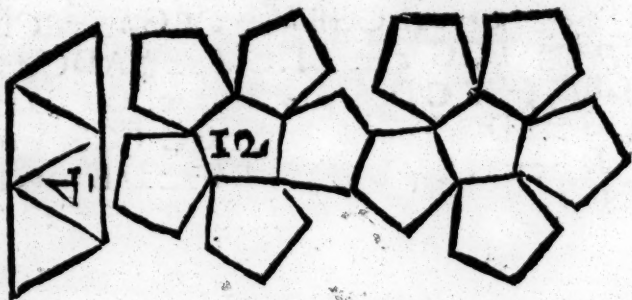
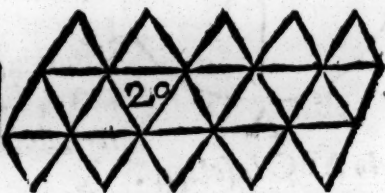
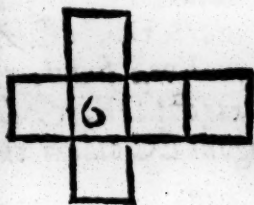
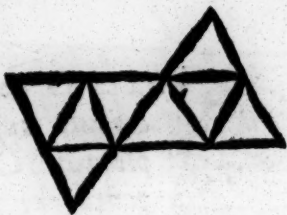
Soliditas dodecaedri, 2 $\lfloor 78516.$

Latus Icosaedri, 1 $\lfloor 05146.$

Superficies Icosaedri, 9 $\lfloor 57454.$

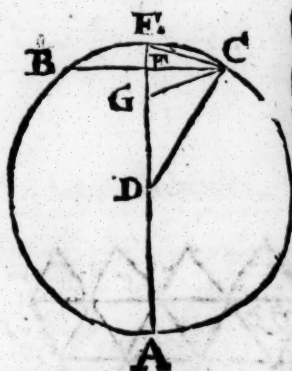
Soliditas Icosaedri, 2 $\lfloor 53615.$

Quod si ex charta conficiantur quinque figura
aquilatere & aquiangulae similes his quae sunt in
subjecta figura, componentur quinque figurae solidae,
si rite complicantur.

LIB. XIV.

PROP. I.

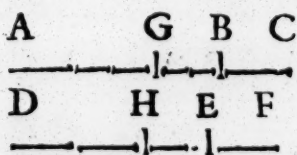
Quæ ex D centro circuli cuiuspiam ABC in pentagoni eidem circulo inscripti latus BC ducitur perpendicularis DF, dimidia est utriusque lineæ simul, & lateris hexagoni DE, & lateris decagoni EC eidem cir-

culo ABC inscripti.

a 4. 1.
b 5. 1.
c 32. 1.
d hyp. &
33. 6.
e 20. 3.
f 7. ax.
g 6. 1.

Sume $FG = FE$, & duc CG . a Estque $CE = CG$. ergo ang. CGE b $= CEG$ b $= ECD$. ergo ang. ECG c $= EDC$ d $= \frac{1}{4} ADC$ e $= \frac{1}{2} CED$ ($\frac{1}{2} ECD$.) proinde ang. GCD $= ECG = EDC$. g quare $DG = GC$ (CE.) ergo $DF = CE$ (DG) + $EF = DE + CE$.
Q. E. D. - $\frac{1}{2}$ -

PROP. II.

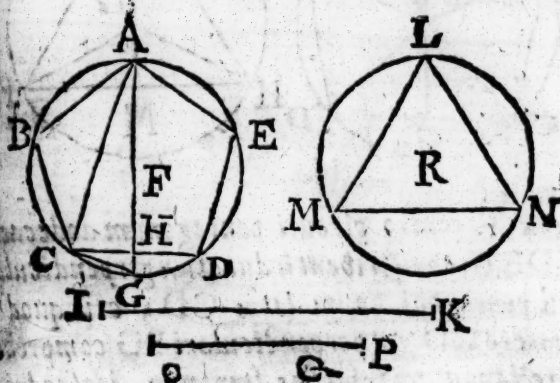

Si binæ rectæ lineæ AB DE extrema ac media ratione secantur (AB. AG :: AG. GB. & DE. DH :: DH. HE;) ipsæ similiter secabuntur, in easdem scilicet proportiones. (AG. GB :: DH. HE.)

a 17. 6. Accipe $BC = BG$ & $EF = EH$. Estque
b 8. 2. $AB \times BG$ a $= AGq$. quare ACq b $= 4 ABG$
c 1. ax. 1. + AGq c $= 5 AGq$. Similiter erit DFq $=$
d 22. 5. & $5 DHq$. d ergo $AC. AG :: DF. DH$. compo-
nendo 22. 6. nendo igitur $AC + AG. AG :: DF + DH.$
DH,

hoc est 2 AB. AG :: 2 DE. DH. e pro e 22. 5.
 e AB. AG :: DE. DH, unde f dividendo f 17. 5.
 G. GB :: DH. HE. Q. E. D.

PROP. III.

Idem circulus ABD comprehendit & Dodeca-
 el pentagonum ABCDE, & Icosaedri triangu-
 LMN, eidem sphaera inscriptorum.

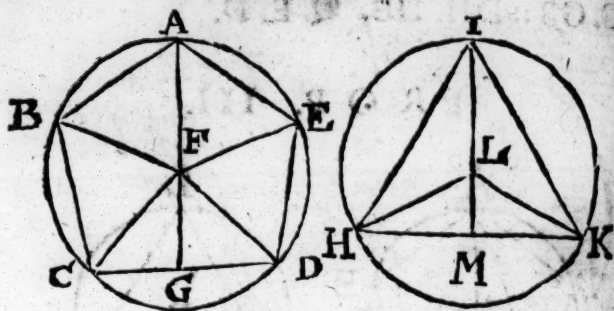
Duc diametrum AG, rectasque AC, CG.
 itque IK diameter sphaerae, a & IKq = 5 OPq.
 itaque OP. OQ :: OQ. QP. Quia ACq
 + CGq e = AGq d = 4 FGq; & ABqe =
 FGq + CGq. f erit ACq + ABq = 5 FGq.
 porro, quia CA. AB g :: AB. CA - AB; ac
 OP. OQ :: OQ. QP. b ideoque CA. OP ::
 AB. OQ. k erit 3 ACq (l IKq.) 5 OPq
 (m IKq) :: 3 ABq. 5 OQq. ergo 3 ABq = 5
 OQq. Verum ob ML n latus pentagoni circu-
 lo inscripti, cujus radius OP, erunt 15 RMq
 = 5 MLq p = 5 OPq + 5 OQq = * 3
 ACq + 3 ABq. q = 15 FGq. r ergo RM
 = FG. s proinde circ. ABD = circ. LMN.
 Q. E. D.

a sch. 47. i.
 b 30. 6.
 c 47. i.
 d 4. 2.
 e 10. 13.
 f 2. & 3. ax.
 g 8. 13.
 h 2. 13. &
 i 16. 5.
 k 22. 6. &
 l 4. 5.
 m 15. 13.
 n constr.
 o cor. 16. 13.
 p 12. 13.
 q 10. 13.
 r 15. 5. &
 supra.
 * Prius.
 r. i. ax. i.
 & sch. 48. i.
 s i. def. 3.

Y

PROP.

P R O P. IV.

Si ex F centro circuli pentagonum dodecaedri ABCDE circumscriptis ducatur perpendicularis FG ad pentagoni unum latus CD; erit quod sub dicto latere CD, & perpendiculari FG comprehenditur rectangulum trigesies sumptum, icosaedri superficiesi aequale. item,

Si ex centro L circuli triangulum icosaedri HKI circumscriptis, perpendicularis LM ducatur ad trianguli unum latus HK; erit quod sub dicto latere HK, & perpendiculari LM comprehenditur rectangulum trigesies sumptum, icosaedri superficiesi aequale.

a 8. 1.

b 41. 1.

c 15. 5.

d 6. 2x.

e 17. 3.

f 41. 1.

g 15. 5.

h 16. 13.

k 15. 5.

Duc FA, FB, FC, FD, FE. a Erunt triangula CFD, DFE, EFA. AFB, BFC æqualia. atqui $CD \times FG$ b = 2 triang. CFD. ergo 30 $CD \times GF$ c = 60 CFD d = 12 pentag. ABCDE e = superf. dodecaedri. Q. E. D.

Duc LI, LH, LK. estque $HK \times LM$ f = 2 triang. LHK. ergo 30 $HK \times LM$ g = 60 HLK = 30 HK h = superf. icosaedri. Q. E. D.

Coroll.

$CD \times FG$. $HK \times LM$ k :: superf. dodecaed. ad superf. icosaedri.

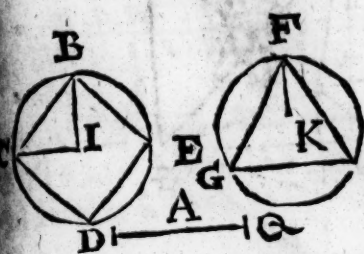
P R O P.

H Circulus A B C D
a circumfcribat tam a 3. 14]

Quoniam $EC + CD$. $EC \ b :: EC$. CD . erit $b \ 9$. 13
 $EG \ (c \frac{1}{2} EC + \frac{1}{2} CD)$ $EF \ (d \frac{1}{2} EC) \ e :: EF$. $c \ 1$. 14.
 $EG - EF \ (\frac{1}{2} CD)$ $aliqui \ H$. $BD \ f :: BD$. H . $d \ cor. 12$.
 BD . g ergo H . $BD :: EG$. EF . proinde $H \times BF$ 13
 $= BD \times EG$. quum igitur H . $AD \ b :: H \times EF$. $e \ 15$. 5
 $AD \times EF$. erit H . $AD :: BD \times EG$. $AD \times EF$ $f \ cor. 17$. 13
 $:: l$ superfic. dodecaedri ad superfic. icosaedri. $g \ 2$. 14
 Q . E . D . $h \ 1$. 6
 $k \ 7$. 5
 $l \ cor. 4$. 14

dodecaedrum ad icosaedrum, ut superficies
dodecaedri ad superficiem icosaedri, d hoc est, ut d 5. 14.
cubi ad latus icosaedri.

PROP. VIII.

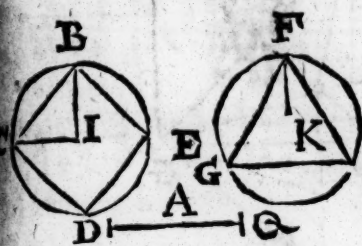

Idem circulus
BCDE compre-
hendit & cubi
quadrati BCDE
& octaedri tri-
angulum FGH,
ejusdem sphaera.

Sit A diameter sphaerae. Quoniam $Aq a = 3 a 15. 13.$
 $BCq b = 6 Blq$; itemque $Aq c = 2 GFq b 47. 1.$
 $= 6 KFq$; erit $Bl = KF$, ergo circulus CBED c 14. 13.
 $= GFH$. Q. E. D. d 12. 13.
e 2. def. 1.

dodecaedrum ad icosaedrum, ut superficies
dodecaedri ad superficiem icosaedri, d hoc est, ut d 5. 14.
ad cubi ad latus icosaedri.

PROP. VIII.

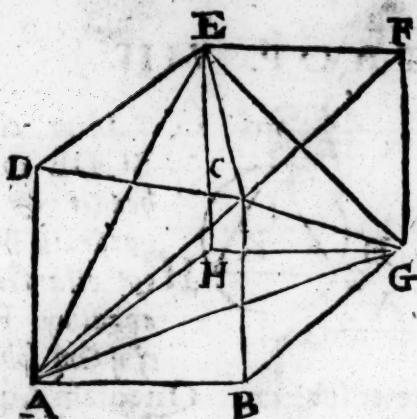

Idem circulus
BCDE compre-
hendit & cubi
quadrati BCDE
& octaedri tri-
angulum FGH,
ejusdem sphæra.

Sit A diameter sphærae. Quoniam $Aq a = 3 a 15. 13.$
 $BCq b = 6 Blq$; itemque $Aq c = 2 GFq b 47. 1.$
 $= 6 KFq$; erit $Bl = KF$. ergo circulus CBED c 14. 13.
 $= GFH$. Q. E. D. d 12. 13.
e 2. def. 1.

LIB. XV.

PROP. I.

IN dato cubo ABGHDCFE pyramidem AGE C describere.

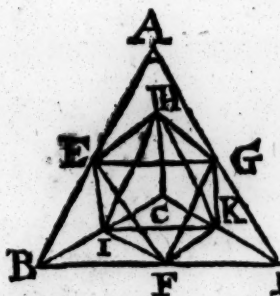
Ab angulo C duc diametros CA, CG, CE; Easque connecte diametris AG, GE, EA. Hæ om-

a 47. I.

nes inter se æquales sunt, utpote æqualium quadratorum diametri. ergo triangula CAG, CGE, CEA, BAG æquilatera sunt, ac æqualia: proinde AGE C est pyramis, quæ cubi angulis insitit,

b 31. def. II eique idcirco b inscribitur. Q. E. F.

PROP. II.

a 10. I?

In data pyramide ABDC octaedrum EGKIFH describere.

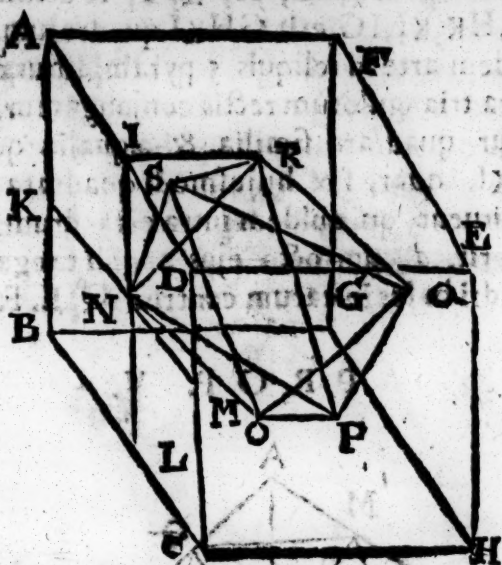
a Biseca latera pyramidis in punctis E, I, F, K, G, H; quæ connecte 12 rectis EF, FG, GE, &c. Hæ omnes b æquales sunt inter se.

b 4. I.

proinde 8 triangula EHI, IHK, &c. æquilatera c 27. def. II sunt & æqualia, adeoq; constituunt c octaedrum d 31. def. II d in data pyramide descriptum. Q. E. F.

PROP.

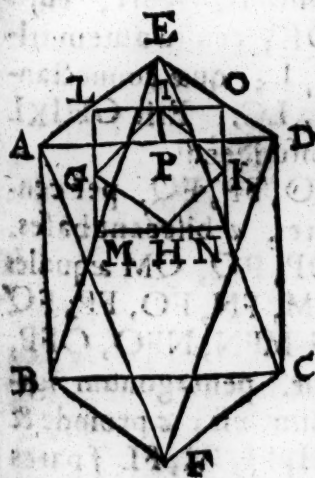
PROP. III.

In dato cubo CHGBDEFA octaedrum^m NPQSOR describere.

Connecte quadratorum * centra N, P, Q, S, * 8. 4.
O, R, I 2 rectis NP, PQ, QS, &c. quæ a æqualia a 4. 1.
sunt inter se, ideoque 8 triangula efficiunt æqui-
latera & æqualia. proinde b inscriptum est cubo b 31. & 27.
b Octaedrum NPQSOR. Q. E. F. def. 11.

PROP. IV.

In dato octaedro ABC-
DEF cubum inscribere.

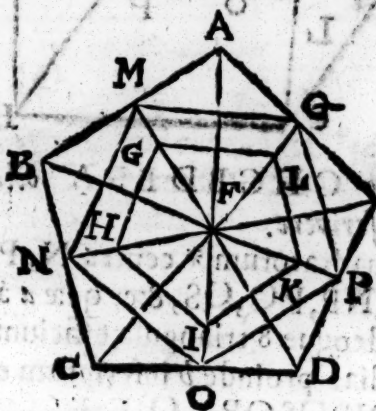
Latera pyramidis BA-
BCD, cujus basis quadra-
tum ABCD, bisecentur
rectis LM, MN, NO, OL;
quæ a æquales sunt & b
parallelae lateribus qua-
drati ABCD c ergo qua-
drilaterum LMNO est
quadratum. a 4. 1.
b 2. 6.
c 29. def. 1.

Eodem modo, si latera
quadrati LMNO bise-
centur

centur in punctis G, H, K, I, & connectantur GH, HK, KI, IG, erit GHKI quadratum. Quod si eadem arte in reliquis 5 pyramidibus octaedri centra triangulorum rectis jungantur, describentur quadrata similia & æqualia quadrato GHKI. quare sex hujusmodi quadrata cubum constituent, qui quidem intra octaedrum descriptus erit, d cum octo ejus anguli tangent octo octaedri bases in earum centris. Q. E. F.

231, def. 11

PROP. V.

In dato Icosaedro Dodecaedrum inscribere.

Sit ABCDEFG pyramis Icosaedri, cujus basis pentagonum ABCDE; centra autem triangulorum G, H, I, K, L; quæ connectantur rectis GH, HI, IK, KL, LG. Erit GHIKL pentagonum dodecaedri inscribendi.

Nam rectæ FM, FN, FO, FP, FQ, per centra triangulorum transeuntes, a bisecant bases. b ergo rectæ MN, NO, OP, PQ, QM æquales sunt inter se. quinetiam FM, FN, FO, FP, FQ c pares sunt. d ergo anguli MFN, NFO, OFP, PFQ, QFM æquantur. pentagonum igitur GHIKL æquilangulum est; e proinde & æquilaterum, cum FG, FH, FI, FK, FL f pares sint. Quod si eadem arte in reliquis undecim pyra-

* 3. 4.

a cor. 3. 3.

b 4. 1.

c 4. 1.

d 8. 1.

e 4. 1.

f 12. 13.

pyra

pyramidibus icosaedri, centra triangulorum rectis lineis connectantur, describentur pentagona aequalia & similia pentagono $GHIKL$. quare obrem 12 huiusmodi pentagona dodecaedrum constituent; quod quidem in icosaedro erit descriptum, cum viginti anguli dodecaedri in centris viginti basium icosaedri consistant. Quapropter in dato icosaedro dodecaedrum descripsimus. Q. E. F.

F I N I S.

E

Un

M

EUCLIDIS

D A T A

succincte demonstrata;

Una cum Emendationibus quibusdam & Additionibus
ad ELEMENTA

EUCLIDIS

nuper opera.

Opera

Mri. IS. BARROW, *Cantabrigiensis,*
Coll. Trin. Soc.

L O N D I N I,

Excudebat J. Redmayne, 1678.

Ornatissimo viro

D. JACOBO STOCK,

Amico suo & patrono singulari.

N Ea publica, nec tui nominis luce dignum censeo hunc paucorum dierum partum pusillum & prematurum. Qui quidem quod se mundo, quodque Tibi, spectandum obulerit, duplici nomine arrogantia speciem incurrit. Sed utrinque parata est excusatio qualiscunque. Nam amico obtemperatum oportuit jubenti mitterem hunc libellum Euclidæis (quæ cognatione proxima attingit) Elementis subjungendum. In cum quicquid est in publicum aut peccati aut meriti protinus rejicio, facti cujus author fuit, rationem redditurum. In te autem delictum quod maxime aggravat, idem potenter extenuat, Tibi tantum debere. Nam cum iis, qui Diis ipsis sacrificia, ac modica magnis Regibus donaria offerre non dubitarant, satius esse credo, etiam pro immensis beneficiis parum, quam nihil rependere. Sufficiat igitur regessisse, me Tibi multis magnisque nominibus obstrictum fore; vices, quas potuero maximas, referre debere; ultra vota & grates nihil posse; illa privatim, has publice persolutas præcellere; quibus

bus agendis, quam jamdiu spe & studio au-
cupor; occasionem nondum comparere; præ-
stare hanc oblatamprehendere, quamvis
exilem, quam elapsam nequicquam pœni-
tentia prosequi. Esto igitur hac oblatio pi-
gnus quoddam & præludium futura am-
prioris, in qua meritorum in me Tuorum
historia uberior ac distinctior commemo-
randa occurreret. Quæ simpliciter agnoscere,
non aut fuscè describere, aut digne prædica-
re, præsentis est instituti. Ac revera jam
brevis sum ἐκὼν ἀέκοντι καὶ δουλῷ, necessitate
potius coactus, quam inductus consilio. Nam
me vela ventis turgentia alio avocant; ac
vereor ne hæc pene currenti calamo exe-
quentem, quæ hæc ad te perferet, amica ma-
nus, importuna patientia præstoletur. Quid
superest igitur, nisi ut te domi studiis ac re-
bus honestis animum intendentem salutare
præsentia tutetur, eum exorem venerandi
ac ἀππύτου nominis; quem tanta beneficen-
tia benignum remuneratorem jugibus votis
exopto; idemque me extemplo super Tyr-
rhenos, Ionios, Ægeosque fluctus longin-
quam profectionem suscepturū comitetur.
Obtestor autem, ne tenuis opella patrociniū
respuas, quod ultro impertire dignatus es

Tibi devin&issimò

& obloquentissimò,

I. B.

E U-

E U C L I D I S Data.

Definitiones.

I. Ata magnitudine dicuntur spatia, lineæ, anguli, quibus æqualia possumus invenire.

II. Ratio dari dicitur, cui possumus eandem invenire.

III. Rectilineæ figuræ specie dari dicuntur, quarum & singuli anguli dati sunt, & laterum rationes ad invicem datæ sunt.

Hinc, datæ sunt specie figuræ, quibus similes inveniri possunt.

IV. Positione dari dicuntur puncta, lineæ, angulique, quæ eundem situm semper obtinent.

V. Circulus magnitudine dari dicitur, cujus ea quæ ex centro datur magnitudine.

VI. Positione & magnitudine dari dicitur circulus, cujus datur centrum positione, & ea quæ ex centro magnitudine.

VII. Circuli segmenta magnitudine dari dicuntur, in quibus dati sunt magnitudine anguli & segmentorum bases.

VIII. Positione & magnitudine dari dicuntur circuli segmenta, in quibus anguli magnitudine dati sunt, & segmentorum bases positione & magnitudine.

IX. Magnitudo magnitudine major est data, quando ablata data, reliqua eidem æqualis est.

X. Magnitudo magnitudine minor est data, quando adjuncta data, tota eidem æqualis est.

Ut si A data sit, erit $A + B \sqsubset B$ data. At $B \sqsupset A + B$ data.

XI. Magnitudo magnitudine major est data quam in ratione, quando ablata data, reliqua ad eandem habet rationem datam.

XII.

XII. Magnitudo magnitudine minor est data quam in ratione, quando adjuncta data tota ad eandem rationem habet datam.

Ut si A data sit, & $\frac{B}{C}$ detur, erit $A+B \sqsubset C$; data q. in r. sin $\frac{A+B}{C}$ detur, erit $B \sqsupset C$ data q. in r.

PROP. I.

A. B. *Datarum magnitudinum A, B,*
a. b. *ad invicem datur ratio.*

Nam quia A* datur, a inven- *hyp.
ri potest aliqua $a \sqsupset A$. Eodem jure sume $b \sqsupset B$. a 1. def.
b estque $a, b :: A, B$. c quare ratio A data est. b sch. 7. 5.
Q. E. D. $\frac{A}{B}$ c 2. def.

PROP. II.

A. B. *Si data magnitudo A ad aliam*
a. b. *aliquam B habeat rationem datam,*
datur etiam hæc alia magnitudine.

Nam ob A* datam, a sume $a \sqsupset A$; ac ob $\frac{A}{B}$ *hyp.
*datam, b sit $a \sqsupset A$. ergo $b \sqsupset B$, a quare B datur. a 1. def. d.
Q. E. D. $\frac{a}{b}$ $\frac{A}{B}$ b 2. def. d.
c 9. 5.

PROP. III.

A. B. *Si quotlibet data magnitudines*
a. b. *A, B componantur, etiam ea A+B*
que ex b's componitur, data erit.

Nam a cape $a \sqsupset A$, & $b \sqsupset B$; b estque $a+b$ a 1. def.
 $\sqsupset A+B$. a quare A+B datur. Q. E. D. b 2. ax. 1.

PROP. IV.

A. B. *Si à data magnitudine A aufera-*
a. b. *tur data magnitudo B, etiam reli-*
qua A-B dabitur.

a Sint enim $a \sqsupset A$, & $b \sqsupset B$. ergo $A-B \sqsupset$ a 1. def. d.
 $a-b$. a proinde A-B datur. Q. E. D. b 3. ax. 1.

PROP.

P R O P. V.

A. B. Si magnitudo A ad sui-ipsam ali-
C. D. quam partem B habeat rationem
datam, etiam ad reliquam A—B
habebit rationem datam.

a hyp. Nam, quia $\frac{A}{B}$ a data est, b fit A. B :: C. D.
b 2. def. d. c ergo A. A—B :: C. C—D. b proinde A
c cor. 9. 5. datur. Q. E. D. $\frac{A-B}{B}$

P R O P. VI.

A. B. Si componantur duae magnitudi-
C. D. nes A, B, habentes ad invicem ratio-
nem datam, etiam quae ex his com-
ponitur magnitudo A+B, habebit ad utramque A
& B rationem datam.

a 2. def. d. Nam a fit A. B :: C. D. b ergo A+B.
b 18. 5. B :: C+D. D. c quare A+B datur, Similiter
c 2. def. d. B+A datur. Q. E. D. $\frac{A+B}{B}$

P R O P. VII.

A. B. Si data magnitudo A+B data
ratione secetur, utrumque segmen-
torum A, & B datum est.

*hyp. Nam ob $\frac{A}{B}$ *datam, a erit A+B data. b ergo
a 6. dat. A datur. Eodem modo B datur. Q. E. D.
b 2. dat.

P R O P. VIII.

A. C. B. Quae A, B ad idem C rationem
D. E. F. habent datam, habebunt ad invicem
rationem datam.

a 1. def. d. Nam a fit A. C :: D. E. a & C. B :: E. F.
quare ex æquali A. B :: D. F. a ergo A datur.
Q. E. D. $\frac{A}{B}$

Coroll.

Rationes ex datis rationibus compositae, datae
sunt. Ut $\frac{A}{B}$ fit ex $\frac{A}{C}$, & $\frac{C}{B}$ datis.

P R O P.

PROP. IX.

B. C. Si dua, pluresue magnitudines
E. F. A, B, C ad invicem habeant ra-
tionem datam, habeant autem
magnitudines A, B, C ad alias quasdam D, E, F
rationes datas, et si non easdem; illae aliae magnitu-
dines D, E, F etiam ad invicem habent rationes
datas.

Nam ratio $\frac{D}{E}$ a fit ex b datis $\frac{D}{A}, \frac{A}{B}, \frac{B}{E}$; c er- a 20. def. 5.
o $\frac{D}{E}$ datur. Eadem de causa datur $\frac{E}{F}$. Q. E. D. b hyp.
c cor. 8.
dar.

PROP. X.

A. B. C. Si magnitudo magnitudine major
fuerit data, quam in ratione; & si
simul utraque illa eadem major erit data quam in ra-
tione. Sin autem simul utraq; magnitudo eadem ma-
gnitudine major fuerit data, quam in ratione; & re-
liqua illa eadem major erit data quam in ratione;
ut reliqua data est cum consequente, ad quam habet
altera magnitudo rationem datam.

1. Sint A, & B datæ. a erit $\frac{B+C}{C}$ data. b ergo a 6. dar. b 11. def. d.
A+B+C \square C data q. in r. Q. E. D.
2. Sint A, & $\frac{B+C}{C}$ datæ; c ergo B datur. c 17. 5.
proinde A+B \square C data q. in r. Q. E. D.
3. Sint A+B, & C datæ. d Liqueat B dari. d 5. dar.
Q. E. D. $\frac{B+C}{C}$ $\frac{B+C}{C}$

PROP. XI.

A. B. C. Si magnitudo magnitudine major
si data quam in ratione, eadem si-
mul utraque major erit data quam in ratione. Et si
eadem simul utraque major sit data quam in ratio-
ne, eadem reliqua magnitudine major erit data quam
in ratione.

a 6. dat.

b 11. def. d.

c 5. dat.

1. A, & $\frac{B}{C}$ dantur. a ergo $\frac{B}{B+C}$ datur. proinde

b $A+B \sqsubset B+C$ data q. in r. Q. E. D.

2. A, & $\frac{B}{B+C}$ dantur. c ergo $\frac{B}{C}$ datur. proinde

b $A+B \sqsubset C$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. XII.

A. B. C. Si fuerint tres magnitudines
A, B, C, & prima cum secunda
(A+B) data sit, secunda quoque cum tertia
(B+C) data sit; aut prima A tertia C æqualis
est, aut altera altera major data.

a 4. ax. I. Nam si A+B, & B+C pares sint, b liquet
b 4. dat. A & C æquari; sin istæ impares fuerint, b liquet
excessum A—C, vel C—A dari. Q. E. D.

P R O P. XIII.

D, A+B, C. Si fuerint tres magnitudines
E D, A+B, C, & earum prima
D ad secundam A+B habeat
rationem datam; secunda autem A+B tertia C
major sit data quam in ratione; prima quoque D
major erit tertia C data quam in ratione.

a 2. def. d. Sint A, & $\frac{B}{C}$ ac $\frac{D}{A+B}$ datæ; a fitque A+B.

b 19. 5.

c 2. dat. D :: A. E b :: B. D — E. ergo c E, d & $\frac{B}{D-E}$

d 2. def. d.

c 8. dat. & (ob $\frac{B}{C}$ datam, e $\frac{C}{D-E}$ dantur. f square D(E+:

f 11. def. d.

D—E) \sqsubset C data q. in r. Q. E. D.

P R O P. XIV.

A. C. Si duæ magnitudines A & C
B. D. ad invicem habeant rationem da-
E. tam, utrique autem illarum adji-
ciatur data magnitudo B & D;
totæ A+B, C+D, aut habent rationem datam,
aut altera A+B altera C+D major erit data
quam in ratione.

Nam

Nam si $A. C :: B. D$ $a :: A+B. C+D$ a 13. 5.
 ob $\frac{A}{C}$ datam, e liquet $\frac{A+B}{C+D}$ dari. b hyp. c 2. def. d.
 Saltem d sit $A. C :: E. D$ $a :: A+E. C+D$ d 2. def. d.;
 Ergo e $\frac{A+E}{C+D}$, ac e E , fideoque $B-E$ dantur. e 2. dat. f 4. dat.
 proinde $A+B (A+E: +B-E) \sqsubset C$ g 11. def. d.
 $+D$ data q. in r. $Q. E. D.$

P R O P. XV.

$A. C.$ Si duæ magnitudines A & C
 $B. D.$ habeant ad invicem rationem da-
 $E.$ tam, & ab utraque harum aufe-
 tur data magnitudo B & D ; re-
 liquæ magnitudines $A-B$, $C-D$ ad invicem ha-
 bebunt aut rationem datam, aut altera $A-B$, altera
 $C-D$ major erit data quam in ratione.
 Nam si $A. C :: B. D$ $a :: A-B. C-D$ a 19. 5.
 ob $\frac{A}{C}$ datam, e liquet $\frac{A-B}{C-D}$ dari. b hyp. c 2. def. d.
 Saltem d sit $A. C :: E. D$ $a :: A-E. C-D$ d 2. def. 2;
 Ergo e $\frac{A-E}{C-D}$, & e E , ac fideo $E-B$ dantur. e 2. dat. f 4. dat.
 proinde $A-B (A-E: +E-B) \sqsubset C-D$ g 11. def. d.
 data q. in r. $Q. E. D.$

P R O P. XVI.

$B. C.$ Si duæ magnitudines B , C ha-
 $A. D.$ beant rationem datam, & ab una
 $E.$ quidem illarum C auferatur data
 magnitudo D , alteri autem B ad-
 jiciatur data magnitudo A ; tota $A+B$ residua
 $C-D$ major erit data quam in ratione.
 Sit enim $C. B a :: D. E b :: C-D. B-E$ a 2. def. d.
 go e $\frac{C-D}{B-E}$, & d E , ac e ideo $E+A$ dantur. f pro- b 19. 5. c 2. def. d.
 inde $B+A (E+A: +B-E) \sqsubset C-D$ data d 2. dat. e 3. dat.
 q. in r. $Q. E. D.$

PROP. XVII.

$A+B.$ $D+E.$ Si fuerint tres magnitudi-
 $C.$ nes $A+B$, C , $D+E$; &
 prima quidem $A+B$ secun-
 da C major sit data quam in ratione, tertia quoque
 $D+E$ eadem secunda C major sit data quam in
 ratione; prima $A+B$ ad tertiam $D+E$ aut ratio-
 nem habebit datam, aut altera altera major erit da-
 ta quam in ratione.

a hyp. Nam ob A , D , & $\frac{B}{C}$, $\frac{E}{C}$ a datas, b erit $\frac{B}{E}$
 b 8. dat. data, ergo per 14. hujus.

PROP. XVIII.

$A+C.$ $E.$ $G.$ Si fuerint tres magni-
 $B+D.$ $F.$ $H.$ tudines, atque ex his una
 utraque reliquarum major
 sit data quam in ratione; reliquæ duæ aut datam
 rationem habebunt ad invicem, aut altera altera
 major erit data quam in ratione.

Datae sint A , B , $\frac{C}{E}$, $\frac{D}{F}$, ac sit $A+C=B+D$.

a 2. def. d. Sitque $C.Ca::A.Gb::C+A.B+G$. itemque
 b 12. 5. $D.Fa::B.Hb::D+B.F+H$. c ergo
 c 2. def. d. $C+A$ d hoc est $B+D$, c & $B+D$, ac e idcirco
 d 7. 5. $\overline{E+G}$, $\overline{E+G}$, $\overline{F+H}$
 e 8. 5. $\overline{E+G}$ quin & G ac H f dantur. ergo per 15
 f 2. dat. $\overline{F+H}$; (hujus.

PROP. XIX.

$A+B.$ $E.$ Si fuerint tres magnitudines, &
 $C+D.$ $F.$ prima quidem magnitudo secunda
 magnitudine major sit data quam
 in ratione, sit quoque secunda major tertia data
 quam in ratione; prima magnitudo tertia magnitu-
 dine major erit data quam in ratione.

Sint A , C , & $\frac{C+D}{B}$, $\frac{D}{E}$ datae; dico $A+B$

\overline{E} data q. in r.

Nam

Nam sit $C+D. B a :: C. F b :: D. B-F.$ er. $a 2. def. d$
 $c C \& d F, ac e$ ideo $F+A, \& c D f$ ideoque $b 19. 5.$

\overline{F} $\overline{B-F}$ $c 2. def. d.$
 E dantur. g proinde $A+B (F+A : +B-F)$ $d 2. dat.$

\overline{F} $e 3. dat.$
 E data q. in r. $Q. E. D.$ $f 8. dat.$
 $g 11. def. d.$

PROP. XX.

$A. C. E.$ Si data fuerint dua magnitu-
 $B. D.$ dines $A, C;$ & auferantur ab ipsis
 magnitudines B, D habentes ad
 invicem rationem datam; residua magnitudines $A-$
 $B, C-D$ aut habebunt ad invicem rationem datam,
 aut altera $A-B$ altera $C-D$ major erit data
 quam in ratione.

Nam si $A. C :: B. D a :: A-B. C-D;$ $b li- a 19. 5.$
 quet $A-B$ dari. $b 2. def. d.$

$\overline{C-D}$

Saltem sit $D. B b :: C. E a :: C-D. E-B.$
 ergo $b \frac{C}{E} \& c E, ac d$ propterea $A-E, b$ itemque $c 2. dat.$
 $C-D$ datae sunt. e ergo $A-B (A-E : +E$ $d 4. dat.$
 $\overline{E-B}$ $c 11. def. d.$

\overline{B} $\overline{C-D}$ data q. in r. $Q. E. D.$

PROP. XXI.

$A. C. E.$ Si data fuerint dua magnitudi-
 $B. D.$ nes $A, C;$ & adjiciantur ipsis aliae
 magnitudines B, D habentes ad
 invicem rationem datam, tota $A+B, C+D$ aut ha-
 bebunt ad invicem rationem datam, aut altera $A+B$
 altera $C+D$ major erit data quam in ratione.

Nam si $B. D :: AC a :: A+B. C+D, b li- a 12. 5.$
 quet $A+B$ dari. $b 2. def. d.$

$\overline{C-D}$

Saltem sit $B. D b :: E. C a :: B+E. D+C.$
 ergo $c E, d$ ideoque $A-E, \& b B+E$ dantur. $c 2. dat.$
 $\overline{D+C}$ $d 4. dat.$

Z 3

e ergo

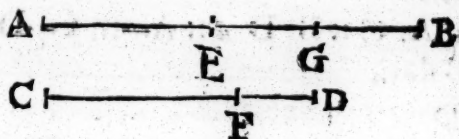
300
e 11. def. e ergo $A + B (B + E :: + A - E) \sqsubset C + D$ data q. int. Q. E. D.

P R O P. XXII.

A. C. Si dua magnitudines A, B ad aliam
B. C. aliquam magnitudinem C habeant rationem datam, & simul utraque A + B ad eandem C habebit rationem datam.

Nam ob $\frac{A}{C}, \frac{B}{C}$ datas, b erit $\frac{A}{B}$ data. c quare
a hyp. $A + B$ bideoque $A + B$ data est. Q. E. D.
b 8. d.
c 6. d.

P R O P. XXIII.

Si totum AB ad totum CD habeat rationem datam, habeant autem & partes AE, EB ad partes CF, FD rationes datas (etsi non easdem;) habebunt omnia ad omnia rationes datas.

Nam sit AE. CF a :: AG. CD b :: GE. FD.
a def. d. a ergo $\frac{GE}{FD}$ datur. quare (ob $\frac{EB}{FD}$ c datam) d erit
b 19. s. $\frac{GE}{EB}$ ac e ideo $\frac{EB}{GB}$ data. ergo quum c $\frac{AB}{CD}$ &
c hyp. a $\frac{AG}{CD}$, d ideoque $\frac{AB}{AG}$, ac proinde e $\frac{AB}{GB}$, dentur,
d 8. dat. d erit $\frac{EB}{AB}$ data. Quare e $\frac{AB}{AE}$ & d $\frac{AB}{EB}$ & e $\frac{EB}{CF}$,
e 5. dat. dantur, Q. E. D.

P R O P. XXIV.

A ————— Si tres rectæ lineæ, A, B, C,
B ————— proportionales fuerint; prima
C ————— autem A ad tertiam C habeat
rationem datam; & ad secundam B habebit rationem datam.

Nam

a cor. 20. 6.
b 2. def. d.
c 1. d.

Nam A. C :: Aq. Bq. b ergo $\frac{Aq}{Bq}$ data est.
proinde $\frac{A}{B}$ c datur. Q. E. D

PROP. XXV.

Si duæ rectæ lineæ,
A B, C D positione
data se mutuo secu-
erint, punctum E, in
quo se invicem secant;

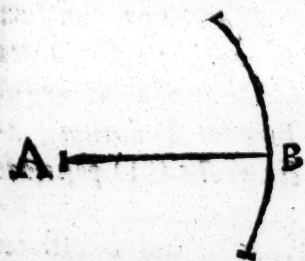
positione datum est.

a Nam hæ lineæ alibi quam in E, neutrius situ a 4. def. d.
mutuo, sese interfecare nequeunt.

Schol.

a Idem patet de quibuscunque lineis positione
datis, seque in unico puncto interfecantibus: ut
de circuli arcu, & recta, &c.

PROP. XXVI.

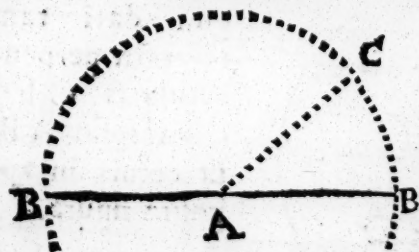

Si recta linea A B ex-
tremities A, B, positione
data sint, recta AB positio-
ne & magnitudine data est.

Positione quidem, a quia a 14 ex.
inter eisdem terminos u-
nica recta duci potest: &

magnitudine, b quia si centro A per B ducatur b 1. def. d.
circulus, hujus omnes radii ipsi AB æquantur.

PROP. XXVII.

Si recta linea
A B positione &
magnitudine da-
ta, data fuerit u-
na extremitas A;
& altera extre-
mitas B data erit.

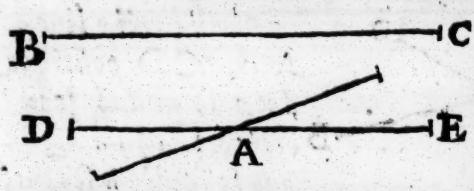
Nam

a 1. def. d.
b 3. post.
c 2. post.
d cor. 25.

Nam si centro A, spatio AC a = AB b duca-
tur circulus, qui data recta c occurrat in B, d erit
extremitas B data.

Schol.

Vides partes puncti B determinandas esse?
P R O P. XXVIII.

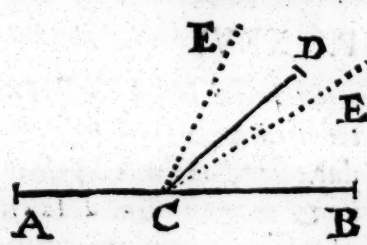
Si per datum
punctum A con-
tra datam posi-
tione rectam BC
agatur recta li-
nea DE, aucta recta DE positione data est.

a 4. def. d.
b 30. I.
c 34. def. I.

Nam a dic alteram per A ad BC fore parallel-
lam. Hæc idcirco ad DE b parallela erit. c Quod
repugnat.

Nota, Vocabulum contra in hoc libro paral-
lelismum significare.

P R O P. XXIX.

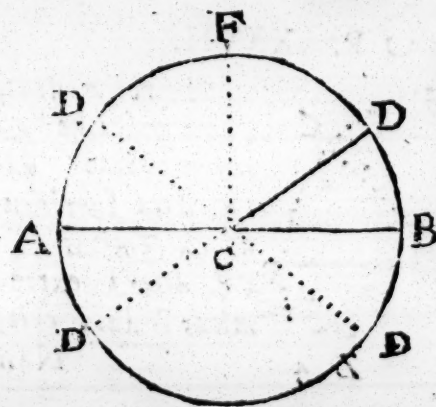

Si ad positione da-
tam rectam AB, da-
tumque in ea punctum
C, agatur recta lineæ
CD, quæ faciat angu-
lum DCB datum; a-
ucta recta CD positione
data erit.

a 4. def. d.
b 9. ax. I.

a Nam quævis alia CE angulum b efficiet
majorem, vel minorem dato BCD.

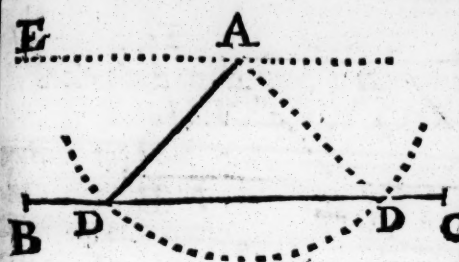
Schol.

Determinari
debet situs an-
guli dati tam
respectu perpen-
dicularis CF,
quam ipsius AB,
ut cernis in ap-
posita figura.

P R O P.

PROP. XXX.

Si à dato puncto A in datam positione rectam BC agatur recta linea AD, quæ faciat angulum ADC datum,

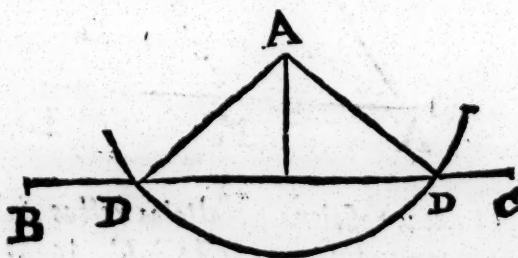
acta linea AD positione data est.

Nam per A duc AE ad BC parallelam. a 28. dat. Hæc positione datur. Item ang. DAE par dato b 1. def. d. alterno ADC b datus est. c ergo recta AD positione data est. Q. E. D. c 29 dat.

Schol.

Hinc proxima discimus à dato puncto ducendi rectam, quæ cum data positione recta datum angulum efficit.

PROP. XXXI.

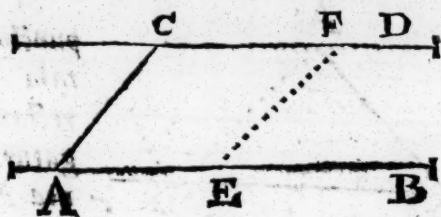

Si à dato puncto A in datam positione rectam BC data magnitudine recta AD ducatur, positione quoque data erit.

Nam puncta D, per quæ transit circulus centro A, a spatio AD descriptus, b data sunt. c ergo b sch. 25. d AD positione data est. Q. E. D. c 26. d.

PROP.

P R O P XXXII.

Si in datis positione parallelas rectas AB, CD agatur recta linea AC, qua faciat angulos datos BAC, ACD, acta recta AC magnitudine data est.

Nam ad E (quodvis punctum in AB) fac ang. BEF = a BAC. liquet rectas EF, AC b parallelas, & c pares fore, d quare AC data est. Q. E. D.

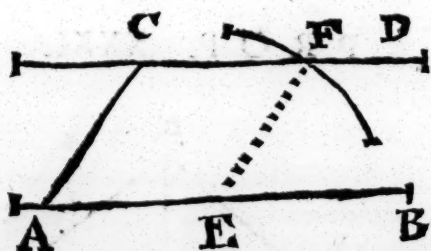
a 1. def. d.

b 29. I.

c 34. I.

d 2. def. d.

P R O P. XXXIII.

Si in datis positione parallelas rectas AB, CD agatur magnitudine data recta AC, faciet angulos BAC, ACD datos.

Nam ex quovis puncto E in AB, spatio EF a = AC describe circulum occurrentem rectae CD in F. b Liquet EF, & AC parallelas esse posse. c ergo.

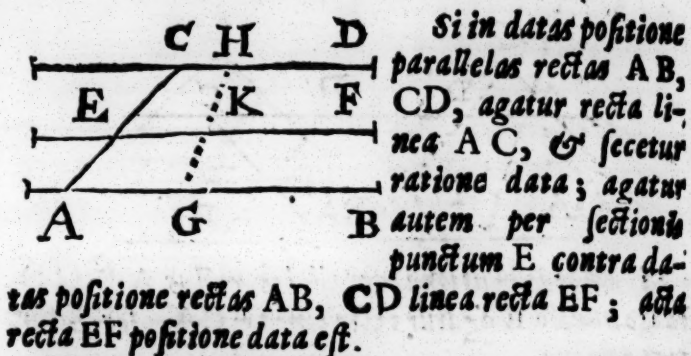
a 1. def. d.

b 34. I.

c 29. I.

P R O P.

P R O P. XXXVII.

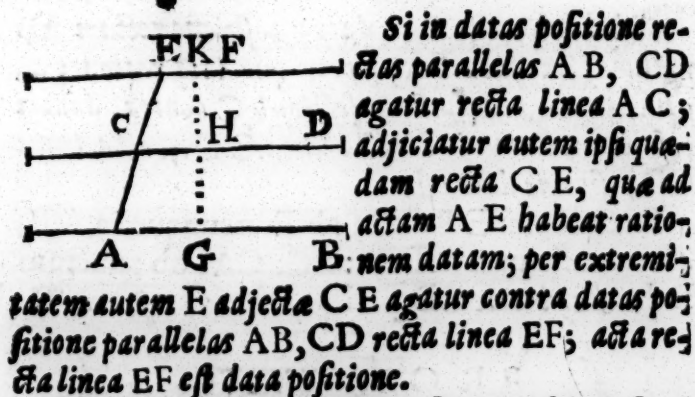
a 2. def. d

b 28. dat.

c sch. 2. 6.

Nam duc rectam GH utcumque occurrentem
parallelis. Hæc a secta sit in K ita ut GK. KH ::
AB. EC. b Punctum K parallelæ (EF) situm
determinat. Q. E. F.

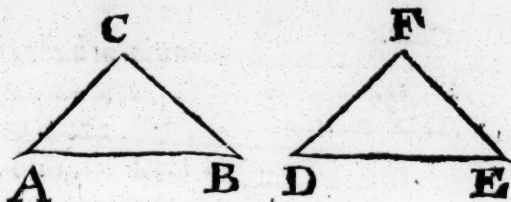
P R O P. XXXVIII.

Demonstratio persimilis est præcedenti. Cer-
ne & compara figuras.

P R O P.

P R O P. XXXIX.

Si trianguli ABC singula latera AB, BC, AC magnitudine data sint, triangulum ABC specie datum est.

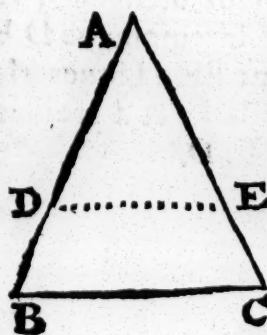
Nam a fac triang. DEF ipsi ABC æquilate. a 22. 11
rum. Hoc eidem b æquiangulum erit. c ergo ABC b 5. 6.
specie datum est. Q. E. D. e 3. def. d.

P R O P. XL.

Si trianguli ABC singuli anguli, A, B, C magnitudine dati sint, triangulum ABC specie datum est.

Nam ad quamvis DE a fac triang. DEF ipsi a 23. 11
ABC æquiangulum. b Hoc eidem simile erit. b 4. 6.
c proinde trigonum ABC specie datum est. c 3. def. d.
Q. E. D.

P R O P. XLI.

Si triangulum ABC unum angulum A datum habeat; circa datum autem angulum A duo latera AB, AC ad invicem habeant rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam in uno latere dati anguli sume quampiam AD; & a sit AB. AC :: a 1. def. d.
AD. AE. & duc DE. b Liqueat trigonum ADE b 6. 6.
ipsi ABC simile fore. c Quare ABC specie c 3. def. d.
datum est. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. XLII.

Si trianguli ABC latera ad invicem habeant rationem datam, triangulum ABC specie datum est.

a 12. 6.

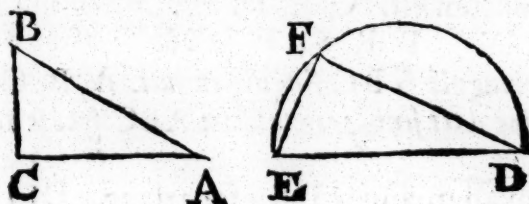
b 5. 6.

c 3. def. d.

Nam a fac $AB, BC :: DE, EF$. a & $BC, CA :: EF, FD$. b Liquet trigonum DEF trigono ABC assimilari. c quare ABC specie datum est. Q. E. D.

Vide fig. 39.

P R O P. XLIII.

Si trianguli rectanguli ACB circa unum acutorum angulorum A latera AB, AC ad invicem rationem habeant datam, triangulum ACB specie datum est.

a 12. 5.

b 1. 4.

c 32. 1. &

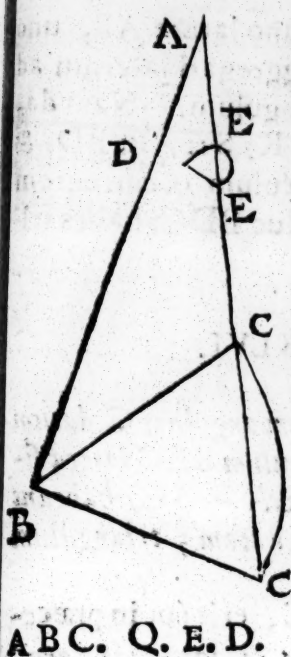
4. 6.

q 3. def. d.

Nam esto DEF semicirculus utcumque; & a fac $AB, AC :: DE, DF$. inveniamque DF b adapta in semicirculo; & duc EF. c Liquet triang. DFE ipsi ACB assimilari; & d proinde ipsum ACB specie dari. Q. E. D.

P R O P.

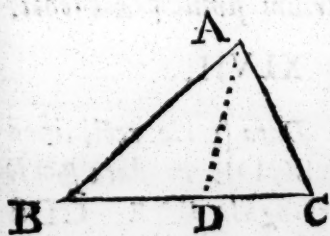
PROP. XLIV.

Si triangulum ABC habeat unum angulum A datum; circa alium autem angulum ABC latera AB , BC ad invicem habeant rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam in crure dati anguli sume quamlibet AD . a 2. def. d. & a fac AB . $BC :: AD$. DE . centro D spatio DE describe circulum, qui secet alterum dati anguli latus in E . b Eritque triang. ADE ipsi ABC simile. c quare datur specie triang. b 7. 6. c 3. def. d.

PROP. XLV.

Si triangulum BAC unum angulum BAC datum habeat; circa datum autem angulum BAC latera simul utraque tanquam unum ($BA + AC$) ad reliquum latus (BC)

rationem habeant datam; triangulum BAC specie datum est.

Datum angulum BAC a bisecet recta AD . a 9. 1. b ergo BA . $AC :: BD$. DC . & componendo b 3. 6. $BA + AC$. $AC :: BC$. DC . permutando igitur $BA + AC$. $BC :: AC$. DC . ergo ob $BA + AC$

c datam, d erit $\frac{AC}{DC}$ data. item ang. BAC sub- c hyp. d 2. def. d. duplus

e 2. dat.
f 44. dat.
g 40. dat.

duplus dati B A C e datur. f ergo ang. C datur;
g proinde trigonum ABC specie datum est.

Coroll.

Hinc in triangulo, datis uno latere AB, uno angulo B A C, & ratione aggregati laterum ad basim (R ad S;) datur triangulum. Nam datum angulum biseca, & fac R. S :: AB. BD. & centro B spatio B D duc circulum occurrentem rectæ bisecanti in D; & produc BDC. habes triangulum.

PRO P. XLVI.

Si triangulum B A C unum angulum C datum habeat: circa alium autem angulum BAC latera simul utraque tanquam unum (BA + AC) habeant ad reliquum (B C) rationem datam; triangulum BAC specie datum est.

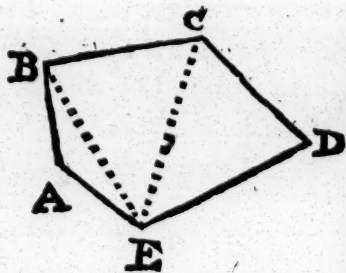
a hyp.

Nam bisecto angulo BAC, erit (ut in præcedenti) $\frac{AC}{DC}$ data. item ang. C a datus est. ergo ang. D A C, b proinde & duplus B A C datur: c quare triang. BAC specie datur. Q. E. D.

b 2. dat.
c 40. dat.

Deducetur ab hac corollarium simile præcedenti.

PRO P. XLVII.

Data specie recti lineæ ABCDE in data specie triangula BAE, CDE BCE dividuntur.

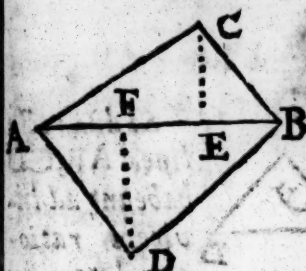
Nam ob ang. B, & BA a dat. b erit triang. $\triangle BAE$ specie datum. Simili discursu tri-

a hyp. &
3. def. d
b 41. dat.
c 3. def. d.
d 4. dat.
e 40. dat.

ang. CDE specie datur. c quare ang. DCE datus est; Hunc deme ex dato BCD, d estque reliquus BCE datus. Similiter ang. CBE datur. e ergo triang. BCE etiam specie datum est. Q. E. D.

PRO P.

PROP. XLVIII.

Si ab eadem recta AB describantur triangu-
la ACB, ADB data specie,
habebunt ad invicem rati-
onem datam.

Duc enim perpendi-
culares CE, DF. Liquer

angulos trianguli rectanguli CEB, a proinde & a 40. d.

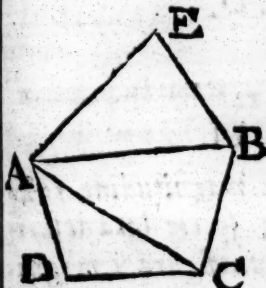
dari, ergo (quum $\frac{AB}{CB}$ b data sit) c erit b hyp.

data. Simili discursu datur $\frac{DF}{AB}$; c quare $\frac{CE}{DF}$; c 8. d.

hoc est triang. $\frac{ACB}{ADB}$ datur. Q. E. D.

d sch, 1.6.

PROP. XLIX.

Si ab eadem recta linea AB
duo rectilinea qualibet BA
ABCD, AEB data specie de-
scribantur, habebunt ad invi-
cem rationem datam.

Nam rectilineum ABCD

resolvatur in triangu-
la. a 47. d.

hæc specie data sunt, ergo ob b 48. d.

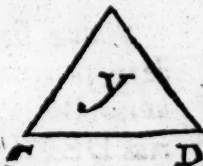
communem basim AC, b ra- c 6. d.

ratio ADC ad ACB & e proinde totius ABCD ad d 8. d.

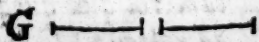
ACB datur, b item ratio AEB ad ACB, d proin-

de & ABCD ad AEB datur. Q. E. D.

PROP. L.

Si dua recta
lineæ AB CD
ad invicem ha-
beant rationem
datam: & ab

illis similia, si-

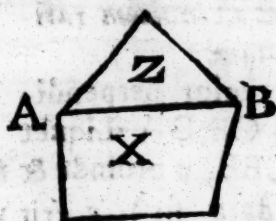
militerque descripta rectilinea X, Y habebunt ad
invicem rationem datam.

A a

Nam

a 11. 6. Nam fit AB. CD :: a CD. G. d liquet AB ad
 b 8. d. G, e hoc est X ad Y dari. Q. E. D.
 c cor. 20. 6.

P R O P. LI.

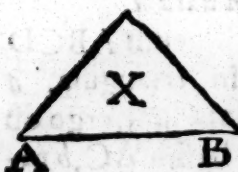
Si dua recte
 linea AB, CD
 habeant ad in-
 vicem ratio-
 nem datam; &
 ab illis rectili-
 nea quacunque

X, Y specie data describantur; habebunt ad invi-
 cem rationem datam.

a 18. 6.
 b 49. d.
 c 50. d.
 d 8. d.

Nam a fac Z simile ipsi Y. Ac ob b Z, c & Z
 datas, d liquet X dari. Q. E. D.
 \bar{Y}

P R O P. LII.

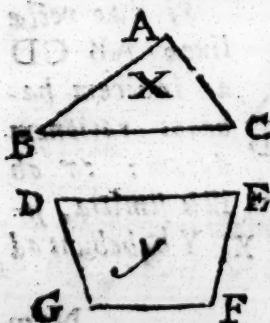

Si à data magnitudine recte
 AB figura X specie data descri-
 batur, descripta figura X magni-
 tudine data est.

a 3. & 1.
 def. d.
 b 49. d.
 c 2. d.

Nam ABq a datur specie, &
 magnitudine; & b ABq datur. c ergo X datur.
 \bar{X}

P R O P. LIII.

Si dua figura X, Y specie
 data fuerint; & unum latus
 unius BC ad unum latus alter-
 rius DE habuerit rationem da-
 tam; reliqua quoque latera AB
 ad reliqua FG habebunt ratio-
 nem datam.

Nam

Nam $\left\{ \begin{array}{l} a \overline{AB} \\ b \overline{BC} \\ a \overline{DE} \\ \overline{EF} \\ a \overline{FG} \end{array} \right.$ dantur. &c. ergo per 8. dat.

a 3. def. d.
b hyp.

PROP. LIV.

Si due figura X, Y specie data ad invicem habuerint rationem datam, etiam latera (AB, CD, &c.) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam ad CD a fiat Z ipsi X similis. b Hæc specie datur. c ergo Y datur. Proinde ob Y d datam, e datur X. f ergo AB datur. ergo per præcedentē.

a 18. 6.
b 3. def. d.
c 49. dat.
d hyp.
e 8. dat.
f cor. 20. 6.
& 24. dat.

PROP. LV.

Si spatium X magnitudine & specie datum fuerit, ejus latera (AB, &c.) magnitudine data erunt.

Nam ad quamvis CD a fac Y simile ipsi X, hoc specie & magnitudine datur. b ergo Y datur. c quare $\frac{CD}{AB}$ datur. d ergo AB data est.

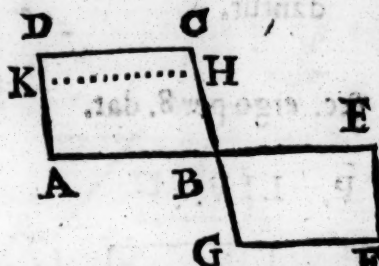
a 18. 6.
b 1. dat.
c 54. dat.
d 2. dat.

Q. E. D.

A a 2

PROP.

P R O P. LVI.

Si duo equian-
gula parallelogram-
ma AC, BE habue-
runt ad invicem ra-
tionem datam, est
ut primi latus AB
ad secundi latus BE,
ita reliquum secundi

latus BG ad eam BH, ad quam alterum primi
latus BC habet rationem datam, quam habet paral-
lelogrammum AC ad parallelogrammum BE.

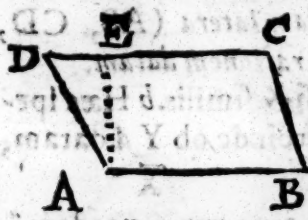
Nam duc HK parall. AB. Liquet esse BC:
BH a :: AC. AH b :: AC. BE. Q. E. D.

a 1. 6.

b 14. 6.

c 7. 5.

P R O P. LVII.

Si datum spatium AC
ad datam rectam AB
applicatum fuerit, in
angulo BAD dato, da-
tur applicationis altitudo
AD.

a 11. 1.

b 1. 6.

c 35. 1.

d 1. c 2.

dat.

e 28. c 25.

dat.

a Erige perpendicularem AE. estque AB. AE
b :: ABq. AB x AE c :: ABq. pgr. A C. d ergo
AE datur. quare per E duc parallelam DC, e
hæc abscindet quæsitam AD. Q. E. F.

P R O P. LVIII.

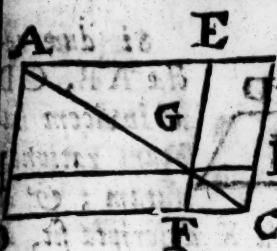
Si datum ad datam rectam applicetur, deficiens
data specie figura, latitudines defectus data sunt.
Non differt à vigesima octava sextæ.

P R O P. LIX.

Si datum ad datam rectam applicetur, excedens
data specie figura, latitudines excessus data sunt.
Eadem est cum vigesima nona sextæ.

P R O P.

PROP. LX.

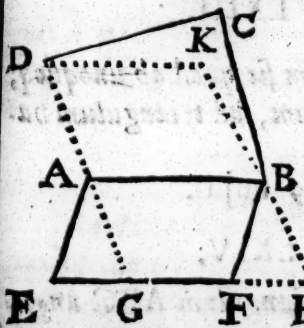
Si datum specie paral-
lelogrammum (H, E, vel
DE) dato gnomone HCB
augeatur, vel minuat
latitudines gnomonis
HD, EB data sunt.

1. Hyp. Liquer torum

OB tam a magnitudine, quam b specie dari, c a 3. d.
proinde & latitudines AB, AD; e quibus aufer d b 24. 6.
atas AE, AH, e manent EB, HD datæ. Q. E. D. c 55. d.

2. Hyp. Liquer HE b specie, & a magn. e dari, d hyp.
quare & latera AE, AH; hæc deme ex d datis e 4. d.
AB, AD; e remanent EB, HD datæ. Q. E. D.

PROP. LXI.

Si ad datæ specie figu-
ræ ABCD unum latus
AB applicetur parallelo-
grammum spatium AF
in angulo BAE dato; ba-
beat autem data figura
AC ad parallelogram-
mum AF rationem da-
tam; parallelogrammum
AF specie datum est.

Ad DAG protractam duc (per B) paralle-
lam, cui occurrant EFH, & DK parall. AB.

Ac ob $\frac{AD}{AB}$, & ang. BAD a dat. a. liquer pgr. a 3. def. d.

AK specie dari. b ergo $\frac{AK}{AC}$ & c proinde $\frac{AK}{AF}$ b 49. d.
c 8. d.

d vel $\frac{AK}{AH}$, e hoc est $\frac{AD}{AG}$ dantur. e ergo $\frac{AB}{AG}$ d 35. i.
e 1. 6.

tur. Item ob angulos E, & GAE f notos, g da-
f hyp. & 4. d.

tur $\frac{AE}{AG}$, c ergo $\frac{AB}{AE}$ datur. b unde pgr. AF specie g 40. d.
h 3. def. d.

datur. Q. E. D.

A a 3

PROP.

P R O P. LXII.

Si dua re-
cta AB, CD
ad invicem ha-
beant rationem
datam; & ab

una quidem data specie figura X descripta sit, ab
altera autem spatium parallelogrammum Y in an-
gulo dato; habeat autem figura X ad parallelo-
grammum Y rationem datam; parallelogrammum
Y specie datum est.

a 40. dat.

b 8. dat.

c hyp.

d 61. dat.

e 3. def. d.

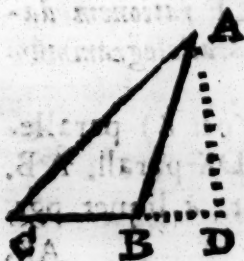
Nam ad AB sit pgr. Z simile ipsi Y. a Hujus
ratio ad Y, & b proinde ad X datur. c ejusque an-
guli dantur. d ergo Z specie datur. e proinde &
Y. Q. E. D.

P R O P. LXIII.

Si triangulum specie datum sit, quod ab unoquoq;
litterum describitur quadratum, ad triangulum ha-
bebit rationem datam.

Sequitur ex 49. hujus.

P R O P. LXIV.

Si triangulum ABC angu-
lum obtusum ABC datum
habeat; illud spatium, quo
latus AC obtusum angulum
subtendens magis potest quam
latera AB, CB obtusum
angulum ABC ambientia,
ad triangulum ABC habebit

rationem datam.

a 4. dat.

b 40. dat.

c 1. 6.

d 8. dat.

Nam demittatur AD perpendicularis produ-
cta CBD. atque ob angulos a ABD, & D da-
tos, b datur BD, c hoc est $BD \times CB$. d ergo

AD

AD x CB

2 BD

$\overline{BD} \times \overline{CB}$, hoc est, $e \overline{ACq} - \overline{ABq} - \overline{CBq}$ datur. e 12. 2.

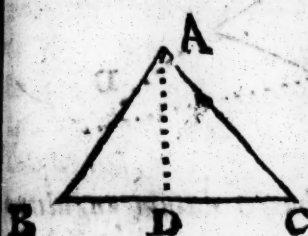
$\overline{AD} \times \overline{CB}$

$\frac{1}{2} \overline{triang. ABC}$

f 41. 1.

Q. E. D.

PROP. LXV.

Si triangulum ACB
angulum acutum C datum
habeat; illud spatium, quo
latus AB angulum C sub-
tendens minus potest, quam
latera AC, CB angulum
acutum C ambientia, ha-

bebit ad triangulum ACB rationem datam.

Nam duc perpendicularem AD. Datur $a \frac{\overline{CD}}{\overline{AD}}$ a 40. d.

b hoc est $\overline{CD} \times \overline{BC}$. c ergo $2 \overline{CD} \times \overline{BC}$, hoc b 1. 6.

$\overline{AD} \times \overline{BC}$

$\frac{1}{2} \overline{AD} \times \overline{BC}$

c 8. d.

est $d \overline{ACq} + \overline{BCq} - \overline{ABq}$ datur. Q. E. D.

d 13. 1.

$e \overline{triang. ACB}$

e 41. 1.

PROP. LXVI.

Si triangulum ACB habuerit angulum C datum;
quod sub rectis AC, CB datum angulum C com-
prehendentibus, continetur rectangulum, habebit ad
triangulum ACB rationem datam.

Nam in figura præcedentis, est $a \frac{\overline{AC}}{\overline{AD}}$ b hoc a 40. d.

est, $\overline{AC} \times \overline{BC}$, c hoc est $\overline{AC} \times \overline{BC}$ data. d ergo b 1. 6.

$\overline{AD} \times \overline{BC}$

$\frac{1}{2} \overline{triang. ACB}$

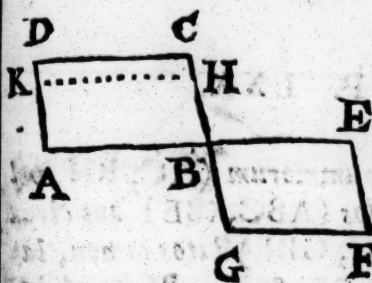
c 41. 1.

$\overline{AC} \times \overline{BC}$ datur. Q. E. D.

d 8. d.

$\overline{triang. ACB}$,

PROP. LXVIII.

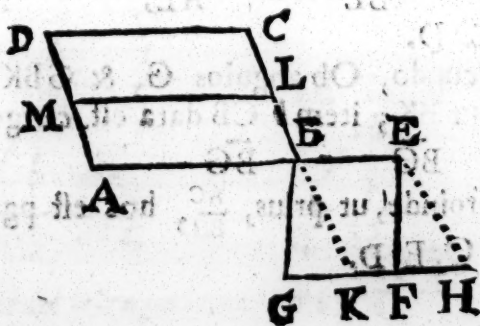

*Si duo parallelo-
gramma æquiangula
AC, BF habeant ad
invicem rationem da-
tam, & unum latus
AB ad unum latum BE
habeat rationem da-
tam; & reliquum la-*

BC ad reliquum latius BG habebit rationem da-

Nam sit AB. BE :: BG. BH. \therefore ergo $\frac{BG}{BH}$ da- a 2. def. d.
tur. b item $\frac{BC}{BH}$ datur. c ergo $\frac{BC}{BG}$ datur. b 56. d.
c 8. d.

P R O P. LXIX.

Si duo parallelogramma AC, BF datos angulos habeant, & ad invicem rationem datam; habeat autem & unum latus AB ad unum latus BE rationem datam; & reliquum latus BC ad reliquum latus BG habebit, rationem datam.

Latera AB, BE jaceant in directum. produc
CBK, ac GFH ad occursum cum EH parall. CK.

Ob a ang, KBE (ABC) & pgr. a $\frac{AC}{BF}$, vel a hyp.

AC

b 35. 1. $\frac{AC}{BH}$ & a $\frac{AB}{BE}$ datas, e liquet $\frac{KB}{BC}$ dari. item ob ang.
 c 68. d. G, & GBK d datos, e datur $\frac{KB}{BG}$ f quare $\frac{BC}{BG}$ datur.
 d hyp. & Q. E. D.
 4. d.
 e 40. d.
 f 8. d.

PROP. LXX.

Si duorum parallelogrammorum (AC, BH, vel BF) circa aequales angulos (ABC, KBE) aut circa inaequales quidem (ABC, GBE) datos tamen, latera (AB, BE, & BC, BK, & BC, BG) ad invicem habeant rationem datam, & ipsa parallelogramma (AC, BH, & AC, BF) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam (in fig. preced.) sit AB.BE :: KB.BL & duc LM parall. BA.

a hyp.
 b constr.
 c 8. d.
 d 1. 6.
 e 14. 6.
 f hyp. &
 4. d.
 g 40. d.
 h 35. 1.

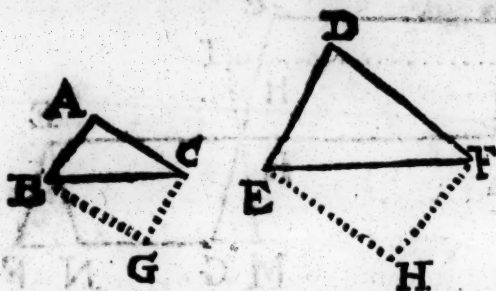
Primo, Quia a AB b id est KB a ac KB datae sunt, e erit $\frac{CB}{BL}$ d hoc est AC e vel pgr. AC data.
 $\frac{BE}{BL}$ $\frac{AL}{BL}$ $\frac{CB}{BH}$

Q. E. D.

Secundo, Ob angulos G, & GBK f datos, g datur BK; item b CB data est, ergo CB datur. proinde, ut prius, $\frac{AC}{BH}$ hoc est pgr. $\frac{AC}{BF}$ datur, Q. E. D.

PROP.

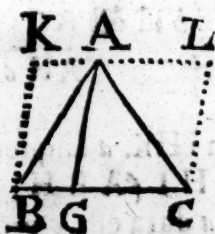
PROP. LXXI.

Si duorum triangulorum ABC, DEF, circa a-
quales angulos, aut circa inaequales quidem, datos
tamen (A, & D) latera AB, DE, & AC, DF ad
invicem habeant rationem datam; & ipsa triangu-
la ABC, DEF habebunt ad invicem rationem datam.

Nam compleantur pgra. AG, DH. a hæc da- a 70. d.
tam habent rationem, b proinde & trigona b 15. 5.
ABC, DEF illorum c subdupla. Q. E. D. c 34. 1.

PROP. LXXII.

Si duorum triangulorum ABC, DEF & bases
BC, EF fuerint in ratione data, & astra ab angulis
ad bases (AG, DH,) quæ faciant ang. AGC,
DHF æquales, aut inaequales quidem, sed tamen da-
tos, habeant ad invicem rationem datam; & ipsa
triangula ABC, DEF habebunt ad invicem ratio-
nem datam.

Nam duc BK ad AG, ac EM ad DH paralle-
las, & comple pgra. CK, FM. Hæc se habent juxta
79. hujus; quare triangula eorum * subdupla * 34 1.
ABC, DEF rationem habent datam. Q. E. D.

PROP.

Nam in fig. præcedentis. 1. Hyp. a Liqueat a 56. dat.
darl. Q. E. D.

2. Hyp. ut in præcedenti, datur BI, ac ex hyp.

BH

AC item AB.BE :: a * MB.BI b :: GB. BH. * hyp.

BF(BN)

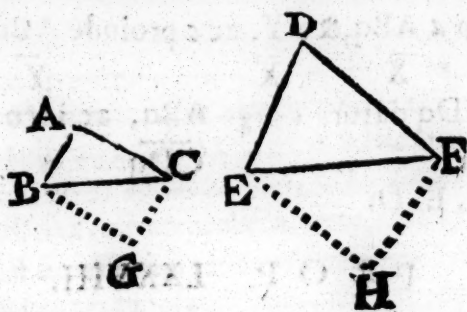
quare CB etiam datur. e ergo CB data est. c 8. dat.

BH

BI

Q. E. D.

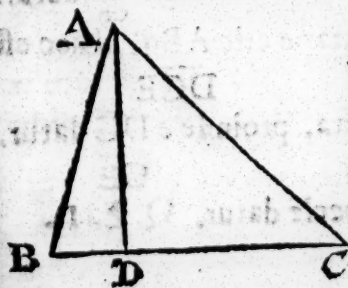
PROP. LXXV.

Si duo triangu^{la} ABC, DEF ad invicem habe-
ant rationem datam, aut in angulis(A, D) aquali-
bus, aut inaequalibus quidem sed tamen datis, erit ut
primi latus AB ad secundi latus D-E, ita alterum
secundi latus DF ad eam rectam, ad quam reliquum
primi latus AC habet rationem datam.

Nam compleantur pgr. AG, DH. Ergo per
præcedentem.

PROP. LXXVI.

Si à triangu^{li} ABC
specie dati vertice A
linea perpendicularis
AD agatur ad ba-
sim BC, acta linea
AD ad basim BC
habebit ationum da-
tam.

Nam

* hyp. & 3. Nam ob angulos, * B, & ADB datos, a datu^s
 def. d. $\frac{AB}{AD}$; a item $\frac{AB}{BC}$ datur. b Ergo $\frac{AD}{BC}$ datur. Q. E. D.
 a 40. dat.
 b 8. dat.

P R O P. LXXVII.

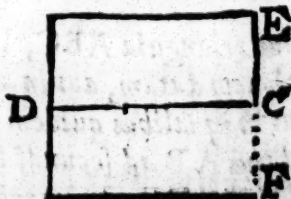

Si data figura
 specie X, Y ad invi-
 cem habeant ratio-
 nem datam, & quod-
 libet latus unius AB

ad quodlibet alterius latus CD habebit rationem
 datam.

a 49. dat. Nam a ABq, & b Y, ac c proinde ABq datur;
 b hyp. \bar{X} \bar{X} \bar{Y}
 c 8. dat. item CDq datur. c ergo ABq, ac ideo AB da-
 \bar{Y} \bar{CDq} \bar{CD}
 tur. Q. E. D.

P R O P. LXXVIII.

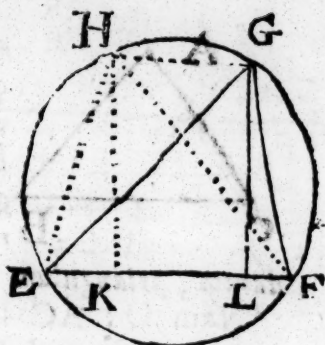
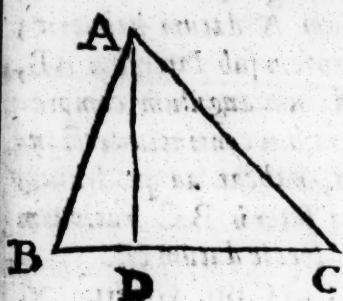

Si data figura specie X ad aliquod rectangulum
 DCE habeat rationem datam; habeat autem & u-
 num latus AB ad unum latus DC rationem datam;
 rectangulum DCE specie datum est.

a 8. dat. 3. Sit DC. AB :: AB. CF. a ergo $\frac{DC}{CF}$ datur^s
 b 49. dat. Item ob b X, & c X datas a erit ABq, d hoc est
 c hyp. \bar{ABq} \bar{DCE} \bar{DCE}
 d 17. 6. $DC \times CF$, vel e GF data. proinde e DC datur.
 e 1. 6. $\bar{DC} \times \bar{CE}$ \bar{CE} \bar{CE}
 f 3. def. d. quare rectang. DCE specie datur. Q. E. D.

P R O P.

PROP. LXXIX.

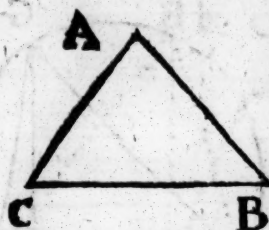
Si duo triangula ABC, GEF unum angulum BAC uni angulo EGF aequalem habeant; ab aequalibus autem angulis BAC, EGF ad bases BC, EF perpendiculares agantur AD, GL; sitque ut primi trianguli basis ad perpendicularem, ita & alterius trianguli basis ad perpendicularem (BC.AD::EF.GL;) illa triangula ABC, EGF aequiangula sunt.

Circa triang. GEF describe circulum. Fac ang. FEH = B. Connecte HF, HG; & demitte perpendicularem HK.

Liquet triangula ABC, HEF, & ABD, HEK, a 4. 6. ac ACD, HFK æquiangula fore. Proinde EK. b 24. 3. KH::BD. DA. a & FK. KH::CD. DA. c hyp. b quare EF. KH::BC. DA::c EF. LG. d 9. 5. d quare KH = LG. e ergo HG parall. KL. fun- e 33. 1. de ang. BGH = GEF. g ergo arcus EH, FG, f 29. 1. h ideoque anguli EFH, GEF æquantur. k Item g 26. 3. ang. EHF = EGF. l ergo trigona EHF, EGF; h 27. 3. m proinde & trigona EGF, ABC sibi mutuo æ- k 21. 3. quiangula sunt. Q. E. D.

1 32. 2.
m 31. 6.

PROP. LXXX.

*Si triangulum ABC unum
angulum A datum habuerit;
quod autem sub lateribus AB,
AC datum angulum compre-
hendentibus continetur rectan-
gulum, habeat ad quadratum
reliqui lateris BC rationem
datam; triangulum ABC specie datum est.*

Nam Q: $AC + AB : \rightarrow CBq$ vocetur X.
a ergo \overline{X} ; b & $AC \times AB$; & c propterea
triang. ABC triang. ABC
X data est. d item $AC \times AB$ datur. e ergo
 $\overline{AC \times AB}$ \overline{CBq}
X e ideoque $\overline{X + CBq}$, f hoc est Q: $\overline{AC + AB}$,
 \overline{CBq} \overline{CBq} \overline{CBq}
datur. g proinde triang. ABC specie datur. Q. E. D.

PROP. LXXXI.

A. D. *Si tres recte proportionales*
B. E. *A, B, C tribus rectis propor-
C. F. ~~tionibus~~ D, E, F extremas*
A, D, & C, F habuerint in
*ratione data; medias quoque B, E habebunt in ra-
tione data. Et si extrema A ad extremam D, & me-
dia B ad mediam E habeat rationem datam; & re-
liqua C ad reliquam F habebit rationem datam.*

a 70. d. Nam primo, ob $\frac{A}{D}$ & $\frac{C}{F}$ datas, a datur $\frac{AC}{DF}$,
b 17. 6. b hoc est, $\frac{Bq}{Eq}$ ergo $\frac{B}{E}$ datur. Q. E. D.
c hyp. Secundo, ob $\frac{Bq}{Eq}$, b hoc est $\frac{AC}{DF}$ datam, & $\frac{A}{D}$
d 68. d. datam, d datur $\frac{C}{F}$. Q. E. D.

PROP.

P R O P. LXXXII.

A. B :: D. E.

B. C :: E. F.

Si quatuor rectæ proportionales fuerint (A.B :: D.E) erit ut prima A ad eam C, ad quam secunda B rationem habet datam, ita tertia D ad eam F, ad quam quarta E rationem habet datam.

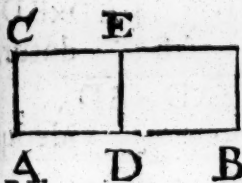
Nam quia B. C :: a E. F. & a $\frac{B}{C}$ data est; be. a hyp. rit $\frac{E}{F}$ data. atqui ex æquali A. C :: D. F. er. b 2. def. d. go, &c.

P R O P. LXXXIII.

A. B. C. D. Si quatuor rectæ A, B, C, D
F. E. ita ad invicem se habeant, ut
tribus ex iis, quibuscunque
sumptis A, B, C, & quarta ipsis proportionali ac-
cepta E, ad quam reliqua D ex quatuor rectis pro-
portionem habet datam; erit ut quarta D ad tertiam
C, ita secunda B ad eam F, ad quam habet prima A
rationem datam.

Nam A E a = B C b = D F. & datur b $\frac{D}{E}$ a 16.6.
c hoc est $\frac{AD}{AE}$, d vel $\frac{AD}{DF}$, e vel $\frac{A}{F}$. ergo, &c. b hyp. c 1. 6. d 7. 5.

P R O P. LXXXIV.

Si duæ rectæ AB, AC da-
tum spatium comprehendant in
angulo A dato; fit autem altera
A B altera A C major data
DB; etiam unaquæque ipsarum
AB, AC data erit.

Nam comple quadratum AE. a Hoc specie b hyp.
datum est. b item pgr. CB, & recta DB dantur. c 59. dat.
c ergo A C, vel AD, & tota d proinde AB datur. q 3. dat.
Q. E. D.

Bb

P R O P.

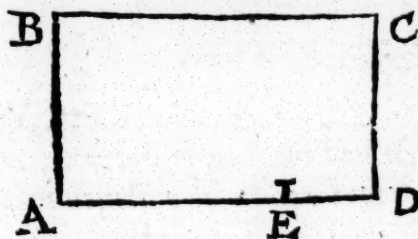
P R O P. LXXXV.

Si dua recta BD, DE datum spatium comprehendant in angulo BDE dato, sit autem simul utraq; (BD+DE) data; & earum quoque unaquaque BD, & DE data erit.

Nam sume $DA=DE$, & comple quad. DC. Hoc specie datur; item pgr. BE; & recta BA a dantur. b ergo AD (DE) & c reliqua DB dantur. Q. E. D.

a hyp.
b 58. d.
c 4. d.

P R O P. LXXXVI.

Si dua recta AB, AD datum spatium BD comprehendant in angulo dato; quadratum autem unius AD quadrato alterius

AB majus sit dato quam in ratione (nempe ut sit $AD \times AE$ datum, & * reliqui $AD \times ED$ ad ABq ratio data;) & utraque ipsarum AB, AD data erit.

* 2. 2.

a hyp.
b 1. d.
c 69. d.
d 51. d.
e hyp.
f 8. d.
g 6. d.
h 8. 2.
k 54. d.
l 6. d.
* 8. d.
m 1. 6.
n 2. d.
o 55. d.
p 57. d.

Nam ob BD, & $DA \times AE$ a data, b datur BD. c ergo AB d ideoque ABq datur. e item

$\overline{DA} \times \overline{AE}$ \overline{AE} \overline{AEq}
ABq datur. f ergo AEq ideoque AEq
 $\overline{AD} \times \overline{ED}$, $\overline{AD} \times \overline{ED}$, $4 \overline{AD} \times \overline{ED}$,
g & AEq b hoc est AEq datur.
 $4 \overline{AD} \times \overline{ED} + \overline{AEq}$ $Q: \overline{AD} + \overline{ED}$
h ergo AE & l componendo AE * ideoq;
 $\overline{AD} \times \overline{ED}$; $2 \overline{AD}$,

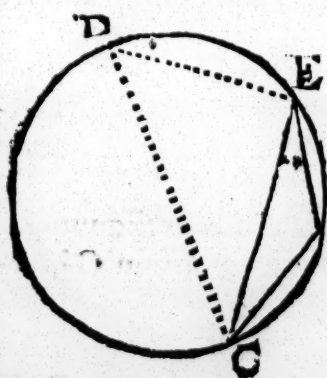
AE m hoc est AEq datur. denique igitur ob
 \overline{AD} , $\overline{AD} \times \overline{AE}$
e datum $AD \times AE$, n erit AEq data. o ergo AE,
& p proinde AD, ac AB datae sunt. Q. E. D.

P R O P LXXXVII.

Si dua recta AB, AD datum spatium comprehendant in angulo dato, quadratum autem unius AD quadrato alterius AB majus sit dato (AD x AE;) earum utraque AB, AD data erit.

Nam ob $BA \times AE$ a datum, b erit AE ideoque a 2. d.
 \overline{BD} \overline{AB} , b 69. d.
 AEq c hoc est AEq . d ac idcirco AEq c hyp. 6.
 \overline{ABq} , $\overline{AD} \times \overline{ED}$, $\overline{AEq} + 4 \overline{AD} \times \overline{ED}$, 1. 2.
c hoc est AEq ac proinde AE & d com- d 8. & 6. d.
 $Q: \overline{AD} + \overline{ED}$, $\overline{AD} + \overline{ED}$, e 8. 2.
ponendo AE e ac ideo AE e hoc est AEq d 6. d.
 $2 \overline{AD}$, \overline{AD} , $\overline{AD} \times \overline{AE}$ e 1. 6.
data. ergo ob $AD \times AE$ f datum, dantur g AEq , f hyp.
& b AE, ac h ideo AD, ac AB. Q. E. D. g 2. d.
h 55. d.
k 57. d.

P R O P. LXXXVIII.

Si in circulum CFED magnitudine datum acta sit recta linea CE, qua segmentum auferat, quod datum angulum F comprehendat; acta recta linea CE magnitudine data est.

Nam ducatur diameter CD; & connestatur ED. Ac ob ang. F a datum, b erit ang. D a hyp.
(reliquus e 2 rectis) datus. item rectus CED b 4. d.
datur. c quare $\frac{CE}{CD}$ datur. ergo ob d datam GD, c 40. d.
e erit CE data, Q. E. D. d hyp. & 5.
def. d.
e 2. d.

P R O P. LXXXIX.

Si in datum magnitudine circulum CFED data magnitudine recta CE acta fuerit, auferet segmentum quod angulum (CFE) datum comprehendet.

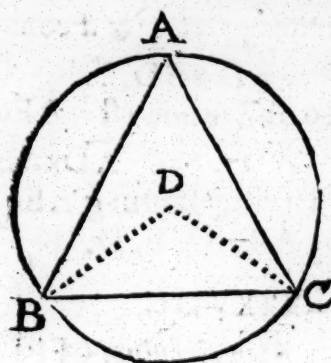
Nam (in fig. præcedentis) quia $\frac{CE}{CD}$, & ang. CED dantur, a erit ang. D datus. b ergo ang. F c (1 Rect. — D) datus erit. Q. E. D.

a 43. dat.

b 4. dat.

c 22. 3.

P R O P. XC.

Si in circuli positione dati circumferentia BAC datum fuerit punctum B, ab eo autem puncto B ad circumferentiam circuli inflexa fuerit recta BAC quæ datum angulum A efficiat; inflexa recta altera extremitas C data erit

a 1. 3.

b 2. dat.

c 20. 3.

d 26. dat.

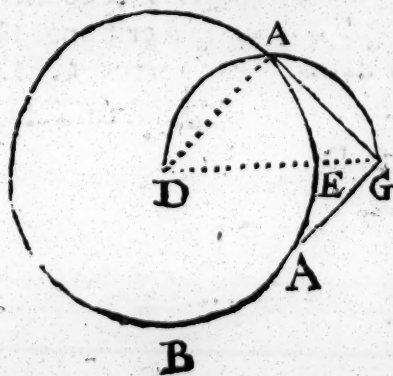
e 29. dat.

f sch. 25. d.

Ad a centrum D duc BD, & CD; b datusque est ang. D dati A c duplus. quare ob B D d datam, e erit DC data. f ergo punctum C datum est. Q. E. D.

Si ang. A obtusus fuerit; sume reliquum è 2 rectis acutum; ejus subsidio punctum C inuenies, juxta dicta.

P R O P. XCI.

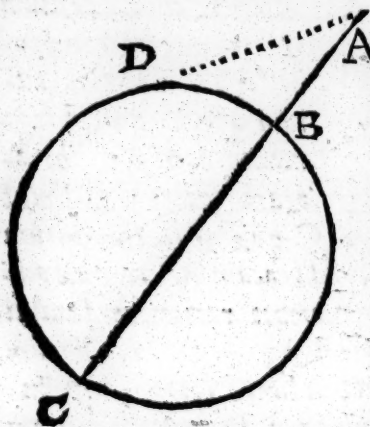
Si à dato puncto G acta fuerit recta GA, quæ datum positione circulum B E A contingat; acta linea GA positione & magnitudine data est.

Nam centrum D & punctum G

G connectat recta DG. super qua descriptus sit
semicirculus DAG circulo priori occurrens in a 31. 32.
A. Ob ang. DAG a rectum, GA circum b tan. b cor. 16. 32.
git. c ergo GA situ & magnitudine datur. c 26. dat.
Q. E. D.

Hinc modus dicitur à dato puncto tangen-
tem ducendi, eo nonnunquam expeditior qui ha-
betur ad 17.3.

P R O P. XCII.

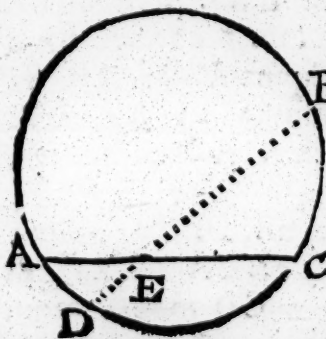

*Si extra circulum
positione datum BCD
accipiatnr aliquod pun-
ctum A, à dato autem
puncto A in circulum
producatur quædam
recta AC; datum
est id quod sub acta
linea AC, & ea AB,
quæ inter punctum A
& convexam periphe-
riam B comprehenditur*

rectangulum CAB.

a Nam duc tangentem $A D$, *b* eritque ADq a 91. *dat.*
(hoc est $C A \times A B$) datum. $Q. E. D.$ *b* 36. 3.

P R O P. XCIII.

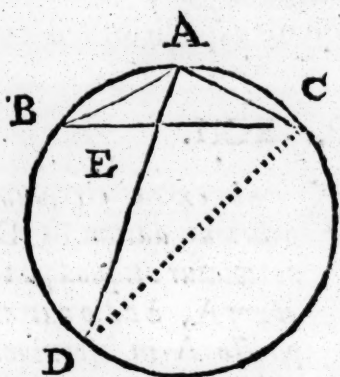

*Si intra datum positio-
ne circulum A B C D
sumatur aliquod punctum
E; per punctum autem
E agatur in circu-
lum aliqua recta A E C;
quod sub segmentis A E,
E C actæ rectæ linea
comprehenditur rectan-
gulum, datum est.*

Nam

Nam per E duc rectam DEB utcumque occurr-
 235. 1. rentem circulo in B, & D. estque rectang. DEB
 b 1. def. d. = a AEC. b ergo AEC datur. Q. E. D.

P R O P. XCIV.

Si in circulum BA-
 CD magnitudine da-
 tum agatur recta linea
 BC, quæ segmentum
 auferat, quod angulum
 BAC datum compre-
 hendat; angulus au-
 tem BAC, qui in seg-
 mento consistit, bifa-
 riam secetur; simul
 utraque rectarum BA, AC quæ angulum datum
 BAC comprehendunt, ad lineam AD, quæ an-
 gulum biferiam secat, habebit rationem datam
 & quod sub simul utrisque BA, AC, quæ datum
 angulum BAC comprehendunt, rectis; & in-
 ferne abscissa (ED) ab ea AD, quæ angulum
 BAC in circumferentia datum biferiam secat,
 rectangulum datum erit.

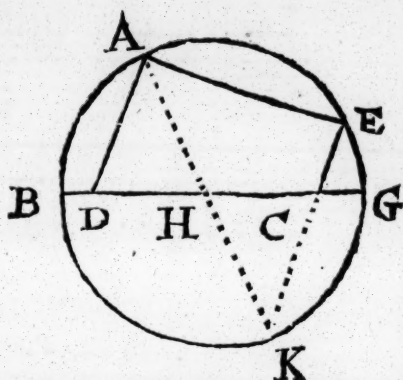
288 dat.
 * 1. dat.
 b 3. 6.
 c 12. 5.
 * 4. 6.
 d 2. def. d.

Duc CD; & primo ob angulos BAC, CAD
 datos, a dantur subtensæ BC, CD, * ideoque $\frac{CB}{BC}$
 datur. Cum igitur CA. AB :: b CE. EB, & per-
 mutando CA. CE :: AB. EB :: (CA + AB.
 CB ::) * AD. DC. (Nam * ob ang. BAE
 = CAD; & D = B; trigona ABE, ADC si-
 milia sunt) ac rursus permutando CA + AB.
 AD :: CB. DC. d erit CA + AB data.
 Q. E. D.

e 21. 3.
 i 4. 6.
 c prius.
 d 16. 6.
 c 52. dat.
 f 1. def. d.

Secundo, ob triangula AEB, DEC e similia;
 b erit CD, DE :: AB. BE c :: CA + AB. CB.
 d ergo CA + AB in DE = GD in CB. atqui
 CD x CB e datur. f ergo CA + AB in DE da-
 tum est. Q. E. D.

PROP. XCV.

Si in circuli
BAG positione dati
diametro BG su-
matur datum pun-
ctum D; à puncto
autem D in circu-
lum producat
quædam recta DA,
& agatur à secti-
one A ad rectos an-

gulos in productam rectam DA linea AE; per
punctum autem E, in quo linea AE, qua ad
rectos angulos consistit, occurrit circumferentiæ cir-
culi, agatur parallela (ECK) productæ rectæ DA;
datum est illud punctum C, in quo parallela EK oc-
currit ipsi diametro BG; & quod sub parallelis li-
neis AD, EC comprehenditur rectangulum, datum
est.

a 31. 3.

b 26. d.

c 4. 6.

d 9. 5.

e 1. def. d.

f 27. d.

g 93. dat.

Nam connectatur AK. a estque AK (ob an-
gulum E, vel DAE rectum) diameter: ergo b
intersectio H est centrum. b ergo DH datur. At-
qui ob KH. HA c :: CH. HD, d est CH = HD.
e ergo CH datur. f ergo punctum C datur.
Q. E. D. g ergo KC x CE, hoc est d AD x CE
datur: Q. E. D.

F I N I S.